PHARMACOPOEIA MATRITENSIS

Regii, ac Supremi Hiſpaniarum

PROTOMEDICATUS

AUCTORITATE, JUSSU ATQUE AUSPICIIS

Nunc primùm elaborata.

MATRITI

E TYPOGRAPHIA REGIA

D. MICHAELIS RODRIGUEZ.

MDCCXXXIX.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

D.D. Josephus Cervi Eques Parmensis
PHILIPPI V. HISP. REGIS,
ET ELISABETHÆ FARNESIÆ REGINÆ
Archiater, et Consiliarius,
Regii Hispan. Protomedicatus Præses &c.
Ætat. ann. LXXV.

Valerius Iriarte delin. I.s à Palom.o Sculptor Reg. M.ti incid

Illustrissimo Viro

D. D. JOSEPHO CERVIO,

EQUITI PARMENSI,

MEDICINÆ APUD PARMENSES

PRIMARIO PROFESSORI,

HISPANIARUM REGIS, AC REGINÆ

ARCHIATRO,

REGIOQUE CONSILIARIO:

SUPREMÆ MEDICORUM CURIÆ

PRÆSIDI:

EXERCITUUM, CATALONIÆ AC CERRETANIÆ,

OMNIUMQUE AFRICÆ PRÆSIDIORUM

REI MEDICÆ PRÆFECTO:

REGIÆ HISPALENSIS SOCIETATIS,

MEDICÆQUE ACADEMIÆ MATRITENSIS

PRÆSIDI:

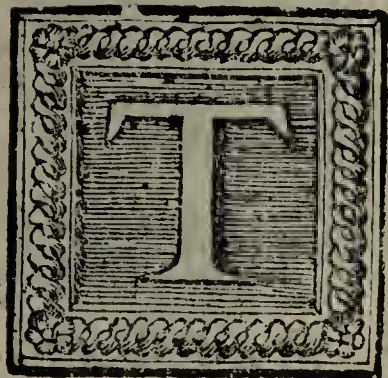
LONDINENSIS ITIDEM SOCIETATIS,

PARISIENSISQUE SCIENTIARUM ACADEMIÆ

SOCIO CLARISSIMO, &c.

SUPREMA MEDICORUM CURIA

S. P. D.

uo, VIR ILLUSTRISSIME, consilio, tuo elaborata jussu, tuis

(ut par eſt) PHARMACOPOEIA NOSTRA *prodit auſpiciis , omnium ſanè quæ hactenus prodiere , vel hoc uno viſa fortunatior , quod eundem nacta ſit Auſpicem & Patronum , quem Humana Salus Auctorem ac Vindicem longè maximum.*

Ex tanti patrocinii commendatione quos illa induat animos , quos ſpiritus ! Quantam hauſerit famæ fiduciam , quantam ſalubritatis fidem ! Quid enim unquam CERVII nomine vel audiit, vel ſenſit Natura majus ? quid ad mortalium opem , ſanitatemque divinius ?

Nihil ſuos jam LACUNAS , *nihil* VALLESIOS , *nihil* MERCATOS *meminit , aut curat Hiſpania , ex quo Te , clariſſimum Medicinæ lumen , gremio accipere & complecti meruit. Nunc , ſi quando , nunc pulcherrimè intelligit quantùm exteris Principibus debeat , quorum*

alter

alter è Gallia MARTIS *disciplinam , altera* APOLLINIS *artem ex Italia, Te comitante, sibi feliciter invexit. Inter cæteras nimirum Regionis illius opes, delicias, decora, miracula, quibus Hispaniam ornatam, excultam, amplificatam voluit AUGUSTISSIMA FARNESIA, Virum donare placuit, cujus adolescentiam amœniorum Litterarum, sive Poetices, sive Eloquentiæ studiis florentem, Juventutem Matheseos, Philosophiæ, ac præsertim beatissimæ hujus propaginis, Medicinæ proventibus exuberantem, provectiorem denique ætatem omni reconditioris doctrinæ copia, maturisque & rationis & experientiæ fructibus gravem non modo Parmensis Academia, sed universa certatim Italia mirabunda suspexit: Virum (quid multis) excellentium virorum & Auditorem & Magistrum, in eodem Athenæo*

cùm

cùm Doctoris apice insignem, tùm Medicæ Facultatis professione principem, undequaque instar Oraculi aditum, consultum, responsisque, (ni veraciora hæc forent, ac minimè ambigua) creditum Apollinem.

Præclarum sanè munus! magnificentissimæ Auctoris animo planè dignum! Cujus apud nos, quandiu apud mortales SALUTI *litabitur, tandiu gratia constabit.*

Igitur ex Italia, amplissimo illo doctrinarum omnium Theatro, ad Hispaniæ celebritatem translatus, è Cathedra ad Solium ob scientiæ principatum admotus, quot & quanta edideris, edasque, Regiæ salutis custos, vel consummatæ peritiæ, vel incredibilis vigilantiæ testimonia: quàm præclaram promovendæ, illustrandæ apud nostrates rerum Naturalium disciplinæ operam impendas, quàm soli-

da

da hujuſce ſtudii fundamenta jeceris, Nobis profectò (ſinerent Epiſtolæ anguſtiæ) memorare promptiſsimum: nihil enim veremur inopia dicendi laborare, cum tuorum meritorum præconia tam longè latèque pateant, quàm ipſa merita, id eſt univerſam impleant Hiſpaniam.

Quoties enimverò Regem Optimum Maximum teterrimis, ac difficillimis morbis ope tua expeditum illa Tibi gratulata? Quoties Tibi ægritudinum, malorum, peſtium triumphatori plauſit? Quoties ſuum te Soſpitatorem læto clamore conſalutavit? Ita eſt, SAPIENTISSIME CERVI, quod tam ſtrenuè valeant Principes Noſtri, ut quos majeſtate, ac potentia vincunt, eoſdem ſanitate, ac robore ſuperent: quod SALUS *ipſa humilibus aſſueta caſis, jam Regum amet ſubire penetralia, Regio aſsidere lateri, inter Auguſta capita*

ver-

verſari , id tuæ nimirum induſtriæ , ſollicitudini, providentiæ prorsùs inauditæ referendum.

At non ſupremi capitis cura ita in unius valetudinis obtutu defixum tenet , ut ad universum Reipublicæ corpus aciem deflectere minimè patiatur ; imò verò nihil habet excelſum illud, quod inſides dignitatis faſtigium, tibi dulcius, amœniuſvè , quàm quod Populorum omnium incolumitati latius inde , meliuſque proſpicias. Quamobrem quidquid apud AUGUSTISSIMUM PHILIPPUM Muſarum Juxta patrem , ac Martis filium , quidquid apud SERENISSIMAM ELISABETHAM cognominum Reginarum ſive magnitudine animi , ſive rerum geſtarum gloria facilè Principem , gratiæ , amicitiæ , auctoritatis obtines , id omne ad ſaniorem Hiſpano ſolo Medicinam feliciter inſerendam , propagan-

dam-

damque depromis ultrò , ac prodigus elargiris.

Hinc rerum Physicarum studiosus quisque, ac de Natura optimè meritus, quà stipendiis, quà honoribus à Te invitantur, accenduntur: tum in Societates atque Academias, id est, eruditas Cohortes, sive litteratas Phalanges, Te imperatore, coeunt, quò & Veritatis signa propugnent alacriùs, & Erroris turbæ validiùs obsistant, tuisque tandem auspiciis MEDICINÆ BARBARICÆ *monstra vel omnino debellentur, vel ad Africam, unde in nos irrupere, æternùm fugata detrudantur.*

Testis HISPALENSIS SOCIETAS, *Regiis per Te munita privilegiis, honoribus aucta, dotata minervalibus, institutis denique sapientissimis composita; è cujus assidua Naturæ investigatione, luculentis in Arte Medica pro-*

¶¶ *gres-*

greſsibus jam liceat haud temerè augurari Civitatem Hiſpalim non minùs Scientiarum copia ac celebritate nobilem futuram, quàm Orbis utriuſque commercio & opibus olim extitiſſe memoratur.

Teſtis ACADEMIA MEDICA MATRITENSIS Te parente, velut illa educatore, feliciſsima: tua pariter opera Regio nuper titulo, & Auguſtæ dignationis ornata patrocinio. Quæ quidem, ut Mæcenatis ſui favore, ac Principis munificentia, ita Naturalium obſervationum labore, atque induſtria beatiùs in dies adoleſcit, robuſtam demum maturitatem, ac decoris ſummam tàm à duobus illis Auctoribus, quàm à RATIONE & EXPERIENTIA ſperare non dubitat.

Quid verò de Noſtra, vel Tua potiùs CURIA? Nihil quod tua, ſive perſona, ſive mo-

deſtia

destia, sive æquitas abnuat, prædicare possumus. Vera, justa, publica, qualia & ad Supremum Tribunal, & ad gravissimum Præsidem deferenda sunt, apertè profitebimur: egregia scilicet huic Tribunali, Te Præside, jura restituta, insignia privilegia, summam auctoritatem, amplissimos ditionis fines, nuperrima præsertim EXPEDITIONE VALENTINA *accessisse: ad hæc integerrimis decretis, sapientissimis legibus tùm Magistratus nostri reverentiam & sanctitatem assertam, tùm universo Medicorum Ordini, ac Facultatis bono quàm optimè consultum. Rem sanè maximi ponderis, severissimi examinis, religiosissimæ consultationis! Cùm enim Themidis libra duo potissima,* RES & SALUS *expendi soleant, quantò hæc illa potior, tantò accuratius, quæcunque ad hanc pertinent, tractanda sunt, ac*

 mode-

moderanda: Judicemque adeò postulant longè integerrimum, sagacissimum, consultissimum, qualem Naturæ negotia, multò Civilibus perplexiora, gravioraque desiderant, qualem Te, VIR ILLUSTRISSIME, nobis præesse gratulamur, qualem & Medicorum industria & Medicaminum potestas explorata, coercitæ Pharmacorum vel fraudes, vel novitates, Agyrtæ, cæterique id genus animarum negotiatores, aut multati, aut pulsi, tum sua singulis Professoribus Artis regio attributa, tota denique Medicorum bene morata Respublica testantur.

Cujus providentiæ partem haud minimam sibi vindicare videtur MATRITENSIS *hæc* PHARMACOPOEIA, *eo nimirum consilio à te concinnari, ac publici juris fieri Jussa, ut Nostratibus præstò sit parandi conficiendique Pharmacorum norma quædam tuta, atque expedita,*

cujus

cujus beneficio ARS MEDICAMENTARIA *cùm Facultatis Nostræ præscriptis fideliùs obtemperet, tùm infirmitatis Humanæ necessitatibus præsentius opituletur.*

Hanc Tibi, VIR ORNATISSIME, & muneris tui Jure, & clientelæ devotionisque nostræ nomine dedicatam habeas, multis etiam aliis nominibus dedicandam. Neque enim aut Medicæ disciplinæ Antistiti, aut Regio Archiatro, aut Supremæ Medicorum Curiæ Præsidi duntaxat, honor à nobis præstandus: longè plurium, quos unus ipse animo complexus es, Virorum senatus occursat. Hinc ingeniorum, scriptorumque Æstimator egregius, hinc Politicæ, idemque Aulicæ prudentiæ Magister, inde urbanioris cultus, & elegantiarum Pater, tùm omnium humanitatis officiorum, artiumque Professor, tùm alii, atque alii

pro-

promiſcuo agmine confluunt, è quibus Socium ſibi, ac Præfectum Academiæ, Doctorem & Patronum Litteræ, Proceres Amicum, Reges Conſcium, Familiaremque fideliſsimum adſciſcunt.

At qui tot titulis unum ſuppetat opuſculum? Qui tot nomina, tot perſonas munus unum impleat? Quando itaque nihil mediocritas Noſtra valet tanto meritorum, ac virtutum concilio dignum edere, contenti omnino ſimus hoc qualicunque obſervantiæ ac reverentiæ teſtimonio, quantùm Magiſtratus tibi Noſter, quantùm Res Medica, quantùm Regia & publica ſalus debeat, ſaltem innuiſſe. Scilicet laudum ac præconiorum abunde Tibi domi, foriſque conferunt, ſive inſignia titulis atque honoribus Marmora, quæ & ACADEMIA, & ORDO PARMENSIS, *illa*

Docto-

Doctori incomparabili, hic ornatissimo, longeque post hominum memoriam rarissimo Civi tàm splendido sumptu, quàm libenti animo decrevere, sive tot præclara saluberrimæ doctrinæ monumenta publicè apud Nos per Te constituta, quæ quidem non CERVIANO tantùm Nomini, sed universæ etiam Hispaniæ æternùm fore vitalia confidimus.

Vale, VIR ILLUSTRISSIME, Vale

O et præsidium, & dulce decus nostrum.

MATRITI *Kal. Februar.* ANNO MDCCXXXIX.

LECTO-

LECTORI S. P.

PEriculosæ plenum opus aleæ *Iatrice.* Eam præ cæteris Artibus circumspectam esse decet, trepidamque quodammodo, cui concredita sit rerum humanarum maximè pretiosa, juxtaque irreparabilis *Vita.* Meritò igitur publicæ semper intenta saluti *Regia Proto-Medicatus Matritensis Curia*, indefessa sollicitudine prospexit hactenus, atque pro injuncto sibi munere invigilandum duxit, nequid detrimenti ex præpostero Medicinæ usu Respublica patiatur.

Cautum jam pridem est, ut nequis ad tractandas Artis hujus, aliarumve ipsi subjacentium partes, uspiam admittatur, quin priùs convenientis scientiæ, atque peritiæ specimina severiori examine præstiterit. Antiquis Regni sanctionibus novæ leges additæ, quibus abusus præcaveri oportuit, atque ad vivum, quoad fieri posset, resecari.

Et verò in tergemino ordine, quo *Iatrice* tota conti-

continetur, experientiſsimos adeſſe ſibi viros Hiſpania noſtra jure glorietur: ſive quos dignoſcendis, curandiſque morbis *Medica Diſciplina* inſtituit, ſive quos in affectas corporis partes benignè ſævire, ſolers edocuit *Chirurgiæ* dexteritas, ſive quos miſcendis, temperandiſque medicaminibus *Pharmaceutice* erudivit.

Atque in hac potiſsimum parte florere convenit Noſtrum hoc Naturæ, ac Fortunæ donis locupletiſsimum Imperium, cui *Novus Orbis* intimos aperit ſinus, ac ſalubres tùm vegetabilium, tùm mineralium ſuorum merces Medicinæ ſuppeditat, dum vectigales Auguſtiſsimis Regibus ſubmittit gazas. Eò collimantibus dudum Sapientiſsimi *Proto-Medicatus* Conſiliis, providit ille ut in Urbe Regia, cæteriſque paſsim *Pharmacopolia* genuinis abundarent medicamentis, iis maximè, quorum virtutem & efficaciam Ratio, Experientia duce, comprobavit. Indictæ ſtatis temporibus inſpectiones ſcrutandis Apothecarum ſcriniis, ut ſiqua in iis occurrerent aut vitiata ſitu, aut vetuſtate obſoleta, aut per-

¶¶¶ pe-

peram elaborata, expertorum judicio amandarentur.

Unum adhuc, aut alterum supereſſe viſum eſt, quò vigiles intendat curas. Primum quidem *Pharmacopoliorum* ſuperflua multitudo, quæ, ut apud exteros penè omnes, ita & apud Noſtrates non ſine damno excrevit, ad juſtos ſenſim limites pro locorum neceſsitate revocanda. Quæ momenta eò inclinent, perpendere non eſt hujus loci. Secundum eſt, nimium diſcrepans, ac velut arbitraria medicamentorum in variis Officinis elaboratio ac temperatura, & quæ inde neceſſariò oritur, medicaminis ejuſdem apud ſingulos mirum in modum diverſa vis, ac poteſtas.

Cui equidem malo obviam eundum tantò impenſiùs, quantò majore ſerpit publicæ ſalutis detrimento. Enim verò, quis ferendum putet, ut cuivis Pharmaceutices Artifici medicamina liceat pro arbitrio confingere, & nova rerum experimenta è ſuo cerebro nata, non ſuo luenda periculo, ægris immerentibus ingerere?

At

At verò fac Pharmacopœos omnes, vel solo conscientiæ, ac probitatis instinctu ab hac damnosa temeritate prorsùs alienos, non nisi certas, ac probatas, atque ex optimæ notæ Auctoribus desumptas adhibere præparationes: quis tamen non videt earum varietate tam multiplici, praxin medicam in ambages conjici inextricabiles? Nemini ignotum quàm diversa sit *Mercurialium*, v. g. *Stibialiumque* confectio: quantò *Lemeriana* dosis, aut *Scroderiana* sit *Paracelsica* lenior; quantò acrior vulgò *Anglicana*, vel *Parisiensi*, vel *Italica*. Quid si Medicus *Lemerianam* intendens, scrupulos octo præscripserit, quos novit ægri, morbique viribus attemperatos; Pharmacopola interim totidem obtrudat *Paracelsianos*? præsens, pro salubri remedio, toxicum. In tantâ profectò unius ejusdemque remedii anomaliâ, graduque virium diverso Medicum, quantumvis sagacem, fluctuare necessum est: ac nisi priùs scrutari per se singula voluerit, in incertum definire, ancipitem eventum cæco casui permittendo.

¶¶¶ 2 Effi-

Efficiendum itaque fuit, atque omni ope enitendum, ut uniformis quædam ubivis Hiſpaniarum, ac ſibi ſemper conſtans induceretur cujuſque medicamenti ratio, atque temperatio: qui ſpecialis fuit Collectionis hujus Pharmaceuticæ ſcopus.

Prætermiſſum nihil, quò numeris omnibus abſoluta prodiret, normamque exhiberet *Pharmacopœis* Noſtratibus tutam, luculentam, ac locupletiſsimam. Cautum eſt nequid deeſſet, vel enumerationi ad utilitatem, vel ordini ad claritatem, vel delectui ad ſecuritatem. Illius conficiendæ cura eruditioribus demandata tùm Facultatis Medicæ Doctoribus, tùm peritiſsimis Collegii Pharmaceutici Sociis, atque Examinatoribus, quos omnes in Phyſica experimentali, & Iatrica ſpeculatione verſatiſsimos oppidò notum omnibus. Excuſſæ, quotquot in manus noſtras venire potuerunt, Tractationes Pharmaceuticæ, ſummâque diligentiâ cum nuperis obſervationibus collatæ: materiarum, atque medicaminum genera tam multiplicia, tam diverſa, ad proprias quæque revocata claſſes, & in or-

dinem

dinem digesta: resecta inutilia quædam, aut parum profectura: singulorum vera, ac genuina præparatio, seu confectio enucleatiùs exposita, atque ex probatissimis Auctoribus tradita. Siquando inter variantes sententias hæsitatum (quod quidem, ut in rebus implexis, & abstrusis, haud infrequens accidit) non privato alicujus judicio standum visum est; omnia collatis studiis accuratiùs disceptata, nonnunquam etiam in congressibus, ac consultationibus ad id specialiter indictis.

Uno verbo, summo studio susceptum opus, cura majore confectum, auctore potissimum, ac promotore, cujus sub auspiciis prodire gestit, Illustrissimo Viro, nec satis unquam pro meritis laudando Tribunalis hujus Præside *D. D. IOSEPHO CERVI*, Regis, ac Reginæ Medico Primario, necnon Consiliario Intimo: cui quantùm hactenus debuit pro optatissima Augustorum Capitum incolumitate Hispania, tantumdem penè debebit in posterum pro eâ, quâ publicæ saluti prospicit, indefessâ providentiâ, studioque vigilantissimo.

Habe-

Habebit igitur in hoc volumine, quoad in rebus humanis ſperari poteſt, *Pharmacopœia Hiſpanica* Regulam generalem, cujus beneficio Medici certitudinem, Ægroti ſecuritatem nanciſcantur.

Quapropter, quod felix fauſtumque ſit, *Suprema Proto-Medicatus Matritenſis Curia*, auctoritate ſibi abs Regibus conceſſâ, in iis quæ Medicam praxin ſpectant, ad vitanda incommoda, quæ ex præfatâ varietate, ac diſcordiâ emergere poſſunt, omnibus ac ſingulis, non Matritenſibus modò, ſed & totius Regni, adjacentiumque Provinciarum *Pharmacopolis*, indicit, mandat, decernit:

I. Ut Librum hunc, quem *Pharmacopœiam Matritenſem* inſcripſimus, penès ſe habeant ac ſervent; ita ut illius exhibitio ſit *Articulus reſidentiæ* in Generali, quæ juxta regni ſtatuta peragitur, Viſitatione.

II. Necui in poſterum liceat, in remediorum cujuſcunque generis præparatione, elaboratione, temperatura, doſi, operari ac procedere contra quàm in hac *Pharmacopœia* præſcriptum habetur; aut ſecùs

ela-

elaborata, ac fortè jam confecta, adhibere, venundare, aut ullo modo diſtribuere.

Abſit tamen, ut tenore præſentis inhibitionis alienas à noſtris opiniones ac methodos alibi gentium uſitatas ſugillare, vel reprobare ullatenùs videamur: nec enim inficias ibimus Artem, ut Naturam, multiplici ſæpè viâ ad optatos effectus pervenire. Verùm tot ac tantas inter varietates fixum quid atque ratum oportuit. Ad hæc eorum fuit habenda ratio, quæ pro cœli, ſolique ingenio, & indigenarum habitu, longo uſu comperta ſunt magis expedire. *Non omnis fert omnia tellus*: non eadem ubique conveniunt.

DECRE-

DECRETO

DEL TRIBUNAL

DEL REAL PROTO-MEDICATO,

AUXILIADO POR EL REAL, y Supremo Consejo de Castilla, para que todos los Professores Boticarios se arreglen en la composicion de los Medicamentos por lo dispuesto en esta Pharmacopea Matritense, &c.

DON PHELIPE, por la Gracia de Dios, Rey de Castilla, de Leon, de Aragon, de las dos Sicilias, de Jerusalèn, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Valencia, de Galicia, de Mallorca, de Sevilla, de Cerdeña, de Cordova, de Corcega, de Murcia, de Jaen, Señor de Vizcaya, y de Molina, &c.

A todos los Corregidores, Asiſtente, Governadores, Alcaldes Mayores, y Ordinarios, y otros Juezes, Juſticias, Miniſtros, y Perſonas de todas las Ciudades, Villas, y Lugares de eſtos nueſtros Reynos, y Señorìos, à quien lo contenido en eſta nueſtra Carta tocare, y fuere notificada, y à cada uno de vos, en vueſtros Lugares, Diſtritos, y Juriſdicciones, ſalud, y gracia. Sabed, que Pedro de Rueda Oſſorio, en nombre del Real Proto-Medicato de eſta nueſtra Corte, Nos hizo relacion, que en cumplimiento de lo mandado por las Leyes de eſtos nueſtros Reynos, ſe havia trabajado, è impreſſo un Libro intitulado: *Pharmacopœia Matritenſis*, para que por èl ſe hicieſſen, y executaſſen por todos los Boticarios las Medicinas, que debian tener en ſus Boticas, aſsi Galenicas, como Chymicas, para la curacion de las enfermedades, en mayor beneficio del Publico, y de todos los Profeſſores, y que unos, y otros vivieſſen arreglados à ella: y para la puntual, y debida obſervancia de lo contenido en dicho Libro, havia mandado el Proto-Medicato ſu parte, que todos los Boticarios dependientes de ſu juriſdiccion en eſtos nueſtros Reynos, le tuvieſſen preciſamente, con la calidad de que ſu falta fueſſe Capitulo de Reſidencia en las Viſitas que dieſſen; y que à todos los que en adelante ſe examinaſſen de Boticarios, ſe

¶¶¶¶ les

les entregasse con el Titulo de su aprobacion la referida Pharmacopea, pagando su importe, segun la tassa, y con otras providencias, que de el Despacho, que en debida forma exhibia, resultaban: Por lo que nos suplicò le huviessemos por exhibido, y en su virtud fuessemos servido mandar librar nuestra Carta, y Provision Auxiliatoria de èl, para su mas exacto cumplimiento, y que todo lo referido se incorporasse impresso en el expressado Libro: y con la dicha Peticion se hizo presentacion del Despacho que se sigue:

Nos los Doctores Don JOSEPH CERVI, del Real Consejo de su Magestad, su primer Medico, y de la Reyna nuestra Señora, Presidente, y Proto-Medico de el Real Proto-Medicato, Alcalde Examinador Mayor en todos sus Reynos, y Señorìos, y asimismo Presidente perpetuo de la Real Sociedad de Sevilla, Supremo Proto-Medico del Principado de Cataluña, y de los Reales Exercitos de su Magestad, Socio de la Real Sociedad Londinense, y Presidente perpetuo de la Academia Matritense; y Don JOSEPH SUñOL, del Real Consejo de su Magestad, su Medico de Camara, y Proto-Medico del Real Proto-Medicato, &c. Considerando la grande utilidad que se seguirìa à la Salud Publica, de que huviesse un methodo fixo,

y

y conſtante, por donde ſe trabajaſſen los Medicamentos, que eſtàn en uſo en eſtos Reynos para la curacion de las enfermedades; y eſtando prevenido por una Real Pragmatica de el Rey Don Phelipe Segundo de el año de mil quinientos y noventa y tres, incorporada en las Leyes de el Reyno, que ſe hicieſſe una Pharmacopea general para remediar los daños, que entonces ſe experimentaban, y que por ella, y no por otra alguna particular, fueſſen viſitados los Boticarios; no obſtante las providencias dadas por nueſtros Anteceſſores, no ſe ha podido lograr: y eſtando à nueſtro cuidado la Salud Publica, y el precaver los graves inconvenientes que ſe ſiguen de que los Profeſſores Boticarios trabajaſſen los Medicamentos ſin el conſtante methodo que es neceſſario; hemos mandado diſponer una *Pharmacopea*, que intitulamos *Matritenſe*, la qual contiene el methodo, que ſe ha de obſervar en la elaboracion de los Medicamentos, aſsi Galenicos, como Chymicos; y haviendo ſido aprobada por Nos, y conſiderando ſer muy conveniente, que ſe practìque, y obſerve en todas las Provincias, y Reynos ſujetos en lo facultativo à eſte nueſtro Tribunal, conforme à las Leyes del Reyno, y Decretos de ſu Mageſtad, exhortamos à todos los Corregidores, Alcaldes Mayores, y Ordinarios, y demàs Tri-

bunales, y Justicias de ellos: y mandamos à los Visitadores, y Ministros de este Tribunal, à quien toque este encargo, que requieran, y hagan requerir à todos los Professores Boticarios de sus respectivos distritos, tengan dentro de seis meses, que se empezaràn à contar desde el dia de la fecha, el Libro intitulado *Pharmacopœia Matritensis*, y se arreglen en todo à las disposiciones, y methodos, que en ella estàn dispuestos para la elaboracion de los Medicamentos, assi Galenicos, como Chymicos, sin apartarse de alguna de sus reglas en la composicion de ellos, ò del methodo particular que tiene, pena, que lo contrario haciendo, incurriràn por el hecho mismo en la pena de doscientos ducados, y privacion de oficio: quedando advertidos desde ahora, que las Visitas que se hicieren de sus respectivas Boticas, han de ser por lo ordenado en dicha Pharmacopea, la qual han de tener precisamente, siendo su falta Articulo de Residencia en la referida Visita: y por lo que mira à los que en adelante se ayan de examinar de Boticarios, se les entregue con el Titulo de Examen la dicha Pharmacopea, pagando su importe, segun la tassa; y siendo esta providencia tan util, y conveniente, y tan conforme al servicio de su Mageстad, y causa publica, zelaràn con mucho cuidado todos los dichos Juezes, y

Jus-

Justicias en su observancia ; y reconociendose que por alguno , ò algunos de ellos no se executa assi , darèmos cuenta à su Magestad , para que tome la severa providencia , que juzgare conveniente su Real Justificacion. Fecho en el Real Sitio del Pardo à veinte y ocho dias del mes de Enero de mil setecientos y treinta y nueve años. *Doctor D. Joseph Cervi. D. D. Joseph Suñol. Joseph de Quesada.*

Y visto uno , y otro por los de el nuestro Consejo , por Decreto que proveyeron en cinco de este mes , se acordò dàr esta nuestra Carta : Por la qual os mandamos à todos , y à cada uno de vos , en vuestros Lugares , Distritos , y Jurisdicciones , que siendo con ella requeridos , veais el Despacho expedido por el Doctor Don Joseph Cervi , primer Medico de nuestra Real Persona , y de la Reyna , mi muy cara , y amada Muger , Presidente , y Proto-Medico de el Real Proto-Medicato , y el D. D. Joseph Suñol , Medico de Camara de nuestra Real Persona , y Proto-Medico de dicho Real Proto-Medicato , en veinte y ocho de Enero proximo passado , que queda incorporado ; y le guardeis, cumplais , y executeis , y hagais guardar , cumplir, y executar en todo , y por todo , segun , y como en èl se contiene , sin le contravenir , permitir, ni dàr lugar que se contravenga en manera alguna;

antes

antes bien deis, y hagais dàr para ſu puntual obſervancia las ordenes, y providencias que ſe requieran, que aſsi es nueſtra voluntad, y no hagais lo contrario, pena de la nueſtra merced, y de cada cinquenta mil maravedis para la nueſtra Camara: ſo la qual mandamos á qualquier Eſcrivano, que ſea requerido con eſta nueſtra Carta, la notifique à quien convenga, y de ello dè teſtimonio. Y querèmos, que al traslado impreſſo de ella, firmado del infraſcripto nueſtro Secretario, Eſcrivano de Camara mas antiguo, y de Govierno del nueſtro Conſejo, ſe le dè la miſma fee, y credito que à la original, y que para que à todos conſte, ſe imprima, è incorpore en el Libro *Pharmacopea Matritenſe.* Dada en Madrid à ſeis de Febrero de mil ſetecientos y treinta y nueve años. *El Cardenal de Molina. Don Andrès Gonzalez de Barcia. Don Antonio Franciſco Aguado. Don Pedro Juan de Alfaro. Don Juan Franciſco de la Cueva.*

Yo Don Miguèl Fernandez Munilla, Secretario del Rey nueſtro Señor, y ſu Eſcrivano de Camara, la hize Eſcrivir por ſu mandado, con acuerdo de los de ſu Conſejo.

Regiſtrada. Don Miguèl Fernandez Munilla. Por el Chancillèr mayor, Don Miguèl Fernandez Munilla.

INDEX

INDEX
CAPITUM, QUÆ IN HOC opere continentur.

PARS PRIMA.

CA-

PARS SECUNDA.

CA-

PARS TERTIA.

PARS QUARTA.

PARS QUINTA.

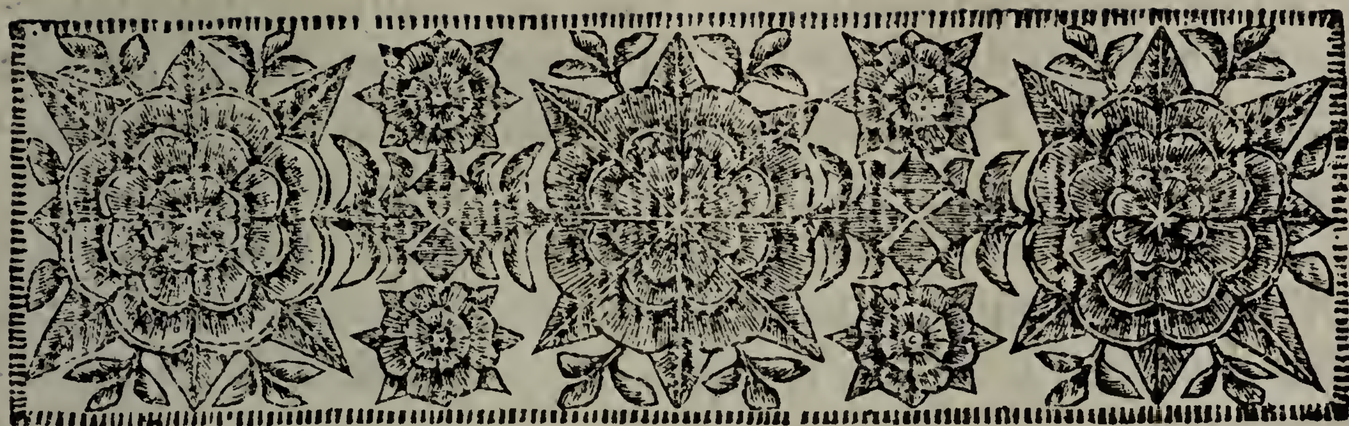
PARS SEXTA.

DE OPERATIONIBUS CHYMICIS.

PARS SEPTIMA.

tabi-

PHAR-

PHARMACOPOEA MATRITENSIS

JUSSU SUPREMI MEDICINÆ TRIBUNALIS CONCINNATA.

PARS PRIMA.

CAPUT PRIMUM.

QUID, ET QUOTUPLEX SIT PHARMACIA, ac de eius ſubjecto, & objecto.

PHARMACIA eſt Ars, quæ medicamenta ſeligere, præparare, & miſcere docet.

PHARMACIA dici ſolet: GALENICA, & CHYMICA.

PHARMACIA GALENICA eſt Ars, quæ rectè præparando Simplicia, & miſcendo Compoſita, in majori mole Medicamina minùs ſubtilis, & actuoſæ indolis miniſtrat.

PHARMACIA CHYMICA est Ars, quæ plerumque ignis ope principia corporum separando, in minore mole MEDICAMENTA citiora, efficaciora, & forsan jucundiora elicit.

SUBJECTUM, circa quod utraque PHARMACIA versatur, est Corpus quodcumque naturale, ex tribus ita dictis Regnis (Animali nempe, Vegetali, & Minerali) depromptum.

OBJECTUM utriusque, sive finis est Medicamentum, ex hisce rectè tractatis resultans, quod interiùs, exteriùsve adhibitum, præsentem sanitatem servare, vacillantem firmare, & jam collapsam restituere, citò, tutò, & jucundè potens est.

DOCTRINA PHARMACEUTICA triplicem complectitur operationem: Electionem nempe, Præparationem, & Mistionem.

Sub Electione comprehenduntur: Collectio, Mistio, Repositio, & Simplicium Duratio.

Sub Præparatione omnes artificiosæ Elaborationes, tum Galenicæ, tum Chymicæ.

Sub Mistione, methodus exactè miscendi Simplicia, & Composita.

MEDICAMENTUM, quod est Objectum, seu finis Pharmaciæ, aliud est Naturale, aliud Artificiale.

NATURALE est, quod nativam formam, & figuram, sibi à natura inditam, retinet: cujus notitia, & descriptio ab historia naturali Simplicium, vel à propria cujusque observatione peti debet.

MEDICAMENTUM ARTIFICIALE est, quod ex diversis simplicibus permistis, vel ex uno artificiosè tractato emergit.

Medicamentum artificiale, aliud dicitur Simplex, aliud Compositum.

SIMPLEX, quod ex unico simplici artis ministerio emergit.

COM-

COMPOSITUM eſt, quod ex duobus, aut pluribus ſimplicibus arte miſtis reſultat.

COMPOSITUM etiam vocatur ſimplex, quando comparatum ad aliud ejuſdem nominis minori gaudet compoſitione.

CORPORA, tam naturalia, quàm artificialia, item à Medicis in Alimentum, Medicamentum, & Venenum dividuntur.

ALIMENTUM eſt, quod partibus corporis appoſitum in ſimilem ſubſtantiam convertitur, ac proinde earum deperditionem reſtaurat.

MEDICAMENTUM eſt, quod ægrotanti quomodolibet adminiſtratum, ipſum alterare, & à ſtatu præternaturali in naturalem reducere aptum eſt.

VENENUM eſt, quod interiùs, exteriùſve infuſum non utcumque naturam alterat; ſed ipſam inſenſibili corpuſculorum figura, & modo, ita vehementer corrumpit, ut ſæpè ſæpius ipſius omnimoda deſtructio ſubſequatur.

CAPUT II.

DE SIMPLICIBUS OFFICINALIBUS, ET EORUM Collectione, Exiccatione, Repoſitione, & Duratione.

SIMPLICIA OFFICINALIA dicuntur omnia ea Corpora, quæ ex triplici Regno Animali, Vegetali, & Minerali ad uſum medicum trahuntur. Hæc corpora in Pharmacopoliis reponuntur ad Medicamentorum elaborationem: primò autem debent eligi.

ELECTIO.

ELECTIO itaque eſt perfecta cujuslibet ſimplicis cognitio

nitio juxta propria ejus ſpeciei ſigna, magnitudinem ſcilicet, figuram, colorem, odorem, ſaporem, & conſiſtentiam.

SIMPLICIA, quæ in noſtra regione naſcuntur, ſuis nativis locis ſunt colligenda, vegetiora, & floridiora, utpotè præſtantiori virtute prædita. Exotica verò juxta regulas deſignatas tertio Capite eligantur.

Quoad Vegetalia obſervandum eſt, quòd radices initio veris, ubi prima pullulaverint folia evellantur, tunc enim copioſo, & bene coсto ſucco turgent, ſuperfluoque humore quàm minimùm ſcatent: hujus perfectionis nota eſt, quòd nec valde flaccidæ, & humidæ; nec nimis lignoſæ, & duræ ſint.

Herbæ colligendæ ſunt, dum magnitudine, colore, & odore folia vigent, præcipuè ſub meridiem, & Cœlo ſereno.

Flores in ſuæ perfectionis vigore carpere oportet, præter flores ROSARUM, qui ad Conſervam efficiendam, & ad alios uſus ante apertionem ſunt decerpendi.

FRUCTUS juſtam debent nanciſci maturitatem, priuſquam evellantur; niſi inmaturi deſiderentur, ut MESPILI, CYDONIA, SORBI, & alii.

SEMINA, perfecta dum fuerint, fructuſque, quibus includuntur, debitam nacti fuerint maturitatem, colligantur, & ſicco, non autem calido loco ſerventur.

CORTICES (dum Arbores maximè vigent) ſunt abſcindendi; hoc tamen diſcrimine, quod craſsiores, ſi leviter inhæreant, ipſa manu; ſi verò tenaciùs, cultro ſunt avellendi; tenues, & membranoſi, veluti SAMBUCI, FRAXINI, & ſimiles cultello radantur.

RESINÆ, & GUMMI media æſtate colligantur: LIGNA veris initio: VISCA denique dum majora, & vegetiora ſint.

ANIMALIA Animaliumque partes autumno, aut vere (quo præcipuè tempore ſolent eſſe magis nutrita, & valida) comparentur.

MINERALIA, quocumque anni tempore, ritè extra-

hun-

huntur: Aquæ verò minerales æſtate media præſtantiores ſunt, utpotè mineralibus particulis, tunc temporis maximè onuſtæ.

Poſt electionem, & collectionem (hoc eſt Simplicium jam electorum cumulationem) ſequitur exiccatio, quæ nil aliud eſt, quàm eorum ab humiditate ſuperflua purgatio. Exiccantur autem in ſolem expoſita, quæ tenaciorem humiditatem habent, ut ROSÆ, flores BORRAGINIS, MALVÆ, & ſimiles, à quibus nil volatile expetitur, prætereaque, humore viſcido citiùs avolante, commodiùs ad pulveriſationem, & alios uſus medicos aptantur.

Exiccantur ad umbram, aut levem calorem pleraque VEGETABILIA, quorum expetita virtus in particulis volatilibus ſita eſt, veluti flos, ANTHOS, SALVIÆ, CHAMÆMELI, & ſimilium, ne vehemens calor unà cum humore vires eorum diſsipet.

Animalia, & eorum partes in hypocauſto, aut clibano (poſt panis extractionem) exiccentur, ſuorum enim principiorum, nimia humiditate immerſorum, motum inductum abſdubio inſequeretur putrefactio; niſi prompta & violenta fieret exiccatio: ejus exemplum habetur in JECINORIBUS, & PULMONIBUS LUPORUM, VULPIUM, & aliorum hujuſmodi, quæ, ſi ſemel furno immiſſa, ſatis exiccata non fuerint, quamcitiùs iterùm immittantur, ut optimè exiccentur.

Hìc obiter animadvertendum occurrit, ea, quæ aeri, vel ſoli ad exiccationem exponuntur, ut uniformiter penituſque ſiccitatem acquirant, frequenter revolvi oportere, ne forsan ab aliqua latente humiditate, poſtmodum putredinem contrahant.

Exiccata ſimplicia reponi debent commodo loco; id eſt, frigido, & ſicco, ad uſum ſervanda; alioquin motu ab aere inducto, vel putreſcunt, vel inſectis corroſa, evaneſcunt, aut (ſi pinguia ſint) rancida fient.

Hinc provenit ipſorum duratio, nam tandiu durant, quàndiu

diu ſuas vires immunes, & integras conſervant, quibus præter ſubſtantiæ modum, non parum loci commoditas opitulatur: ſuarum autem virium durationem indicat (juxta uniuſcujuſque ſpeciem) odor ipſe, color, & ſapor, unde eò validiorem ſervabunt virtutem, quò propiùs ad ſui naturam accedant.

Ad præcavenda Simplicia Inſectis obnoxia, ut RHABARBARUM, radicem Chinæ, & ſimilia, ſolent plerique, non ſine fructu, cera undequaque eadem obducere, ut præpedito aeris commercio (quo medio volitantia Inſectorum ſemina in Vegetalibus, velut in Matrice, conſidere ſolent) per plures annos à carie, aut alia noxa ſerventur immunia.

REGNI VEGETALIS STIRPES, HERBÆ, & folia magis uſualia.

A

Abrotanum mas.
Abſinthium vulgare.
Adiantum, ſeu Capillus veneris.
Agrimonia, ſeu Eupatorium.
Alchimilla, ſeu Pes Leonis.
Amaracus, ſeu Majorana.
Anagallis aquatica, ſeu Beccabunga.
Anethi ſummitates.
Anthos, ſeu Ros marinus.
Apiaſtrum, ſeu Meliſſa, ſeu Citrago.
Artemiſia.
Aſplenium, ſeu Cæterach.

Bar-

B

BArdana, seu Lappa major.
Beta alba.
Betonica.
Bismalva, seu Althæa.
Branca ursina.
Brunella, seu Consolida minor.
Buglossum.
Buphtalmum.

C

CAlamintha.
Calendula, seu Caltha.
Capillus Veneris.
Carduus benedictus.
Cauda Equina, seu Equisetum.
Centaurii minoris summitates.
Centumnodia, seu Polygonum.
Ceterach, seu Asplenium.
Chamædrys, seu Trissago.
Chamæmelum.
Chamæpitys, seu Iva arthritica.
Chelidonium.
Cichorium.
Cicuta.
Citrago, seu Melissa.
Cynoglossum.

D

DEns Leonis, seu Taraxacum.
Diapensia, seu Sanicula.
Dictamnus Creticus.
Dipsacus silvestris, seu Virga Pastoris.

Endi-

E

ENdivia, ſeu Cichorium latifolium.
Epithymus.
Equiſetum, ſeu Cauda equina.
Eryſimum.
Eupatorium, ſeu Agrimonia.
Euphraſia.

F

FOlium, ſeu Malabathrum.
Fragaria.
Fumaria.

G

GAlega, ſeu Ruta capraria.
Gallium.
Geniſta.

H

HEdera terreſtris.
Hepatica, ſeu Lichen.
Hyoſcyamus albus.
Hyperici ſummitates.

J

JUncus odoratus, ſeu Schœnanthum.

L

LAvendula.
Lauri folia.
Lingua cervina, ſeu Phyllitis.
Lupulus.

Majo-

M

MAjorana, ſeu Sampſucus, ſeu Amaracus.
Malabathrum, ſeu Folium indicum.
Malva.
Marrubium, ſeu Praſsium album.
Marum Cortuſi.
Matricaria.
Melilotus, ſeu Trifolium odoratum.
Meliſſa, ſeu Apiaſtrum.
Mentha ſativa.
Mercurialis.
Millefolium.
Muſcus arboreus, ſeu Lichen cinereus.

N

NArdus Celtica, ſeu Spica Celtica.
Nardus Indica, ſeu Spica Indica.
Nardus germanica, ſeu Lavendula.

O

OCimum citratum, ſeu Baſilicum.
Origanum.

P

PArietaria, ſeu Helxine.
Perſicaria urens, ſeu Hydropiper aquaticum.
Phyllitis, ſeu Lingua cervina.
Piloſella major.
Pimpinella.
Plantago.
Polium montanum.
Praſsium, ſeu Marrubium.
Primula veris, ſeu Verbaſculum odoratum, ſeu Herba paralyſis.

Pulegium.
Pulmonaria foliis Echii.
Pulmonaria maculosa.
Pyrola.

R

ROris marini summitates.
Ruta.
Ruta capraria, seu Galega.

S

SAnicula.
Sabina.
Salvia.
Sampsucus, seu Majorana.
Scabiosa.
Schœnanthum, seu Juncus odoratus.
Scordium.
Sennæ folia.
Spica celtica, seu Nardus celtica
Spica indica, seu Nardus indica.
Spica germanica, seu Lavendula.
Stœchas.
Sumach.

T

TAmariscus.
Thè.
Thymi summitates.
Tilia cum floribus.
Trissago, seu chamædrys.
Tussilago, seu Farfara.

Ver-

V

VErbaſcum, ſeu Thapſus barbatus.
Verbena.
Veronica.
Vinca Pervinca.
Virga aurea.
Ulmaria.

FLORES.

A

ANthos, ſeu Roris marini.
Aurantiorum, ſeu Naphæ.

B

BAlauſtiarum.
Borraginis.
Buglosſi.

C

CAlendulæ.
Carthami, ſeu Cnici.
Centaurii.
Chamæmeli vulgaris.
Chamæmeli romani.
Croci Sativi.

G

GEniſtæ.

L

LAvandulæ.
Lupuli.

M

MAlvæ.

N

NYmphææ albæ, ſeu Nenupharis.
Naphæ.

P

PÆoniæ.
Papaveris erratici.

R

ROris marini, ſeu Anthos.
Roſarum rubrarum.

S

SAmbuci.
Schœnanthi.
Stœchados arabicæ.

T

TIliæ.
Tunicæ, ſeu Caryophylli hortenſis.

V

VIolarum.

SEMINA.

A

ACetoſæ.
Agnicaſti, ſeu Viticis.
Althææ, ſeu Biſmalvæ.

Ammeos

Ammeos Cretici.
Amomi racemosi.
Anethi.
Anguriæ, seu Citrulli.
Anisi.
Apii.
Asparagi.
Atriplicis hortensis.

B

BAsilici, seu Ocimi citrati.
Bombacis.

C

CAffè.
Cardamomi majoris, seu Granorum Paradisi.
Cardamomi medii.
Cardamomi minoris.
Carthami, seu Cnici.
Carvi.
Cichorii.
Citri, seu Limonis.
Citruli, seu Anguriæ.
Coriandri.
Cubebæ.
Cucumeris.
Cucurbitæ.
Cumini.
Cydoniorum.

D

DAuci cretici.

E

ENdiviæ, ſeu Scariolæ.

F

Fœniculi.
Fœnugræci.
Fraxini, ſeu Linguæ avis.
Fumariæ.

G

GOſsypii, ſeu Bombacis.

H

HOrdei.
Hyoſciami albi.

L

LActucæ.
Linguæ avis, ſeu Fraxini.
Lini.
Lupini.

M

MAlvæ.
Melonis.
Milii Solis, ſeu Lithoſpermi.

N

NApi, ſeu Buniados.
Naſturtii.
Nigellæ.

O

OCimi, ſeu Baſilici.
Orobi, ſeu Ervi.

Pæoniæ.

P

PÆoniæ.
Papaveris albi.
Paſtinacæ.
Petroſelini Macedonici.
Petroſelini vulgaris.
Plantaginis.
Portulacæ.
Pſyllii.

R

RAphani.
Ruſci, ſeu Bruſci.
Rutæ.

S

SAntonici, ſeu Seminis Sancti, aut Seminis contra.
Seſeleos Maſilienſis.
Sinapi.
Staphyſagriæ.

T

THlaſpios.

V

URticæ

FRUCTUS.

A

ALkekengi, ſeu Halicacabi.
Amygdalæ amaræ.
Anacardi.

Baccæ

B

BAccæ Berberis.
Ebuli.
Juniperi.
Lauri.
Myrti.
Sambuci.

C

CAcaò.
Capita Papaveris albi.
Caryophylli.
Caſsia fiſtula.
Colocynthis.

D

DActyli.

F

FAba Sancti Ignatii.
Ficus paſſæ, ſeu Caricæ.

G

GAllæ.
Glandes.

J

JUjubæ.

M

MYrobalani bellerici.
Chebuli.
Citrini.
Emblici.
Indici.

Nuces

N

NUces Cupressi.
Moschatæ.

P

PAssulæ majores.
Minores.
Piper album.
longum.
nigrum.
Pruna.

S

SEnnæ folliculi.

T

TAmarindi.

LIGNA.

A

AGallochum, seu Lignum aloes.

C

COrylinum.

G

GUajacum, seu Lignum Sanctum.

N

NEphriticum.

R

RHodium.

S

SAntalum album.
citrinum.
rubrum.
Saſſafras.

V

VIſcum quercinum.
Tiliaceum.

RADICES.

A

ACori veri.
Althææ.
Apii.
Ari.
Ariſtolochiæ longæ.
tenuis.
rotundæ.
Aſari.
Aſparagi.

B

BIſtortæ.
Bryoniæ.
Butuæ, ſeu Parreiræ brabæ.

C

CArlinæ, ſeu Chamælei albi, ſeu Cardopatii.
Chinæ.
Contrayervæ.
Coſti arabici.

Curcu-

Curcumæ.
Cynoglossi.
Cyperi longi.
rotundi.

D

DIctamni albi, seu Fraxinellæ.

E

EBuli.
Esulæ.

F

Fœniculi.

G

GAlangæ.
Gentianæ.
Glycyrrhisæ.
Graminis.

H

HElenii, seu Enulæ Campanæ.
Hellebori nigri.
albi.
Hermodactylorum.

J

JIalappæ, seu Jalappæ.
Imperatoriæ, seu Astrantiæ vulgaris.
Ipecacuanhæ.
Iridis Florentinæ.
Hispanicæ.

M

MAndragoræ.
Mechoacanæ.
Meu Athamantici.

O

ONonidis, seu Restæ bovis.

P

PArreiræ brabæ, seu Butuæ.
Pæoniæ maris.
Pentaphylli, seu Quinquefolii.
Petroselini.
Peucedani.
Phu, seu Valerianæ.
Polypodii quercini.
Pyrethri.

R

RHabarbari.
Rhapontici.
Rubiæ tinctorum.
Rusci, seu Brusci.

S

SArsaparrillæ, seu Zarzaparrillæ.
Sassafras.
Saxifragæ.
Scillæ.
Scorzoneræ, seu Viperariæ Hispanicæ.
Spicæ nardi.
Celticæ.

Tormen-

T

TOrmentillæ.
Turbith, ſeu Turpethi veri.
Tuſsilaginis.

Z

ZEdoariæ.
Zingiberis.

CORTICES.

A

AUrantiorum.

C

CApparum.
Caſcarillæ, ſeu Chacarillæ.
Caſsiæ ligneæ.
Caſtanearum.
Cinnamomi.
Citrei, ſive citrii.

F

FRaxini.

G

GLandium Calices.
Granatorum.
Guajaci.

K

KInaKinæ.

M

MAcis.

Tama-

T

TAmarifci.

V

UVinterani, feu Canellæ albæ, feu Magallanicæ.

FUNGI, SEU EXCRESCENTIÆ.

Agaricus fœmina.
Kermes grana.
Spongia fambuci, feu Auricula Iudæ.

FARINÆ.

Amyli.
Fabarum.
Fœnugræci.
Hordei.
Lupinorum.
Seminis Lini.

SUCCI LIQUIDI.

A

ACeti vini.
Agreftæ, feu Omphacii.

C

CIchorii.
Cydoniorum.

F

FUmariæ.

Grana-

G

GRanatorum acidorum.

L

LImonum.

R

ROſarum pallidarum.
Roſarum rubrarum.
Roſarum pallidarum infuſio.
Roſarum rubrarum infuſio.

GUMMI, RESINÆ, BALSAMA, & ſucci inſpiſſati.

A

ABſinthii ſuccus inſpiſſatus.
Acacia vera, ſeu Ægyptiaca.
Acacia vulgaris, ſeu Succus inſpiſſatus Prunorum ſilveſtrium.
Aloe ſuccotrina.
hepatica.
Aſſa fœtida.

B

BAlſamum Coppaibe.
Peruvianum.
de Tolu, ſeu Tolutanum.
Bdellium.
Benzoinum.
Bitumem Judaicum, ſeu Aſphaltum.

C

CAmphora, ſeu Caphura.
Cathecu, ſeu Terra Japonica.
Centaurii ſuccus inſpiſſatus.
Colophonia, ſeu Pix græca.

E

ELaterium, ſeu Succus fructuum Cucumeris aſinini inſpiſſatus.
Eupatorii ſuccus inſpiſſatus.
Euphorbium.

G

GAlbanum.
Glycyrrhiſæ ſuccus inſpiſſatus.
Gummi Ammoniacum.
Anime.
Caranna.
Elemi.
Fœniculi.
Hederæ.
Juniperi.
Tacamahaca.
Tragacanthum.
Gutta gamba, ſeu Gutta Jemeù, ſeu Gutta gamandræ.

H

HYpociſtidis ſuccus inſpiſſatus.

L

LAcca.
Labdanum, ſeu Ladanum.
Liquidambar.

Manna.

M

MAnna.
Mastiche.
Myrrha.

O

OPium.
Opoponax.

P

PIx Græca, seu Colophonia.
nigra.

R

REsina pini.

S

SAccharum album.
Candum.
Sagapenum.
Sanguis Draconis.
Sarcocolla.
Scammonium.
Styrax Calamita.
liquida.

T

TArtarum.
Terebinthina Veneta.
communis.
Terra Japonica, seu Catechù
Thus masculum, seu Olibanum.

ANIMALIA, EORUM PARTES, & excrementa.

A

ASelli, ſeu Millepedes.

B

BUfones exiccati.
Butyrum majale.

C

CAncrorum oculi.
Cantharides.
Cera flava.
alba.
Caſtorei teſticuli.
Coccinella.
Cornu cervi.
Cranium humanum.

D

DEns Apri.
Elephantis, ſeu Ebur.

E

EXuviæ Serpentis.

H

HIrci Sanguis præparatus.
Hirundinis Nidus.

J

JChthiocolla.

Kermes

K

KErmes Grana.

L

LAcca.
Lapis bezoardicus Orientalis.
bezoardicus Occidentalis.
Lucii mandibulæ.

M

MEl.
Mumia.

O

OEſypus.
Oſſa è corde Cervi.

P

PRiapus Cervi.
Tauri.
Pulmo Vulpis.

S

SCinci.
Sepiæ Oſſa.
Sperma Ceti.
Spodium ex Ebore.

V

UNgula Alcis.
Unicornu.

Z

ZIbethum.

ADEPS, AXUNGIA, ET PINGUEDO.

Anſeris.
Caponis.
Cuniculi.
Equi.
Gallinæ.
Porci.
Sevi hircini.
Viperarum.
Urſi.

METALLA, LAPIDES, ET RELIQUA mineralia.

A

ÆRugo.
Alabaſtrum.
Alumen rupeum.
uſtum.
Antimonium.
Argenti folia.
Argentum vivum, ſeu Hydrargyrus.
Arſenicum.
Auripigmentum.
Auri folia.

B

BOlus Armena.
alba, ſeu Creta.
vulgaris.
Borrax.

C

CErussa.
Chalcitis.
Chalybis limitaturæ.
Cinnabaris.
Crystallus.

F

FErri limaturæ.

G

GRanatus Lapis.

H

HYacinthus.

L

LApis Calminaris, seu Cadmia.
Hæmatites.
Judaicus.
Lazuli.
Rubinus.
Saphyrus.
Sardonicus, seu Carneolus.
Smaragdus.
Topazius.
Lithargyrus.

M

MAgnes lapis.
Marcasita.
Minium.

Plumbum

P

PLumbum uſtum.

S

SAl Ammoniacum.
Gemma.
Nitrum.
Stannum.
Sulphur commune.
vivum.

T

TErra Lemnia, ſeu Sigillata.
Tuthia officinarum.

V

VItriolum album.
viride, ſeu commune.
cæruleum, ſeu Cypreum, ſeu Lapis Lipis.

MARINA.

A

AMbra griſea.

C

CArabe, Succinum album.
flavum.
Corallina.
Corallum album
rubrum

M

MArgaritæ.
Mater Unionum(vulgò)Perlarum.

P

PUmex Lapis.

S

SPongia.

CAPUT III.

DE SIMPLICIBUS EXOTICIS, ID EST de eorum historia, electione, & virtutibus.

ACACIA : Succus eſt, è fructu inmaturo, ſiliquarum inſtar (ex arbore parva ſpinoſa, in Ægypto naſcente, quæ apud Botanicos ACACIA ÆGYPTIACA VOCATUR) expreſſus, & inſpiſſatus; ſaporis acerbi, & adſtringentis, tenuibus veſicis exceptus, & in rotundas pilas redactus, quarum quælibet quatuor, vel ſex, interdùm ſeptem, aut octo uncias pendet, & ſic ad nos ab Ægypto tranſmittitur.

Optimus eſt ſolidus, durus, & ponderoſus, ſaporis prædicti, & coloris intrinſecùs ruſeſcentis, ſeu ſulvi, extrinſecùs verò nigricantis.

Ejus virtus refrigerans incraſſans, & adſtringens eſt : ſolus, raro præſcribitur; ſed Theriacam ingreditur.

ACORUS VERUS, SEU CALAMUS AROMATICUS OFFICINARUM: Oblonga, & aliquantulùm depreſſa radix, exteriùs geniculata & rubella;interiùs verò alba, & ſpongioſa, odoris fragrantis, & aromatici; ſaporis amari, & acris.

Hæc radix in paludoſis locis crebriùs naſcens, longa viridia-

ridiaque folia (instar Iridis) habet, fructusque Piperi longo similes profert, ad nos è Bohemia, Lituania, & Turingia advehitur.

Optima censetur, quæ recens, benè nutrita, ac tenax est, à filamentosis radiculis probè mundata, non cariosa; sed supradictis notis prædita.

ACORUS, valde stomachicus, & cardiacus est, flatus à pituita enatos resolvit, & ob suum sal volatile oleoso-aromaticum, colicæ, pleuritidi, asthmati, spasmo, obstructionibusque uteri, lienis, ac hepatis prodest.

AGALLOCHUM, LIGNUM ALOES, seu XILO-ALOES: lignosa sunt fragmenta interioris medullæ cujusdam arboris Olivæ similis, in Regnis Conchinchinæ, Lao, & Sinæ nascentis, ex quibus regionibus ad nos transferuntur.

Quamvis verum Lignum Aloes rarissimum sit; melioris verò notæ illud est, quod solidum compactum & ponderosum suavemque, si fricetur, odorem spirans, sapore aromatico, & subamaro præditum, ex nigro purpurascens, venis cinerei coloris sit distinctum: quod accensum, non statim defflagret; sed copioso (instar resinæ) exsudante humore sit refertum, & quod prunis impositum, prius liquescat, quàm comburatur.

Ob balsamicam suam substantiam, & aromaticum, ac subamarum gustum, cerebrum, cor, stomachum, reliquaque viscera roborat, spiritus vivificat, veneno resistit, sudores, & menstrua ciet.

AGARICUM: ex truncis, ramisque Laricum, & veterrimarum Quercuum, excrescentia fungosa est in Delphinatus, & Tridentini Sylvis, maximè abundans.

Quidam duplex esse Agaricum existimant, marem nempè, & fœminam. Primum, ponderosum, lignosum, flavum, & ob sui malignitatem reiiciendum: Secundum usitatissimum in medicina, quod FOEMINA VOCATUR, primò gustu dulce, mox amarum, & stipticum eligendum est.

Purgat præcipuè pituitam crassam, in glandulis conten-

tentam, & bilem utramque, ſuiſque particulis volatilibus obſtructiones aperit, & urinam excitat.

ALOES, SEU ALOE. Succus inſpiſſatus cujuſdam plantæ, ejuſdem nominis, qui in pellibus ovillis, vel magnis cucurbitis, ex Orientali India, & America aſportatur.

Tres hujus ſucci ſpecies Medicamentarii diſtingunt, ſcilicèt: SUCCOTRINUM, HEPATICUM, ET CABALLINUM, quorum hic ultimus, propter impuritatem, & fœtorem non eſt in uſu medicinæ, omnium præſtantiſsimus eſt SUCCOTRINUS, ſeu lucidus, maximè ex Succotra, aut Soccotera Indiæ Orientalis inſula allatus, qui pulcher nitidus, rarus, levis, friabilis, translucidus, ex rubro ruſeſcens, bonoque odore, myrrham æmulans, arenularum expers, facilè liqueſcens, eximiæ amaritudinis, & in Medicina uſitatiſsimus eſt: HEPATICUS (ſic vocatus propter colorem, & conſiſtentiam hepati ſimilem) ex America adducitur, differt à ſuccotrino in colore, odore, & conſiſtentia, pro quo in ejus defectu ſubrogatur.

Vim purgantem obtinet, ac exiccantem calefacientemque: quapropter obſtructiones aperit, meatus reſerat, hæmorrhoides, & menſtrua provocat, ventriculum roborat, vermes enecat, & expellit, bilioſoſque, & pituitoſos humores ſubducit: hinc omnium catharticarum pilularum baſim conſtituit.

ALUMEN eſt ſubſtantia ſalina, alba, & cryſtallina, ſaporis acris auſteri, & adſtringentis, quod ad nos communiter ex Aragonii Regno, in fruſtis diverſæ magnitudinis tranſparentibus aſportatur.

Ab Authoribus ALUMEN RUPEUM vocatur; ſed ſi ex Civitavechia advehitur, & Anglia, tunc ALUMEN ROMANUM, ſeu ANGLICANUM dicitur.

Exiccat, adſtringit, incraſſat, & hœmorrhagias ſiſtit internè ſumptum, & externè carnes ſuperfluas in ulceribus conſummit.

ALUMEN SACCHARINUM, artificiale eſt; fit cum

prædicto alumine, aqua rosarum, albumine ovi ad debitam consistentiam cocto, & in parvas pyramides (saccharo haud dissimiles) formato, unde nomen saccharinum venit.

ALUMEN PLUMEUM, seu TRICHITES, Sal minerale est (instar parvæ plantæ) formatum, salsum austerum, & aluminosum saporem habens, in ore solvitur, & defluit; sed raro invenitur, ab aliquibus authoribus cum lapide AMIANTHO confunditur.

AMBRA GRYSEA. Massa est diversæ magnitudinis, quæ in Occeano Indico, ut in plurimum undis agitata, invenitur, & ad nos affertur, de cujus origine lis est: aliqui bitumen quoddam è fundo maris emergens esse judicant; alii massam quamdam esse, ex cera & melle conflatam, ex rupibus in Indicum mare effluentem, saleque marino, & fluctuum agitatione eleboratam, ac in Ambræ naturam; qualem ipsam videmus, conversam.

Optima censetur odoratissima, sordium expers, aut cinericia, vel quæ ex venulis, marmoris instar, nunc cinereis, nunc candicantibus, & punctis nigris constat: levis, pinguis, & cujus frustulum, si candenti laminæ applicetur, veluti oleum resolvatur.

Quod ad usum attinet: ob volatiles balsamicasque particulas, vi valdè calefaciente, confortanteque pollet, qua, ad languidum spirituum motum reficiendum, valet: ideò, ad vitam sanam longamque tuendam commendatur: quamobrem capitis affectibus, apoplexiæ, vertigini, epilepsiæ, paralysi, lipothymiæ aliisque cordis, & cerebri passionibus mirificè prodest.

AMMI, seu AMMEOS: semen est cujusdam plantæ Foeniculo, Anetho, aliisque umbelliferis, haud absimilis, quæ post albos, parvosque flosculos semen profert, quod nunc ex Alexandria, & Creta ad nos advehitur.

Eligenda sunt maximè semina recentia, parva, plena, striata (Petroselino minori similia) splendidè rufescentia, acri amariusculo, aromatico sapore prædita, fortique odore, qui

partim

partim Origanum, partim Thymum referat: ex Creta asportatur; & inter semina minora calida recensetur, pro Theriaca inservit.

Colicos dolores, flatus uteri, renum, aliosque dissipat.

AMMONIACUM, est Gummi ex quaddam planta ferulacea stillans, quæ FERULA AMMONIFERA vocatur, & ex Jovis Ammonis Oraculo, circa cujus delubrum, aut templum in Libiæ regione, præcipuè nascitur, nomen accepit, indeque ad nos transfertur.

Optimum est magnum, album, flavum (& instar Olibani) granulatum, odore molesto (Castoreum æmulans) sapore amaro, paleisque, & arena defœcatum.

Præstantissimum remedium est, ad tenacem, & lentam pituitam, saburramque in stomacho, intestinis, pulmonibus, ac liene stabulatam, incidendam, leniterque educendam: propterea in diuturnis morbis splenicis (vulgò dictis) & in difficultatibus respirandi, crebrò usurpari solet: emollit, digerit, resolvit, maturat, & album movet.

AMOMUM RACEMOSUM, thecæ sunt, seu siliquæ rotundæ tripartitæ, semina angulosa, rugosa, nigra, & aromatica claudentes, quæ uvarum instar, racematim ex uno pendent petiolo, cui firmiter adhærent: sicque in Europam ex India advehuntur in granis, & in racemis.

Eligantur rotundæ, sublutei coloris, ponderosæ, granisque repletæ, quæ folliculos habeant, magnumque semen, idque acri, & aromatico sapore Cardamomo simili.

Grana, sive semina, ad Theriacam, & alia medicamenta eligenda sunt: quamobrem apertis folliculis, nigra, rugosaque rejicienda; gravia viridioris coloris, saporeque aromatico præcellentia, ut suprà, eligenda. Ut verò tenues pelliculæ, quibus disterminantur, separari queant, manibus fricentur, & supra chartam ventilari permittantur.

Vi sua incidunt, veneno resistunt, stomachum roborant, appetitum movent, flatus dissipant, & menstrua provocant.

ANACARDIUM: Niger, splendidus, & compactus fru-

ctus est, aviculæ corculum repræsentans,& ex arbore ÆPA-TA vocata, proveniens, qui sub duplici cortice, album, & subdulcem nucleum continet: inter ipsos verò cortices obscure rubram, oleosam, & acrem, ac quasi melligeneam mucilaginem habet. Ex India Orientali, scilicet ex Malabara, Canonora, & Cambaja ad nos traducitur.

Optima sunt Anacardia magna, recentia, benè nutrita, intusque nucleum, eleganter candidum, nostrisque amygdalis consimilem includentia; parva verò, & rugosa sunt rejicienda.

Anacardia, nimis recentia, adhuc viridia, pro veneno reputantur, ob nimiam calefaciendi, & quasi urendi vim; exiccata, verò non ita acria, & corrosiva sunt: ob sal valde volatile, oleumque, nimis dissipabile vim habent rarefaciendi pituitam, & resolvendi; cerebrum confortandi: ideoque cephalicis, senum morbis, apoplexiæ, paralysi, memoriæ debili, similibusque conferunt.

ANTIMONIUM, durum, ponderosum, ac fragile semimetallum est, & instar plumbi nigricans, striis longis splendentibusque ornatum: in Gallia, Germania, præcipueque in Hispania fodinæ inveniuntur.

In Pharmacia, pro multis medicamentis conficiendis, inservit: in Metallurgia ad purganda metalla utitur. Veteres crudo Antimonio vim adstringendi, exiccandi, meatusque corporis deobstruendi, excrescentias carnosas absumendi, cicatrices obducendi, oculorum ulcera, & sordes mundificandi attribuerunt.

ANIME, seu GUMMI ANIME lacryma resinosa est Arboris mediocris magnitudinis, folia myrtinis ferè similia ferentis, quæ lacryma per incisionem collecta ex America adducitur.

Eligenda, magnis albis, nitidisque frustis, minimè rubicundis, sed perlucidis, friabilibusque, & saporis resinosi, quæ dum accenditur, odorem, satis fragrantem expirat.

Aliud Gummi Anime ex India Orientali defertur, quod neque

neque tam candidum, neque tam pellucidum: ideò Occidentale præfertur.

Calefacit, attenuat, & resolvit: ejus præcipuus usus est externus, & in Capitis, ac nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarrhosis, flatulentisve, maximè juvat.

ARSENICUM ALBUM est substantia mineralis, albicans, dura, ponderosa, lucida, saporis acris, & exurentis; facta ex Cobalto sublimato.

Artificiale Arsenicum fit ex floribus albis Cobalti, seu nativæ Cadmiæ (in summitate furni ad hanc operationem consulto facti) collectis, in figulino vase fusis, & in massam redactis, quæ ex Germania ad nos transportatur. Eligendum Arsenicum, album, Crystallinum, & ponderosum.

Inter venena corrosiva recensetur: quare solùm exterius in Medicina ad usum venit, ad carnes superfluas, & callosas absumendas.

ASSA DULCIS, seu BELZOINUM: Officinarum, dura, creberrimisque globulis, partim flaventibus, partim candicantibus permista resina est, quæ ex valde crassis procerisque arboribus fluit, quarum folia Citreum malum æmulantur: in India Orientali, præsertim in Siam, & Sumatra, unde ad nos transfertur, maximè abundat.

Eligatur Benzoinum, Amygdalinum, purum, nitidum, granis flaventibus, & candicantibus respersum, sapore resinoso, & odore valde fragranti.

Vires habet (sale suo balsamico) acres catarrhos dulzorandi, omnesque inde productas pulmonum, & asperæ arteriæ læsiones corrigendi, adeoque interne ad tussim, anhelitum, & phthisim; externè ad corizam, aliosque catarrhos, summopere prodest.

ASSA FOETIDA: est Gummi resinosum, quod in frustis colore exfusco flavescente, odore gravi, & sapore mordaci, ex Libia, Siria, Media, India, & Persia, intra Palmæ folia, aut vasa fictilia ad nos transportatur.

De Vegetabili, unde hoc Gummi manat, adhuc ambigitur:

gitur: receptiſsimum eſt arborem eſſe mediocris magnitudinis, cujus folia à rutæ folijs non multùm abludunt, ex cujus trunco Gummi, fervida tempeſtate, ſponte exudat.

Optimum eſt recens, purum, ſiccum, & flavum, granis, ſeu lacrymis albis refertum, pellucidum, & fœtidum, Allium redolens ſaporeque mordaci; antiquum verò unctuoſum, nigrum, opacum, arenulis, corticibuſve impurum, aut adulteratum rejiciendum.

ASSA fœtida, licèt nimis vehementer fœteat, ad ferè omnes condiendos cibos, Indiis in deliciis eſt; at in Europa ad uſus medicos, tantùm uſurpatur: nam ſale volatili oleoſo, quo pollet, potentèr reſolvit, incidit, emollit, detergit, proindeque in doloribus, & ſuffocationibus hyſtericis, cholicis, & ſimilibus, internè externèque adhibita, egregium ſpecificum eſt.

ASPALATHUS: Lignum eſt compactum ponderoſum, unctuoſum, & aromaticum, purpurei obſcuri, marmorei coloris, amari, & acuti guſtus, craſſo, griſeoque cortice cinctum.

Arbor, Regnumque, à quo excipitur, ignotiſsima ſunt, propterea que ſæpius cum ligno Rhodino confunditur.

Eligi debet, ponderoſum, unctuoſum; non autem reſinoſum, ſed aromatici ſaporis odoriſque, ligno Aloes valde ſimilis. Sed quia, vix invenitur, in trochiſcis Hedychroi, pro eo lignum Aloes, vel Santalum citrinum, quorum virtutes ferè æquiparantur, ſubſtituuntur.

ASPHALTUM, ſeu BITUMEN JUDAICUM: nigra, ſiccaque reſina eſt, nigræ pici ſimilis, in Lacu, ſeu Mari mortuo Judeæ innatans, invenitur, ubi Sodoma, & Gomorra creduntur extitiſſe.

Præfertur nitidum, compactum, pice durius, colore nigro ſplendenti, ac ſinè odore.

Diſcutit, glutinat, emollit, putredinem arcet (unde ad condienda cadavera uſurpatur) ſanguinem coagulatum reſolvit, & menſtrua promovet.

AURIPIGMENTUM, ſeu ARSENICUM FLAVUM,

ſpe-

ſpecies Arſenici eſt, quod vel ex Saxonicis metalli fodinis eruitur: vel artefactum extat: artificiale, ex miſtione unius partis ſulphuris communis, cùm decem partibus Arſenici albi, igne fuſis, & frigore condenſatis, reſultat, & ſic, ad nos in flavis, ſeu citrinis fruſtis tranſvehitur.

AURIPIGMENTUM naturale, mineraleve, magnopere antecellit artificiali; deligendum verò, aureo colore micans, tenuibuſque ſquamis conflatum, facilè fuſibile, ſaporis acris, odoris ingrati, minimèque lapillis, ſive terra impurificatum.

Ob ſuam acrimoniam, & malignitatem, pro corroſivo veneno recenſetur: ideoque interiùs non venit ad uſum medicinæ; exteriùs ad fungoſas, calloſaſque carnes abſumendas, frequenter applicatur.

BALSAMUM VERUM SIRIACUM, ÆGYPTIACUM, GILEADENSE, JUDAICUM, DE MECHA, SEU OPOBALSAMUM: ſubſtantia eſt liquida, oleoſa, limpida, albicans, ſaporis acris, & aromatici, odoris fragrantis, quæ interdum, quamvis raròin plumbeis lagenulis, è Turcis per Maſsiliam hùc advehitur.

Frutex, è quo Balſamum profluit anguſtis, rubicundis, nodoſiſque ramuſculis ornatus, qui abſciſi, & in faſciculos ligati, à Turcis mittuntur, & à Materialiſtis XILOBALSAMUM vocantur. Ex hiſce ramulis pauca folia, Rutæ haud multùm diſsimilia, quamvis candidiora, ſemperque virentia progerminantur: floſculique exigui albi, teneri, fere inſtar florum Acaciæ, quibus rotundæ, rubicundæ, & fragrantes baccæ, fulvi coloris in rubrum vergentis tenui tunica contectæ, piſis paulò minores, ſuccedunt, quæ in Officinis CARPOBALSAMUM vocitantur.

BALSAMUM menſe Junio, Julio, & Auguſto, aut alio ex calidioribus colligitur.

Bonitatis ſuæ examen eſt, quod aqua tepida infuſum totam ipſius ſuperficiem tegat, refrigerata verò aqua ſe ſe rurſum contrahat: Item, quod late inſtillatum coaguletur: tan-

demque quòd in vestem laneam effusum, nullam relinquat maculam.

Vi balsamica in phthisi, & hectica prodest. Asthmati, aliisque chronicis morbis, tam internis, quàm externis fert opem.

XILOBALSAMUM eligi debet exiguis fragilibusque ramusculis, hisque rectis nodis, inæqualiter interpositis, cortice extrinsecùs rubescente; intrinsecùs viridi, cui subjacet lignum subalbum, & medullosum, quod fractum, gratum admodum emittit odorem Opobalsamum emulantem.

Cephalicum, & Stomathicum est, veneno resistit, atque ideo in infirmitatibus contagiosis maximè inservit, & in plures pharmaceuticas compositiones ingreditur.

CARPOBALSAMUM, seu fructus arboris balsami recens, aromaticum est, tenui tunica fulvi in rubrum vergentis coloris obvolutum, interiùsque crassioribus aliis membranis, in quibus semen latet, flavo, & melligineo succo refertum, asperoque, & quatuor striis interstincto cortice cinctum.

Carpobalsamum vi sua aromatico-balsamica stomachum firmat, appetitum excitat, coctionem juvat, & Theriacam complet.

Notandum intereà OPOBALSAMUM, XILOBALSAMUM, & CARPOBALSAMUM, cum ad nostras Oras rarò perveniant, in nostris Officinis vix inveniri: ideoque Balsamum Tolutanum, Agallochum, & Cubebæ pro his subrogantur.

BALSAMUM de COPAYBA: per incisionem ex arbore in diversis Brasiliæ locis nascente colligitur, quæ BALSAMIFERA BRASILIENSIS FRUCTU MONOSPERMO vocatur, unde per Lusitaniam, oblongis fictilibus lagenis ad nos advenit.

Eligi debet album, limpidum, & resinosum terebinthinæ instar, fragranti odore, sapore acri amaro, & aromatico.

Externè appositum vulnera consolidat, & detergit, ner-

vos confortat, putredini resistit, internè commendatur in phthisi, nephritide, dysenteria, diarrhæa, gonorrhæa, dysuria, fluore albo, lueque venerea.

BALSAMUM MARIÆ, sive OLEUM MARIÆ resina mollis est, quæ ex Carthagine in America, nunc Calamis, nunc Cucurbitis, aliisvè vasibus inclusa ad nos transfertur: Arbores ex quibus promanat, inter Pini species reponuntur, è quibus vulneratis æstivo tempore, Balsamum hoc profluit.

Optimum censetur, tenax, purum, recens, molle, obscurè viridiusculum, odoris aromatici bonique saporis.

Sua balsamico-tenaci substantia vulneribus mirificè medetur, anodinum, & resolutivum est externè applicatum, potenter stomachum confortat, & internè in pulmonum affectibus summopere commendatur.

BALSAMUM PERUVIANUM: substantia liquida est mellis consistentiæ, odorisque fragrantissimi, quæ ex America affertur. Arbuscula hoc balsamum eructans, Malo Citreo consimilis est, ejusque folia amygdalinis, paulo majora sunt, latiora etiam, oblonga, & acuminatiora: flos in longum folliculum extenditur, in quo unum saltem idque in curvum semen reconditur. Tota planta à Mexicanis HOITZILOXITI nuncupatur, & à Botanicis ARBOR BALSAMIFERA, seu INDICI BALSAMI.

Balsamum hoc ab incolis, è ligno ramisque arbusculæ, in aqua decoctis, extrahitur, postquam enim frigescere permittitur, Balsamum supernatat.

Conquirendum est recens densum, ponderosum, mellis consistentiæ, colore ex-rufo ad nigrum vergente, odoris maxime fragrantis, saporis subacris & mordacis, & quod neque cum aqua; imò neque cum oleo permisceri possit.

Exiccat, resolvit, & digerit: interiùs exhibitum in asthmate prodest, frigidam quoque ventriculi intemperiem corrigit, inveteratos viscerum languores emendat: exteriùs applicatum recentia sanat vulnera, ab eisque

putredinem arcet; cancerosa, aliaque sordida ulcera mundificat.

BALSAMUM DE TOLU, SEU TOLUTANUM: nil aliud est, quàm resina quædam ex incisis Arboribus Balsamiferis (Pinos referentibus) ferventissimo sole profluens: adducitur ex Provincia quadam Americæ inter Carthaginem, & NOMBRE DE DIOS sita, Tolu ab Indis dicta.

Eligendum est, coloris aurei splendentis, pellucidi, mollis, & glutinosæ consistentiæ, qualis resinæ, saporis grati aliquomodo dulcis, odoris valde fragrantis, & ad Limonum odorem accedentis.

Vires habet calefaciendi, siccandi, resolvendi, vulnera & ulcera consolidandi: intùsque in asthmate, tussi, phthisi, & in ventriculi doloribus à cruditate maximi est adjumenti.

BDELIUM: tenax, ac pingue Gummi est lacrymis condensatum, extrinsecùs ferrugineum, rubrum, & ad myrrham accedens, cujus infracta frustula, quodam modo pellucida sunt, sapore subacri, & amaro, odore non suavi, & quod, cùm accenditur, diu flammam fovet.

Procreatur præcipuè in Asia, unde ad nos transfertur. Arbor, à qua promanat, spinosa est, foliis quercinis similibus; sed magis longis, angustisque.

Eligendum est optimum ex claris pellucidis frustis, signis supra notatis præditum, pingue, facilè liquescens, quod si digitis subigatur, mollescat, extraneis sordibus expers, & albis maculis (quales in unguibus humanis apparere solent) respersum, saporeque & odore myrrham referens.

Calefacit, siccat, simulque emollit: internè in pectoris affectibus, tussi, & anhelitu prodest, urinam ciet, similiterque menstrua movet; externè vulnera recentia, mirificè sanat, hernias discutit, induratosque nervos, articulorumque tophos emollit.

BEZOAR LAPIS OCCIDENTALIS: plerumque cinereus, aut subalvido-citrinus, diversæ figuræ, & magnitudinis, multisque invicem super impositis lamellis coagmentatus

tatus (crassioribus tamen quàm in Orientali) ex Indiæ Occidentalis Regno Peruviano ad nos advehitur.

Lapides isti in diversis animalibus reperiuntur ; sed præcipuè in stomacho , & ventre Rupicaprarum, quas vernacula voce VICUNIZAS , SEU TARAGUAS indigitant , seu appellant.

Præstantiores sunt coloris cinericei , aut ex albo-citrini laminis super incumbentibus (cæparum instar) concreti in odori , saporis terrei , mediocris magnitudinis, intusque plura,& heterogenea veluti paleas,& similia, sæpius continentes.

Lapis hic Alexipharmacus reputatur , ideoque utilis in peste , malignis febribus, vertigine,epilepsia, lipothymia,cordis palpitatione , & similibus morbis.

BEZOAR ORIENTALIS: tenerrimus , & levissimus lapis est , variæ figuræ , & magnitudinis, multòque tenuioribus lamellis , quàm occidentalis constans, colore viridiusculo, seu potiùs ex viridi nigricante , simulque splendente : ad nos ex Persia , Indiaque Orientali transfertur : in stomacho , & ventre animalis cujusdam , quod CAPRICERVA , aut GAZELA INDICA vocatur , & in prædictis regionibus degit , plerumque invenitur.

Verus , & genuinus Lapis , exterius maximè politus , & quasi lævigatus apparet, obscurè veridiusculus,interiùs multis mollibus , subtilibusque lamellis , sibi invicem incumbentibus (ut in cæpa) compactus : in meditullii centro concavus est, in cujus cavitate pulvisculus paleæ , tenuis festuca , vel simile quidpiam continetur. Superficies lævis, & splendens, odor nullus , magnitudo , & pondus varia , & si super chartam priùs creta illitam fricetur , viridem relinquit colorem.Adulteratus verò laminis destituitur , quod si in aqua inmersus, de suo pondere aliquid amittat , vel ponderosior reddatur, statim rejiciendus.

Alexipharmacus , & sudorificus est, proindeque in variolis , diarrhæa, dysenteria , vertigine , cordis palpitatione , peste , & similibus commendatissimum remedium.

BORAX CHYSOCOLLA, CAPISTRUM, AURICOLLA, TINKAR, ſeu GLUTEN AURI: eſt ſal minerale quoddam, colore, & tranſparentia, ſali gemmeo non abſimile, ſaporis acris, & lixivioſi, quod ex fodinis Perſiæ, Inſulæ Zeilam, & aliarum Indiæ Regionum excipitur, deindeque in Venetiis, & in Holandia per diſſolutionem, filtrationem, & cryſtallizationem purificatur.

Eligantur fruſta alba, pellucida, dura, ſiccaque, cryſtallum æmulantia.

Vires incidendi, & penetrandi obtinet, ob idque glandularum meſenterii, hepatis, & aliorum viſcerum infarctus aperit, ſimulque ad partum promovendum, & fœtum mortuum pellendum, menſtruaque provocanda, maximè laudatur.

CALAMINARIS LAPIS, ſivè CADMIA LAPIDOSA, aut ÆRARIA: Lapis eſt foſsilis ſubalbus, medius inter lapidoſam, & terream conſiſtentiam, terreique ſaporis; excipitur è terræ fodinis, cujus duæ inter Materialiſtas diſtinguuntur ſpecies: una rubella, aut flaveſcens, albis lineis reſperſa, cui ſubgravia, rotunda, aut dura granula, inſtar piperis adherent. Alia eſt rubra, Bolo non diſsimilis, ſed durior, quæ ex Galliæ, Germaniæ, Angliæque fodinis educitur.

Moderatè ſiccat, detergit, & adſtringit, ulcera carne replet, cicatricem inducit: quapropter in unguentis, & emplaſtris ad hunc finem, creberrimus illius uſus eſt.

CALAMUS AROMATICUS VERUS, ſive CALAMUS AMARUS, arundinis ſpecies eſt, quæ ſicca ad nos ex Orientali India aſportatur: longum habens exſectumque caulem, calami ſcriptorii craſsitiem æquantem, duobus ex adverſo locatis foliis ſuperiùſque in parvos ramuſculos diviſum, qui nigrum, illudque exiguum ſemen proferunt.

Optimus Calamus cenſetur, qui craſſos, recenteſque caules habet, à parvis ſurculis, ſeu ſtolonibus mundatus: & qui forinſecùs rubicundus, intus fungoſus, medullam albam, ara-

aranearum telis ſimilem continens, ſapore amaricante, & aromatico præditus.

Aperit, & menſtrua provocat, veneno reſiſtit, ideoque ad Theriacæ compoſitionem exigitur.

CAMPHORA, ſeu CAPHURA, reſina eſt (nitri inſtar) candida, & pellucida, ſaporis acris amariuſculi aromatici, & penetrantiſsimi, odoris fragrantis, & gravis, quæ ex Orientali India affertur. Reſina hæc granullatim ſtillat (ex arbore Camphorifera dicta, quæ in Inſula Borneo, & Japon, abundè creſcit;) poſtmodùmque ſublimatione purificatur, flores ſublimati, & lento igne fuſi, in panes orbiculares formantur, ſicque à Pharmacopolis emuntur.

Optima eligitur, quæ eleganter candida, pellucidaque ſit, leviſsima, friabilis, odore forti prædita, guſtu ingrato, facilèque in igne inflammabilis: hinc propter nimiam volatilitatem ab aere defendi debet, quare in veſicis Chimicis, intrà lini ſemina, aut alia ſimilia oleoſa aſſervari convenit, ne facilè expiret, & avolet.

Diaphoretica, & Alexipharmaca eſt: ideoque in febribus petechialibus, & peſtilentialibus adminiſtratur: ſuis oleoſis volatilibus particulis anodinam, etiam ſomniferamque vim habet, unde cephalalgiam, alioſque dolores, narium hæmorrhagiam, gonorrhæam, ac febricitantium deliria ſedare valet; ſed præ cæteris in hyſtericis affectionibus magni eſt uſus, & emolumenti.

CANTHARIDES, ſeu MUSCÆ HISPANICÆ, parvæ, & oblongæ muſcæ ſunt, foris virides, pulchræ, & ſplendentes, non aliter, ac ſi inauratæ eſſent, & deſuper eleganti virore depictæ, ſapore acri, & urenti, odore nimis fœtido. In omnibus Europæ Regionibus naſcuntur, ſed præcipuè ex Italia ad nos tranſmittuntur.

Eligendæ ſunt recentes, integræ, benè exiccatæ, & prædictis notis diſtinctæ.

Ex eis omnia ferè veſicatoria conficiuntur, & ob ſuum mordax, & cauſticum ſal, internè numquàm præſcribendæ; ſed

ſed ab illis tanquàm à veneno corroſivo fugiendum.

CARAGNA, ſeu CARANNA. Gummi eſt, aut Reſina, dum recens, tenax, & mollis; dum inveterata, dura, & friabilis: coloris exteriùs ex flavo-nigricantis, interiùs picis inſtar, ſaporis viſcidi, & amari, odoriſque fragrantis. Ex Americana quadam arbore, CARAGNA vocata, profluit, illincque ex nova Hiſpania in magnis, latiſque fruſtis, palmæ foliis convolutis, ad nos pervenit.

Quò clarior, & purior, eò cenſetur melior: præſertim, ſi mollis, & velut emplaſtrum conquaſſabilis ſit, odoriſque fragrantis.

Reſolvit, & rarefacit humores viſcidos, doloreſque, ab eis in articulis ortos, diſsipat; nervos confortat, ulceraque mundat, & ſolidat.

CARDAMOMUM MAJUS, GRANUM PARADISI, MALAGUETTA, ſeu MILEGUETTA: Triquetra, & parva grana ſunt exteriùs è rubro-fuſca, intùs prorſus alba, ſaporis acris, & fervidi, piperino ſimilis: fructus ſunt cujuſdam plantæ, MALAGUETTA dictæ, folliculis figuræ ficus, qui ex Melega Africæ oppido, aliiſque locis advehuntur.

Recentes benè nutriti, & colore, ſapore, notiſque ſupradictis præditi, ſunt eligendi.

Eorum virtus eadem eſt, ac piperis, quamvis debilior.

CARDAMOMUM MINUS, ſeu CARDAMOMUM ABSOLUTE DICTUM: Grana ſunt, quæ plerumque in parvis, hiſque triquetris, aliquantulum oblongis ſiliquis, ex India per Bataviam ad nos mittuntur, interiùs incana, ſtriata, & exiguo petiolo prædita. Planta ex qua ſumuntur, adhuc ignota eſt.

Eligantur ſiliquæ quàm maximè recentes, ponderoſæ, plenæque; & grana pro uſu medicinæ à corticibus, ſeu pelliculis ſeparari debent.

Notandum, quòd CARDAMOMUM MEDIUM in ſiliquis longinquis, etiam ad nos tranſportatur, & in uſu pharmaceutico indiſcriminatim, cum minori uſurpatur.

Stoma-

Stomachum roborant, flatus dissipant, & ideo in colica, uterique morbis proficiunt, simul ac in vertigine, aliisque Capitis ægritudinibus, tùm etiam ad reficiendam memoriam commendantur.

CARYOPHYLLI AROMATICI, seu GARIOPHYLLI, nil aliud sunt, quàm longiusculum principium cujusdam immaturi fructus arboris, spontè nascentis in Insulis Moluccis, & in Amboyna à Batavis translatum; & clavi figuram referens superiùs quatuor aculeos, sive apices habens, in quorum medio rotundus globus, sive oculosus flos eminet: inferiùs verò turbinatum obtusum, & quadantenus rugosum coloris ex rubro-fusci, saporis acris amaricantis, & valde aromatici, odorisque fragrantissimi. Ex India Orientali per Amstelodamum ad nos defferuntur. Arbor, à qua procedunt, CARYOPHYLLUS à Botanicis vocitatur, folia oblonga, lata, glabra, & splendentia (foliis Lauri simillima) proferens; flos primò albus, deinde viridis, tandemque ruber evadit, à quo fructus in principio albidi, postmodum rubicundi progerminantur, qui antequàm maturescant, & fusci fiant, baculis concutiuntur ab Insulanis, & in sole ritè exiccantur.

Optimi sunt eligendi, satis nigri, aut fusci obscuri integri, sicci, friabiles, superioribus apicibus instructi, & qui in unguibus interpressi, vel aqua calida perfusi, aliquid olei suppeditent, simulque fragrantissimi sint, saporeque aromatico-acri.

Caryophylli vehementer calefaciunt, penetrant, ac resolvunt: Caput, cor, stomachum, & nervos potentissimè roborant, propterea in vertigine, ventriculi cruditate, lipothymia similibusque morbis proficui sunt, & etiam in odontalgia à frigido catarrho orta commendatissimi.

CASSIA LIGNEA, CASSIA ODORATA, XILOCASSIA: Cortex est, figura, sapore, & odore Cinnamomo similis; sed crassior, saporeque, & odore debilior.

Arbor ex qua cortex excipitur, ab arbore Cinnamomi ferè

ferè non multum abludit, jugiterque in Zeilam Indiæ Orientalis Insula invenitur, quamvis alii credant hunc corticem excipi ex arbore Canellifera crescenti in Insula Malabar, & Javà.

Optimus est recens, colore rubicundiore, Cinnamomo simili, odore, saporeque aromatico, & acuto, & qui ore masticatus solubilis sit.

Vires Cinnamomo equiparantur, sed aliquantisper debiliores.

CASSIA FISTULA, CASSIA SOLUTIVA, vel CASSIA FISTOLA: Siliquæ sunt rotundæ, longæ, cylindricæ, diversæ magnitudinis, nigro, duro, lignosoque cortice externè munitæ, internè verò nigricantem, dulcemque substantiam, sive glutinosam pulpam continentes, in diversis cellulis dispositam, in quibus nitida semina reconduntur.

Eligendæ sunt siliquæ recentes, integræ, crassæ, ponderosæ, & copiosa pulpa repletæ. Arbor ex qua decerpuntur Iuglandi similis, in Ægypto, Nova Hispania, atque Orientali India germinat.

Pulpa usitatissima est in Medicina ad humores biliosos leniter subducendos; flatus tamen excitat, quapropter Medici in ægris flatuosis ejus usus reformidant.

CANELLA ALBA, sive CORTEX, UVINTERANUS SPURIUS, COSTUS CORTICOSUS: solidus convolutus cortex est, forinsecùs tegumento cinereo muscoso, multis rimis hiante, ac inæquali obductus, intrinsecùs coloris subfusci, saporis acris, odoris aromatici, ac fragrantissimi. Ex India Occidentali transportatur, & Arbor de qua cortex devellitur à Botanicis CANNELLA LAURI FOLIA MAGELLANICA appellatur. Alius reperitur cortex crassus solidus, & convolutus, qui à Materialistis pro vero Uvinterano cortice venditur, & ex Jamaica asportatur: hic cortex interiùs, exteriùsque albidus est, saporis aromatici, & acris, fragrantis odoris, & superficie lævis. Cortices eligendi sunt recentes, compacti, ponderosi, bene nutriti, & primò dictis notis præditi.

Cale-

Calefaciunt, difcutiunt, ftomachum roborant, craffum, & fcorbuticum fanguinem attenuant, fanguinifque circuitum promovent.

CASTOREUM (quod vocamus) oblongæ glandulæ, feu folliculi funt, ovi magnitudinem æquantes, forinfecùs fufci, intrinfecùs materiam, partim ad Cinnamomi colorem accedentem, partim pinguedinofam continentes, faporis, & odoris gravis, & acerrimi: in inguinibus, & fub tefticulis animalis cujufdam (FIBER, aut CASTOR ab authoribus appellati) protuberantes. Hoc Animal amphibium eft, inter Quadrupedem, & Pifcem, aliquid de utroque participans, quod in Rufia, Lithuania, Canadà, alijfque locis procreat, quibus in Regionibus anteriores ejus partes pro carne; pofteriores verò pro pifce eduntur.

Eligendi funt folliculli, magni, ponderofi, & prænarratis fignis notati, materia friabili, dura, citrino-fufca, tenuifsimifque tunicis intertexta, referti.

Communiter cum Gummi ammoniaco, fagapeno, opoponaco, aliifque fimilibus pauco Caftoreo malaxatis adulterantur; fed pro finceris habentur, qui materiam multis, parvifque fibris, aut pelliculis interfectam, includunt; adulterini verò, & qui ab his notis recedunt, abjiciantur.

Caftoreum fale multò volatili, oleofoque abundat ut ex ejus fapore, & odore demonftratur, ideoque calefacit, ficcat, refolvit, & aperit; flatus potenter difcutit, genus nervofum fpecificè roborat; & in aplopexia, hemiplexia, epilepfia, paralyfi, aliifque morbis capitis, at præcipuè in hyfterica fuffocatione, mirè præftat.

CATECHU, feu TERRA JAPONICA: Gummofus, & infpiffatus (ex fructu ARECÆ) fuccus eft, exteriùs ex rubro-fufcus, faporis aufteri, & adftringentis; fed aliquomodo dulcis, & grati; odorifque nullius, qui ex India ad nos advectatur.

Catechu virtute adftringenti & fortificanti pollet, quapropter in alvi fluxu, vomitu, hæmorrhagia, fimilibuf-

que morbis prodesse creditur; & tandem ad fortificandos dentes, & ad corrigendum oris halitum, & ulcera commendatur. Sunt, qui ad gustum gratiorem, cum isto succo Moschum, Ambram, Liquiritiæ succum miscent, posteaque cum mucilagine Tragacanthi parvos trochiscos conficiunt, quos CACHOU vocant.

CERUSSA, Calx plumbi est: fitque ex subtilibus laminis, seu foliis plumbi circumvolutis, in ollaque optimo aceto semiplena, super parvos baculos impositis, ita ut acetum non attingant: tunc olla bene cooperta, intra fimum equinum per triginta dies collocatur: quo elapso tempore, excipitur olla, in qua ab aceto corrosum apparebit plumbum, prorsusque friabile, & albescens: folia, seu laminæ ita præparatæ, in aere, probè exiccantur, & dein pulverisantur, & ad usum servantur.

Cerussa frequenter cum creta alba, ab aliquibus adulteratur; bonæ tamen notæ judicatur, quæ intensè alba, tenera, sicca, & valdè ponderosa est, è contra dura, aspera, levis, sordibusque inquinata rejicitur.

Exteriùs in Unguentis, & emplastris, creberrimè usurpatur: siccat, refrigerat, absorvet, adstringit, ulceraque mirificè cicatrizat.

CHERMES, KERMES, KERMEN, COCCUM INFECTORIUM, vel GRANUM, & COCCUS BAPHICA, SCARLATUM, seu GRANA TINCTORUM, nil aliud est, quàm rubra, levia, ac velut squamosa grana, seu potiùs vermiculorum receptacula, sapore subacri, & amaro, odore non ingrato, magnitudineque pisum æquantes.

Grana hæc species Gallæ sunt, quæ in truncis, ramis, foliisque arboris cujusdam (ILEX ACULEATA COCCIGLANDIFERA) vocatæ, ad modum excrescentiarum adhærentia inveniuntur, originemque ducunt, à punctis quibusdam albis, in arbore prædicta, veris initio repertis, tandemque in talia cocca, seu rubentia grana, insensibiliter abeuntibus, quæ interiùs multa continent parva, & rubicundissima

ma ova : hæc revivificantur , & generati vermiculi ex granis effugiunt. Copiosè inveniuntur hæc grana in Bætica,& Murcia , aliisque calidis Regionibus , ut in Lusitania , & Provinciis Galliæ meridionalibus.

Eligenda sunt grana magna , integra , recentia , quæ obscuro-rubra, medullosa , plenaque sint ; levia , cariosa , aut sinè medulla improbantur : ex contusis granis tabellæ fiunt, modo enim isto , vermiculi contusi non effugiunt , viresque eorum integræ servantur.

Cardiaca , sub adstringentia , & confortantia sunt , vires animales , & vitales in lipothymia reficiunt , in palpitatione, & aliis cordis affectionibus subveniunt ; morbillorum eruptionem promovent , abortum impediunt, & in hæmorrhagiis, & alvi fluxibus , summopere prosunt.

CHINA CHINÆ , CHINA CHANA , KINA KINA, QUINQUINA , CORTEX PERUVIANUS ; Arboris cujusdam Peruvianæ , amarus , & subadstringens cortex est , exteriùs flavescens , & aliquantulùm muscosus ; interiùs, exteriùsque penitùs cinnamomum referens.

Arbor à qua provenit GANANAPERIDE ab incolis appellata in America crescit , præsertim in Quito , Provincia Regni Peruviani , montibusque urbi Loxæ finitimis , magnitudine Cerassum nostrum æquat : rotunda , fibrosaque folia instar Pruni profert , longum rubrum , rotundumque florem.

Cortex melioris notæ compactus est, colore cinnamomo æmulans , odore pauco ad mucidum accedente , sapore valde amaro , non tamen nimis ingrato , aut sylvestri prædītus.

Specificum antifebrile est , ideoque in omnibus febribus intermittentibus , fœliciter administratur , sicuti etiam in continuis periodicis, & aliis morbis per circuitus repetentibus, ut Epilepsia , Podagra , Hysterismo , Cholico dolore, & similibus.

CHINA : tuberosa , crassa , glabra , & lignosa radix est, extrinsecùs colore flabo-fusco , intrinsecùs candicans, (& car-

nis inſtar) ſubrubeſcens, guſtu inſipido, odore nullo. Ex Orienti, præſertim ex China (ubi naſcitur, & unde nomen accepit) advehitur. Plantaque à qua excipitur, ſpecies Smilacis eſt, cujus folia corculi figuram repræſentant.

Optima habetur inſipida, craſſa, ponderoſa, compacta, vermibus & carie expers, integraque.

Calefacit, ſiccat, anti-hydropica, & ſudorifera eſt, proindeque in morbo venereo, podagra, arthritide, hemicrania, malignis ulceribus, ſcabie, ſimilibuſque morbis lymphaticis maximi eſt adjumenti.

Ex Mexico, itidem ad nos adfertur Radix alia CHINA MEXICANA, ſeu COZOLMECATEL indigitata, quæ valde ſpongioſa, fibroſa, rubicundi coloris, nulliuſque odoris, & ſaporis eſt, & ad prædictos profligandos morbos, etiam uſurpatur.

CINNAMOMUM, ſeu CANELLA CEYLANICA tenuis, & à ſuperioribus liberatus cuticulis, ac in longas cannullas convolutus eſt cortex, flavi, ac rubicundi coloris, odoris fragrantiſsimi, ſaporis ſubdulcis aromatico-acris, non tamen inſuaviter pungentis. Ex India Orientali, præcipuè ex Inſula Zeylan per Bataviam ad noſtras Oras advenit. Arborque ex qua Cortex avellitur, magnitudine, craſsitieque TILIAM NOSTRAM æmulatur, magna, ſemperque virentia folia, Citro ſimillima producens, parvos, alboſque exapetalos, & ſtellatos flores proferens, tandemque parvas glandes, inſtar Olivæ præſtans.

Laudantur Cinnamomi cortices, tenues, teneri, ſaporis acuti ſubdulcis, & ſubadſtringentis, odoris fragrantiſsimi, coloriſque ex flavo ſubrufentis.

Particulis ſuis oleoſo-volatilibus vires vitales reficit, ſiccat, aperit, diſcutit, vique ſua calefacienti, & modicè adſtringenti, ſtomachum, uterum, aliaque viſcera roborat: quapropter in cardialgia, & ventriculi dolore, in paſsione hyſterica, & ſimilibus morbis, non ſinè ſucceſſu uſurpatur; nec minùs in capitis affectionibus, apoplexia, catarrho, aliiſque à

vitio

vitio stomachi præsertim ortis, maximè commendatur.

CINNABARIS NATIVA: Lapis est ponderosus, durus, & compactus, splendens, & ruber, qui è fodinis DEL ALMADEN in nostra Hispania, copiosè eruitur, ac in diversis, etiam Galliæ, & Germaniæ locis reperitur. Hic lapis è sulphureis, mercurialibusque exhalationibus, per subterraneum ignem sublimatis, ac cum particulis terrestribus permistis exurgit.

Cinnabaris Hispanica nativa (inter reliquas) optima censetur: præfertur ponderosa, rubri saturati coloris, splendens, & lapillis expers.

Cinnabaris factitia ex duabus Mercurii partibus, & una sulphuris, exactè permistis, & sublimatis conficitur.

Vires Cinnabaris nativæ, ad morbos epilepticos, artuum convulsiones, uterique affectiones à practicis laudantur.

COCHINILLA, COCCINILLA, COCCINELLA: parvum, ac quasi subrotundum insectum est, externè argentei coloris, interiùs rubri, quod ex Nova Hispania ad nos defertur. Insecta hæc in diversis plantis procreant, quæ Indi colligunt, simulque secum ad TUNAM transferunt, ut ejus rubro succo, ibi præparato, nutriantur, quæ Insecta, priùs in aqua frigida suffocata, ad umbram siccantur.

Eligantur crassa, tersa, benè nutrita, sicca, & ponderosa, coloris externè argentei, & nitidi; internè obscurè rubescentis.

Cardiaca, sudorifera, alexipharmaca, & antifebrilia sunt, ac ideò in peste, & febribus petechialibus sæpissimè exhibentur. Diuretica sunt, & in alvi fluxibus, præcavendoque abortu magnum remedium esse creditur.

CONTRAYERVA, seu DRAKENA: Radix est oblonga, nodosa, & fibrosa, foris ruffa, intùs pallida, saporis adstringentis, odoris aromatici. Ex Provincia Peruviana (Charcas vulgò dicta) ad nos transportatur.

CONTRAYERVA ALBA MAJOR: radix est carnosa, oblon-

longa, ovi figuræ haud multùm dissimilis, exteriùs coloris fusci, intus subalbidi, odoris, & saporis suavis aromatici.

Vires utriusque alexipharmacæ sunt; adstringentes, & incidentes, quare cor, & stomachum roborant, venena, & noxia expellunt, & febres omnes tollunt.

CORALLINA: Muscus quidam est, in Mari super rupes, conchasque vegetans, & adhærens, undè etiam MUSCUS MARINUS appellatur, nilque aliud est, quàm parva planta, multis exiguis tenuibus, ac quasi capillaribus, sibi invicem adhærentibus squamulis conflata, nunc cinerei coloris, nunc rubicundi, sæpius herbacei, odoris ad pisces inclinantis, saporis salsi, ingratique.

Eligatur integra, pura, & à pulverulentis superfluitatibus separata, viridis coloris, notisque supradictis insignita.

Adstringit, & Lumbricos enecat.

CORALLIUM, vel CORALLUS: Lapidea est planta ramis plena, foliis tamen expers, quæ in Mediterranei fundo super rupes, instar minorum arbuscularum, sæpe ad pedis altitudinem exsurgit.

Coralliorum tres noscuntur species; rubrum scilicet, album, & nigrum, sed ad Medicinæ usum rubrum, & album duntaxàt veniunt.

Rubrum eligi debet compactum, ponderosum, lapidosum, politum, splendens, colorisque rubicundissimi.

Album compactum, etiam durum, ponderosum, politum, candidissimumque: in ejus defectu utitur Corallio albo oculato officinarum, seu Madrepora vulgari.

Nigrum eligaturque iisdem notis; nigerrimum tamen, & nitidum, raro invenitur.

Corallium rubrum in Medicina reliquis præfertur, vimque dulzorandi acida possidet, qua, nostri corporis morbosa acida, temperat, effervescentiamque qualemcumque in dysenteria, diarrhæa, hæmorrhagiis, ab humorum acredine proficiscentem, mirificè compescit.

CORNALINA, CARNALINA, CORNELUS, vel SARDIUS

DIUS LAPIS: gemma eſt non ſplendens; ſed ſemiperſpicua colore loturam carnis, ſeù carnem ſanguinolentam æmulans, quandoque etiam citrina: frequenter in Sardinia, Bohemia, Ægypto, Arabia, multiſque aliis locis reperitur.

Seligatur ponderoſa, lævis, notiſque præſuppoſitis prædita.

Cornalina in pulverem redacta contra quaſcumque hæmorrhagias ſummopere commendatur, quinariumque pretioſiorum lapidum numerum complet.

COSTUS ARABICUS: Radix eſt longa, & craſſa buxei coloris, ſaporis acris ſubamari, & aromatici, odoris fragrantiſsimi, ad florentinam Iridem accedentis, quæ ex Orientali India ad nos mittitur. In tres, plerumque ſpecies dividitur: in Coſtum, videlicet Arabicum, Dulcem, & Amarum: ſed omnes ferè Botanici, ex una eademque planta, omnes Coſti radices proficiſci conſtanter credunt: quæ planta TESSIANAKUA, vernaculo ſermone, & SINACHIANFOU vocatur.

Radix eſt eligenda, recens, denſa, aromatica, ac ſubamara.

Calefacit, ſiccat, aperit, reſolvit: qua propter in ſtomachi imbecillitate, obſtructione hepatis, uteri, & renum maximè prodeſt. Et in Theriacæ compoſitione non infimum occupat locum.

CRANEUM HUMANUM: apud Pharmaceuticos, eſt oſſea pars, quæ cerebri partem ſuperiorem contegit, illudque ab aere, & aliis exterioribus injuriis defendit.

Eligendum recens, ex inhumato Juvene optimè temperato, violentaque morte interempto.

Creditur ſpecificum eſſe anti-epilepticum, & anti-apoplecticum, in cæteriſque Capitis infirmitatibus, maximè laudatur; venenis obſiſtit, humorum tranſpirationem promovet; ventriſque fluxum cohibet.

CRYSTALLUS: Lapis eſt mineralis, pelluciduſque in multis Hiſpaniæ fodinis reperitur, & Montana appellatur.

Eli-

Eligatur ponderosus, sat durus, & instar Adamantis pellucidus.

Virtutem habet absorventem, ideo ad lactis coagulationem in infantibus, lactisque retrocessum in Nutricibus, & in suppresione urinæ, feliciter usurpatur.

CUBEBÆ: fructus sunt parvi, rotundi, sicci, piperique nigro similes, exterius rugoso cortice, exiguoque petiolo instructi; interius parvum, & rotundum nucleum continentes, odoris fragrantis, saporis aromatici, & subamari. Ex Java, Mascarena, & Borbon, Indiæ Orientalis Insulis, advehuntur. Plantaque ex qua colliguntur, CONVOLVULI SPECIEM esse creditur. Seligantur Cubebæ recentes, crassæ, & bene nutritæ.

Cerebrum, stomachum, reliquaque viscera roborant, appetitum excitant, flatus discutiunt, frigidisque uteri affectionibus auxiliantur.

CURCUMA, seu TERRA MERITA OFFICINARUM, oblonga, dura, & tuberosa radix est, Cingiberis speciem referens, crocei coloris, saporis subacris, & amaricantis, odorisque non ingrati, ex diversis Indiæ Orientalis locis adducitur. Planta à qua derivatur, ab Indis CACHA, seu KUA; à Botanicis CYPERUS INDICUS, sive CURCUMA, vel CROCUS INDICUS vocitatur; CURCUM ab Arabibus dicitur: ampla, virentiaque folia, Helleboro albo similia, floremque purpureum subinde proferens.

Optima putatur, recens, resinosa, dura, & non cariosa, croceoque colore tincta.

Viribus detergendi, attenuandi, discutiendi, menstrua movendi, obstructionesque viscerum reserandi gaudet: Urinam provocat, calculum expellit, & ideo in hydrope, nephritide, ictero, cachexia, aliisque morbis chronicis pro specifico reputatur.

DAUCUS CRETICUS, seu SEMEN DAUCI CRETICI, oblongum acuminatum, incanum, hirsutumque est semen, boni saporis, & odoris, quod ex Creta Insula traducitur;

tur; Plantaque, ex qua colligitur, plantæ fœniculi simillima, inter lapidosa, rupeaque loca excrescit.

Probatur semen recens, benè nutritum, modicè lanuginosum, suavi odore, acrique sapore insignitum.

Carminativum, diureticum, & uterinum est: quapropter menstrua suscitat, flatus pellit, urinam, & arenas ciet; venenis etiam resistere creditur; unde ad Theriacæ compositionem, inter alia, recipitur.

DICTAMNUS CRETICUS, seu ORIGANUM CRETICUM LATIFOLIUM TOMENTOSUM: Crassa, alba, lanuginosa folia sunt cuiusdam plantæ in Insula Creta crescentis, unde nomen habet: hæc planta rotunda, & utrinque lanuginosa folia, fragrantesque purpureos flosculos (instar LUPULI) convolutos, cum caulibus nigris profert, & tandem ex Creta ad nos advehitur.

Folia eligantur recentia, lata, & lanuginosa, sapore, & odore grato, cum floribus intermista: Caveatur quoque ne cum Pseudo-dictamno adulterata sint.

Uterina, & Alexipharmaca sunt, ideo ad promovendum partum, menstruaque mirificè prosunt, & Theriacam ingrediuntur.

GUMMI ELEMMI: candida, pellucida, flavescens, & viridiuscula resina est, odoris suavissimi, dum accenditur; in frustis, foliis arundinis munitis ex America defertur: & ex arbore EXSURINAMA, sive AMERICANA MYRTI LAUREÆ foliis profluit.

Gummi elemi eligatur, exteriùs siccum, interiùs molle, purum, coloris subalbidi, in viridem inclinantis, odorisque grati.

Emollit, digerit, & maturat: vulneribus capitis, nervorumque, valde specificum est.

EUPHORBIUM, flavescens, friabile, & in parvis frustulis cavernosis, resinosum Gummi est, sapore acerrimo, fervido, nauseabundoque pollet, odore non adeò notabili: ex India Orientali, & Africa affertur: elicitur per incisionem ex

quadam planta ſpinoſa (ferulæ haud diſsimili) ejuſdem nominis, & à Botanicis, inter genera THYTIMALORUM, verè enumeratur.

Eligendum in lachrymis recentibus, puris, ſiccis, etiamque friabilibus, coloris ſubalvido-citrini, & ſuprà dicti ſaporis.

Gummi hoc callidiſsimum, acerrimumque eſt, quare inter purgantia quoque annumeratur; ejus tamen internus uſus, non adeò tutus eſt; nimis enim impetuosè, fortiterque operationem exercet, & internas producit inflammationes, at verò in emplaſtris, unguentis, & oleis, quæ externè applicantur, maximi eſt uſus.

FABA SANCTI IGNATII, ſive FABA FEBRIFUGA, parvus, & nimis durus fructus eſt; rarò rotundus, potiùs longiuſculus (Hermodactyli ad inſtar) foris levi cuticulà ſubalbida, ſive coloris fuſci circundatus, intus ex flavo fuſco, & tandem ſaporis amari: ab inſulis Philipinis in Europam tranſportatur.

Creditur hanc Fabam ſemen eſſe cujuſdam fructus, MELONIBUS paulò majoris, in cujus centro invenitur.

Eligatur integra, minimè carioſa, & ſupradictis notis ornata.

Virtute pollet calefacienti, bezoardica, & carminativa, qua ſtomachum, inteſtina, nervoſque roborat, ac etiam in febribus intermittentibus, convulſionibus, præcordiorùm anguſtiis, colica, ſpaſmo, inteſtinorum dyſenteria, affectibus uterinis, ſimilibuſque egregiam præſtat opem, & ſi larga doſſi propinetur, alvum ſubducendi habet virtutem.

FOLIUM INDICUM, ſeu MALABATHRUM: oblongum, craſſum, leve, latum, ſuperiùs tamen accuminatum folium eſt, odoris fragrantis, inſtar Caryophyllorum, ſaporiſque ſubaromatici: per ejus longitudinem tres fortiores fibræ excurrunt: pro certò habetur Malabathrum arboris CINNAMOMI folium eſſe; ſed alii dicunt eſſe arboris CANELLÆ MALABARICÆ, & præcipuè ex India Orientali affertur.

Folia

Folia eligantur recentia, magna, lata, integra, & viridia, ſapore & odore ſupradictis.

Folii vires cum Nardo conveniunt, & ad Theriacam etiam inſervit.

GALANGA: Radix eſt, quæ ex Indiis Orientalibus tranſportatur, & in duas ſpecies dividitur, ſcilicet in Galangam majorem, & minorem. Major eſt Radix nodoſa, tuberoſa, unius duorumve pollicum craſsitie, ex rubro-fuſco cortice contexta, intuſque medulla palleſcente, ſaporis acris aromatici, & ſubamari, odoris, valde fragrantis: ex Java, & Malabara affertur.

Colligitur ex quadam planta, quæ folia (ad modum Iridis) emittit.

Galanga minor: groſſa, ut pollex, eſt radix, & ad nos defertur in parva inciſſa fruſta, externa facie ad priorem accedit; præterquamquòd minor ſit; exteriùs, interiùſque rubeſcens, ſaporis, & odoris magis acris, & aromatici, quàm Galanga major: à fructice (cujus folia Myrto ſunt ſimilia RAGONTI dicto) provenit, & in China præcipuè creſcit.

Hæ radices eligendæ ſunt ponderoſæ, recentes, benè nutritæ, compactæ; minimè carioſæ, coloris vividi, fragrantis odoris, aromaticique ſaporis, ſed in Medicina minore uti debet.

Stomachicæ, uterinæ, & Cephalicæ ſunt: appetitum acuunt, cruditates incidunt, flatus expellunt, menſtrua movent, & ſimul veneno reſiſtunt.

GALBANUM: molle, & ceræ ad inſtar reſinoſum Gummi eſt, quod candelæ admotum flagrat, veluti reſina; attamen ſola aqua diſſolvitur, & inter reſinas, & Gummi mediam ſubſtantiam tenet. Communiter ad nos adfertur in fruſtis craſsis, viſcoſis, & mollibus, cum feſtucis, ſeminibus, & aliis impuritatibus permiſtum, coloris citrino-obſcuri, ſaporis amari, acris, & fortis, tandemque ingrati odoris; aliquando autem in pulchris, citrinis, & puris granis ejuſdem ſaporis, ac odoris, etiam affertur.

Planta,ex qua per incisionem extrahitur FERULA GALBANIFERA appellatur, in Arabia, Syria, Indiaque crescit.

Galbanum, quod in granis puris pulchris pellucidisque affertur, electius est, quàm quod advehitur in frustis: ex hoc autem eligantur frusta sicca, & ab impuritatibus liberata, coloris citrini, aliquando pellucidi, odorisque ingrati.

Galbanum, internè sumptum, menstrua movet, vapores hystericos consopit, veneno resistit, externeque applicatum tumores mollificat, & resolvit, & vapores uteri quoquè compescit.

GRANATUS, pellucida, splendida, & rubra (instar succi pomi granati) gemma est: hujus lapidis diversæ species inveniuntur, & secundum duritiem, ponderositatem, pelluciditatem, coloremque splendentem distinguntur; à Pharmacopolis verò in duas species dividuntur; in Orientales, videlicet, & Occidentales. Orientales, qui ex India Orientali, ab Æthiopia afferuntur, ponderosiores, duriores, & elegantiores sunt, quàm Occidentales, qui in diversis Hispaniæ locis inveniuntur. Eligi debent ponderosi, ac duri, coloris instar ignis, seu Cinnabaris nativæ.

In melancholia, sputo sanguinis, malignitate humorum, cordis palpitatione, fluxu ventris, ac hæmorrhagiis utiliter administrantur.

GUAJACUM, sive LIGNUM SANCTUM OFFICINARUM, valdè solidum, durum ponderosum, resinosum lignum est: exteriùs coloris ex albo-flavi, interiùs, seu in meditullio obscuro-fusci, aut viridiusculi est, & sapore acri pollens. Arbor ex qua scinditur magna est, corticem crassum resinosum, & cinericium juglandi similem habens, elegantibusque crassis, ac rotundis foliis constans, & flores coronatos, pallidos flavescentes, ac ex longis petiolis propendentes profert, ex quibus siliquæ, seu fructus nascuntur.

Hæc arbor copiosissimè in Nova Hispania, & Insula Sancti Dominici crescit, unde in magnis, longisque frustis affer-

fertur : in Medicina, lignum, cortex, & resina (quæ per incisionem extrahitur) valde usitata sunt.

Lignum eligi debet compactum, resinosum, & à parte alba, & exteriori mundatum: Cortex ponderosus, durus, lignosus, simulque resinosus, quasi è multis lamellis compositus, foris canescens, & veridiusculis maculis aspersus; intus verò sub-pallidus sit, sapore acri, ac amaro, & odore non ingrato gaudeat.

Usus ligni, & corticis in curando morbo venereo celebris est: sudorem, & orinam validè promovet, propterea multis in aliis morbis, maximè arthritide, catarrhis, hydrope, scabie, & similibus, ad sanguinemque purificandum usurpatur.

GUAJACI GUMMI, subnigra, pellucida, ac friabilis resina est, saporis acris, & odoris fragrantis. Hoc Gummi, ex arbore prædicta per incisionem excipitur, simulque in frustis diversæ magnitudinis asportatur.

Eligi debet purum, splendidum, pellucidum, ac friabile, coloris ex rubro-fusci, saporis acris, odorisque grati: hujus virtutes calidiores, & magis activæ sunt, quàm corticis, & ligni, sed in supradictis morbis magnopere inservit, præsertim in curanda gonorrhœa maligna.

GUMMI ARABICUM, THEBAICUM, BABILONICUM, ACHANTINUM, SARRACENICUM : ex albo-flavum, clarum, & pellucidum Gummi est, saporis aquosi, ac viscidi: ex Arbore quadam (ACACIA ÆGYPTIACA vocata) mediante incisione spontè exudat.

Gummi Arabicum verum in officinis hodie non invenitur (ut ingenuè Materialistæ confitentur) & hoc sub nomine, GUMMI SENICA, seu de SENEGA venditur. GUMMI de SENEGA, Arabico Gummi simile est, sed multò majoribus, & magis flavis frustis asperis constat, sapore aqueo, & glutinoso, nullius odoris. Hoc Gummi ex arbore, quæ est Acacia, siliquis compressis fluit: ex Guinea Africana; juxta Senegam fluvium à Gallis asportatur.

Eli-

Eligendum album, clarum (inſtar vitri) pellucidum, purum, in ore glutinoſum, viſcidum, ſolidum, nitidum, ac ferè inſipidum. Subſtantia ſua viſcido-glutinoſa acres humores demulcet, & inſpiſſat: propterea ad tuſsim, raucedinem, ruborem oculorum, acrimoniam urinæ, dyſenteriam, & ſimiles morbos uſurpatur.

GUMMI GUTTA, GUTTA GAMANDRA, GUTTA GAMBA, GHITTA GEMOU, CATAGAUNA, GUMMI PERUVIANUM, GUMMI DE PERU, GUMMI DE GEMU: durum, leve, & quaſi aureum, & reſinoſum Gummi eſt, ſapore acri, & valdè ingrato: in groſsis fruſtis ex Siam ad nos defertur. Ejus origo ab arbore quadam (PULLI vocata) deducitur, quæ fructus Aurantiis ſimiles profert; ac per inciſionem excipitur.

Eligendum ſiccum, friabile, purum, leve, & flavum, ſaporis acris, & nauſeoſi.

Per ſuperiora, & inferiora humores ſeroſos, aquoſoſque potenter expurgat; maximè in hydrope, ſcabie, morbo Gallico, & ſimilibus prodeſt; ſed cautè uſurpari debet.

HÆMATITES: Lapis ſanguineus, fulvus, compactus, durus, & ponderoſus lapis eſt, è longis acubus, ſtriiſque coagmentatus, coloris fuſco-rubri, & in pulverem redactus, ſanguinis colorem referens; in fodinis ferri Hiſpaniæ, Galliæ, Germaniæ, ſimulque Angliæ, & aliis locis reperitur.

Optimus eſt, qui in Hiſpania in pulchris ſtriis, & exornatis fruſtis, inſtar Cinnabaris, colore ſaturatè rubro invenitur. Hic lapis, nil aliud eſt, quàm quædam ſpecies mineræ ferri: & ideo exiccat, adſtringit, glutinat, humoreſque acres edulcorat, in hæmorrhagiis, & fluxibus alvi, ſanguineiſque valdè prodeſt.

HERMODACTYLUS: oblonga, rotunda, tuberoſa, & quaſi compreſſa radix eſt, cordis figuram referens; exterius ex rubello-albida, interiùs verò prorſus alba, ſaporis ſubdulcis, ac glutinoſi, nulliuſque odoris: ex Syria, Smirna, &

Aleppo

Aleppo ad nos affertur; radix est cujusdam plantæ (IRIS TUBEROSA) vocatæ, folia angulosa, & flores obscurè virides habentis, & in prædictis locis nascentis.

Optimi, magni sunt, perfecti, recentes benè exiccati, crassi, ac ponderosi, & extrinsecùs rubelli; intrinsecùs verò albi, & minimè cariosi.

Pituitam tenacem, & acres humores ex artubus educunt, propterea ab Authoribus Anima articulorum sunt vocati, & in arthritide, chiragra, podagra maximè prosunt.

HYACINTHUS GEMMA: pellucidus colore ex-aureo rubenti, ignisque flammam simulans, lapis est. Communiter in duas species dividitur, in Orientalem, & Occidentalem: Orientalis splendens est, coloris coccinei, ex India Orientali affertur; Occidentalis verò minus durus, ponderosus, & splendens est, coloris citrini, seu succini instar: ex Sylesia, ac Bohemia asportatur, ad Medicinam verò Orientales eligi debent.

Hyacinthus Lapis humores acidos edulcorat, propterea convulsionem, fluxum sanguinis, ventris, aliasque hæmorrhagias compescit.

JALAPA, GIALAPPA, JALAPIUM, JALAP: oblonga, crassa, ac resinosa radix est, quæ sicca, & orbiculatim incissa, ex India Occidentali ad nos affertur, colligitur ex planta Jalappa, quæ in officinis FRUCTUS RUGOSUS, & vulgariter (DON DIEGO DE NOCHE) vocatur: & in Insula DE LA MADERA copiosè crescit.

Eligatur in taleolis densis, compactis, resinosis, simulque ponderosis, quæ manibus non facilè confringantur, exteriùs coloris fusci nigricantis: interiùs subalbidi cinericei, & saporis acuti, denique nauseosi.

Hæc radix purgat omnes humores, præsertim serosos, propterea in hydrope, podagra doloreque rheumatico valde proficua est.

IPECACUANHA, RADIX DYSENTERICA, CHINA DYSEN-

DYSENTERICA, HYPOACANNA, BEGUQUELLA, CAGOSANNA, RADIX BRASILIENSIS: parva, inſtar calami ſcriptoris, radix eſt: extrinſecus cinericia, & geniculata; intrinſecùs ſubalbida, & reſinoſa, ſaporis acris, & amari, nulliuſque odoris. Planta, ex qua colligitur, partim repens, & partim erecta eſt, oblongè acuminatis foliis (parietariæ haud diſsimilibus) prædita, quæ flores albicantes, flaventeſque baccas (maturitate fulvas evadentes) profert, & in India Occidentali, præſertim in Perù, & Braſilia creſcit, unde ad nos transfertur.

Cæterùm diverſæ dantur hujus radicis ſpecies: & ab authoribus verè très numerantur, ſcilicet cinericia, fuſca, ſeu nigra, & alba; ſed cinericia dicta communior, & utilior in Medicina eſt.

Eligatur recens, tenax, compacta, reſinoſa, & craſſo cortice circùndata, ab exterioribuſque fibris ſeparata, & quæ per medium, ſeu tractum, nervum tranſmittat, colore flavo-obſcuro, ſapore acri, amaro, & nauſeoſo.

Hæc radix ſpecifica eſt in dyſenteria cruenta, & alba, etiam ſummè maligna, & contagioſa, per vomitum humores educit, ita tamen ut adſtringentem ſimul virtutem relinquat, & per poros cutis quoque vitioſum expellat, quæ omnia à particulis ſalinis, volatilibus, & ſulphureis, oriuntur. In febribus intermittentibus perutilis obſervatur, & in omnibus morbis, in quibus emeticum videtur eſſe neceſſarium, ſola, vel aliis medicamentis miſta, præſcribitur.

IRIS, ſeu IRIS FLORENTINA, IRIS ILLIRICA: alba, & oblonga, nodoſa, paululumque compreſſa radix eſt, quaſi unius digiti craſſa, ſaporis acris, odoris fragrantis inſtar violarum: planta Iridis ſylveſtris ſpecies eſt, in Italia ſponte naſcens: longa, viridia, & gladiolum æmulantia folia, floremque album habens: ex Florentia ſicca, & excorticata in taleolis ad nos aſportatur.

Eligatur ponderoſa, benè nutrita, compacta, pura, alba,

ſapo-

ſaporis acris, & amari, odoris valde ſuavis, & inſtar violarum grati: in omnibus pectoris affectibus, à tenaci pituita ortis maximè præſcribitur: humores craſſos incidit, ſimulque attenuat, & ad faciliorem illorum ejectionem diſponit: veneno reſiſtit, urinam, & menſtrua excitat, & movet.

KARABE SUCCINUM, ſeu CARABE, ELECTRUM, GLESSUM, AMBRA CITRINA: dura, citrina, ſeu alba, pellucida, benè olens, & ſplendens ſubſtantia reſinoſa eſt, quæ ex bitumine, ſeu petroleo, ex fundo Maris ad littora Pruſiæ rejecta, reperitur. Succinum etiam invenitur minerale in fodinis Siciliæ, Sueciæ, & Galliæ.

Succinum eligatur in fruſta magna, dura, & pellucida, boni odoris, ſaporis reſinoſi, ac amari, coloris albi, ſeu citrini: Minerale impurum, & opacum eſt, coloris obſcuro-rubri; & in Medicina ad oleum extrahendum in uſu venit.

Adhibetur utiliter in catarrhis, apoplexia, lethargo, epilepſia, ſuffocatione uterina, vertigine, & ſimilibus in quibus, propter ſuum ſal volatile, & oleum balſamicum diſſolvit, ac demulcet acrem ſalſamque lympham; adſtringens etiam eſt, & ideo in diabete, diarrhoëis, hæmoptoe, ſeminiſque profluvio valde utile remedium eſt.

LACCA, ſeu GUMMI LACCA: dura, & fiabrilis, ac rubicunda, paululùm pellucida ſubſtantia reſinoſa eſt, saporis reſinoſi, & odoris, dum accenditur, fragrantis, quæ ex Bengala, Malabar, & Pegù Provinciis Indiæ Orientalis defertur: hæc à Formicis alatis, ſeu Muſcis, ex floribus, arboribus, herbiſque colligitur, & ſuper ramulos, quarumdam arborum apponitur, ac inſtar favi elaborantur, & iſta Inſecta in alveolis ſua ova ponunt, & eadem materia rite obturant.

Vera, & naturalis Lacca eſt, quæ in ramulis affertur, & ex ipſa, ab ovis purgata, fit illa, quæ IN GRANIS vocatur, poſteà grana (igne lento) fuſa in maſsis, Lacca appellatur; at in Medicina uſurpari debet ſolùm, quæ in ramulis affertur.

Eligatur resinosa, dura, aliquomodo friabilis, superficie inæquali, quasi granulata, colore rubicundo, sapore resinoso, odore, dum accenditur, grato; & quæ masticata salivam colore rubro tingit. Aliæ duæ species pro usu Medico debilioris virtutis existimantur; quia spoliatæ sunt à particulis animalibus, in quibus potior virtus est.

Calefacit, attenuat, aperit, & sanguinem purificat, sudorem ciet, urinam movet: & ideo in variolis, morbillisque maximè prodest: propterea viscerum obstructiones aperit; hydropi, asthmati, & similibus valde utilis est: externè singularis est efficaciæ ad gingivarum laxitatem, putredinem, & fœtorem oris, carnemque amissam reparandam.

LAPIS JUDAICUS, SYRIACUS, PHOENICITES, TECOLITHUS: oblongè rotundus lapis est, oleæ similis, multis (secundùm longitudinem) descendentibus lineis, striisque circumcirca ornatus, exterius colore cinereo, seu subrubro; interiùs subalbido; nullius odoris, & saporis: olim ex Judea asportabatur, sed hodie in Hispania, & aliis Europæ locis, etiam invenitur.

Eligatur oblongus, instar oleæ, colore subalbido, aut cinericio; edulzorans est, propterea in difficultate urinæ, & fluxu ventris prodest.

LAPIS LYNCIS, DACTYLUS IDOEUS, BELEMITES: longiusculus, teres, & tanquam sagitta acuminatus lapis est, in multisque Hispaniæ locis reperitur.

Eligatur splendens, coloris flavi, quadam linea, plerumque quasi distinctus, ubi facilè findi patitur. Virtutes eædem sunt, ac Lapidis Judaici.

LAPIS PORCINUS: valdè pretiosus Lapis est, variè formatus, & coloratus, similis magnitudine Nuci Avellanæ: à Lusitanis, Batavisque ex India Orientali affertur. Iste verò lapis in perpaucis Histricibus, hisque ægris invenitur: qui propterea valde rarus, & pretiosus est.

Histrix Erinacei species est, & in India Orientali nascitur, magnitudine bimestris Porcelli; ore Cuniculo haud absi-

absimilis; pedibus anterioribus Taxum, posterioribus verò Ursum æmulans; cæterùm toto corpore, longos, & acutos aculeos (duorum, triumve palmorum magnitudine) gerens; versicolores, & articulatim, mox albicantes, mox ex fusco-nigricantes, quos ira percitus cum rauco quodam murmure, in adversarium insurgens, erigit, simulque projicit. Lapis supra dictus in vesica fellea prædicti animalis crescit, & generatur simili modo, ac lapides bezoares in ventriculo, & intestinis Capri-Cervi generantur.

Tres species hujus Lapidis inveniuntur, & inter se differunt in colore, sapore, & consistentia: à diversisque Provinciis Indiæ Orientalis asportantur: Prima ex Malaca affertur, & est coloris paleæ, consistentiæ duriusculæ, saporis amari, non nimis ingrati: secunda ex Regno Bona transportatur, coloris fusci, durioris consistentiæ, & valde amari; tertia verò est coloris nigricantis, substantiæ mollis, ac impuræ, saporis ingratissimi amari, & ex Insula Zeylan affertur.

Lapis primæ speciei cæteros antecellit, & eligi debet, Saponis ad instar, levis, nonnullis cicatricibus notatus, foveas à variolis relictas referentibus, & è lamellis, sibi invicem impositis, conflatus, saporisque amari: in defectu hujus lapidis, secunda specie utimur; tertia verò debilis virtutis est.

Lapis primæ speciei magnarum virium est: præcipua virtus alexipharmaca, & diaphoretica est, à suoque sale sulphureo volatili pendens; ideò in variolis, morbillis, febribus petechialibus, malignis, pestilentialibus, & in ipsa peste, verè specificum est.

LIQUIDAMBAR, seu LIQUIDAMBRA: liquidum Balsamum est, instar Terebinthinæ liquidæ, odoris fragrantis, coloris clari, seu citrini-obscuri, saporis amariusculi, & in parvis doliolis, ex Nova Hispania affertur: per incisionem ex Arbore (ab Indianis OCOCOL, seu OCOSOL appellata) profluit.

Eligatur recens, purum, clarum, boni odoris, & supra dictis notis præditum. Calefacit, exiccat, caput, nervosque con-

confortat, acres humores, ſeu catarrhos reſolvit, vulnera conſolidat, & denique dolores rheumaticos, podagricoſque demulcet.

LITHARGYRIUM, ſeu LITARGYRUS: nil aliud eſt, quàm plumbum in ſcorias redactum, mediante calcinatione, in purificatione cupri: & ex Polonia, Suecia, & Dania ad nos advehitur.

Optimum eligendum in fruſtis parvis, ſimulque ponderoſis, coloris citrini, ſeu rubicundi, beneque calcinatis: in unguentis, & etiam in emplaſtris exiccantibus, ac refrigerantibus magni eſt uſus.

MAGNES (vulgò) IMAN, LAPIS HERACLIUS, LAPIS SYDERITIS, ſeu LAPIS NAUTICUS: compactus, durus, nec tamen adeò ponderoſus Lapis eſt: coloris nigri, fuſci, aut violacei obſcuri, qui in fodinis ferri Indiæ, Æthiopiæ, Italiæ, Sueciæ, Germaniæ, Galliæ, Hiſpaniæque reperitur, & ſimul ex collibus Sancti Laurentii (vulgò del Eſcorial) ad nos affertur.

Eligatur hic lapis, purus, compactus, ponderoſus, ferrum, vel alium magnetem ad ſe trahens, & qui prædictis notis ornatus ſit.

In Nautica, & aliis artibus inſervit; in Medicina verò in emplaſtris, & unguentis adſtringentibus uſurpatur, ſive diſpenſatur.

MANNA: ſuccus eſt gummoſus fraxini Arboris, calore Solis condenſatus in granis diverſæ magnitudinis, & figuræ, inſtar Sacchari; quamvis mollior ſit, ſaporis ſubdulcis, aliquomodo pinguis, debiliſque odoris. Ex fraxinis, quæ in Calabria, & Sicilia creſcunt, Manna menſibus Junii, Julii, & Auguſti ſponte, vel inciſione profluit, & ſole condenſata ab incolis maxima colligitur diligentia, & in Scatulis ſervata, ad nos tranſmittitur.

Optima eſt recens, ſiccata, levis, eleganter alba, ſaporis dulcis, nullis magnis grumis, aut etiam parvis quiſquiliis defœcata; ſed quoad fieri poteſt, in granulis concreta. Notan-

dum

dum verò est majora grana, & grumos non debere abjici, si pura sint, præsertim si in mediis grumis, aut granis aliquis succus (instar Syrupi) contineatur, quia tunc verum est indicium, quòd Manna sit recens.

Manna temperata est, leniter humores educit, tutò exhibetur, senibus, pueris, & denique fœminis delicatis, & in ipsa infantia ab uncia semis, vel semisse, usque ad tres, & quatuor in adultis.

Nota illud quòd Tereniabin, ab Avicena, Serapione, & ab aliis antiquis vocatum, Mannæ species est, quæ in Georgia, & aliis Persiæ Provinciis, ex planta Halhagi Maurorum, seu Ginesta spinosa vocata, colligitur.

MARGARITÆ, UNIONES, seu PERLÆ: parvi, & granulati lapilli sunt, nunc prorsus rotundi, nunc angulares, albicantes, & quodammodo pellucidi, saporis terrei, nulliusque odoris; isti vero Lapilli in Ostreis, ut alii in aliis animalibus) sive in earum carne generantur, & ex eis extrahuntur: ut plurimum è Persia, Indiaque Orientali, & Occidentali ad nos deferuntur, quamquàm etiam in diversis maritimis locis, fluviisque Europæ inveniantur.

Margaritæ ratione splendoris, & coloris in Orientales, Occidentalesque dividuntur: Orientales verò sunt compactæ, ponderosæ, albæ, duræ, & splendidæ, saporis terrei, & absque odore; sed Occidentales, minùs compactæ, duræ, pallidæ, & sine tanto splendore sunt, & in Medicina eliguntur Orientales, sed in earum defectu Occidentales.

Margaritæ in pulverem subtilissimum redactæ omnem humorem acrem, acidumque in corpore contentum edulzorant, & simul absumunt: ideò in omnibus febribus, hæmorrhagiis, & affectibus ab acido ortis, mirabiliter prosunt.

MATER, sive NACRA PERLARUM, vel MARGARITARUM: species est Concharum, nomen à Margaritis ducentium, quia inibi frequentiùs, quàm in reliquis inveniuntur: & nihil est aliud, quàm ipsa Concha, in qua reperiuntur Perlæ. Constat, enim, ex observatione, Ostream (Concham quo-

que

que dictam) lympha, seu liquore limpido, roscido, & perspicuo abundare, qui dum fluit, si intra spatiola carnis effundatur, ibique retineatur, & sensim coaguletur, abit in Perlas, quæ sensim, sensimque per pelliculas augentur; si verò liquor dictus expuatur extra Concham, coagulatur ibi, & in testam concrescit Conchæ, quæ Mater perlarum vocantur. Itaque clarò liquet Nacræ, & Perlarum eandem esse materiam; perlæ autem magis depuratæ, ac defœcatæ sunt, quàm Mater.

Eligatur magna, dura, solida, ponderosa, modicè cava; non utrimque; sed tantùm ex altera parte; exteriùs ex convexo plana, & aliquantulùm subcinericia; intùs lævis, splendens, & argentei coloris, saporis terrei,& nullius odoris.

Differentia Matris Perlarum, sive Concharum eadem ac Margaritarum est, & cum ipsis ferè convenit in virtute, easdemque vires habet: absorvet namque acidum, urinam movet, & est medicamentum vulnerarium; licèt raró, pro tali scopo adhibeatur à Medicis.

MASTIX, seu MASTICHE: resina est pellucida, ex flavo-albicans, & quasi in rotundis guttis concreta, saporis subadstringentis, & resinosi, odorisque fragrantis. Hæc resina, sponte sua, seu mediante incisione tempestate calida, è crasis ramis, & caudice Lentisci (in Insula Chio, Ægypto, Indiaque Orientali) crescentis, stillat ut plurimum. Ex Chio Insula ad nos advehitur, quamquàm multa quoque ex India Orientali à Batavis affertur,

Eligatur in granis puris, pellucidis, magnis, simul splendentibus, à corticibus, quisquiliis, pulvere, lignisque, ac aliis nigris impuritatibus mundatis: sintque dicta grana, odoris fragrantis, & si masticentur, in massam mollem resinosamque reducantur.

Mastiche siccat, & modicè adstringit: quamobrem internè laxum stomachum confortat, ejusque tonum vi sua adstringente valde roborat; in omni vomitu, aliisque alvi fluxibus (præsertim infantum) frequenter usurpatur; ad extra in em-

emplastris, & oleis, unguentis, linimentisque adstringentibus, & stomachalibus, maximè in usu est.

MECHOACANNA: radix est magna, alba, & levis in frusta diversæ figuræ, & magnitudinis incisa, ex India Occidentali (præsertim ex Provincia Mechoacanna vocata) affertur. Hæc radix est cujusdam Convolvuli Americani, qui à Botanicis BRIONIA AMERICANA (repens folio anguloso) nominatur.

Optima est, quæ internè, externèque albicat, magnis, veròque exiccatis frustulis constat, saporis ferè omnis expers, quo ipso facilè dignoscitur num radice Brioniæ sit adulterata: quippe sapore tunc amaro inficitur, & linguæ dura apparet; cùm Mechoacanna è contra, tenera, & sapore destituta, vel insipida sit.

Omnes serosos, ac pituitosos humores, valdè leniter ex intestinis, & toto corpore educit: pro infantibus crebrior est ejus usus, cùm enim pulvis insipidus, & farinæ instar fieri posit, facillimè pultibus, aliisque cibis permiscetur, sic improvida puerorum ætas ludificatur.

MEU: longa, & aromatica radix est, supernè acervum tenuum fibrillarum (adinstar barbæ) ibi implicitarum ostendens: extrinsecùs fusca; intrinsecùs verò albicans apparens: saporis radici Angelicæ haud dissimilis, sed non adeò acris; odore penetranti: planta ad Anethum, vel Fœniculum valdè propriè accedit: ideoque à Botanicis verè MEUM FOLIIS ANETHI VOCATUR: radix recens, crassa, sapore acri, & aromatico eligatur.

Ventriculum, cæteraque viscera, præsertim uterum calefacit, & convenit virtutibus radicis Angelicæ, & Levistici, ac in Theriaca ingreditur.

MINIUM: nihil aliud est, quàm minera Plumbi ad rubedinem calcinata: hoc in Germania, & Anglia præcipuè fit, unde ad nos affertur.

Optimum Minium, colore rubro saturatum est, & quoad fieri posit, purum: & ideo pulverisatum, unguenta

aliqua, & emplaſtra temperantia, & exiccantia ingreditur.
MOSCHATA, NUX MOSCHATA, NUCISTA, NUX AROMATICA, NUX MYRISTICA: nucleus eſt (Nucis exoticæ) rotundus, durus, & craſſus, foris ſubcanus rugoſus, intùs rubicundus, & quaſi venoſus, ſapore ſubamaro adſtringente, ſimulque aromatico, & odore fragrante præditus: à Batavis ex India Orientali tranſportatur.

Nuces moſchatæ fructus ſunt cujuſdam Arboris in Inſula BANDA, viciniſque locis, copioſe creſcentis, Pyri magnitudinem æquantis: folia ejus ſunt fragrantia, flores inſtar ceraſi; niſi quòd floſculus flaveſcat, tantamque fructuum hæc arbor profert copiam, ut arbores fructuum gravitate propendeant: fructus immaturi Pyra moſchatellina; maturari Mala Perſica magnitudine æquant.

Hi fructus tribus corticibus conteguntur: primus mollis, & ſuccoſus eſt, ut viride nucis Juglandis tegumentum, maturus verò ſponte ſua hians: ſecundus, qui ruber eſt non tamen integer, ſeu continuus; ſed quaſi diviſus apparet, & Macis vocatur: ſub his tertius tenuis, durus lignoſuſque cortex eſt, in quo nucleus, ſeu ipſa Nux Moſchata includitur.

Optimæ nuces cinericiæ ſunt, quaſi marmoratæ; intùs verò rubicundæ, graves, ſolidæ, & oleoſæ, raſæ odorem fragrantem ſpirant, acremque, & aromaticum ſaporem in ore relinquunt.

Iſtæ verò nuces naturæ virtutis ſunt exiccantis, & ſubadſtringentis, qua cerebrum, nervos, uterum, ſtomachum, & reliqua etiam viſcera mirificè confortant; diarrhœas, dyſenterias, & alias hæmorrhagias compeſcunt, externè una cum aliis ſpeciebus aromaticis, gravidarum umbilicis applicatæ, fœtum firmant.

MACIS: nihil aliud eſt, quàm medius cortex nucis moſchatæ, eam retis inſtar ambiens, & in fruſtis diverſæ magnitudinis ab ea ſeparatus: in principio rubicundiſsimus; ſed tandem exiccatus, colorem citrino-rubrum acquirit.

Eligi debet in magnis fruſtis, colore benè ſaturato, ſa-

pore

pore multùm acriori, magiſque aromatico, quàm Moſchatæ nucis.

Virtutes eædem ſunt, ac Nucis myriſticæ, ſed efficatiores.

MOSCHUS: materia gummoſa eſt, ex nigro-glauca, ſeu ſubfuſca, inſtar ſanguinis in grumos condenſati apparens, ſaporis ſubacris, & ſubamari, odoris fortis fragrantiſsimi: in fuſcis, & piloſis marſupiis (in quibus vel naſcitur, vel inſuitur) è China, Perſia, & India Orientali affertur.

Moſchus, ſanguis excrementitius cujuſdam animalis eſſe videtur: quod ANIMAL MOSCHIFERUM, MOSCHIUS, ſive MOSCHI CAPREOLUS, CAPRAMOSCHUS, ET GAZELLA MOSCHIFERA vocatur. Varias coctiones, ſimulque alterationes Moſchus in ſuo proprio folliculo, infrà abdomen naturaliter conſtituto, patitur, unde à natura ſecretus, humana denique induſtria colligitur.

Folliculi Moſchi eligantur fuſci, pilis ſubtiliſsimis inſtructi; ſed non nimis piloſi: hi autem verè fuſci ſint. Moſchus à folliculis ſeparatus, optimus eſt ſiccus, colore rubicundo, odore forti, valde aromatico, ſaporeque amaro præditus.

Virtutes ejus in nimis volatilibus ſalinis, oleoſiſque particulis conſiſtunt, quibus reſolvendo, & calefaciendo, ſpiritus vitales mirè confortant, eoſque, ad ſanguinis motum progreſſivum ciendum, perpetim conſervant: ideo ad lethargum, apoplexiam, cordis palpitationem, & impotentiam; affectiones capitis & nervorum, à frigore & humoribus craſsis ortas, proficere creditur; ſed notandum, quòd in paſsione hyſterica, & omnibus affectibus hypochondriacis non eſt in uſu, quia plus officit, quàm proficit.

MUMIA: ſubſtantia eſt reſinoſa, dura, & nigra, ab humanis cadaveribus aromatibus conditis, proveniens, ſapore ſubacri, & amariuſculo, odore fragranti prædita. Ex corporibus balſamatis (in ſepulchris, ſeu Pyramidibus) inhumatis, extrahebatur, & ad nos ex Ægypto olim afferebatur; ſed hodie Mumia, quæ ad nos advehitur, nihil aliud eſt, quàm cor-

pora humana bitumine Judaico, resina, myrrha, & aloe balsamata, & petiis cannabinis ligata, simulque in Clibano exsiccata: & à Mercatoribus in frustis transportatur.

Eligi debet nigra, levis, nitida, boni odoris, & supradictis notis ornata.

Mumia, balsamica, calefaciente, acri, solvente virtute, humores crassos, flatusque attenuat, etiamque dissipat, sanguinem grumosum, coagulatumque dissolvit. Corpora humana è Mari in littora Libyæ ejecta, & sub arena, solis æstu exiccata, Mumia vocatur alba; sed in Medicina nullius usus est.

MYROBALANI: fructus sunt magnitudinis Prunorum, qui ex India, locisque aliis, ut BENGALA, GOA asportantur. In officinis quinque habentur Myrobalanorum species, quæ BELERICÆ, CHEBULÆ, CITRINÆ, EMBLICÆ, INDÆQUE vocantur.

MYROBALANI BELLERICI: fructus sunt rotundi, foris ex-citrinò-fusci, intus verò flavescentes, duro nucleo præditi, acriusculum, & subadstringentem saporem habentes, quorum Arbor folia profert, lauriformia, & ejus magnitudo, pruno similis est: Optimi magni, integri, bene nutriti, & simul recentes.

* MYROBALANI CHEBULI, CHEPULI, CEPULI: fructus sunt oblongi (instar dactylorum) foris obscure-fusci, ponderosi, & paululùm rugosi, longum osiculum includentes. IN BENGALA, ET DECAN arbore sylvestri increscunt, magnitudine Malum persicum æquanti. Optimi fructus magni sunt, ponderosi, duri, & benè nutriti, coloris fusci, saporis subamari adstringentis.

MYROBALANI CITRINI, seu lutei: fructus sunt oblongi, seu ovales (instar olivarum) coloris flavescentis, & sub cute, carnosum nucleum durum, & angulosum includentes; quorum arbor, folia (instar sorbi) profert; & in Goa præcipuè crescit. Eligi debent, ponderosi, duri, benèque nutriti, colore citrino, sapore adstringenti, & ingrato præditi.

MY-

MYROBALANI EMBLICI, EMBLEGI, AMBEGI, DE SENI: fructus sunt sexangulares, rotundi, grosi (instar Gallarum) & in sex partes per maturitatem dehiscentes, ossiculum turgidum includentes, saporis subacris, & adstringentis, coloris fusci nigrescentis: magnis arboribus innascuntur, longaque, rotunde incisa (instar Filicis) folia habentibus. Eligendi sunt carnosi, puri, & tandem ponderosi, ab ossiculis mundati; coloris superius dicti, & saporis.

MYROBALANI INDI, seu NIGRI, seu DAMASONII: fructus sunt oblongi, grossi (instar parvæ Glandis) superficie octangulari, foris rugosi, solidi, duri, intùsque coloris nigri, & in India Orientali (unde nomen habent) crescunt in magna Arbore, cujus folia SALICEM referunt.

Optimi eligendi, crassi, ponderosi, benè nutriti, & siccati, colore nigro (instar bituminis Judaici) sapore subacido, & adstringenti præditi.

Omnes species Myrobalanorum, debiliter laxant, vehementiusque adstringunt; sed in Medicina Citrini præferuntur, & eis in diarrhoea, dysenteria, præsertim biliosa, communiter utimur: sunt enim CHOLAGOGI CHEBULI, & EMBLICI PHLEGMAGOGI; INDI denique MELANAGOGI.

MYRRHA: Gummi resinosum est, ex frustulis rubicundis, seu ex flavo-fuscis, iisdemque cæsiis, seu albis striis interstinctis constans, quod præter saporem amarum, & acrem, aromaticum odorem habet satis vehementem: ex Æthiopia, & Ægypto ad nos transfertur.

Arbor, ex qua per incisionem extrahitur, spinosa est, in Arabia Felici, Ægypto, Æthopia, Albisinave crescit: eligatur hoc gummi in pulchris, claris, ac pellucidis lacrymis; exteriùs coloris rubicundi, vel citrini; intus verò cum albis striis, & maculis instar ungulæ humanæ; leve, friabile, saporis amari, & acris, odoris fortis, non nimis ingrati.

Myrrha calefaciens, resolvens, & alexipharmaca est: uterum ab omni impuritate liberat, & à parturientibus valde desideratur, eò quòd vivum, mortuumque fœtum, secun-

dinas, & alia promovet; variolas, morbillosque expellit; putredinem, ac morbos contagiosos arcet: à prudentibus propterea Medicis, hominibusque aliis ægros invisentibus, in ore detinetur, & masticatur.

OPIUM: succus concretus papaveris albi est, ponderosus, partim gummosæ, partim resinosæ naturæ, colore obscurè-fusco; sapore acri, & amaro; odoreque molesto, & narcotico præditus. Ex Ægypto, & Græcia in frustis, seu boletis parvis, foliis papaveris involutus, nobis affertur. Capita papaveris albi, unde elicitur, unicuique nota sunt. In Turtia papaver album magna abundantia, ad opium extrahendum, seritur, & colligitur: formata namque papaveris capita inciduntur, ut succus lacteus exudet, quem paululùm inspissari curant, & denique legunt. Notandum verò hoc genuinum Opium, secundum Materialistas, raro vel numquàm in Europa inveniri; sed istius loco alium quemdam succum è capitibus, ac foliis papaveris exprimi, ac decoqui (aliàs) propriè MECONIUM dictum, quod nostris in officinis pro Opio servatur, & venditur.

Opium anodinum, somniferum, & diaphoreticum est; furibundos spiritus animales compescit, ac demulcet: & ideo omnes dolores sedat, diarrhoeas, vomitus, & alias hæmorrhagias corrigit, sudoresque etiam excitat, & tamquàm incomparabilis medicina magni est usus, præsertim debita dosi, debitoque tempore administrata.

OPOPONAX: Gummi est leve, pingue, ac friabile, foris ex rubicundo-flavum; intus albicans, saporis amari, & ingrati, odorisque gravis: planta ex qua stillat, PANAX HERACLEUM vocatur, folia habens (instàr Pastinacæ) albosque umbiliferos flosculos, caulemque lanuginosum, albam etiam radicem, circa quam incolæ spatium ab omni sorde purgatum aperiunt, ibidemque ponunt magna folia, super quæ emanentem, è sauciatis radicibus, succum fluere, ac siccari sinunt: hæc planta in Macedonia, Beotia, & in Phocide crescit, quibus ex locis nobis affertur.

Opti-

Optimum recens, purum, friabile, & in grana redactum; exteriùs citrinum; intùs verò album, odoris ingrati, & saporis amari.

Emollit, attenuat, simulque resolvit, quarè ad emplastra, & alia resolutiva componenda usurpatur.

OCULI CANCRORUM, seu ASTACORUM FLUVIATILIUM: Lapilli sunt albicantes, duri, ac rotundi, superiùs convexi, subtus plani, parva foveola notati; saporis terrestris, odorisque nullius: in Cancris, seu Astacis fluviatilibus repe1riuntur, præsertim circa illud tempus, quo antiquas testas deponere volunt, in mensibus, nempe Majo, Junio, & Julio, dum albescens liquor, quo replentur, in illis indurescens, in huiusmodi lapillos abit, qui tam in capite, quàm in ventriculo cancrorum marium, vel propè inveniuntur, & generantur; ideòque pro oculis perperam habentur. Isti lapilli, sponte ut plurimum à Cancris proliciuntur; at quandoque ex ipsis coctis educuntur, vel depromuntur: illorumque lapillorum magna copia in littoribus fluviorum Orientalis Indiæ, & in Marchionatu Brandemburgico colligitur, illincque ad nos transferuntur.

Optimi eligi debent, magni, integri, albi; non adulterati, seu artefacti. Oculi Cancrorum vi dulcificandi pollent, qua omne exuperans acidum in corpore infringunt, absorvent, simulque præcipitant: ac propterea ad ardorem stomachi, colicam, pleuritidem, calculum vesicæ, & renum, febres continuas, & erraticas, internas, externasque læsiones, quotidie à Medicis præscribuntur.

PAREIRA BRAVA, seu BUTUA veriùs BRUTUA: Radix est lignea, fibrosa (instar radicis Thymelææ) diversæ magnitudinis, coloris fusci; primo gustu dulcis, deinde subamara. Planta ex qua hæc radix colligitur, CLEMATITIS species est, & à Lusitanis PAREIRA BRABA, id est VITIS SYLVESTRIS vocatur. In India Occidentali, præsertim in Brasilia crescit, unde ad nos affertur.

Eligi debet longa, paululùm intorta, & quasi tornata; exte-

exteriùs coloris fuſci, multiſque elatis annulis, & nodulis ornata; interiùs verò cinerei, & circulis interſtincta, ſaporis dulcis, amariuſculi, & acris.

Hæc radix in omnibus renum, & veſicæ morbis, qui curationem admittunt, ſpecificum remedium eſt: tam blandè, tam leniter, virtutem & vires ſuas exercet, ut nulla planè ſe offerat occaſio morbi, pro quo ſinè ullo metu non exhiberi poſsit.

PETROLEUM, ſive OLEUM PETRÆ, NAPHTHA: oleum eſt ſubtile liquidum, pingue, è mineralibus profluens in Italia, ac Sicilia, & denique in Gallia; è montibus & petris ſcaturit; diverſi coloris petroleum eſt, ſcilicet albi, flavi, & quoque nigri: album, rubrum, & flavum ex Italia (ſed raró) advehitur; nigrum verò ex Languedoc Provincia Galliæ communiter affertur.

Petroleum nigrum eligatur mediocris conſiſtentiæ, validique odoris, ſaporis acris, & amari, coloris nigri.

Petroleum album, rubrum, & flavum eligi debent liquidioris ſubſtantiæ, odoris non ingrati, ſed penetrantis; ſaporis acris ſubamari: & ſunt nigro præſtantiora. Calefaciunt, ſiccant, digerunt, tandemque reſolvunt: propterea in doloribus podagricis, & rheumaticis, ſimilibuſque conferunt.

PIPER NIGRUM, MELANOPIPER: fructus eſt rotundus, globoſus, rugoſus, & niger, ſaporis acris, & fervidi, odoriſque boni aromatici.

Planta, ex qua Piper prodit, in Java, Malaca, Sumatra copiosè invenitur: ſpecies Convolvuli eſt, magna lata folia habens, & craſsis fibris ornata: & ad inſtar Hederæ, Capreolis ſuis, & aliis arboribus adhæret: grana piperis, ſinè pediolis, Capreolis ſuis inhærent inſtar racemi; & ea, inſtante maturitate, colligunt, & ſub ſole ſiccant, ut nigra, & rugoſa fiant.

Eligendum eſt ponderoſum, compactum, purum, non nimis rugoſum, & quod ſuprà dictis notis ſit ornatum.

Pi-

Piper dictum ob suum sal volatile calefacit, resolvit, exiccatque: quare ad ventriculum frigidum, & desiccandam pituitam, mirificè prodest; sed notandum quod, dum sine cognomine Piper à Medicis præscribitur, nigrum sumendum est.

PIPER ALBUM, LEUCOPIPER: ex prædicto pipere nigro (sola, & artificiosa maceratione) excorticato præparatur: & fit à Materialistis hoc modo: maxima, gravissimaque piperis nigri grana aqua marina macerantur, donec cortex superficialis infletur, & separari incipiat, tuncque soli exponuntur, & exterior, rugosaque pellicula mox secedit, grana itaque ipsa ex nigris, in alba cinerea abeunt, vel potius nigro cortice exuta, albedinem suam detegunt.

Eligendum grossum, ponderosum, dicto colore præditum, absque nigredine, absque fragmentis, absque pulveris, alteriusve impuritatis permistione: ejus vires eædem, ac piperis nigri, sed suaviores.

PIPER LONGUM, seu MACROPIPER: fructus est oblongus, teres, cinericeus, è multis granis sibi invicem accretis constans; saporis acris, & amari. Planta ex qua colligitur, similis est plantæ piperis nigri, solùm in eo diversa, quòd non adhæreat, nec tam altè circunserpat; sed instar fructicis erecta sit, & prope terram dispergatur, de qua Piper longum (ad modum vermiculorum) dependet: & in India Orientali præsertim in Bengala ejus est copiosus proventus.

Eligatur recens, solidum, & durum, minimè cariosum, coloris cinericei; saporis acris instar piperis nigri, & simul cum ipso in viribus convenit.

PLUMBUM, seu SATURNUS: metallum est molle, maximè fusile, & ponderosissimum, subnigri coloris, splendentisque: & mediante fusione mineræ Plumbi præparatur: in Anglia, Gallia, Polonia, Germania, Hispania, & aliis multis locis mineræ plumbi inveniuntur; sed quod ad nos transportatur, ex fodinis (vulgò DE SIERRA MORENA) ex-

extrahitur, & in Villa (vulgò) dicta DE LINARES media fusione in furnis facta, à partibus impuris mineræ separatur.

Eligi debet purum, molle, ponderosum simulque splendens, & lene.

Desiccativum, refrigerans, adstringens, & resolutivum est, in emplastris, unguentis similibusque medicamentis, ustum, & in pulverem redactum, multùm in usu venit.

POMPHOLYX, NIL, NIHILI ALBUM: pulvis est albidus, & levis, qui in præparatione & fusione Orichalci, operculis crucibula operientibus, ac forcipibus operariorum adhærescit: è Batavia affertur, ubi præparatur purissimus: eligatur Pompholyx alba, pura, levis, simulque tenera. Detergit, & exiccat: in Cancro, aliisque ulceribus externis, variis quoque oculorum affectibus valdè utilis est.

RHABARBARUM, seu RHEUM: prægrandis, oblonga, & tuberosa radix est, nonnihil fungosa, simul tamen ponderosa: extrinsecùs flava; intrinsecùs verò Nucem Moschatam repræsentans; saporis acriter amari, & nauseabundi, adstringentem amarorem post se relinquens; odoris boni ferè aromatici.

Planta, ex qua hæc radix colligitur à Botanicis LAPATUM MAXIMUM rotundi-folium, exoticum, seu Rhabarbarum verum vocatur: & in China, Persia, Moscoviaque præcipuè crescit, unde radix ista in frustis dissectis, & siccatis ad nos advehitur.

Rhabarbarum Sinicum, seu Orientale optimum est; Persicum, seu Turcinum medium se habet, inter Sinense, & Moscoviticum; Moscoviticum vero hodie parvi, vel nihili æstimatur.

Eligatur recens, benè exiccatum in frustis mediocris magnitudinis, mediocriter quoque durum, & ponderosum; alternis striis, una aurea, altera crocea, tertia verò alba notatum; & quod ore sumptum, ac masticatum amarum, & adstringens appareat; benè quoque oleat: chartæque illitum croceum colorem imprimat, & quod ab iis notis rece-

recedit; tanquam inveteratum, & cariosum abjiciatur.

Ejus præcipuè virtus est, bilem, aliosque vitiosos humores mediocriter purgare; expellere lumbricos, & interimere, simulque ejicere; bilemque nimis crassam, oleosamque alterare, & corrigere: ideò in Ictero, similibusque morbis, tantopere commendatur: prætereà vim adstringentem habet absconditam, cujus respectu in diarrhœæ, dysenteriæque initio usurpatur, præsertim tostum, atque lotum.

RHAPONTICUM, sive RHABARBARUM forte Dioscoridis, & Antiquorum: radix est oblonga, crassa, foris fusca, intùs verò crocea, laxa, & rara, transversim secta, spiras ostendens, saporis amaricantis subacris, & adstringentis; odorisque boni.

Tanta cum Rhabarbaro intercedit similitudo, ut existimetur ab una planta utramque radicem provenire; sed à Rhabarbaro differt, eò quòd ore sumptum, & simul masticatum, viscositatem relinquat, minùs solidum sit, exteriùs colore flavo, interiùs verò variegato, longis, rubrisque striis signatum, vel distinctum.

Eligatur recens, benè nutritum, coloris, & saporis superiùs dicti: hodie rarò, & ferè nunquam in Medicina adhibetur, præterquamquòd in Theriacam ingreditur: adstringens, & vulnerarium est.

RUBINUS, CARBUNCULUS, ANTHRAX, PYROPUS: Lapis est pellucidus, durus, & splendens, coloris eleganter coccinei, aliquoties quoque sub-cœruleo misti: & ex Ceylam, Cambaya, & Bisnagar nobis advenit.

Eligatur ponderosus, durus, pellucidus, ac splendens, limæ resistens, vividi denique coloris: in morbis, seu febribus venenatis pro confortante Medicina habetur, & in Medicaminum confortantium, & cardiacorum compositionem præcipuè ingreditur: habet enim vim corrigendi, & dulcificandi humores acres, ac acidos, ideoque in diarrhoea, dysenteria, & aliis hæmorrhagiis, mirè prodest.

SAGAPENUM, SERAPINUM: Gummi est pellucidum,

foris plerumque flavescens, intus parùm albicans, odoris ingrati, & gravis (instar Porri) saporis acris, coloris Myrrhæ.

Planta ex qua, mediante incisione, fluit, FERULÆ species est: & in Persia crescit, unde ad nos affertur.

Eligatur in lachrymis pellucidis, & puris; notisque supra dictis præditum.

Incidit, attenuat, resolvit, tandemque aperit: quamobrem in asthmate, tussi, aliisque morbis, à viscida tenacique pituita ortis internè administratur; externè verò in tumoribus, & affectibus ab humoribus frigidis natis, summè proficuum est.

SAL ARMONIACUM, SAL SOLARE, FULIGO ALBA MERCURIALIS, SAL MERCURIALE PHILOSOPHORUM, SAL AMMONIACUM: clarum, nitidum, striatum, amarumque, & acre sal est: ex urina, fuligine, & sale communi factum in rotundis orbibus, ollarum opercula referentibus, fusum, seu sublimatum: ex Oriente, itemque ex Ægypto, ubi elaboratur, nobis affertur.

Optimum verè siccum esse decet, eleganter candidum, purum, crystallinum, saporis acris penetrantis.

Aperitivum, resolutivum, & sudorificum est, ideoque ad febres erraticas, omnesque morbos à phlegmate in ventriculo, & mesenterio dependentes, aliosque similes perutile est; externè quoque in angina, & oculorum affectibus prodest.

SAL CATHARTICUM AMARUM: Sal mirabile minerale est, album, crystallinum, instar nitri; saporis nitrosi, & amari, in aqua facilè solubile, & in igne fusibile: hoc nobis affertur ex Anglia communiter adulteratum: ubi ex aquis mineralibus Ebsoniensibus extrahitur, & in nostra Hispania, juxta oppidum (vulgo VACIA MADRID vocatum): quod tribus leucis distat à Matrito, ibi in scaturigine Aquæ mineralis, sponte coagulatur, & magna in copia colligitur; postque in officinis mediante solutione, evaporatione, & crystallizatione purificatur: itemque eodem modo, ex aqua

præ-

prædicti fontis sal separatur, & elaboratur. In Provincia (nostro idiomate) LA MANCHA vocata circa Villam (vulgò SANCTA CRUZ DE LA ZARZA) similis invenitur fons, ex quo tam sponte, quàm artificialiter sal eodem modo educitur, & separatur.

Eligatur album, purum, Crystallinum, facilè in aqua solubile, & in igne fusibile, instar nitri; sed quod non inflametur, nec detonet; at in ore sumptum, sicut nitrum liquescat, & quod sit saporis acris, & amari.

Hydragogum, & diureticum est: ideoque in hydropisi, & urinæ affectibus valde utile censetur, & quoque in febribus intermittentibus ac aliis ab obstructione pendentibus.

SANGUIS DRACONIS: resina obscurè rubra, sicca, & friabilis est, quæ igni admota, statim solvitur, ac flammam concipit, attrita sanguinei coloris redditur; saporis resinosi subdulcis adstringentis; nullius odoris: sponte & per incisionem stillat ex Arbore DRACO vocata. In Africa, in Insulis Canariis, aut Fortunatis, & in India Orientali, & Occidentali reperitur, illincque advehitur; certum quoque est, ex aliis diversis arboribus succum sanguini Draconis simillimum profluere.

Optimus est purus, resinosus, siccus, friabilis, & rubicundissimus, saporis subdulcis, & adstringentis, qui refrigerante & adstringente vi pollet, qua in dysenteria, hæmorrhagiis, ac vehementioribus fluxibus internè mirificè prodest; externè verò in omnibus vulneribus valde utilis est.

Sanguis Draconis factitius, nihil aliud est, quàm Gummi arabicum (mediante ligno Brasiliensi colore rubro) imbutum, & in rotulis, seu massis nitidis, interiùs & exteriùs rubris, formatum: alii verò cum Resina communi fusa, sanguinem draconis impurum, & pulverisatum miscent, ex qua mistione pastillos conficiunt, sed quoquomodo factitius, omninò è Medicina rejici debet.

SANTALUM, seu SANDALUM: lignum est durum, & ponderosum, quod ex India Orientali à suo cortice mundatum,

tum, nobis transfertur, cujus tria genera inveniuntur, scilicet album, citrinum, & rubrum.

SANTALUM ALBUM: Lignum est durum, ponderosum, album, & inodorum: ex TIMORA Insula in frustis magnis excorticatis, & purgatis affertur. Arbor ex qua scinditur, Fraxino haud dissimilis, in prædicta Insula totas sylvas replet: eligatur notis superius dictis præditum.

Temperat, siccat, aperit: hepaticum, simul, & cardiacum est.

SANTALUM CITRINUM: Lignum est solidum, flavum, & odoratum, sapore subamaro, & aromatico odore præditum, similiter in magnis frustis affertur: & arbor ex qua depromitur, similis arbori Santali albi est.

Eligendum, quod sit odoratissimum, valde ponderosum, & saporis subamari. Cardiacum, stomachicum, ac cephalicum est.

SANTALUM RUBRUM: Meditullium lignosum siliquosæ cujusdam arboris est: valde durum, & ponderosum, coloris fulvi, saporis adstringentis, & nullius odoris.

In magnis frustis, & longis, ex TANASARIM Insula, & quidem ab ea parte, cui COROMANDEL nomen est, advehitur.

Eligendum ponderosum, coloris rubri obscuri, sive fusci sanguinei; subadstringens, & refrigerans est: ideoque in fluxibus alvi, ac similibus mirificè prodest.

SAPHYRUS: Lapis est Cœruleus, pellucidus insigni duritie præditus, eaque ad Adamantis duritiem propè accedente: optimus Orientalis, ponderosus, pellucidus, durus, splendens, & qui ex Calecut, Pegu, Bisnagar, & Ceylam ad nos advenit.

Occidentalis ex Bohemia, & Silesia transportatur, sed est infimæ notæ: pro Medicamento ophthalmico, cardiaco, & confortante habetur.

Humores acres, diarrhœasque compescit.

SARSAPARRILLA, ZARZAPARRILLA: è multis longis,

gis, & sarmentosis radicibus constat, crassitie scriptorium calamum æquantibus, ex uno nodo pendentibus, iis quidem extrinsecùs pallido-fuscis; intrinsecùs verò albicantibus.

Planta, ex qua istæ radices colliguntur, SMILAX ASPERA PERUVIANA appellatur: in Indiæ Occidentalis locis humidis præcipuè crescit, unde nobis afferuntur radices dictæ.

Eligantur, longis fibris benè nutritis, siccis flexibilibus, foris fuscis; intùs verò albis minimè cariosis, & quæ facilè findantur.

Sudorifera, & desicans radix ista est, ac ideò in lue venerea, & omnibus morbis ab ea ortis pro specifico habetur: in rheumatismo, ischiadico dolore, podagra, & similibus affectibus multùm prodest.

SASSAFRAS: Lignum est, quod ex arbore Saffafras appellata scinditur; sed hodie in Medicina hujus arboris radice utimur, quæ ex Novæ Hispaniæ Provincia LA FLORIDA dicta, nobis advehitur, ubi hujusmodi arbores integras Sylvas replent.

Eligatur habens corticem tenuem, foris cinerei coloris; intùs verò fusci ferruginei, sub quo contineatur levis, porosa, lignosaque substantia, quæ inmediatè sub cortice cana apparet, in medio autem rubicundè-albicans; saporis acris aromatici, & dulcis, istar Fœniculi, odorisque fragrantis; cortex melior est radice, & radix melior ligno.

Valet maximè in omni morborum genere à lue venerea orto, in imbecillitate stomachi, colica, renum calculo, in sterilitate emendanda, & similibus affectibus, præsertim in catarrhalibus pro specifico adhibetur.

SCAMMONIUM, SCAMMONEUM: resinosus succus est, ex cinericeo-nigricans; saporis acris, & nauseosi; odoris valdè ingrati. Planta ex cujus radice stillat volubilis, seù CONVOLBULUS SYRIACUS, à Botanicis, & Scammonia Syriaca vocatur, circa Provinciam Aleppo dictam, & Sancti Ioan-

Ioannis de Acre copiosè crescit, ubi succum è radice expressum (non in Sole, sed super ignem) exiccant, & ad nos transmittunt.

Scammonium eligatur purum, leve, & friabile, tenerum, dum frangitur, pellucidum apparens, coloris cinericei, saporis acris, & nauseosi, ac denique odoris ingrati.

Omnes aquosas, biliosas, pituitosasque humiditates expurgat, sed magnam simul turbam excitat: quare ut plurimum à peritis Medicis solùm per se, non præscribitur; sed aliis purgantibus pro stimulo additur.

SCOENANTHUM, FOENUM, sive PASTUS CAMELORUM, JUNCUS ODORATUS, PALEA DE MECHA: species Junci est, & Juncus odoratus vocatur, qui parvam fibrosamque radicem habet, ex qua longa, rigida, & acuminata Juncea folia crescunt: inferiùs crassa instar Juncorum aquaticorum, quæ siccata, flava evadunt, & inter folia rotundi caules exurgunt, in quorum summitatibus, parvi spicati lanuginosi flores excrescunt, coloris rufi, & perpulchrioris apparentes. In Arabia Felice, & in Choromandel totus Schœnantho repletur campus.

Schœnanthi palea eligatur recens, levis, integra, saporis aromatici grati, & valde boni odoris: flos schœnanthi, optimus, recens, levis, odoratissimus, coloris rufi; saporis acris, & melior est quàm palea; vi pollet calefacienti, & subadstringenti ob suum sal sulphureo-volatilem: ideoque caput, stomachum, ac reliqua viscera confortat, simul urinas, menstruaque movet, appetitum acuit, & malignitatem humorum corrigit.

SCINCUS MARINUS; animal parvum quadrupes est, & amphibium, instar Lacertæ, haud Crocodilo dissimile: plerumque manus longitudinem, & pollicis latitudinem habet: foris cinericium, & squamosum, oblongè-rotundo capite; ore acuminato, longa, rotundaque cauda præditum, ex qua ad caput usque linea fusca excurrit. In Nilo flumine nascitur, unde ad nos transfertur.

Scin-

Scinci eligantur magni, craſsi, & longi, albi, ponderoſi, ſicci, integri, tandemque recentes, odoris muſcidi expertes. Alexipharmaci, & Aphrodiſiaci ſunt.

SEMEN SANTONICI, SEMEN CONTRA VERMES, CINÆ, SANCTUM, ZEDOARIÆ: parvum, oblongum, ex flavo-viridiuſculum, aromaticum, amarum, & acre, ac de ſpecie Abrotani, ſemen eſt: & in Perſia creſcit, unde ad nos pervenit.

Eligatur recens, benè nutritum, & purum; odoris fortis; amari ſaporis: uſus ejus communis, & vulgaris eſt, ad enecandos lumbricos in infantibus, & ad menſtrua promovenda quoque præſcribitur.

SENNA, FOLIUM ORIENTALE, ſive SENA: planta eſt, cujus folia parva ſunt, oblonga, & acuminata, & à caulibus ſuis ſeparata; ſaporis amari ſubacris, ac nauſeoſi; coloris ex flavo-viridis. In Perſia, Ægypto, Alexandria, & Italia creſcit, unde ad nos advehitur.

Optima eſt ex Ægypto, & Alexandria, quæ Orientalis dicitur: ejuſque folia debent eligi integra, recentia, à ſtipitibus, aliiſque quiſquiliis probè depurgata; coloris viridis; ſaporis amari; odoriſque ingrati.

Folia Sennæ omnes acres, ſalſos, acidos, ac pituitoſos humores educunt, in morbis præſertim chronicis valde proſunt.

Sennæ Folliculus: fructus ſennæ eſt, ſeu latiſsima, compreſſa, membranacea ſiliqua, ſemina quoque habens compreſſa: optimus recens, magnus, coloris ſub-fuſci, nulliuſque odoris, nec ſaporis; purgans eſt; ſed foliis Sennæ ſuavior, & ſecurior.

SERPENTARIA VIRGINIANA, ſive VIPERINA VIRGINIANA: tenuis fibroſaque radix eſt. Planta unde proficiſcitur, Ariſtolochiæ Virginianæ ſpecies eſt, & ex Virginia per Angliam ad nos advehitur.

Eligatur ea, quæ craſſas perfectaſque habet fibras, foris fuſcas; intus flaveſcentes, & ſapore acriter pungitivo, &

pau-

paulùm amaro; odore resinoso, aromatico instar Valerianæ, seu Vicentoxici; sed multo gratiore.

Alexipharmaca est, & in omnibus febribus, valde usitata: in intermitentibus cum Quina mista perutilis est, in petechialibus cum Contrayerbæ radice, salibusque volatilibus præscribitur: in variolis, morbillisque fortiter expellendis, optimum remedium est: morsum canis rabidi sanat, & à hydrophobia defendit; ac in India adversus lethiferos morsus serpentis (Boicininga appellata) certissimum, & præsentaneum remedium est.

SESELI MASSILIENSE: semen longiusculum, planum, & angulosum est, quod in Gallia, circa Massiliam sponte crescit, unde præcipuè nobis affertur.

Planta, ex qua colligitur, fœniculo sylvestri videtur haud dissimilis: & ideò à Botanicis FOENICULUM TORTUOSUM vocatur. Optimum semen est maturum, benè nutritum, purum, veridiusculc-pallidum; saporis acris aromatici, bonique odoris.

Incidit, discutit, ac aperit: Cephalicum est, & in omnibus affectibus thoracis perutile est: & Theriacæ compositionem ingreditur, pro veraque antidoto adversùs Cicutam habetur.

SMARAGDUS: Lapis est viridis, pellucidus, & splendescens, cujus duæ reperiuntur species: Orientalis scilicet, & Occidentalis. Orientalis vocatur durior, ponderosior, & splendidior, Occidentalis, tamen licèt inferioris notæ ad omnia in Medicina deservit. In India Occidentali invenitur, præsertim ex Provincia Quito Regni Perù nobis affertur.

Hic Lapis eligatur pellucidus, viridis, & qui rutilantes, & splendidos radios emittit: in epilepsia pro specifico habetur, simulque adstringens, & dulzorans est.

SPERMA CETI: substantia est pinguis, tenera, & alba, è multis parvis squamis constans; saporis pinguis & mucilaginosi, odoris oleacei; & nihil aliud est, quàm cerebrum

cujus-

cujusdam speciei Ceti, quæ ORCA vocatur, & in Mari Galleciæ, & Noruegæ Orcæ capiuntur: dein cerebro saparato, illud ita præparant, ut superiùs in dictam formam reducatur: ex Gallia quoque, & Hollandia (ubi in magna copia præparatur) ad nos transmittitur.

Eligatur substantia hæc in perpulchris squamis albis pellucidis, & splendentibus; boni odoris, ac saporis, quæ nec sit rancida, nec citrina.

Sperma ita præparatum, vi anodina, & coaguli resolutiva præditum est: ideòque in affectibus thoracis infantum, & adultorum, eorumque torminibus crebrò usurpatur: convenit etiam post casum, & contusiones, ad sanguinem coagulatum resolvendum, doloremque leniendum.

STYRAX, seu STORAX: Gummi resinosum est rufum, & solidum ex micis diversæ magnitudinis concretum, sapore subacri, odoreque fragrantissimo præditum. Ex arbore mediocris magnitudinis STYRAX vocata dicitur profluere, cujus folia foliis Mali Cotoneæ similia sunt; sed paulò minora. In Syria, Pamphilia, & in diversis locis Indiæ Orientalis crescit, unde Styrax ad nos transportatur.

Tres species STYRACIS numerantur; de prima specie est Styrax, qui Calamita dicitur, seu in granulis, & est optimus si pulchris & ferè meris granis constet, si sit tenax, rufus, subpinguis notis albis, sive maculis interstinctus; nec nimis glutinosus, nec amarus; odoris suavis, & permanentis.

Secundæ speciei est STYRAX, qui in massis rubris ad nos advenit, & communis certè vocatur.

Eligatur purus, resinosus, pinguis, compactus, colore rubro, sapore subacri; odoreque fragranti præditus.

Calefacit, exiccat, discutitque: ideò caput, & nervos confortat, pariter acres humores, seu catarrhos resolvit, & dissipat.

Tertiæ speciei, STYRAX Liquidus est, qui in Officinis præstat, & nihil aliud est, quàm mistura ex Styrace, terebin-

thina, vino, & oleo, quæ in doliolis nobis affertur, & à Materialiſtis pro nativo ſtyrace venditur.

Balſamica, & vulneraria virtute pollet, & in unguentis, emplaſtris, & ſimilibus compoſitionibus præcipuè ingreditur.

TACAMAHACA, TACAMACA: reſina eſt diſcolor, & maculis notata rubicundis, partim rufis, & ferè pellucida eſt; ſapore reſinoſo; odore fragranti, aromaticoque ornata: in India Occidentali ex arbore, Populo haud diſsimili, TECOMAHACA vocata, profluit, unde ad nos affertur.

Eligatur pura, & flava in fruſtis diviſa, odoris ſuperius dicti, & ſaporis.

Calefacit, diſcutit, confortat: & ideò in omnibus infirmitatibus capitis, nervorum, ſtomachi, uterique, ab humoribus craſsis ortis, multum prodeſt.

TAMARINDI: nihil aliud ſunt, quam interior pulpa fructus arboris, multis pelliculis, nucleis, ac filamentis permiſta, foris ex fuſco-nigricans; ſaporis grati, acidiuſculi, & etiam ſubacris.

TAMARINDUS arbor magnitudine, & craſsitie Juglandis æquans eſt; ramorum extenſione quoque exuperans: folia plurima denſa, alternatim poſita habens; flores in aliis, & extremitate ramorum noveni, aut deni conjunctim naſcuntur: fructus nihil aliud eſt, quàm piſtillum floris, ſucco nutricio ampliatum, & inflatum, ad inſtar ſiliquæ pulpoſæ. Incolæ fructus maturos legunt, conquaſſant, adeoque contundunt, & in doliolis ſervant; ac poſt in diverſa loca noſtræ Hiſpaniæ, aliaque tranſmittunt: ex Arabia, Africa, & India Orientali afferuntur, ubi arbores Tamarindi ſponte, & uberrimè creſcunt.

Optimi cenſentur nigri, recentes, pulpoſi, nucleis parvis, ac longis filamentis præditi; odoris vinoſi, & ſaporis acidi grati.

Sale ſuo ſubacido refrigerant, alvum leniter aperiunt, & ideo in omnibus morbis, à biliosis volatilibus, exaltatiſque hu-

humoribus productis, prosunt; sitim mirificè extingunt, & à scorbuto præservant.

TEREBINTHINA: resina clara, liquida, pellucida, & oleosa est, ex arbore Terebintho vocata profluens: aliæ resinæ liquidæ, ex diversis speciebus Pini, & Abietis exudantes, etiam Therebinthina vocantur.

Tres species potissimùm notæ sunt: Cypria scilicet, Veneta, & Communis Terebinthina.

TEREBINTHINA CYPRIA, sive de Chio: resina liquidiuscula est, pellucida, pallide-flava; & ferè instar sub-cœrulei vitri apparens; saporis resinosi, ferè insipidi, odoris, fragrantis: ex Insula Chio provenit, ubi ex parvis arboribus ejusdem nominis exudat. Hæc Terebinthina per-rara est, & solùm ad compositionem Theriacæ affertur.

Eligatur pura, pellucida, crassa, quæ nec dentibus, aut digitis glutinositate adhæreat; coloris albi-viridiusculi; boni odoris, & saporis superiùs dicti.

TEREBINTHINA VENETA: resina est limpida, liquida, instar crassioris olei; odoris fortis, & saporis amari, ex Pinis, Laricibusque profluit.

Hæc TEREBINTHINA vocatur VENETA, quia à Materialistis ex Venetia provenire dicebatur; sed quod verum est, ex Delphinatu Provincia Galliæ, ubi recolitur, ad nos deportatur.

Optima verè clara, alba, pellucida, liquida, instar Balsami crassi; fortis odoris, amarique saporis.

TEREBINTHINA COMMUNIS: resina est liquida, flava, & pellucida, quæ in diversis, multisque locis Hispaniæ ex Abietibus, & Pinis, mediante incisione, profluit.

Eligatur pura, liquida, consistentiæ crassioris; boni odoris, & amari saporis.

Omnes Terebinthinæ in virtute valde conveniunt, sale namque suo balsamico calefaciunt, emolliunt, & mundificant: ideòque ad vulnera, tam interna, quàm externa sananda, valent: renes, ac vesicam à calculo defendunt, & istum

unà cum urina promovent: in gonorrhœa, & ſimilibus morbis mirificè proſunt.

TERRA SIGILLATA, TERRA LEMNIA: argilla eſt pinguis, gravis, ſicca, tenera, & friabilis, quæ plerumque in rotundis orbiculis formata, ſimul certis ſigillis, atque caracteribus notata eſt; ſaporis adſtringentis, odoris terrei, nunc rubicundi, nunc lutei, fuſci, albi, vel alterius coloris. Olim ex Inſula Lemnos, ubi effodiebatur, ad nos afferebatur; ſed hodie ex Conſtantinopoli, Italia, Gallia, Germania, & aliis locis nobis advenit.

Optima pinguis, friabilis, & quæ tenaciter linguæ adhæret, humectata multa in fruſta concidit: adſtringens, & bezoardica eſt: ideò in febribus petechialibus, aliiſque ſimilibus morbis contagioſis, præſertim diarrhœa comitatis, ſeu ſtipatis, magna cum utilitate uſurpatur. Similiter utilis eſt in ſanguinis fluxibus, ac hæmorrhagiis.

THUS, OLIBANUM: reſina eſt flaveſcens, alba, dura, & pellucida, partim ex parvis granis (inſtar Maſtiches) partim majoribus diverſæ magnitudinis conſtans; odoris fragrantis; ſaporis amari, & reſinoſi.

Arbor, ex qua mediante inciſione emanat, in terra Sancta, & Arabia Felici juxta Montem Libanum affluenter creſcit, unde ad nos tranſportatur.

Optimum in rotundis magnis, ex albo-flaveſcentibus granis, ſeu grumis friabilibus, boni odoris, præſertim quando ſuper prunas uritur, & denique notis ſupradictis præditum.

Virtute pollet calefaciente, exiccante, & adſtringente: tam internè, quàm externè crebrò uſurpatur; & ad acres humores capitis, pectoris demulcendos inſervit, ac demùm in doloribus ventriculi, & diarrhœis valdè prodeſt.

TOPAZIUS, CHRYSOLITHUS, CHRYSOPAZIUS: Lapis eſt pellucidus, ſplendens, & ponderoſus, coloris flavi virideſcentis: duæ hujus lapidis inveniuntur ſpecies, videlicet Orientalis, & Occidentalis. Orientalis ex Arabia, & Æthiopia

pia advehitur, & eſt ponderoſus, durus, pellucidus, ac ſplendens, coloris tandem ſuperius dicti.

Occidentalis ex Bohemia tranſportatur: lapis minus durus eſt, & ponderoſus; non ita ſplendens, ut Orientalis, qui in Medicina præfertur, & contra Melancholiam adminiſtratur; humores acidos, & acres dulcificat, ac in ventris fluxionibus valde utilis eſt.

TRAGACANTHUM: Gummi eſt album, lucidum diverſimodè intortum, exiguoſque vermes referens; ſaporis inſipidi glutinoſi. Ex Turcia, præſertim Creta, Achaja, & Apulia affertur, ubi planta, ex qua per inciſionem profluit, creſcit, & SPINA HIRCI vocatur.

Optimum debet eſſe clarum, pellucidum, leve, anguſtum, tenerum, purum prædictiſque notis ornatum.

Particulis ſuis viſcoſis, catarrhos acres, tuſsim, & raucedinem demulcet: in phthiſi, ac hætica febre mirè prodeſt.

TURPETHUM, TURBITH: pars eſt exterior cujuſdam oblongæ, craſſæ, ac reſinoſæ radicis, foris cinerea; intus verò albeſcens; ſaporis ſubacris nauſeoſi, & ferè nullius odoris.

Planta, ex qua radix colligitur Convolvulus Indicus eſt, folia ferens Ibiſci, & caules volubiles per terram repentes, qui ALATUS MAXIMUS foliis Ibiſci vocatur: & in Inſula Ceylam, Surates, aliiſque locis Indiæ Orientalis, prope Maris littora creſcit, unde nobis affertur. Noſtri Materialiſtæ duplex vendendum exponunt Turpethum: Orientale jam explicatum; & falſum, quod nihil aliud eſt, quàm radix Thapſiæ mundata, & à pluribus ut plurimum hucuſque ſed non benè pro vero Turpetho uſurpata, cùm tamen ei minimè conveniat, nec pro tali queat haberi, cujus reſpectu exulet à Medicina.

Optimum, & genuinum debet eſſe, exteriùs coloris cinerei obſcuri; interiùs ſub-albidi, ſeu citrini cinericei, recens, ponderoſum, compactum, à medulla lignoſa mundatum, tenax, quod non facile difringi poſsit, & minimè carioſum.

Pitui-

Pituitam aliosque humores ex intestinis, Thorace, & partibus aliis potenter expurgat: ideòque THYDRAGOGUM vocatur.

TUTHIA, SPODIUM GRÆCORUM: Crusta metallica, dura, ponderosa; interiùs lævis, sive lenis; exteriùs granulosa: ejus origo provenit à fumo, seu vapore, qui dum funditur Æs, ascendit, & superiori fornacis, aut crucibuli parti adhæret, ad instarque corticis circundat, quem in fine Fusores Ærarii insternunt. Olim ex Alexandria asportabatur, & ideò ab authoribus Tuthia Alexandrina appellabatur; sed hodie ex Suecia, Germania, aliisque locis ad nos pervenit.

Tuthia, habetur optima, quæ ex elegantibus & crassis crustis constat, granulisque prædictis ornata: interiùs pallidè-flavescit; exteriùs murini coloris est, & ponderosa, non facilè frangibilis, nec exiguis frustulis, aliisque sordibus permista.

Externè saltem in usu venit, quippe detergit: ideòque in affectibus oculorum, & vulneribus usurpatur.

VITRIOLUM: nihil aliud est, quàm sal metallicum, ex crudis, & à spiritu sulphureo, exesis metallis minerisque proveniens.

Varia sunt ejus genera, præcipuè autem hoc tempore tria inveniuntur: scilicet VITRIOLUM COERULEUM, VITRIOLUM VIRIDE, & VITRIOLUM ALBUM.

VITRIOLUM COERULEUM, seu CYPRIUM: substantia crystallina est, & coerulea (Sapphyri instar) compacta, ut saccharum candum, saporis acidi, austeri, acris, & adstringentis: fitque vel ex solutione, & crystallizatione Cupri, vel Cypro. Ex India Orientali ad nos affertur.

Adstringens fortis est, carnes spongiosas in ulceribus consummit, ulcuscula oris mirificè sanat: in Collyriis ophthalmicis miscetur, & cataractas denique dissipat.

VITRIOLUM VIRIDE: substantia viridis, & crystallina est, herbacei coloris, granulata (instar salis communis) sapo-

ſaporis præcedentis, & ex Aragoniæ Regno advenit, ac in Anglia, Italia, Galliaque è mineris extrahitur.

In Medicina ad adſtringendum, & deſiccandum utitur.

VITRIOLUM ALBUM: ſubſtantia eſt alba, granuloſa (inſtar Sacchari albi) concreta; ſaporis acris, & adſtringentis: ex Goslar ad nos pervenit.

In Collyriis pro oculorum affectibus miſcetur, & ex eo purificato fit vomitivum, quod GILLA PARACELSI vocatur.

UNICORNU VERUM, ſeu MARINUM: cujuſdam Ceti Groendalici Cornu eſt, ſatis longum duarum ſæpe ulnarum; ſtriatum, & quaſi intortum, foris flavum; intus album apparens.

Piſcis, unde oritur NARVVAL vocatur, cœteris Ceti ſpeciebus, haud multùm diſsimilis, & è Mari Groenlandico, Islandicoque, ubi carpitur, ad nos affertur.

Cornu iſtud ab antiquis, pro vero cornu animalis quadrupedis habebatur; ſed hodie omnibus notum eſt, quod accipitur à prædicto piſce.

Olim plus juſto à majoribus habitum fuit, & ab aliquibus hodie habetur, tanquam certa antidotus contra venenum; & contra Arſenicum,ac ſimilia ideò valde commendatur: ſed veraciter valet ad epilepſiam, variolas, morbilloſque, febres acutas, dolores ventris, & ſimiles alios morbos.

UNICORNU FOSSILE, MINERALE, EBUR FOSSILE, LITHOMARGA ALBA, LAPIS CERATITES, LAPIS ARABICUS: gryſeus, ſeu fuſcus lapis eſt, oſſa hominum, vel beſtiarum dentes, cornuave repræſentans; intus interdum cavum, interdum aliam aliquam molliorem pinguem terram continens. In Syleſia, Haſsia, Palatinatu, diverſiſque locis Germaniæ, & Italiæ copiosè invenitur, unde ad nos affertur.

Eligatur in fruſtis lævibus, friabilibus, & poroſis; ſaporis

poris terrei, nulliusque odoris, & linguæ facilè adhærens.

Præter qualitatem adstringentem, etiam vi diaphoretica pollet: propterea que in acutis, & contagiosis febribus diarrhœa comitatis nobile est medicamentum: omne præternaturale acidum dulcificat, & denique omnes alvi fluxus dysenteriam nempe, & diarrhœam sistit.

ZEDOARIA: radix est rotunda, longa, nodosa, & quadantenus compressa: exteriùs albo-cinerea; interiùs magis fusca, saporis acris subamari; odoris fragrantis.

Planta ex qua colligitur, species Zingiberis est, & à Botanicis ZINGIBER LATIFOLIUM SYLVESTRE appellatur. In India Orientali, præsertim in Bengala, & Malabar Zedoaria crescit, unde sicca, & in frustis parvis incisa nobis affertur: duæ species à Materialistis numerantur, sed utraque ex eadem planta colligitur.

Eligatur recens, dura, ponderosa, sicca, & non cariosa exteriùs coloris cinericei; interiùs fusci; saporis ardentis, & aromatici; odoris fragrantis.

Calefacit, exiccat, attenuat, & alexipharmaca est, & in colica flatulenta, debilitate stomachi, intemperie frigida uteri, & similibus mirificè prodest.

ZIBETHUM, ZIBETHA, ZIPETIUM: substantia est pinguis, & unctuosa (instar mellis, seu butyri) apparens, colore ex albo-flavescenti; odore fragranti, & penetrantissimo prædita. Animalia, ex quibus ZIBETHUM extrahitur vulgo GATOS DE ALGALIA, sive CATI ZIBETHICI vocantur: & in India Orientali, & Occidentali nascuntur; substantia ista in peculiaribus folliculis, seu cavitatibus (inter podicem & genitalia) sitis invenitur, præsertim in earum partium glandulis, in quibus observatum est generari.

Eligatur ZIBETHUM, recens, bonæ consistentiæ; coloris albi, seu flavi; odoris fortissimi aromatici.

Anodinum, resolutivum, & corroborans est; sed in Medicina (propter nimiam suam fragrantiam) parvi, vel nihili æstimatur.

CAPUT

CAPUT IV.

DE SUCCEDANEIS.

INter tot, & tam multiplicia medicamenta, quamvis eorum major pars apud nos extet; ſunt tamen aliqua priſcis ſæculis cognita, quorum notitia, tractu temporis abolevit: alia quæ ad nos rarò advehuntur; quædam ob regionum diſtantiam ad noſtras officinas, non niſi evanida, ac velut obſoleta proveniunt; non pauca in pluribus noſtræ Hiſpaniæ Villis commodè haberi nequeunt: de multis denique an legitima, vel ſuppoſititia ſint à Peritis ambigitur. Ne igitur ægrotantes his medicamentis in ſchedulis ſatis obviis, vel ſaltem ipſorum virtutibus cum ſuæ ſalutis jactura fraudentur, in eorum defectu alia ſimplicia temperamento, aut facultate illis ſimillima ſubſtituere coacti ſumus, quæ ſubſtituta Latini rectè SUCCEDANEA, QUID PRO QUO perperam appellant.

SUBROGENTUR ITAQUE.

A

Pro Acacia vera . . . . *Succus Hypociſtidos, itemque Prunorum ſylveſtrium.*
Pro Acantho, ſeu Branca urſina. *Malva.*
Pro Ammi. . . . . *Aniſum.*
Pro Amomo. . . . . *Cardamomum minus.*
Pro Angelica. . . . . *Carlina, vel Meù.*
Pro Ariſtolochia rotunda. . . . *Tenuis, ſeu longa.*
Pro Aſpalatho. . . . . *Lignum Aloes uſuale, ſeu Santalum Citrinum.*

C

Pro Calamo aromatico. . . . . .*Acorus verus.*
Pro Carpobalſamo . . . .*Cubebæ , vel baccæ Juniperi.*
Pro Caſsia Lignea. . . . .*Cinnamomum.*
Pro Citri Succo. . . . .*Succus Limonum.*
Pro Corticibus Citri. . . . .*Cortices Limonum.*
Pro Coſto. . . . .*Cortex VVinteranus , Zedoaria, Carlina, & Helenium.*

D

Pro Doronico. . . . .*Galanga , ſeu Zedoaria.*

F

Pro Folio. . . . .*Nardus Indica , ſeu Macis.*

O

Pro Opobalſamo. . . . .*Balſamum de Tolù , ſeu Oleum Nucis moſchatæ.*

P

Pro Phu. . . . .*Valeriana minor.*

R

Pro Rhapontico. . . . .*Rhabarbarum.*

T

Pro Turbith legitimo. . . . .*Jalappa.*

X

Pro Xilobalſamo. . . . .*Lignum Aloes uſuale , ſeu Santalum citrinum.*

CAPUT

CAPUT V.

DE SIMPLICIBUS, SINE DISTINCTIONE *ſcriptis.*

CUm plura ſimplicia, à Medicis in ſuis ſchedulis abſolutè, & ſine ulla reſtrictione præſcribi non rarò contingat: dubium inde naſcitur, debeatne adminiſtrari mas, an fœmina? Stirps, an ſemen? Folia, an flores hujus, aut alterius vegetabilis? Cùmque etiam Medicamenta valde differant, non ſolùm forma; ſed colore, ſapore, aliiſque ſignis ſenſibilibus; tum etiam temperamento regionum, ubi naſcuntur: ut omnis tollatur dubitatio, cujuſcumque ſimplicis famoſiorem ſignificationem hoc capite indicare operæpretium duximus: quapropter ſuademus ut intelligatur:

A

Acetum..................... *Acetum Vini.*
Agaricus................... *Albus, & levis.*
Aloe....................... *Succotrina.*
Alumen..................... *Sciſile.*
Ammi, ſeu Ammeos........... *Creticum.*
Amomum..................... *Racemoſum.*
Ariſtolochia............... *Tenuis, ſeu rotunda.*
Arſenicum.................. *Album.*

B

Benzoinum.................. *Amygdalinum.*
Bryonia.................... *Alba.*

C

Capparis................... *Cortex radicis.*
Cardamomum................. *Minus.*

Caryophylli. . . . . *Fructus Caryophylli Indici.*
Centaurium. . . . . *Minus.*
Colocynthis. . . . . *Fructus medulla.*
Corallium. . . . . *Rubrum.*
Coſtus. . . . . *Radix Coſti amari.*
Cuminus. . . . . *Semen Cumini uſualis.*
Cupreſſus. . . . . *Nuces ejuſdem in adſtringentibus, folia, aut lignum in diureticis.*

D

Daucus. . . . . *Creticus.*
Dictamnus. . . . . *Summitates Dictamni Cretici.*

G

Glandes. . . . . *Quercinæ.*
Granatum Pomum. . . . . *Acidum.*
Gummi. . . . . *Arabicum.*

H

Helleborus. . . . . *Niger.*
Hepatica. . . . . *Lichen.*
Hyoſciamus. . . . . *Albus.*
Hyſſopus. . . . . *Montanus.*

M

Margarita. . . . . *Orientalis.*
Marrubium. . . . . *Album.*
Mentha. . . . . *Hortenſis.*

N

Nimphæa. . . . . *Albus flos.*

O

Oleum. *Olivarum.*
Opium. *Thebaicum.*

Pa-

P

Papaver..................... *Album.*
Petroselinum................ *Ejus Semen, seu radix.*
Piper....................... *Nigrum.*
Pix......................... *Liquida, sicca in glutinantibus.*
Plantago.................... *Major.*
Pœonia...................... *Mas, ejus Semen, aut radix.*
Polypodium.................. *Quercinum.*
Pruna....................... *Damascena.*

Q

Quercula minor.............. *Chamædrys.*

R

Resina...................... *Laricina, seu terebinthina.*
Rhus........................ *Fructus Sumach.*
Rosa........................ *Rubra.*

S

Santalum.................... *Citrinum.*
Seseli...................... *Massiliense.*
Spica....................... *Nardus Indica.*
Stœchas..................... *Flos Stœchados Arabicæ.*
Styrax...................... *Calamita.*
Sulphur..................... *Vivum.*

T

Tamariscus.................. *Cortex radicis.*

V

Veronica.................... *Mas.*
Violæ....................... *Cœruleæ.*

Non rarò etiam plura simplicia communi, & generali nomine in Schedulis comprehenduntur, quæ cùm peritus Phar-

Pharmacopola, quæ & qualia ſint, memoria retinere debeat, poſt generale nomen omnia nominibus propriis, & ſingularibus hìc ſubnotare viſum fuit.

Quare:

Herbæ emollientes ſunt.

Malva.
Biſmalva.
Viola.
Branca Urſina, ſeu Acanthus.

Vel

Mercurialis.
Atriplex.
Parietaria.
Beta.

Quatuor herbæ Carminantes.

Chamæmelum.
Anethum.
Melilotum.
Ruta.

Quinque herbæ Capillares.

Polytrichum, ſeu Trichomanes.
Capillus veneris.
Adiantum vulgare, ſeu nigrum.
Salvia Vitæ.
Aſplenium, ſeu Ceterach.

Quatuor flores cordiales temperati.

Violarum.
Roſarum rubrarum.
Borraginis.
Bugloſi.

Quatuor flores cordiales calidi, vel carminantes.

Chamæmeli.
Anethi.
Meliloti.
Liliorum alborum.

Quin-

Quinque radices aperientes majores.

Apii.
Aſparagi.
Fœniculi.
Petroſelini.
Ruſci.

Quinque radices aperientes minores.

Capparis.
Eringii.
Graminis.
Ononidis.
Rubiæ majoris.

Duæ radices communes.

Petroſelini.
Fœniculi.

Quatuor Semina frigida majora.

Cucurbitæ.
Cucumeris.
Melonum.
Citruli.

Quatuor Semina frigida minora.

Cichorii.
Endiviæ.
Lactucæ.
Portulacæ.

Quatuor Semina Calida majora.

Carvi.
Cumini.
Fœniculi.
Aniſi.

Quatuor Semina calida minora.

Ammeos.
Amomi.
Apii.
Dauci.

Quinque species Myrobalanorum.

Bellerici.
Citrini.
Chebuli.
Emblici.
Indici, seu nigri.

Tres species Piperum.

Piper nigrum.
Piper album, seu Leucopiper.
Piper longum, seu Macropiper.
Alii addunt Hydropiper, seu Piper aquaticum.

Tres species Balsami.

Carpobalsamum, seu fructus balsami.
Opobalsamum, seu liquor balsami.
Xilobalsamum, seu lignum balsami.

Quatuor farinæ.

Fabarum.
Hordei.
Orobi.
Secalis.

Quatuor Aquæ Cordiales.

Buglossi, seu Borraginis.
Cichorii.
Endiviæ.
Scabiosæ.

Quatuor Aquæ pleuriticæ.

Cardui benedicti.
Cardui Mariæ.
Scabiosæ.
Taraxaci.

Quatuor Olea stomachica.

Spicæ Nardi.
Absinthii.
Cydoniorum.
Mastiches.

Quatuor unguenta calida.

Aregon.
Marciaton.
Althææ.
Agrippæ.

Quatuor unguenta frigida.

Album camphoratum.
Rosatum.
Populeum.
Refrigerans Galeni.

Quinque fragmenta Lapidum prætiosorum.

Granati.
Hyacinthi.
Saphyri.
Smaragdi.
Sardæ, seu Carneoli.

CAPUT VI.

DE PONDERIBUS, ET MENSURIS MEDICIS.

Pondera, & Mensuræ sunt limites quidam, aut regulæ quibus, ad justè dispensanda Medicamenta, utimur, ut intentus à Medico finis subsequatur.

Unde solùm hìc de ponderibus, & mensuris usualibus acturi sumus.

Libra igitur Medicinalis unciis duodecim constat, & sic notatur. . . . . ℔. j.
Selibra, seu Libra Semis habet uncias sex, & notatur sic. ℔. ß.
Uncia est duodecima libræ pars, & designatur . . . . . ℥. j.
Uncia dimidia, sic. . . . . ℥. ß.
Drachma est octava pars unciæ, & sic significatur. . ʒ. j.
Drachma dimidia signatur sic. . . . . ʒ. ß.
Scrupulus est tertia pars drachmæ, ejus nota est. . . . ℈. j.

Dimidius ſcrupulus hoc modo indicatur. . . . . ℈. ß.
Scrupulus conſtat viginti, & quatuor granis, granum autem deſignatur. . . . . Gr. j. vel gr. j.
Granum dimidium ſic. Gr. ß. vel gr. ß.

Germani dividunt ſcrupulum in viginti grana, unde apud ipſos quinque grana ſex noſtratibus æquiponderantia ſunt.
Manipulus eſt, quantum manu comprehenditur, communiter reputatur pro dimidia uncia, & foliis, ſeminibuſque recipiendis aptatur; ejus caracter eſt. . . . . m. j.
Pugillus eſt, quantum tres digiti capere poſſunt, ponderat drachmas duas, & floribus menſurandis deſervit; ſic explicatur. . . . . P. j.
Faſciſculus eſt, quantum flexura brachii capitur, & ſic exprimitur. . . . . F. j.
Solent etiam quantitates per numerum explicari litera N. ſicque ſcribimus. n. j. vel n. ij. &c.
Quandoque per paria, ſic . . . . par.
Multoties per ANA ideſt ſingulorum. . . . . a. aa. an.
Aliquando per quantum ſufficit, vel quantum ſatis eſt. q. ſ. q. ſ.
Itemque per quantum volueris . . . . q. v.
Vel fiat ſecundùm Artem, quæ omnia, his caracteribus notantur. . . . . S. A.

Vel ad pondus omnium, hoc eſt, quod tantum recipiatur ultimi medicamenti, quantum præcedentia ſimul ponderant; & hæc de notis ponderum, ac menſurarum ſufficiant.

CAPUT VII.

DE INSTRUMENTIS PHARMACEUTICIS.

PHarmaceutica inſtrumenta ſunt ignis, furni, & vaſa, quibus medicamina omnia præmiſsis operationibus confici ſolent.

Inſtrumenta dividuntur, in animata, & inanimata. Animata

mata sunt Medicus, Pharmacopœus, vel horum Ministri, quatenus ab his labores ipsius diriguntur: inanimata verò, sunt quæ nullam, in hac arte, habent intentionem; sed ab animato tantum moventur; dividunturque in activa, vel principalia, & passiva, vel minùs principalia: activa sunt ignis, & aer, & quæ Pharmacopœi manibus reguntur, ut Agitaculum, Cochlear, Limæ, Forfex, Forceps, Malleus, Pistillum, Porphyrites, Spathula, &c. Passiva verò sunt Laboratorium, Furni, & Vasa, ut Ahenum, Alembicus, Cucurbita, &c.

Pharmacopœus, seu Artifex variis gradibus ignem metiri debet, quorum communiter quatuor enumerantur.

Primus, ac mitissimus ignis gradus est, simillimus calori gallinæ ovo incubantis; isque calor frequenter deservit digestioni.

Secundus gradus est, dum calor ignis adeò fortis percipitur, ut manu vix tangi queat, & spirituum ardentium distillationibus accommodatur.

Tertius quoad tactum censetur, dum manum lædit, hicque ordinario inservit distillationibus, & decoctionibus oleorum, & aquarum vegetabilium, ac animalium, eorumque spirituum; necnon sublimationi, & similibus operationibus.

Quartus denique gradus est, ad tactum destructorius: hic auxiliatur distillationi omnium spirituum mineralium, cùm nempe materies distillanda vasi suo indita igni nudo committitur, qui modus vocatur EX IGNE APERTO DISTILLARE: inservit etiam ut corpora solida calcinentur, & liquentur, plerisque aliis operationibus.

Aer est secundum instrumentum activum, quia nos undequaque ambiens variis Pharmaciæ operationibus ita auxiliatur, ut in minimis quibusque operationibus eo carere non possimus, ignem namque gubernare non valemus, nisi admisso, vel præcluso aeris liberioris aditu.

Aer insuper, ea, quæ, medio igne, liquida sunt reddita, condensat; cuncta etiam salia, necnon pleraque alia

in liquorem resolvit, multa denique Aeri exposita quotidie exiccari observamus.

Primarium omnium passivorum est Laboratorium, de quo maximè observandum est, quòd non sit nimis angustum; sed loco salubri positum, per quod, si possibile est, aer undequaque liberiorem ingressum habeat, & egressum: gaudeat præterea cisterna, vel puteo aqua dulci repleto; furni quoque in eo sint variæ figuræ, & magnitudinis, inter quos tamen usui frequentiores sint sequentes.

Furnus pro vesica, cujus ope aquæ, diversique spiritus distillantur, in quo etiam Balneum Mariæ, Arenæ, & Vaporis accommodari possint.

Alius, qui ad calcinationes, ustiones, & fusiones inservit, Anemius, Reverberatorius, vel Fusorius communiter dictus.

Alius denique est, qui Universalis dicitur, & ad omnes ferè Pharmaciæ operationes perficiendas inservit: sunt etiam alii, qui Portatiles dicuntur, quorum figura semper rotunda est, & circularis, laminaque ferrea necessariò extrahuntur.

Alia quoque sunt instrumenta: Vasa dicta videlicet.

Aheni capacitatis diversæ ex cupro fabricati, interiùs verò stanno obducti.

Alembici stannei, vel cuprei stannati, vitrei, vel denique terrei, simul, & vitreati.

Catini ex terra solidiore constructi vitreati; alij verò vitro non obducti.

Vasa dicta circulatoria.

Colatoria diversa, ex panno, & linteo.

Conchæ vitreæ, vel terreæ vitreatæ ad evaporandos varios liquores.

Crucibula varia.

Cucurbitæ cupreæ stannatæ, vitreæ, & terreæ vitreatæ capacitatis diversæ.

Excipula, seu recipientia vitrea, & terrea simul vitreata.

Mor-

Mortaria varia, ænea, ferrea, plumbea, lapidea, & vitrea.
Phialæ, vulgò Phiolæ vitreæ diverſæ magnitudinis.
Retortæ varii generis ſimplices, & tubulatæ.
Sublimatorium, cùm ſuis ollulis.
Torcular.

Varia denique vitra, ut Infundibula, Matracia, Campanæ, Pelicani, pleraque alia vaſa diverſæ magnitudinis, quæ in officinis inveniuntur.

CAPUT VIII.

DE OPERATIONIBUS PHARMACEUTICIS uſualibus, & earum deſcriptionibus.

CUm operationes Pharmaceuticæ diverſæ ſint, diverſis etiam vocibus explicantur, quare in Tyronum gratiam non abs re erit earum naturam breviter deſcribere.

ACUERE, ſeu ACUTIO: eſt cùm menſtrum debile alio fortiori vigoratur, ut extractio, ſive ſolutio perfectius fiat, veluti cùm acetum addito ſpiritu nitri, vitrioli, aut altero acerrimo acuitur. Cathartica, etiam nonnunquam vigorantur; cùm debilioribus aliquis ſtimulus, v. g. Diagridium, vel Colocynthis additur.

COAGULATIO: eſt humoris in quacumque re externa, vel interna privatio.

CALCINATIO: eſt converſio corporum in calcem, ſeu pulverem ſubtiliſsimum: hoc fit, vel actualiter per ignem, vel potentialiter per ſpiritus corroſivos: quæ fit per ignem, ſubdividitur in COMBUSTIONEM, INCINERATIONEM, & REVERBERATIONEM.

COMBUSTIO: eſt calcinatio partium animalium ut oſsium, cornuum, aut ungularum, uſque ad albedinem, quæ inſtituitur, cùm omnino, exhalantibus oleoſis, ſalinis

linis particulis, vim absorventem in ipsis prævalere optamus.

INCINERATIO: est calcinatio corporum, qua vegetabilia, & animalia, igne vehementi, in cinerem reducuntur.

REVERBERATIO: est calcinatio corporum igne flammeo in furno reverberatorio, ut flamma, super dicta corpora reflectendo, undequaque ea lambat.

CALCINATIO POTENTIALIS, quæ etiam dicitur CORROSIO, & SOLUTIO mediis salibus corrosivis fit, & etiam juxta varios operandi modos infra se continet, AMALGAMATIONEM, COEMENTATIONEM, SEU STRATIFICATIONEM, FUMIGATIONEM, VAPORATIONEM, ET PRÆCIPITATIONEM.

AMALGAMATIO: est calcinatio Auri, & Argenti, aut alterius metalli, permisto Mercurio, cùm quo ferè omnia intimè incorporantur. Amalgama enim, seu massa, aut aggregatum resultans ex mistione, imponitur crucibulo, & ad auras, fugiente Mercurio, Aurum, vel Argentum sub specie pulveris in fundo manet.

COEMENTATIO: est metallum in laminas deductum, & stratum super stratum cum cœmento in crucibulo ad ignem aliquandiù imponere, ut calcinetur, sicque perfecta metalla ab aliis ignobilioribus liberentur.

FUMIGATIO: est metallorum, medio Mercurii fumo, in pulverem reductio.

VAPORATIO: est Saturni, Martis, aut Veneris, per aceti seu spiritus nitri vaporem, in pulverem (ut ex plumbo fit Cerussa) conversio. Ossa aut cornua animalium aquæ vapore calcinantur, & hæc calcinatio Philosophica dicitur.

PRÆCIPITATIO: est minimarum particularum, in aliquo liquore solutarum, per idoneum alium liquorem, ad fundum deturbatio.

CIRCULATIO: est alicujus liquidi, per circularem distillationem in Pelicano, vel Alembico cœco exaltatio.

CLARIFICATIO: est succi, vel decocti crassioris à fœcibus purificatio, quæ, addito ovi albumine, plerumque fit.

CON-

CONGELATIO : eſt materiæ liquidioris in maſſam ſolidiorem, ad inſtar glaciei condenſatio.

INSPISSATIO : eſt tenuiorum partium (v. g. tincturarum, ſuccorum, decoctionumve, &c.) evaporatio, ut reliquum in maſſam tractabilem redigatur.

COHOBATIO : eſt cùm liquor diſtillatus, ſuo reſiduo iterum infunditur, & iterum diſtillatur.

COCTIO: eſt liquorem, mediante ebullitione, virtutibus medicamenti coquendi, impraegnare.

CONQUASSATIO : eſt vegetabilia ſucculenta, vel recentes fructus, ad ſuccum extrahendum, piſtillo, moderatè contundere.

CRIBATIO : eſt tenuiorum particularum à craſsioribus, cribri alicujus ope, ſegregatio.

CRYSTALLISATIO : eſt cùm liquor ſalinus cujuſcumque generis, auxiliante evaporatione, donec cruſta in ſuperficie appareat, in loco aliquo frigido, reponitur, ut ſal in forma cryſtallina ſubſideat.

DECANTATIO: eſt transfuſio liquoris puri ſupernatantis per inclinationem in aliud vas, ut à fœcibus liberetur.

DECREPITATIO : eſt muriatica ſalia vaſe ferreo prunis ſuper imponere, donec partes aquoſæ evaneſcant, & non amplius crepitent.

DELIQUATIO, aut DELIQUIUM : eſt reductio alicujus corporis in liquorem, medio aere in loco humido.

DESPUMATIO : eſt alicujus liquidi, ut ſyrupi, mellis, &c. à ſpuma ſupernatante purificatio.

DISTILLATIO : eſt partium aquoſarum, vel oleoſarum, vi ignis, in vapores converſarum, & guttatim deinceps condenſatarum, receptio. Triplex diſtillatio datur. Prima, & communiſsima dicitur, RECTA, aut per ASCENSUM, quæ perficitur per Cucurbitam, Capitello, ſeu Alembico ſuperinſtructam; ſecunda, OBLIQUA, ſive AD LATUS appellatur, fitque per retortam ex arena igne nudo : tertia dicitur per DESCENSUM, & hæc in officinis non eſt in uſu.

DE-

DETONATIO: est sulphurum cum nitro permistorum deflagratio: igne enim admoto, pyrii pulveris instar, cum tonitru & fulgure impetuosè exiliunt.

DIGESTIO: est alicujus corporis, blando calore, dissolutio, ut partes utiles leniter ab idoneo menstruo extrahantur, inutilesque præcipitentur.

DISSOLUTIO: est corporis solidi, per idoneum solvens, in liquorem reductio.

DULCORATIO: est corporum calcinatorum, & salibus imprægnatorum, cum aqua detersio, ut sal aqua immisceatur, & calcinata dulcia fiant: item cum calcinata, acido corrosivo imbuta, spiritu vini affuso (prædicto spiritu, postmodum ignito, vel evaporato) dulcificantur: item cùm spiritus acidi, nitri, salis communis, sulphuris, vel vitrioli, spiritu vini permisti, postquàm effervescant, dulcorantur. Dicimus etiam dulcorari potiones, cùm adjecto saccharo, aut opportunis Syrupis, gustui gratiores redduntur.

EFFERVESCENTIA: est motus subitaneus ortus ex concursu duorum corporum, poros & meatus mutuos occupantium.

EVAPORATIO: est humoris aquosi in vaporem conversi, calore debito separatio.

EXTINCTIO: est lapidum candefactorum in aqua immersio, donec friabiles evadant.

EXTRACTIO: dicitur, cùm substantiam puriorem alicujus misti ab impura, medio menstruo proportionato, elicimus.

FERMENTATIO: est motus intestinus partium activarum mistum componentium, propter mutationem ad aliud, unde alia est perfectiva, aliaque corruptiva.

FILTRATIO: est cujuscumque liquidi per chartam emporeticam colatio, ut partes puræ à terrestribus secernantur.

FIXATIO: est fugitivæ alicujus materiæ detentio, quæ fit, plerumque cùm volatilibus particulis corpus ponderosius adjicimus.

FU-

FUSIO, ſeu LIQUATIO dicitur, cùm metalla, aut mineralia, igne vehementi, liquida facimus.

GRANULATIO: eſt cùm metallum, jam liquatum in aquam frigidam, per vas perforatum injicimus, ut granulatim condenſetur.

IMBIBITIO, aut IMPRÆGNATIO: eſt rem ſive corpus liquore aliquo per vices humectare.

INAURATIO, & ARGENTATIO: idem eſt, ac foliis auri, vel argenti pilulas obducere.

INCISIO: eſt dum herbas forfice; ligna, cortices, radices, aliaque duriora cultello ſecamus.

INFUSIO: eſt ſuavi, & digeſtivo calore, in liquore idoneo, virtutis medicamentorum extractio.

IMPASTATIO: dicitur, cùm ſpecies, vel pulveres aliquo viſcido immiſcemus, & ſubigimus, ut in maſſam redigantur.

INSOLATIO: idem eſt, ac radiis ſolaribus expoſitio.

INSUCCATIO: eſt, quando Aloe, v. g. ſucco roſarum, vel violarum impægnatur, aut nutritur.

LÆVIGATIO: eſt cùm ſolida, & aſperiora corpora, ſuper porphyritem, per ſe, vel liquore aliquo madefacta, conterimus, ut in impalpabilem pulverem redigantur.

LAVATIO: eſt rem liquore aliquo diluere, & à ſordibus liberare.

LIQUATIO idem eſt, ac fuſio, & non ſolùm convenit metallis aut mineralibus; ſed etiam oleoſis, reſinoſis, aut pinguedinoſis.

LIMATIO idem eſt, ac corporum duriorum in particulas comminutio.

LUTATIO dicitur, cùm vaſa vitrea, aut eorum juncturas, & rimas luto, vel viſcido aliquo contegimus.

MACERATIO nihil aliud eſt, quàm vegetabilium contuſorum, & in aliquo liquore infuſorum, per tempus in loco frigido repoſitio.

MALAXATIO appellatur, cùm emplaſtra convenientibus oleis manu, vel piſtillo conquaſſamus, ut maſſæ inſtar tractabilia ſint.

NUTRITIO: eſt augmentatio medicamenti, miſtione, mediante imbibitione, inſuccatione, vel alia ſimili operatione facta.

PRÆCIPITATIO: eſt, quædam minimarum particularum, in liquore convenienti ſolutarum, mediante alio liquore affuſo, ſubſidentia, & reviviſcentia.

PRÆPARATIO idem valet, ac Lævigatio, ſuperiùs deſcripta.

PULVERISATIO appellatur, cùm rem ſiccam, in minutiſsimas particulas mortario conterimus.

PUTREFACTIO: eſt digeſtio quædam fermentativa, ſubſtantiam rei, calidi externi acceſsione, præſtantiorem producens, diſſolvenſque.

RECTIFICATIO idem eſt, ac reiterata diſtillatio ad majorem liquorum exaltationem inſtituta.

REDUCTIO, ſeu REVIVIFICATIO: eſt metallorum ab acido corroſorum, medio alkali, acidum abſorvente, in priſtinam formam reſtitutio.

SUBLIMATIO: eſt ſubtilium particularum alicujus corporis ſicci, vi ignis, aſcenſus, ita ut ſublimibus, ſuperioribuſve vaſis parietibus adhæreant.

TORREFACTIO dicitur, cùm in ſartagine, aut patella igni ſuperpoſita, medicamenta agitamus, ut humore ſuo leviter, mediocriter vel omnimode priventur, prout oportuerit.

TRITURATIO: idem eſt ac Pulveriſatio nuper explicata.

CA-

CAPUT IX.

DE PRÆPARATIONIBUS, ET CORRECTIOnibus quorumdam Medicamentorum ufualium.

ADIPUM, SEU PINGUEDINUM, AXUNGIARUM, Medullarum, & fevi præparatio.

Adipes, feu pinguedines, medullæ, &c. exciffæ exemptis venulis, fibris, & aliis impuritatibus, ac in mortario marmoreo conquaffatæ, lento liquentur igne, tunc colentur, pofteaque recondantur.

ALOES LOTIO.

Aloes, vel fuccotrina, vel hepatica, fi pura, heterogeneis non fit permifta corporibus, lotione haud indiget; cùm verò in hifce Aloes fpeciebus evenire foleat, ut una pars pura, alia denique impura fit, pura finè lotione affervetur; impura verò in aqua fontana, igne digeftivo diffolvatur, dein filtretur, & balnei vapore ad confiftentiam folidam infpiffetur, five reducatur.

ALOES NUTRITIO.

RECIPE Aloes fuccotrinæ purifsimæ, vel ejus defectu hepaticæ lotæ, & fubtiliter pulverifatæ, q. v. reponatur, in vafe terreo vitreato, cui fuperaffunde fucci rofarum rubrarum, vel pallidarum, depurati q. f. ut fiat inftar pultis liquidioris: tunc in Sole, vel fuper cineres calidos exiccetur; terque hoc iteretur: maffa tandem ufui fervetur, & Aloe rofata vocatur; fi autem loco fucci rofarum, violarum fuperaffundatur fuccus, Aloe violata dicitur.

ALUMNIS USTIO.

R....Alumnis rochæ, q. v. indatur vafi novo figulino non vitreato, & igne impofito, aduratur, donec ampullas amplius non emittat.

 ASELLO-

ASSELLORUM PRÆPARATIO.

Aſelli, ſeu Mille-pedes à ſordibus prius mundati, vino albo abluantur, deinde exiccati, uſui reponantur.

BOLI ARMENÆ PRÆPARATIO.

Cùm Bolus Armena, ſuo ſale centrali (ſicut, & quælibet terræ ſpecies) ſit imprægnata, ejus virtutes augere, quàm manifeſtè deprimere convenientiùs erit; idcircò rore majali, aqua nivis, aliove liquore convenienti eam diluere, & per decantationem, liquorem, partibus ſubtilioribus onuſtum, ſeparare, ac deinde ad Solem, vel lentum ignem exiccare: ſic alia præparatione opus non erit, quàm quòd ab heterogeneis, ſi quæ ſint, particulis, reiterata dilutione, liberentur.

CHALCITIDIS PRÆPARATIO, PRO Theriaca.

R... Vitrioli viridis q. v. in vaſe terreo, aliquandiu, igne communi calcinetur, ad humiditatis ſuperfluæ evaporationem, donec in maſſam cinericiam reducatur.

COLCOTHARIS PRÆPARATIO, SEU VITRIOLI AD rubedinem calcinatio.

R... Vitrioli q. v. in vaſe terreo non vitreato, igne moderato exiccetur, deinde igne forti calcinetur, uſquedum vitriolum in calcem rubicundam convertatur.

COLCOTHARIS EDULCORATIO.

Colcothar prædictum aqua communi abluatur, donec tota ſalſuginitas, & acrimonia fuerit abſumpta, deinde exiccetur, uſuique ſervetur: ſicque præparatum, Crocus Martis adſtringens eſt, & TERRA VITIOLI DULCIS in officinis vocatur.

CORNU CERVI USTUM.

R... Cornu Cervi in fruſta, ſeu lamellas, ex diſtillatione ſpiritus reſiduas, vel crudas q. v. vaſi figulino imponantur, & in fornacem ad albedinem urantur, igne aperto, deinde pul-

pulverisentur, & in lapide marmoreo, aqua rosacea super aspersa, lævigentur, & in pastillos exiguos redigantur, exiccentur, & usui tandem serventur.

Similitèr præparatur EBUR, & SPODIUM vocatur.

CORNU CERVI CRUDI PRÆPARATIO.

Crudum autem Cornu Cervi in scobem tenuissimam reducitur, pulverisatumque aqua rosacea irroratur, ut fiat Pasta, quæ exiccata, & iterum pulverisata cum eadem aqua in massam redigatur, tandemque denuò exiccetur, pulverisetur, idque ter, vel quater repetatur, & ad usum reponatur.

Similiter præparantur
Unicornu.
Ebur.
Rhinocerontis cornu.
Apri dens.
Mandibula Piscis Lucii.
Cranium hominis, & similia.

CALCINATIO CORNU CERVI PHYLOSOPHYCA.

R... Cornu Cervi in majora frusta secti q. v. coquantur in S. q. Aquæ fontanæ, donec mollescant, posteà medulla à cortice exteriori nigricante, cultro separetur, & cornua albicantia exsiccentur, pulverisentur, & usui serventur.

Aqua vero à coctione remanens, post depurationem ulteriori coctura gelatinam exhibet.

JECORIS LUPI PRÆPARATIO.

R... Jecur Lupi in frusta incisum, & vino odorato lautum, in Clibano vel in Sole exiccetur, & absinthio obvolutum reponatur.

INTESTINORUM LUPI PRÆPARATIO.

R... Lupi intestina secundum longitudinem disecta, ac vino, in quo ruta, & fœniculum incocta fuerint, elota, exiccentur, & ruta obvoluta, usui tandem serventur.

LACCÆ

LACCÆ PRÆPARATIO.

R... Radicis ariſtolochiæ longæ, & ſchænanti ana unciam unam, bulliant ſimul in S. q. aquæ ad remanentiam libræ unius, coletur, colaturæque adde laccæ electæ parum fractæ uncias quatuor, decoquatur moderato igne, uſquedum purior laccæ pars ſupernatet, diſſolvaturque quidquid in ea laudabile ſit, & ſanguinei coloris aqua reddatur: tunc Lacca per inclinationem ab humiditate, & ſordibus ſeparata, coletur, ac ſolis calore ſiccata, ad uſum ſervetur.

Notandum tamen Laccam puram, & electam in Medicina præparandam non eſſe; partes enim formicarum in alveolis contentæ, & magis activæ in aqua diſſolvuntur: quare in compoſitionibus medicamentorum ſine lotione, aut alia præparatione accipi debet.

LAPIDUM PRÆPARATIO.

Pulveriſa ſubtiliſsimè in mortario marmoreo lapidem, quem volueris (ex infrà aſsignatis) deinde pulverem ſupra Porphyritem verſatili lapide, quem minutiſsimè, inter lævigandum, aqua convenienti paulatim aſperge, ita ut fiat inſtar maſſæ liquidæ; iterenturque lævigationes, uſquedum pulvis, dentibus nec unguibus percipiatur, ac veluti Alkoòl, non perſentiatur, tandem formentur paſtilli in umbra ſiccandi.

Cinnabaris præparetur....... *Cum aqua communi.*
Corallia alba, & rubra..... *Cum aqua roſacea.*
Cryſtallus................. *Cum aqua bugloſſæ.*
Granatus................... *Cum aqua roſarum.*
Hæmatites.................. *Cum aqua plantaginis.*
Lapis armenus.............. *Cum aqua roſarum.*
Lapis aquilæ, ſeu ætites.... *Cum aqua portulacæ.*
Lapis judaicus............. *Cum aqua parietariæ.*
Lapis lyncis............... *Cum aqua parietariæ.*
Lapis magnetis............. *Cum aqua communi.*
Lapis nephriticus.......... *Cum aqua parietariæ.*
Margaritæ, & Mater perlarum. *Cum aqua roſarum.*

Oculi

Oculi Cancri .... *Cum aqua fragorum.*
Ovorum putamina usta.... *Cum aqua parietariæ.*
Saphyrus.
Rubinus.
Smaragdus.
Sardus, seu Carneolus. } *Cum aqua rosarum.*
Succinum album, & citrinum. *Cum aqua betonicæ.*
Topazius.................. *Cum aqua rosarum.*

LAPIDIS CYANEI, seu LAPIDIS LAZULI PRÆPARATIO.

Lapis electus prunis multoties ignitus, & aqua borraginis extinctus, subtilissimè tritus, aqua fontana lavetur; aqua per inclinationem effundatur, & supra porphyritem in pulverem impalpabilem cum aqua rosarum redigatur, ex eo tandem formentur trochisci, & usui serventur.

Similiter præparantur.
Crystallus.
Tuthia.
Lapis pumex.
Lapis Judaicus.
Lapis Calaminaris.
Lapis Lyncis.

PULMONIS VULPIS PRÆPARATIO.

R... Pulmonem vulpis recentem (& extracta aspera arteria) in frusta dissectum, multoties lava, & calore clibani lento exicca, absinthioque involutum ad usum serva.

PRIAPI CERVI PRÆPARATIO.

Priapus Cervi, secundùm longitudinem in plures partes dissectus, & aqua communi lotus, ac in clibano benè exiccatus, ad usum servetur.

PLUMBI USTIO.

R... Plumbi q. v. liquescat in vase terreo novo, cui iam liquefacto adde sulphuris pulverisati q. s. igne vehementi calcinetur, spatula ferrea illud agitando, donec in pulverem redigatur.

SECUNDINARUM MULIERIS PRÆPARATIO.

Secundina Mulieris, maris primiparæ à membranis exterioribus mundata, & in aqua communi, multoties lota, in clibano calore blando exiccetur, & foliis Salviæ circundata, reponatur ad usum.

SANGUINIS HIRCI PRÆPARATIO.

R... Hircum non castratum, quem, diebus Canicularibus cornibus suspende, cruribusque ad cornua reflexis, testes abscinde, & accepto ex eis omni cruore exanguem pro Lanione dimitte: sanguis sic collectus, & à parte serosa separatus, in Sole exiccetur, & servetur ad usum.

Alii verò HIRCUM decollant, sanguinemque manantem vase terreo vitreato accipiunt, & sero depuratum, exiccant, usuique reponunt.

SCAMMONII CORRECTIO.

Variis modis corrigitur, & præparatur Scammonium, præsertim autem Cydoniatum sic paratur.

R... Scammonii Aleppensis, subtiliter pulverisati q.v. immitte in vas fictile vitreatum, cui superaffunde succi Cydoniorum q. s. ad consistentiam pultis liquidæ; deinde in B. M. vel calore lento, spathula continuò agitando, exicca; ut fiant trochisci usui servandi, sub nomine Diacrydii, & hæc autem operatio INSUCCATIO dicitur.

SULPHURATUM SIC CONFICITUR.

Scammonium grossiter tritum, & super chartam bibulam expansum, sulphuris fumo suffumigetur; studiosè tamen cavendo ne liquescat: quare Scammonium, sinè intermissione commoveatur, & lentissimo calore sulphuris fumo imbuatur.

GLYCYRRHISATUM DENIQUE SEQUENTI MODO præparatur.

R... Scammonii pulverisati, q. v. agita in mortario marmoreo sensim affundendo decoctum glycyrrhisæ fervens,

vens, donec lactescat, liquorem lacteum amove, & cum prædicto decocto procede ut dictum, ac repete, donec fœces nigricantes in fundo solùm remanserint, posteà liquores lacteos misce, & in B. M. aut lento calore evapora ad siccitatem.

Notandum verò, quòd semper ac in compositionibus Scammonium absolutè præscribatur, electum, & crudum imponi debeat.

VIPERARUM PRÆPARATIO.

Viperæ, vere, & autumno sunt capiendæ, tunc enim vivaces, pingues, crassæque existunt. Viperas, seorsim cum forcipe sume, & caput, collum, caudamque abscinde, non quòd veneni sint receptacula; sed quia carne prædictæ partes destituuntur; posteà excoria eas, & exentera; pinguedineque seorsim ad alios usus seposita, earum truncos, corda, & jecinora in aere umbraque exicca, ac in vase clauso, locoque sicco ad usum repone.

Pinguedo autem lota, & lento igne liquefacta, statimque colata, in vase vitreo servetur: Capita denique, caudæ, interanea, & coria exiccentur, & ad distillationem spiritus, olei, ac salis volatilis viperarum custodiantur.

PRÆPARATIO ALBI GRÆCI.

℞. Albi Græci, seu stercoris canis exiccati (per aliquot dies ossibus nutriti) q. v. lævigetur supra marmor cum aquæ plantaginis quantitate sufficienti: formentur denique trochisci, qui exiccati, usui serventur.

Simili modo parari potest.

Stercor Pavonis. . . . . *Cum aqua pœoniæ.*

Stercor Anseris. . . . . *Cum aqua cichorii.*

ÆRIS USTIO.

Æris bracteæ immittantur in fictilem, interposito inter singulas æris lamellas salis communis, aut sulphuris pulvere, ut fiat stratum super stratum: hoc, medio igne, sufficienter uratur, & calx relicta, aqua calida sæpius affusa, edulcoretur. Hoc tamen inspecto, quòd si cum sale, vel nitro præparetur Æs, calx evadet rubicunda; è contrà verò nigra, si cum sulphure comburatur.

AMMONIACI GUMMI DEPURATIO.

R... Gummi Ammoniaci q. v. superaffunde acetum vini acerrimum, lentoque igne dissolvatur, spathula sæpè materiam agitando, donec in lactescentem abeat liquorem, dein coletur calidè per linteum rarum, quod repetatur, donec à fœcibus omninò expurgetur; liquor denique lento igne evaporetur ad consistentiam extracti.

Eodem modo depurantur BDELIUM, GALBANUM, OPOPONAX, SAGAPENUM, & similia.

Gummi hæc dummodò pura sint, hac præparatione non indigent, quia partes eorum, magis activæ, & volatiliores per ebullitionem evanescunt; pulverisatione verò utiliùs conservantur, exceptis illis medicamentis, & compositionibus, in quibus humiditates evaporare non decet; ut in Theriaca, Mitridato, & similibus.

Notandum: quòd semper ac Gummi Ammoniacum à Medicis in vino solutum præscribatur, pulverisetur primò in mortario lapideo, posteà verò in vino, pistillo ligneo, continuò agitando, dissolvatur.

ANACARDIORUM PRÆPARATIO.

Anacardia pulverisata, in aceto acerrimo macerentur ad dies sex: deinde, mediante aceti imbibitione, lentè exiccentur, & usui serventur.

ARI RADICUM PRÆPARATIO.

Radices Ari optimè mundatæ, eodem modo, ut Anacardia præparentur, & usui serventur.

BUFONUM, ET RANARUM PRÆPARATIO.

Bufones, vel Ranæ exenteratæ in umbra exiccentur, & usui reponantur.

CALCIS ABLUTIO.

Calx viva in vase figulino, copiosæ aquæ affusione agitetur; cumque Calx in fundo resideat, aquæ affusio multoties (pro arbitrio) repetatur, facta (singulis vicibus) per filtrum colatione, tandem aqua rosacea affundatur, quæ post

lotio-

lotionem effundatur, Calxque relicta exiccetur, & ad usum servetur.

CANTHARIDUM PRÆPARATIO.

Cantharides nulla indigent præparatione, nisi sola pulverisatione.

CÆRUSSÆ LOTIO: an debeat fieri?

Cerussa lavari non debet, quia pars ejus subtilior in aqua dissolvetur.

R COCHLEARUM TESTARUM PRÆPARATIO.

R.... Cochlearum oblongas testas, his affunde acetum distillatum, q. s. macera per noctem, ad extrahendam mucositatem, quam diligenter abrades, exiccatas, posteà pulverisentur, & cum aqua Cardui benedicti supra marmor lævigentur, formentur denique in trochiscos, qui cognominantur ANTIFEBRILE CONCHARUM, vel FEBRIFUGUM CROLLIANUM.

CORIANDRI, ET CUMINI SEMINUM PRÆPARATIO.

Semina Coriandri, & Cumini, aceto acerrimo irrorantur, deinde exiccantur, & reponuntur. Antiqui crediderunt, semina Coriandri, & Cumini propter ipsorum acrimoniam venenosa esse. Experientia verò continuata contrarium docet, quare semina hæc alia præparatione haud indigent, quàm ut exiccentur, & reponantur.

R CHALYBIS CUM ACETO PRÆPARATIO.

R.... Limaturæ Chalybis q. v. imponatur in vase terreo, & superaffundatur aceti vini acerrimi q. s. ut fiat instar pultis solidioris, tunc in loco calido exiccetur, posteà massa pulverisetur, & sic septies reiteretur, dein supra marmor lævigetur, & usui servetur.

R CHALYBIS CUM SULPHURE PRÆPARATIO.

R.... Limaturæ Chalybis, & sulphuris communis pulverisati partes æquales, misce, & cum aqua in pastam redige, quam in vase terreo, horis quatuor repone, ad fermentescendum, posteà valido igne calcinetur, spathula ferrea indesinenter materiam agitando, quoadusque in Crocum rubrum redactæ

ſint limaturæ , & uſui ſerva: ab aliis verò ſequenti modo præparantur.

Fruſtum Chalybis oblongum igniatur ſub folle , fortiſsimo igne uſquequò de ſe ſcintillas undique ſpargat: tunc extrahatur ab igne integrum fruſtum , & magdaleon ſulphuris ſubitò , & fortiter ei admoveatur , ſic enim guttatim ambo liquata , decident in patinam aquæ ſuppoſitam , hic labor continuari debet , donec ſufficiens granulorum ferri acquiratur quantitas ; deinde hæc pulveriſentur grana , & in crucibulo calcinentur, ut ſulphur omne deflagret , lævigetur denique pulvis , & uſui ſervetur.

ESULÆ PRÆPARATIO.

Cortices radicum Eſulæ in aceto vini per viginti quatuor horas macerentur , poſteà exime, & ſicca, ac ad uſum repone.

Simili modo præparantur.

Radices Ari.

Ellebori utriuſque.

Et folia Laureolæ.

EUPHORBII CORRECTIO.

℞... Euphorbii puri , & pulverati , q. v. immite in Matratium , cui ſuperaffundatur ſucci limonum optimè depurati quod ſufficiat ad eminentiam quatuor digitorum , digere igne arenæ , identidem agitando , donec Euphorbium ſolutum appareat ; poſteà cola per linteum mundum, & B. M. vaporet ad ſiccitatem , ac ſerva ad uſum.

HIRUNDINUM PRÆPARATIO.

℞... Pullorum Hirundinum deplumatorum , & exenteratorum , quos volueris , in Cucurbita vitrea , ſeu in vaſe terreo vitreato , leni balnei calore exicca , pulveriſa , & ad uſum ſerva.

Simili præparantur modo.

Ranæ.

Bufones.

Cancri fluviatiles.

Tri-

Erinacei.
Lumbrici, & ſimiles.

SARCOCOLLÆ PRÆPARATIO.

℞... Sarcocollæ electæ, groſſo modo pulveriſatæ, q.v. Lactis Mulieris, vel Caprini, q. ſ. irroretur, ut fiat paſta liquida, posteà leni calore exiccetur, ſicque ſervetur ad uſum.

SALIS AMMONIACI PURIFICATIO.

℞... Salis Ammoniaci, q. v. ſolve in ſufficienti quantitate Aquæ communis, filtra, dein vaporet ſolutio ad pelliculam, ſi cryſtallos volueris.

SALIS NITRI PURIFICATIO.

℞... Salis nitri, q. v. ſolve in aquæ ſufficienti quantitate, ſolutionem filtra, vaporet ad pelliculam, dein pone in cella; ut in cryſtallos concreſcat albas.

Simili modo præparantur.
Sal marinum.
Catharticum.
Vitriola.
Alumen, & ſimilia.

SERUM LACTIS PARANDI MODUS.

℞... Lactis Caprini, Vaccini, vel alterius animalis, recenter mulcti ℔. V. & ℥ iiij. immitte in vas figulinum, admiſce coaguli Vituli, ſeu Caprini, ſeu floris Cardui, prius ex aquæ cochleare uno, aut altero perfectè ſoluti ʒ. ß. vas coopertum colloca ſupra cineres calidos per aliquot horas, donec Lac densè coierit, ſerum decanta, & coagulum impone in ſetaceum equinum, ut ſerum uberiùs ſtillet, tunc ſerum omne per linteum mundum ſimul & iterum trajice, ut igitur limpidum fiat, posteà bulliat cum cremoris tartari ʒß. pro ſingulis ſeri libris: agitetur cum ovi albumine, & fiat colatura, quæ quidem ſi non ſit perfectè limpida, per chartam bibulam trajiciatur.

SCILLÆ PRÆPARATIO.

℞... Scillam recentem (rejectis exterioribus, aridioribuſque tunicis) maſſa panis involve, & in clibano coque, quouſque

maſſa

maſſa cocta fuerit: exemptas laminas, ſive tunicas filo trajice, ita ut una alteram non attingat, tandem exiccentur, & ſicco loco ad uſum reponantur.

TEREBINTHINÆ PRÆPARATIO.

Terebinthina communiter aqua convenienti lavatur, ob metum ejus acrimoniæ; certum autem eſt, ſal ejus balſamicum, hac lotione diſſolvi: quare convenientiùs videtur ab hac præparatione abſtinere: terebinthina in aqua ad duritiem decoquitur, dein formentur pilulæ uſui ſervandæ.

Terebinthina cum vitellis ovorum miſta cum quolibet liquore aqueo in mortario lapideo diſſolvitur, & Terebinthina potabilis vocatur.

Simili modo Balſama quæcumque ſolubilia redduntur.

CAPUT X.

DE SUCCIS LIQUIDIS OFFICINALIBUS, è Vegetabilibus.

VEgetabilium ſuccus eſt ſubſtantia quædam expreſſa ex particulis aquoſis, ſalinis ſulphureis, terreſtribuſque compoſita, quæ media aeris oppreſsione, & calore ſubterraneo augetur, ut è terra, per fibrarum radicum ora, nutritionis, auctioniſque gratia aſcendens, totam per plantæ ſubſtantiam circuletur; modo eodem, quo ſanguis aliaque fluida in animantibus.

Notandum tamen venit balſamum, oleum, reſinas, & gummi, quæ ex ſe, artiſve miniſterio, è vegetabilibus exeunt, licèt communiter Succi vocentur, nihil aliud eſſe, quàm quædam producta, ſequeſtrata, ſive à natura plantæ depoſita extra corticem, tum propter motum inteſtinum particularum ſuccum plantæ conſtituentium, tumque propter diverſa ejuſdem plantæ adaptata filtra.

Notandum eſt etiam, hìc à nobis non attingi Succos, aut liquo-

liquores ex animalium familia, vel eorum partibus deprompttos, neque eos, qui ex mineralibus deducuntur, neque quam plures è vegetabilibus, ut sunt inspissati, & oleaginei, &c. ad propria enim capita eorum tractatuum mittimus.

Omnes Succi triplici modo, ex simplicibus extrahuntur: nempe per incisionem, expressionem, & digestionem; per incisionem, v. g. aqua ex vitibus, liquor betulæ, bryoniæ, scammonii, aloes, & similium; per expressionem eliciuntur Succi ex caulibus, foliis, floribus, radicibus, & fructibus; per digestionem denique, ex aliquibus vegetabilibus, & insectis separantur.

Diversimodè tamen Succus ex prædictis extrahitur. Caules enim, & folia exprimuntur hoc modo. Sume caules, & folia recentia, succulentaque, hoc est, priusquàm flores, ac semina emittant, ab impuritatibus per lavationem mundata, quæ in mortario lapideo probè pistentur, donec redigantur in massam, deinde in vase terreo vitreato, per horas octo macerentur, ut succus liquidior fiat, & in torculari exprimantur: Succus expressus, igne lento ebulliat, ut clarificetur, coletur, & in vase vitreo reponatur.

Modo simili extrahuntur Succi sequentes.

Absinthii.
Agrimoniæ.
Cardui Benedicti.
Cichorii.
Fumariæ.
Hyoscìami.
Mercurialis.
Nicotianæ.
Plantaginis.
Portulacæ.
Solani, & similium.

EX FLORIBUS VERO SIC.

R... Florum à calicibus mundatorum, q. v. in mortario marmoreo pistentur, quatuorque horis macerentur, deinde

præ-

prælo ſuccus exprimatur, qui in vaſe vitreo inſoletur, donec clarefiat, & per decantationem ſeparatus, modo ſupradicto uſui ſervetur.

Alio quoque modo, è floribus ſuccus extrahitur, v. g. ſumendo flores, videlicet abſque calicibus, qui in vaſe æneo, benè ſtannato injiciantur, igneque appoſito, continuò ſpathula lignea agitentur, paſsimque aqua aſpergantur, donec flores tabeſcant, deinde ab igne ſemoveantur, & ante quam omnino infrigidentur, in torculari ſuccus per expreſsionem eliciatur, tandemque uſui reponatur.

Hoc modo extrahitur Succus florum

Papaveris Rhæados.
Roſarum Alexandrinarum
Rubrarum.
Violarum, & ſimilium.

Pari modo (notabis) Succus extrahitur ex herbis viſcoſis.

Portulacæ.
Sedi majoris.
Borraginis, &c.

Ex radicibus autem, fructibuſque carnoſis ſic extrahitur: ſumantur radices, fructuſvè carnoſi, & maturi, qui radula deterantur, ac per decem horas macerentur, factaque expreſsione, ſuccus eliciatur, qui deinde per quatuor dies inſoletur, & ſuccus clarus per inclinationem ſeparetur, uſui ſervetur, ut v. g. ſequentes Succi.

Cydoniorum.
Cucurbitæ.
Melonum.
Pomorum, & ſimilium.

Radicum Bryoniæ.
Ari.
Iridis.
Cucumeris aſinini, &
Similium.

Ex

Ex fructibus Limonum,& ſimilium, ita ſeparatur Succus.

R... Limonum , q. v. medulla ſuccoſa à corticibus carnoſis ſeparatur , & leviter contundatur , præloque exprimatur , & ſuccus per reſidentiam clarificatus, ad uſum reponatur.

Sic ſimiliter exprimuntur Succi
Aurantiorum.
Citri , & ſimilium.

SUCCUS GRANATORUM modo ſequenti elicitur.

R... Malorum granatorum q. v. ex eis grana (à corticibus exterioribus , pelliculiſque) ſeparata,conſtringantur manibus, & confrincentur , mediaque expreſsione ſuccus elicitur , ac per ſubſidentiam purificatus , uſui reponatur.

Ex fructibus valde ſucculentis ſic extrahes ſuccum.

R... Fructus Mororum maturorum,q.v. blandè contundantur in mortario marmoreo , & facta expreſsione , ſuccus per ſubſidentiam purificatus ſervetur ad uſum.

Eodem modo extrahitur Succus
Fragorum.
Rubi idæi.
Ceraſſorum.
Agreſtæ , & ſimilium.

Per digeſtionem verò extrahitur ſuccus ex herbis hoc modo.

R... Herbæ viridis , q. v. in mortario marmoreo contundatur , donec in maſſam redigatur , injice in cucurbita , ſeu olla figulina vitreata , benè obturata , & in clibano (poſt panis extractionem) ponatur ad horas ſex, deinde aperiatur , ſuccuſque per inclinationem ſeparetur , & uſui tandem ſervetur.

Hìc autem maximè & notatu dignum , hanc ſuccorum præparationem ſolummodò eſſe neceſſariam,dum ad uſum internum ſinè conſortio alterius medicamenti præſcribuntur, quo in caſu maxima eſt à Medico habenda ratio ventriculi,

R ne

ne largiorem dosim permittat, aliàs ipsius ventriculi fermentum, calorem, & tonum destruet onere succorum crudorum. Succi enim omnes ob particulas aqueas, & heterogeneas crudiores sunt, & flatulenti.

Ex Insectis integris, succus, liquorvè, ita extrahitur.

R... Lumbricorum terrestrium mundatorum q. v. immitte in vas vitreum angusti orificii, quod optimè clausum, massa panis involve altitudinis trium transversorum digitorum, deinde in clibano, instar panis coquatur, peractaque coctione, lumbricos in liquorem resolutos invenies, quem filtra, & ad usum serva.

Nota primò: quòd omnes Succi qui clarifieri vel coqui debent cum saccharo, aut melle; vel admisceri debeant unguentis, vel emplastris, defoecatione haud indigent.

Secundò: Succos vinosos Soli exponendos, ut clareant.

Tertiò: plantis aridis ferventem aquam addendam esse. Viscosis ignem moderatum esse necessarium.

Quartò: delectum habendum esse vas: omnes Succi enim acidi colorem mutant in vasis æneis, aut ferreis.

Quintò: succi defoecati servari debent in vasis vitreis colli longioris, superaffuso oleo amygdalarum dulcium, seu olivarum.

PARS

PARS SECUNDA.

CAPUT I.

DE COMPOSITIONE, SEU MISTIONE Medicamentorum.

Mistio, seu compositio Medicamentorum Pharmaceutica est artificiosa simplicium exactè præparatorum certa proportione, pondere, & mensura associatio, ut medicamentum è distinctis corporibus combinatum tanquàm unum appareat.

Multa in medicamentorum compositione ab Artificibus, seu Pharmacopœis debent observari: an scilicet simplicia sint viscosa, resinosa, terrestria, liquida, mollia, dura, &c. ut menstrua idonea, & opportuna eligantur ad dissolvendas moleculas eorum desideratas, & præparationes debitas ad unionem, & conjunctionem in compositionibus faciendam.

Unio in Pharmacia vocatur, dum corporum particulæ, seu moleculæ in aliquo liquido innatare coguntur, solutione mediante, ut in tincturis, decoctis, infusionibus, lixiviis, & similibus.

Conjunctio verò dicitur, quando simplicia præparata, ad mistionemque adaptata, partim miscentur, partim uniuntur, partimque cohærent, mediante corpore aliquo viscoso, seu oleoso, quod eis, instar vinculi, intermediique inservit, ut in electuariis, tabellis, trochiscis, pilulis, linimentis, cerotis, & similibus.

CAPUT II.

DE INFUSIONIBUS.

INfusiones sunt medicamenta, seu extracta liquida ex speciebus, mediante temporis spatio, in liquore commodo, in frigido, seu calido loco facta.

Infusiones in duas classes præcipuè dividuntur, in laxantes videlicet, & alterantes: Laxantibus verò communiter in Medicina hodie utimur: nàm solùm particulæ subtiliores, & magis solubiles simplicium purgantium, mediante infusione in liquore aquoso, extrahuntur: & ideò in operationibus sunt benigniores, quàm in decoctis, seu aliis medicamentorum compositionibus.

Modus, sive Methodus ita est, ut species pro re nata, vel mundentur, vel scindantur, vel contundantur, deinde iis liquor aquosus in sufficienti, seu præscripta quantitate affundatur: atque per aliquot horas, seu dies, secundùm exigentiam macerentur, sive digerantur, & denique colentur, ut ad usum porrigantur.

Notandum quòd, quamvis vina, acetum, tincturæ, & aliæ species medicamentorum liquidorum eadem operatione fiant, hìc tamen ea non describimus; sed ad diversa capita eorum dilucidationem, & explicationem mittimus.

INFUSIO ROSARUM ALEXANDRINARUM.

R... *Foliorum Rosarum Pallidarum recentium à calicibus probè mundatorum* . . . ℔ *xij.*
Aquæ communis ferventis ℔ *xxx.*

Infundantur in vase fictili vitreato, per spatium viginti quatuor horarum, postea expresione facta, rursus calefiat; non tamen ad ebullitionem usque, & altera fiat infusio eiusdem foliorum rosarum quantitatis, coletur denique, & ex-

pri-

primatur : hæc operatio ter , quaterve reiteretur, ac per ſubſidentiam depurata uſui ſervetur.

Eodem modo fiunt infuſiones.

Roſarum Rubrarum.

Florum Perſicorum.

Papaveris Rhœados, & ſimilium.

Notandum quòd aliæ infuſiones laxantes , & alterantes extemporaneæ fiunt , & ſecundùm varias intentiones à Medicis præſcribuntur.

CAPUT III.

DE VINIS, ET CEREVISIIS MEDICATIS.

VIna , & Cereviſiæ medicatæ, ſeu compoſitæ, nihil aliud ſunt , quàm ipſa vina , ipſæque cereviſiæ particulis unius , ſive plurium ſimplicium , fermentatione mediante , aut infuſione , imprægnatæ.

Vinum paratur ex omnibus ferè ſuccis fructuum maturorum , ritè fermentatis : fitque ex melle , & ſaccharo in Medicina , attamen vinum ex muſto fermentato inſervit.

Cereviſia etiam eſt vini ſpecies , & ex hordeo , tritico, avena , ſimilibuſque ſeminibus in debita aquæ quantitate decoctis , ac fermentatis efficitur.

Dupliciter itaque vina medicinalia præparantur infuſione , videlicet ſimplicium in muſto , ſeu in miſtura hordei, & aquæ , ut ſimul fermententur , ac eorum ſubſtantiæ, aut virtutes , à liquoribus extrahantur , vel infundendo ſimplicia in Vino , aut in Cereviſia , ut , mediante digeſtione , inſolatione , vel maceratione per dies aliquot , partes eorum activæ diſſolvantur.

VINUM EMETICUM.

℞. *Croci metallorum , ſeu hepatis antimonii* ℥ *iij.*
Vini albi optimi ℔ *ij.*

Infun-

Infunde,& macera per dies octo in lagena vitrea benè obturata, ac simul reponantur, & serventur, sæpius agitando, ad ejus verò usum vinum supernatans per inclinationem separetur.

Insigniter biliosos evacuat humores, tam per vomitum, quàm per secessum.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ jv.

VINUM ABSINTHII MEDIANTE FERMENTATIONE factum.

℞... *Summitatum Absinthii siccarum, & incisarum* ℔ *v.*

Injice in doliolum idoneum, quibus superaffunde Musti recentis ℔ *lx.*

Reponantur simul in cella vinaria, & fermentatione facta, liquor vinosus clarus in lagenis vitreis, optimè obturatis, ad usum servetur.

Menses movet, appetitum excitat, ventriculum roborat, ac flatus dissipat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

Eadem methodo fiunt vina
Betonicæ.
Salviæ.
Roris marini, & similium.

VINUM ABSINTHII EXTEMPORANEUM.

℞... *Summitatum Absinthii siccarum, & incisarum* ℥ *iij.*
Vini albi optimi ℔ *viij.*

Infundantur, ac macerentur ad dies duos, dein coletur, & ad usum servetur.

Easdem habet virtutes, ac præcedens.

Dosis quoque eadem est.

Similiter paratur vinum
Euphrasiæ.
Salviæ.
Betonicæ.
Roris marini.
Radicis Enulæ campanæ,& similium vegetabilium.

VI-

℞... VINUM QUINÆ QUINÆ, SEU ANTI-FEBRILE.
Quinæ Quinæ pulveratæ ℥ *j.* ß.
Vini albi optimi ℔ *iij.*

Infundantur in vaſe vitreo ſtricti oris, benè obturati, ac digerantur in loco calido per viginti quatuor horas, ſæpius agitando; dein per inclinationem vinum ſeparetur.

Ad febres maximè intermittentes debellandas, prodeſt.

Doſis ab ℥ *ij ad* ℥ *jv.*

℞... VINUM STIPTICUM.
Nucum Cupreſsi
Foliorum Roris marini,
Baccarum Myrti........ ana ℥ *j.*
Roſarum Rubrarum,
Corticis Granatorum,
Balauſtiarum,
Aluminis crudi........ ana ℥ ß.
Vini Rubri optimi, ℔ *jv.*

Omnia contuſa decoquantur per ſemihoram igne lento, S. A. dein decoctum coletur, atque exprimatur.

Adſtringens, & roborans eſt.

CAPUT IV.

DE ACETIS MEDICATIS.

ACetum Medicinale, nihil aliud eſt, quàm Acetum vini naturale particulis activis unius, ſeu plurium ſimplicium, mediante infuſione imprægnatum.

℞... ACETUM ROSATUM.
Florum roſarum rubrarum ſiccarum, & ab ungulis mundatarum ℔ *j.*
Aceti vini optimi ℔ *viij.*

Inſo-

Insolentur per quindecim dies in vase vitreo obturato; dein coletur, & exprimatur.

Eadem methodo fiunt Aceta, videlicet:

Florum Sambuci.
Calendulæ.
Roris marini.
Tunicæ.
Herbarum Rutæ.
Scordii.
Sennæ, & similium.

Acetum rosatum incidit, detergit, temperat, appetitum excitat, acrimoniam salium volatilium obtundit, vermes necat, vomitus sistit; pro usu interiori cum alimentis, seu medicamentis miscetur, putredinem arcet; externè fronti applicatum somnum inducit.

ACETUM SCILLITICUM.

R... *Laminarum Scillæ siccarum* ℔ *j.*
Aceti Vini Acerrimi, ℔ *vj.*

Immittantur in vas vitreum idoneum benè obturatum, & per quadraginta dies insolentur, dein Acetum colatum usui servetur.

Pro conficiendo Oximelle Scillitico, & gummi dissolvendis in officinis præsertim inservit.

Ab omnibus ferè Medicis pro medicamento efficaci ad cerebri affectus frigidos, & curatu contumaces habetur, ut epilepsiam, & vertiginem: humores enim crassos attenuat, lentos incidit, fluxiles, promptosque ad evacuationem reddit, & expellit.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *iij.*

ACETUM PLUMBI, SEU SATURNI.

R... *Lithargyri, vel Minii, seu Cerussæ* ℔ *j.*
Aceti albi acerrimi ℔ *ij.*

Infundantur per dies octo in vase vitreo sæpiùs agitando, dein acetum probè dulcificatum filtretur, & usui servetur.

Mistum, & ritè agitatum cum oleo violarum, sive Amyg-

Amygdalarum dulcium, pro butyro Saturni conficiendo inservit; in omnibus cutis vitiis, ulceribus humidis, & foetidis, ac similibus affectibus Butyrum hoc maximè prodest.

℞... ACETUM THERIACALE, SEU BEZOARDICUM.

Species Aquæ theriacalis in hac Pharmacopœa descriptæ;
In Aceti vini optimi ℔ x;
macera loco calido per mensem, posteà in expresso, solve
Theriacæ magnæ ℥ v;

Ac insola per triginta dies, dein cola., & ad usum serva.

Commendatur ad invertenda miasmata maligna, quæ, coagulando, vel dissolvendo sanguinem, & spiritus, destruunt naturam, & ad febres malignas, vel ipsam pestem disponunt.

Dosis ad Præservationem est ab ℥ ß *ad* ℥ *j: ad curationem Potionibus admistum sudorificis ab* ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Externè naribus admotum, & pulsibus applicatum, præservat, atque roborat.

Notandum, quòd acetis subjungi possunt OXYCRATUM, seu POSCA, & OXYRRHODINUM.

OXYCRATUM nihil aliud est, quàm mistio ex una aceti parte, & sex partibus aquæ constans.

OXYRRHODINUM paratur, miscendo partem unam aceti rosati, & tres olei rosarum partes.

CAPUT V.

DE DECOCTIS.

DEcoctum est Medicamentum liquidum variis particulis, sive moleculis unius, vel plurium simplicium imbutum, recta coctione solutis, in liquido idoneo factum.

Decoctio verò levis est, valida, aut mediocris pro rerum coquendarum substantia, & viribus: quædam enim leviter tantùm decoquenda, ut quæ virtutem habent imbecillam, nimisque dissipabilem, & substantiam raram, veluti aliqua simplicia purgantia, flores scilicèt Violarum, Roris marini, Papaveris Rhœados, &c. & quæ ex particulis salino-oleosis volatilibus constant, ut Salvia, Thymus, Lavendula, Mentha, semen Fœniculi, Anisi, Dauci, Lignum Aloes, Sassafras, Santalum Citrinum, & omnia, quæ suavem aromaticum spirant odorem.

Altera vero validiorem poscunt decoctionem, quorum nempe substantia firma est, crassa, densaque, ut ligna inodora, Polypodium, Sarsaparilla, China, & similia: nam eorum virtus difficillimè dissipatur, ob arctiorem particularum cohærentiam: ideò priùs maceranda, & postea diù decoquenda.

Alia mediocrem substinent decoctionem, quæ substantia, & viribus, inter dicta, media sunt, sicut herbæ, fructus, semina, radices, &c. quæ nec tam leviter ut flores, nec tam validè, ut ligna inodora decoquuntur.

Cùm verò à Medicis absolutè præscribatur decoctio, semper in vasis fictilibus vitreatis, sive cupreis benè stannatis, ritè obturatis, & in aqua fontana fieri debet.

DECOCTUM PECTORALE.

R... *Hordei mundati, & loti*	℥ *ij.*
Iujubarum sinè ossibus	℥ *j.*
Dactylorum mundatorum	*n x.*
Caricarum pinguium	*n xij.*
Capillorum veneris	℥ ß.
Aquæ communis tepidæ.	℔ *viij.*

Fiat omnium decoctio per quadrantem horæ S. A. addendo in fine

Glycyrrhisæ rasæ, & contusæ	℥ ß.
Hederæ terrestris	
Hyssopi.......................	*ana m.* ß.

Dein

Dein vase ab igne semoto, & semirefrigerato, decoctum cola, & ad usum serva.

Humectat, dulcorat, & lubricat: quare egregiè tussi opitulatur, ideoque in pleuritide, rheumatismo, & nephritide prodest.

Dosis ab ℥ iij ad ℥ vj.

℞ DECOCTUM PECTORALE SOLUTIVUM.

℞... *Decocti pectoralis descripti.*	℥ *viij.*
Foliorum sennæ mundatæ	ʒ *iij.*
Rhabarbari contusi	ʒ *j.*
Tartari solubilis, seu vitriolati	℈ *j.*

Omnia in vase terreo vitreato indantur, & igne lento, levi cum ebullitione decoquantur, dein cola, & ad usum serva.

Iu pectoris affectibus, ubi opus est expurgare, inservit; humores enim sinè molestia laxat.

Dosis ab ℥ jv ad ℥ vj.

Notandum, quod folia Sennæ, radix Assari, Rhabarbari, flores Rosarum Alexandrinarum, Moschatarum, & similium, unica tantùm levi ebullitione decoquantur: nam si nimia sit ebullitio, seu decoctio, tunc substantia viscoso-tenax dissolvitur, quæ magna intestinorum excitat tormina, atque dolores.

℞ DECOCTUM ALBUM.

℞... *Cornu Cervi ad albedinem usti, & præparati*	℥ *j.*
Micæ Panis albissimi.	℥ *ij.*
Aquæ communis tepidæ.	℔ *jv.*

Omnia injiciantur in vase terreo vitreato, & per quadrantem horæ igne lento decoquantur, posteà per linteum rarum coletur levi cum expressione, & liquor lacteus cum sufficienti sacchari quantitate (*hoc est* ℥ *ij.*) dulcoretur, ac ad usum, porrigatur: alii addunt

Aquæ naphæ vel cinnamomi hordeatæ ʒ *ij.*

In dysenteria, diarrhoea, tenesmo, & aliis alvi fluxibus proficuum est, etiam tussim acrem, & siccam temperat, ac dulcorat.

Dosis ab ℥ ij ad ℥ jv.

Aliquando pro potu communi inservit.

DECOCTUM è LIGNIS.

R... *Ligni Guajaci* ℥ iij.
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris . . . . ana ℥ ß.
Contundantur omnia, & injiciantur in
Aquæ communis tepidæ ℔ xvj.

In vase fictili vitreato, & per duodecim horas infundantur, posteà vase clauso, per duas horas, igne non valido, decoquantur, addendo in fine.

Rasuræ ligni Sassafras ℥ ij ß.
Santali Citrini ʒ vj.

Leviterque percoquantur, dein decoctum cola, & ad usum serva.

Exiccat, attenuat, sudorem movet, catarrhosis affectibus confert, arthriticis, paralyticis, hydropicis, leucophlegmaticis, & temperamento frigidiore laborantibus.

Dosis ℥ jv bis quotidie.

DECOCTUM, SIVE AQUA ANTI-VENEREA; VEL Antimonialis.

R... *Sarsaparillæ incisæ* ℥ ij.
Ligni visci quercini contusi ℥ j ß.
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris . . . . ana ℥ ß.
Antimonii crudi in frusta, &
in petia ligati ℥ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ x.

Omnia simùl injiciantur in vase fictili vitreato, & per spatium viginti quatuor horarum macerentur, postea igne lento, per horam decoquantur, in fine addendo.

Cinnamomi acuti ʒ ij.

Ab igneque statim separa, dein decoctum cola, & ad usum serva.

Ad dolores venereos, rheumaticos extirpandos valet, exic-

exiccat, ac resolvit : ideoque in gonorrhoea valdè prodest, ejus usus per dies multos continuari debet.

Dosis ab ℥ iij ad ℥ vj.

DECOCTUM ANTI-NEPHRITICUM.

R... *Ligni nephritici* ℥ ß.
Corticis radicis petroselini ℥ ij.
Fructuum Alkekengi ʒ vj.
Cremoris tartari ʒ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ vj.

Contundantur, quæ contundenda, & injiciantur omnia in vase terreo vitreato, & per quadrantem horæ, igne lento decoquantur, ac in fine adde

Cinnamomi optimi ʒ ij.

Et ab igne vase semoto, decoctum refrigeratum cola, in colatura iterum adde

Succi recentis limonum ℥ iij.
Sacchari Candi pulverisati ℥ jv.

Misce optimè ad usum.

Laudatur maximè ad calculum expellendum, & sabulosam materiam in renibus, & vesica contentam.

Dosis ℥ jv. vesperè, atque manè.

DECOCTUM ANTI-ICTERICUM.

R... *Herbæ Abrotani* ℥ ß.
Stercoris Anserini in petia ligati ʒ iij.
Radicis Chelidonii
Curcumæ . . . . *ana* ʒ ij.
Baccarum Juniperi ʒ vj.
Omnia contusa injiciantur in
Vini albi optimi, &
Aquæ Absinthii . . . . *ana* ℔ iij.

Et in vase clauso per quadrantem horæ decoquantur, addendo in fine

Rhabarbari optimi
Zedoariæ leviter contusorum . . . . . *ana* ʒ j ß.
Florum hyperici ʒ iij.

Nucis

Nucis Moschatæ ℨ j
Croci integri ℈ ij.

Ac levi cum ebullitione finiatur decoctio, dein vase ab igne semoto, decoctum refrigeratum cola ad usum.

In affectibus Ictericis, & aliis ab obstructione ortis, prodest.

Dosis ab ℥ *jv ad* ℥ *vj.*

DECOCTUM ANTI-PESTILENTIALE, seu Antiloimicum.

℞... *Radicis Zedoariæ* ℥ ß.
Contrayervæ
Angelicæ hispanicæ
Rasuræ C. C.
Eboris .... *ana* ℨ *ij.*
Decocti hordei depurati ℔ *iij.*

In olla vitreata, operculo suo clausa, per quadrantem horæ decoque, deinde adde

Theriacæ
Diascordii fracastorii .... *ana* ℨ *j* ß.
Croci ℈ *j.*
Coccinelæ ℈ *ij.*

Leviter ebulliant, coletur, colaturæ addantur

Aquæ Theriacalis
Epidemicæ
Syrupi tunicæ................ *ana* ℥ *ij.*
Syrupi Chermesini ℥ *j.*

Misce, & propina ad usum.

In febribus pestilentialibus, malignisque inservit.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *iij.*

JUSCULUM, VEL DECOCTUM, SEU CONSUMMAtum Viperæ.

℞... *Viperæ recenter excoriatæ, capite, & cauda rejectis, minutim incisæ* .... *n. j.*
Aquæ scorzoneræ ℥ *vj.*
Santali rubri triturati ℨ ß.

Omnia simul immittantur in Matratium vitreum idoneum, &

& ritè clausum, ac in Balneo arenæ appositum, suprà ignem lentum per horas quatuor decoquantur; dein coletur, & ad usum porrigatur.

Ad sanguinem purificandum, & spiritus reficiendos valet: nonnunquam Medici huic jusculo addunt carnem Vitulinam, Pullum Gallinaceum, rasuram Cornu Cervi, aut Eboris, radices, vel alia &c.

DECOCTUM EMOLLIENS.

R... *Foliorum* *Betæ,*
Malvæ,
Althææ,
Mercurialis,
Senecionis,
Anethi,
Parietariæ,
Ex his plantis elige tres, vel quatuor magis obvias; cujusque ℥ j.

Coque secundùm Artem in sufficienti aquæ quantitate pro uno Clystere.

DECOCTUM CARMINANS.

R... *Decocti emollientis* ℥ x.
Seminis Anisi
Fœniculi . . . . *ana* ʒ ij ß.
Florum Chamæmeli
Summitatum Meliloti . . . . *ana* ʒ ij.
Coque leviter, & cola ad usum.

CAPUT VI.

DE PTISANIS,

PTisana est Medicamentum liquidum, seu Decoctum ex paucis, & parva simplicium quantitate in magna copia aquæ factum, & simul pro potu communi propinatum.

PTI-

PTISANA, SEU DECOCTUM HORDEI;
Communiter Cremor Ptiſanæ, ſeu Hordei vocatus.

R... *Hordei aqua fervida humectati, & excorticati* ℔ *j.*
Aquæ fontanæ ℔ *xx.*

Decoque ad tertiæ partis conſumptionem, ſive ad hordei crepaturam: decoctum ſemirefrigeratum coletur, ac ſaccharo dulcoretur. Priſci eo utebantur pro medicamento humectanti, & nutrienti.

PTISANA COMMUNIS, SEU DECOCTUM hordei.

R... *Hordei integri à ſordibus mundati, & loti* ℥ *iij.*
Injiciantur in aquæ communis tepidæ ℔ *xij.*

Coquantur ſimul per ſemihoram igne lento, dein vaſe ab igne ſemoto, adde
Liquiritiæ raſæ, & contuſæ ℥ ß.

Poſteà decoctum refrigeratum cola, & ad uſum ſerva.

Abſtergit, diluit, temperat, & acres humores dulcorat.

PTISANA CARDIACA.

R... *Radicis Scorzoneræ raſæ* ℥ *j.*
Raſuræ Cornu Cervi
Eboris .... *ana* ℨ *ij.*
Aquæ fontanæ tepidæ ℔ *xij.*

Omnia injiciantur in vaſe fictili vitreato, & igne lento, per ſemihoram decoquantur, dein cola, ac ad uſum ſerva.

Dulcorat, temperat, atque humectat, in febribus malignis, variolis, morbillis, & ſimilibus affectibus pro potu ordinario inſervit.

PTISANA PECTORALIS.

R... *Orizæ mundatæ, & lotæ* ℥ *j.*
Capillorum veneris
Foliorum tuſſilaginis .... *ana* ℨ *iij.*
Aquæ communis tepidæ ℔ *xij.*

Coque S. A. per ſemihoram; ſub finem adde

Radi-

Radicis liquiritiæ rasæ
Althææ contusæ .... ana ℥ ß.
Florum Papaveris Rhœados ʒ ij.

Et vaſe ab igne ſemoto, poſteà cola, & uſui ſerva.

Dulcorat, abſtergit, & temperat humores acres thoracis, & pulmonis.

℞... PTISANA APERIENS.

Radicis Graminis,
Fragariæ,
Cichorii,
Oxalidis......................... ana ℥ ß.
Inciſæ & contuſæ injiciantur in
Aquæ Fontanæ tepidæ ℔ viij.

Coquantur per ſemihoram igne lento: adde ſub finem

Glycyrrhiſæ raſæ, & contuſæ ʒ ij.
Nitri depurati ʒ j.
Poſteà cola, & uſui ſerva.

Temperat, diluit humores craſſos, & acres, urinam movet, in febribus ardentibus, gonorrhœa, urinæ ardore, & ſimilibus affectibus prodeſt.

℞... PTISANA ADSTRINGENS.

Oryzæ lotæ ℥ j.
Raſuræ Cornu Cervi,
Eboris.................... ana ℥ ß.
Radicis tormentillæ,
Biſtortæ contuſarum...... ana ʒ iij.
Aquæ communis ℔ viij.

Coquantur omnia per ſemihoram lege artis, & ſub finem adde

Glycyrrhiſæ raſæ, & contuſæ ʒ ij.
Poſteà cola, & ſerva.

Modicè adſtringit, & roborat, pro quo in alvi fluxibus, pro potu ordinario crebriùs uſurpatur.

℞... PTISANA, SEU DECOCTUM AMARUM.

Summitatum Centaurii minoris

Scordii . . . . ana ʒ *vj.*
Radicis gentianæ contuſæ ʒ *j.*
Seminis Citri, ſeu limonum ʒ *ij.*
Aquæ fontis ℔ *vj.*

Coque S. A. per quadrantem horæ, poſteà cola, & ad uſum ſerva.

Stomachicum, febrifugum, & cardiacum eſt.

R... PTISANA, SEU DECOCTUM FEBRIFUGUM.

Corticis Peruvianæ craſsiuſculè tritæ ℥ *j* ß.
Nitri depurati ʒ *j.*
Aquæ fontis ℔ *xij.*

Coquantur S. A. per quadrantem horæ, poſteà cola, & uſui ſerva.

Febrifugum eſt, ideo in intermittentibus pro potu ordinario uſurpari poteſt.

R... PTISANA ANTICOLICA LAXATIVA.

Foliorum Sennæ mundatæ ℥ *j.*
Seminis Aniſi,
Tartari ſolubilis . . . . ana ℥ ß.
Mannæ electæ ℥ *jv.*
Seri lactis Caprini depurati, ſeu diſtillati ℔ *jv.*

Omnia ſimul injiciantur in vaſe fictili vitreato, & ſuper ignem lentum ponantur quouſque leviter ebulliant, & Manna diſſolvatur, dein ab igne ſepara, ac ſemifrigidè coletur.

Ad diluendos, diſſolvendos, & evaquandos humores viſcido-acres in doloribus colicis, hac Ptiſana præſertim utimur.

Doſis ab ℥ *iij ad* ℥ *vj.*

Reiteretur intervallo quatuor horarum, per tot vices, quot à Medicis videatur, & quoque ad diluendum leviterque laxandum in omnibus affectibus, ubi opus eſt expurgare leniter, & epicraticè inſervit.

R... PTISANA LAXATIVA PURGANS.

Mannæ electæ ℥ *ij.*
Foliorum Sennæ mundatæ ℥ ß.

Salis

Salis nostratis Cathartici ℥ *ij.*
Seri lactis caprini distillati ℔ *j.*

Fiat Omnium Ptisana ex arte, ut supra dictum est.
Suaviter per alvum expurgat humores.

Dosis ad ℥ *vj. pro una vice, secunda repetatur si Medico visum fuerit.*

CAPUT VII.

DE APOCEMATIBUS.

APocemata sunt decocta, seu liquida Medicamenta, viribus medicamentosis plurium simplicium, interveniente recta coctione, summè impraegnata.

In Apocematibus faciendis omnia (in capite de Decoctis) dicta, etiam observari debent.

℞. APOCEMA ANTI-VENEREUM SOLUTIVUM.

Sarsaparillæ ℥ *ij.*
Radicis Chinæ,
Rasuræ ligni sancti,
Corticis ejusdem .... *ana* ℥ *j.*
Omnia incisa, & contusa injiciantur in
Aquæ fontanę tepidę ℔ *xjv.*

In vase fictili vitreato per viginti quatuor horas digerantur, dein vase clauso, igne lento decoquantur per duas horas, addendo in fine

Summitatum Chamæpitys,
Foliorum Sennę mundatę ...... *ana* ℥ *j ß.*
Hermodactylorum,
Agarici,
Cinnamomi .... *ana* ℥ *j.*

Iterum percoquantur unica ebullitione, & decoctum, sive Apocema ab igne removeatur, coletur denique, & exprimatur.

In omnibus doloribus rheumaticis, à lue venerea ortis, plurimùm confert.

Dosis ab ℥ iij ad ℥ vj.

Notandum, quòd tam Apocema, quàm Decoctum, ab aliquibus, saccharo, vel syrupis idoneis, juxta Medici mentem, dulcorantur.

CAPUT VIII.

DE EMULSIONIBUS.

EMulsiones sunt Medicamenta liquida, saporis grati, lactei coloris ex seminibus, nucleisque lactescentibus, mediante liquore idoneo facta.

Emulsiones in magna quantitate non præscribuntur, quia faciliter acescunt, & vix ultra diem permanent.

Conficiuntur, scilicèt hoc modo: semina nucleique recentes, & non rancidi mundati, ac excorticati contundantur in mortario marmoreo liquore affuso, nempe aqua communi, sive stillata juxta Medici ideam, ut in pulmentum liquidius abeant, & per linteum manibus exprimantur, dein residuum denuò contundatur, ac ut supra exprimatur, posteà liquor lacteus, sive emulsio, saccharo, vel syrupo dulcoretur.

EMULSIO COMMUNIS.

R... *Amygdalarum dulcium mundatarum,*
Seminis Cucurbitæ,
Melonum excorticatorum . . . . ana ʒ *ij.*
Decocti hordei, seu aquę fontanę ℔ *j.*

Fiat emulsio S. A. dulcoretur cum sacchari, aut syrupi sufficienti quantitate, *hoc est* ℥ *j.*

Dulcorat, refrigerat, humectat, ac demulcet.

Dosis ab ℥ vj ad ℥ xij.

EMULSIO PURGANS, SEU CATHARTICA.

R... *Resinæ Gialappæ* *gr. x.*

Vi-

Vitelli Ovi *parùm.*

Miſceantur exactè in mortario marmoreo, dein adde

Amygdalarum dulcium mundatarum *n.vj.*

Contundantur optimè, & diluantur cum

Aquæ communis ℥ *iij.*

Fiat emulſio S. A. dulcoretur, cum

Syrupi Corticis Citri, vel

Cinnamomi ℨ *j. vel* ℨ *ij.*

Miſce, & porrige ad uſum pro unica Doſi.

Humores omnes, præſertim ſeroſos validè expurgat.

CAPUT IX.

DE POTIONIBUS, ET MISTURIS.

Potiones, & Miſturæ ſunt Medicamenta liquida ex diverſis decoctis, aquis, ſpiritibus, pulveribus, & aliis medicamentis facta.

POTIO VULNERARIA COMMUNIS adſtringens.

℞... *Vincæ pervincæ,*

Alchimillæ,

Pyrolæ,

Saniculæ,

Veronicæ,

Centinodiæ .... *ana* ℥ ß.

Radicis tormentillæ,

Santali rubri .... *ana* ℨ *iij.*

Omnia inciſa, & contuſa injiciantur

in Aquæ Plantaginis ℔ *jv.*

Succi Urticæ depurati ℔ *ij.*

Coquantur per ſemihoram S. A. dein decoctum coletur, & exprimatur.

Acredinem humorum temperat, laxitatem fibrarum tollit,

tollit, ora vaſorum hiantia claudit, & hæmorrhagiam ſiſtit.

Doſis ab ℥ iij ad ℥ vj.

POTIO ANTI-NEPHRITICA.

R... *Syrupi Althææ*
Olei Amygdalarum dulcium ſine igne... *ana* ℥ *j* ß.
Vini albi optimi ℥ *iij*.
Aquæ Raphani,
Parietariæ............... *ana* ℥ *iij* ß.
Cryſtalli mineralis, ſeu
Salis prunellæ.................. ʒ *j*.
Spiritus Terebinthinæ
Salis dulcis .... *ana gt. viij.*

Miſce exactè, & fiat potio pro duabus doſibus.

Dolores demulcet, urinam pellit, renum, uterumque vias, muco, aliiſve extraneis occupatas detergit.

POTIO, SIVE AQUA ANGELICA COMMUNIS ſolutiva.

R... *Foliorum Sennæ mundatæ* ʒ *iij*.
Mannæ electæ ℥ *iij*.
Cremoris tartari ʒ *j*.
Hæc omnia injiciantur in
Aquæ Cichorii, ſeu fontanæ ℥ *vij*.

Ponantur in vaſe fictili vitreato, ſive æneo ſtannato, ſuprà ignem lentum, ut Manna (cochleare movendo) omnino diſſolvatur, poſteà ſemifrigidè cùm albumine ovi conquaſſati clarificentur, & liquor per manicam filtretur, uſque purus, ac diaphanus appareat; aromaticetur denique guttulis aquæ Cinnamomi.

Securè, & benignè expurgat humores.

MISTURA DE TRIBUS.

R... *Spiritus theriacalis camphorati* ℥ *v*.
Tartari rectificati ℥ *iij*.
Vitrioli volatilis ℥ *j*.

Miſceantur optimè, ac in vaſe vitreo ſtricti oris benè obturati ad uſum reponantur. Su-

Sudorem movet, putredinem arcet, magnarumque virium censetur in febribus malignis, &c.

Dosis à ʒ ß ad ʒ j in vehiculis idoneis.

R... MISTURA BALSAMICA.

Balsami Copaibæ	℥ ß.
Vini albi optimi	℥ viij.
Sacchari clarificati	℥ iij.
Vitellorum ovorum	n ij.

Balsamum cum vitellis ovorum in mortario lapideo probè agitando misceatur, dein cum vino, & saccharo paulatim diluatur, & omnia benè permista ad usum porrigantur.

Valet in tussi antiqua, pectoris, & pulmonum affectibus, sanguinem purificat, stomachum roborat, ventrem benignè expurgat, ac urinam movet.

Dosis Cochlear unum, manè, & vesperè repetendum, idque per multos dies.

R... MISTURA BALSAMICA NEPHRITICA.

Balsami Copaibæ	℥ ß.
Olei Juniperi distillati	ʒ ß.
Syrupi Altheę	℥ ij ß.
Aquæ Parietariæ	℥ x.
Vitellorum ovorum	n ij.

Omnia misceantur exactè S. A. ad usum.

Valet in doloribus nephriticis, ulceribus internis, arthritide; urinam, calculosque vesicæ, mirificè promovet.

Sumitur cochleatim.

R... MISTURA ANTI-HYSTERICA.

Tincturæ Assæ fœtidę	ʒ ij.
Galbani,	
Castorei,	
Spiritus salis ammoniaci,	
Olei Succini	*ana* ʒ j.

Immittantur in lagenam vitream, & optimè clausam, per tres dies digerantur, posteà hæc mistura ad usum reponatur.

Dosis in hystericis affectibus à gr. xx. usque ad xxx in vehiculis appropriatis.

CAPUT

CAPUT X.

DE GARGARISMATIBUS.

GArgarisma est medicamentum liquidum, quod ore contentum, diu circa fauces agitatur, & extemporaneè fit ex Aquis distillatis, vel Decoctis radicum, herbarum, florum, &c. quibus, syrupi, mel, salia, pulveres, spiritus, & alia prout opus fuerit, adduntur.

Istæ misturæ secundùm diversos fines, usuſvè, diversis appellantur nominibus, quando pro collutione oris inservit, Diaclysma vocatur; quando applicatur ad cerebri humores eliciendos, Apophlegmatisma dicitur; & si ad gargarizandum adhibetur, tunc Gargarisma appellatur.

GARGARISMA AD ANGINAM, ET UVULÆ inflammationem.

R... *Hordei integri* ℥ j.
Herbarum Salviæ,
Plantaginis,
Agrimoniæ . . . . . ana m ß.
Albi græci ℥ ß.
Passularum ℥ j.
Omnia injiciantur in
Aquæ fontanæ tepidæ ℔ iij.

Bulliant per quadrantem horæ igne lento S. A. dein cola.

R... *Ejus Colaturæ* ℔ j.
Mellis rosati ℥ ij.
Salis ammoniaci ʒ j.
Misce, & fiat Gargarisma S. A.

Ad Uvulæ, tonsillarum, musculorum faucium, laryngis, & pharyngis infartionem, tumorem, ac inflammationem, à lympha crassa, viscidaque productam, specificum est.

Tepidè adhibetur ad gargarisandum. GAR-

GARGARISMA PITUITAM E CEREBRO eliciens.

R... *Piperis nigri,*
Radicis pyrethri,
Iridis,
Seminis Staphidisagriæ,
Sinapis .... ana ʒ j.
Herbarum Betonicę,
Majoranæ.... ana m ß.
Omnia contusa injiciantur in
Aquæ communis, &
Vini albi .... ana ℔ j.

Coquantur igne lento per quadrantem horæ, dein cola, & in collatura adde

Oxymellis Scilitici ℥ ij.

Miſce, & fiat Apophlegmatiſma S. A.

In affectibus ſoporoſis, & frigidis cerebri prodeſt, incidit, attenuat, atque evacuat pituitam craſſam, & viſcidam glandularum.

GARGARISMA ANTI-SCORBUTICUM.

R... *Radicis Rubiæ tinctorum* ℥ j.
Herbarum Salvię,
Naſturtii,
Becabungę,
Aquilegię,
Radicis Pyrethri,
Corticum VVinterani ..... ana ʒ ij.
Omnia inciſa, & contuſa, in
Aquę Calcis tepidę ℔ ij ß.

Leviter ebulliant, S. A. poſteà decoctum cola, colaturæ adde

Spiritus Cochlearię ℥ ß.
Mellis Roſati ℥ jv.
Miſce optimè ad uſum.

V Cor-

Corruptelam, & fœtorem, putredinemque gingivarum, & oris in ſcorbuticis, ac ulcera ab ipſo humore producta, ſanat.

CAPUT XI.

DE COLLYRIIS.

Collyrium eſt medicamentum, quod externè oculis admovetur, eſt liquidum, vel ſiccum.

Liquidum ex aquis ſtillatis, infuſionibus, vel aliis liquoribus, ac pulveribus paratur, vel ex axungiis, ſive aliis unctuoſis, ſeu pinguedinoſis, cum pulveribus idoneis permiſtum.

Collyrium ſiccum eſt tuthia præparata, trochiſci Rhaſis, ſaccharum cantum, vitriolum album, ſaccharum Saturni, & ſimilia, quæ ſubtiliter pulveriſata, & penna ſuſcepta, oculis inſufflantur.

COLLYRIUM OPHTHALMICUM.

℞... *Aquę Chelidonii majoris,*
Fœniculi,
Euphraſię,
Roſarum . . . . ana ℥ *j.*
Tuthię prępPreparatę ʒ *j.*
Sacchari Saturni ℈ *j.*
Miſce optimè.

In inflammationibus oculorum plurimùm confert, reſolvit, ac attenuat humores, & ab eis oculos mundificat.

COLLYRIUM ROBORANS.

℞... *Vini albi optimi* ℔ *iij.*
Aquarum Roſarum ℥ *xvj.*
Chelidonii,
Fœniculi,
Euphraſię,
Rutę . . . . ana ℥ *ij.*

Tuthię

Tuthię pręparatę ℥ j ß.
Caryophyllorum pulveratorum ℥ j.
Sacchari canti ℥ ß.
Aloes ſuccotrinę,
Myrrhę,
Macis . . . . *ana* ʒ *ij.*
Camphorę,
Croci . . . . *ana* ℈ *ij.*

Omnia ſimul miſta lagena vitrea diligenter obturata excipiantur, per quindecim dies inſolentur, bis in die agitando, & ſic ad uſum ſerva.

Viſum acuit, ejus dibilitati mirè confert, & in omnibus ferè oculorum morbis pro præſentaneo medicamento habetur.

COLLYRIUM, SEU AQUA OPHTHALMICA Cœrulea.

℞... *Aquę Calcis vivę filtratę* ℔ *j.*
Salis Ammoniaci ʒ *j.*

Miſce, & in pelvim æneam injice, illic per noctem deſine, ac liquor iam cœruleus filtretur, & reponatur.

Mundificat, & exiccat oculorum ulcuſcula, ac humorem craſſum, cataractas producentem reſolvit.

COLLYRIUM DETERGENS.

℞... *Pulveris Iridis florentinę* ʒ *iij.*
Vitrioli albi ʒ *j* ß.
Aquarum Roſarum,
Plantaginis . . . . *ana* ℔ *ij.*

Omnia in vaſe vitreo idoneo injiciantur, per biduum digerantur, dein per chartam emporeticam filtretur liquor ad uſum ſervandus.

COLLYRIUM, SIVE TINCTURA OPHTHALMICA.

℞.. *Herbarum recentium Rutę,*
Euphraſię,
Fœniculi,
Chelidonii . . *ana* ℔ *ij.*

 Omnia

Omnia contusa immittantur in vas fictile vitreatum, & optimè clausum, in loco calido per dies quatuor digerantur, dein per B. M. distillentur ad siccitatem usque, & ter hæc operatio (cohobando) reiteretur, posteà aquæ spirituosæ ita præparatæ adde

Spiritus Vini ℥ jv.
Lapidis hematitis ʒ ij.
Sacchari Saturni ʒ j.
Camphore ℈ ij.
Croci metallorum,
Tuthie preparatæ ... ana ʒ iij.
Auri stridentis minutim secti ℥ ß.

Misce optimè, & in lagenam vitream ritè obturatam immittantur, ac in loco calido per quindecim dies digerantur, dein filtra, & serva ad usum.

Valet in omnibus oculorum affectibus, tam in nubeculis, quàm in cataractis incipientibus, visum etiam acuit, atque roborat.

℞... COLLYRIUM LANFRANCI.

Auripigmenti ʒ ij.
Viridis eris ʒ j.
Myrrhe,
Aloes .... ana ℈ ij.

Terantur subtilissimè, & diluantur in

Vini albi optimi,
Aque Plantaginis,
Rosarum .... ana ℥ iij.

Misce optimè, & serva.

Hic liquor non verè collyrium vocatur; sed impropriè, quia in oculorum affectibus nequaquam inservit, & ad ulcera detergenda solùm usurpatur.

℞... UNGUENTUM OPHTHALMICUM.

Butyri Porcini recentis, & loti ℥ ij.
Pulveris Ceruse preparatæ ℥ ß.
Thutie preparatæ,

Cam-

Camphore . . . . *ana* ʒ j.
Succi limonum recentis ℥ ß.

Miſceantur optimè in mortario marmoreo, & uſui ſerventur.

In cataractis incipientibus, & calidis inflammationibus, ac doloroſis pro ſpecifico habetur.

COLLYRIUM SICCUM.

R... *Sacchari canti* ʒ ij.
Tuthie preparatæ ʒ ß.
Aloes Succotrine,
Iridis florentie . . . . *ana* ℈ ß.

Omnia ſubtiliſsimè pulveriſata, & benè permiſta pro collyrio ſicco ſerventur.

Cataractas incipientes, ſeu nebulas diſsipat, oculos à ſanie detergit, viſumque acuit, & roborat.

Doſis à gr. ij ad gr. jv.

Penna ſuſcepta oculis inſufflantur.

CAPUT XII.

DE CLYSTERIBUS, SEU ENEMATIBUS.

CLyſter, ſeu Enema eſt medicamentum liquidum, quod per Syringam, ſeu Clyſterium per anum in inteſtina immittitur.

Conficitur ex multis decoctis, ſuccis, oleis, pinguedine, lacte, ſero lactis, juſculis, confectionibus, electuariis, & aliis, quæ ſcopo ſatisfaciunt, & fluiditatem non impediunt.

CLYSTER EMOLLIENS.

R... *Decocti emollientis* ℥ x.
Mellis violati,
Olei liliorum alborum . . . *ana* ℥ ij.

Miſce, & fiat Clyſter ad uſum.

Emol-

Emollit, humectat fœces exiccatas, & duras, ac in his, qui alvum adstrictam habent, prodest.

CLYSTER CARMINATIVUM.

R... *Decocti Carminantis* ℥ x.
Electuarii Baccarum lauri ℥ ß.
Olei Anisi distillati ℈ ß.
Mellis Rutę ℥ ij.

Misce, & fiat Clyster.

In dolore colico (à frigida causa) producto, & aliis similibus affectibus usurpatur.

CLYSTER ADSTRINGENS.

R... *Radicis tormentillę,*
Corticum granatorum ... ana ℥ ß.
Baccarum Myrtillorum,
Rosarum Rubrarum,
Balaustiarum .... ana ʒ *iij.*

Omnia contusa in
Aquæ ferratæ tepidæ ℔ *ij*

coquantur per semihoram, igne lento, S. A. & decoctum refrigeratum, coletur.

R... *Hujus decocti* ℥ *x.*
Pulveris gummi arabici,
tragacanthi .... ana ʒ *j.*
Amyli ℥ *j.*

Misce optimè, & fiat clyster ad usum.

In omnibus alvi fluxibus plurimùm confert.

CLYSTER IN APOPLEXIA.

R... *Herbarum Abrotani,*
Origani,
Rutæ,
Salviæ ...... ana m. j.
Seminis Anisi,
Seseleos ..... ana ʒ *iij.*

Omnia incisa, & contusa in

Aquæ

Aquæ fontanę tepidę ℔ ij

leviter decoquantur S.A. igne lento, posteà decoctum cola.

R... *Ejus Colaturæ* ℥ x.
Mellis Rutæ ℥ ij.
Salis ammoniaci ʒ ij.
Olei Castorei ℥ j ß.

Misce, & fiat clyster ad usum.

In apoplexia, epilepsia, lethargo, similibusque affectibus confert.

CAPUT XIII.

DE INJECTIONIBUS.

INjectio est Medicamentum liquidum, quod per Syringam in quascumque corporis partes immittitur.

Paratur ex liquoribus idoneis, nempe aquis distillatis, succis, decoctis, infusionibus, tincturis, & similibus.

INJECTIO ANODINA.

R... *Lactis recenter emulcti* ℥ ij.
Liquoris albuminis ovi conquassati ℥ ß.
Succi lactucæ,
Olei Amygdalarum dulcium sine igne .. ana ʒ iij.

Misce optimè ad usum.

Ad aurium dolorem, & inflammationem mitigandam, tepidè usurpatur.

INJECTIO ADSTRINGENS.

R... *Aquæ Plantaginis,*
Rosarum rubrarum,
Aluminosæ .... ana ℥ jv.
Lapidis Medicamentosi ʒ ij.

Misce, & fiat injectio S. A.

Tepidulè applicanda, ad gonorrhœam sistendam confert.

IN-

INJECTIO VULNERARIA.

R... *Radicis Aristolochiæ* ℥ j.
Contunde, & in
Vini albi optimi ℔ j ß.

Decoquatur igne lento per quadrantem horæ S. A. dein cola, colaturæ adde

Mellis Rosati ℥ j ß.
Tincturę Myrrhę,
Aloes . . . . *ana* ʒ *ij.*

Misce optimè.

Tepidè ulceribus applicanda est propria ad resolvendos, & detergendos humores putridos, & gangrænam impediendam.

INJECTIO BENEDICTA.

R... *Aquę Calcis* ℥ *viij.*
Mercurii dulcis ʒ *iij.*

Misce exactissimè in mortario marmoreo diu agitando.

Efficax admodum est ad virgæ ulcera, gonorrhœam, &c.

CAPUT XIV.

DE SUPPOSITORIIS, BALANIS, SEU Glandibus.

SUppositorium, Glans, Balanus est medicamentum solidum externum ano dicatum, figura tereti, & rotunda paratum.

Duplex est, simplex, & compositum.

Simplex fit ex radice, vel caudice betæ, brasicæ, candela cerea oleo inuncta, sapone, melle solo ad duritiem cocto, & similibus.

Compositum verò conficitur ex melle, sale gemmeo, sive communi, trochiscis Alhandal, diacrydio, & aliis.

SUP-

℞... SUPPOSITORIUM COMMUNE.

Mellis ℥ ij.

Coque ad duritiem, igne lento, addendo ſub finem

Salis gemmę ʒ ij.

Miſce optimè, & formentur duo ſuppoſitoria, filo appenſa.

℞... SUPPOSITORIUM IRRITANS.

Trochiſcorum Alhandal,

Scammonii pulveratorum . . . ana ℈ ß.

Salis gemmę ʒ j.

Miſce, & cum ſufficienti mellis quantitate (*hoc eſt* ℥ j) ad duritiem coćti, fiat ſuppoſitorium filo appenſum.

In morbis ſoporoſis, & aliis ſimilibus affećtibus, valdè idoneum.

DE PESSARIO.

Peſſarium, ſeu Naſcale eſt medicamentum forma ſolidum, oblongum, & rotundum ad figuram, & molem digiti fa&tum, quod in vulvam muliebrem immittitur.

Componitur ex variis ſimplicibus ſecundùm varias intentiones, tribuſque paratur modis, nempè ex goſsipio in prædićtam figuram concinnato, oleis, ſive unguentis appropriatis inunćto: vel ex panno lineo, aut ſericeo in quo medicamenti materia includitur.

Vel ex pulveribus, & aliis in formam ſolidam compaćtis: debet cuilibet peſſario filum appendi, ut extrahi poſsit.

℞... PESSARIUM ANTI-HYSTERICUM.

Pulveris hieræ picrę,

Agarici . . . . ana ʒ j.

Sabinę,

Myrrhæ . . . . ana ʒ iij.

Caſtorei ʒ ß.

Miſce, & cum melle rutaceo fiat maſſa mollis, ex qua cum goſsipio formentur duo peſſaria filo appenſa.

Ad humores craſſos expurgandos in utero contentos, & ad menſtrua movenda applicatur.

ALIUD.

R... *Pulveris Aristolochiæ,*
Dictamni Cretici,
Sabinæ . . . . . . ana ℨ j ß.
Hieræ picræ ℨ iij.

Misce optimè, & cum melle rutaceo fiant duo pessaria S. A.

Ad expellendas secundinas, & ad alia inserviunt.

CAPUT XV.

DE ERRHINIS.

ERrhinum, seu Nasale est Medicamentum, quod in nares (capitis purgandi gratia) immittitur, & quod absque sternutatione sæpè operationes suas absolvit.

Et est vel liquidum, vel siccum; liquidum est, succus betæ, iridis, &c. paratur etiam ex decoctis betonicæ, majoranæ, & similium.

Siccum, seu solidum componitur ex nicotianæ foliis circunvolutis, & aliis compositis adaptatis, quæ in nares immittuntur.

ERRHINUM CEPHALICUM, SEU CAPITALE.

R... *Decocti Majoranæ,*
Betæ cum vino albo facti ℥ vj.

Tepidè prono capite, & aqua ore pleno, naribus attrahatur, ter, quatervè jejuno stomacho.

Ad expurgandum cerebrum à crassis, & viscidis humoribus prodest.

ERRHINUM ANODINUM.

R... *Foliorum Lactucæ,*
Solani,
Plantaginis. . . . . . ana m. j.

Incidantur, & in

Aquæ

Aquæ simplicis tepidæ ℔ ij

coquantur per quadrantem horæ, addendo in fine

Florum Nymphææ,

Violarum . . . . *ana m.* ß.

Iterum levi ebullitione percoquantur, & decoctum refrigeratum coletur.

In omni phrenitide, atque delirio, ʀ frigida causa producto confert.

ERRHINUM SOLIDUM ADSTRINGENS.

℞. . . *Boli armenæ,*

Terræ sigillatæ,

Sanguinis Draconis . . . . . *ana* ʒ *j.*

Sacchari Saturni ℈ *j.*

Subtiliter terantur, & cum urticæ succo, & ovorum albumine formentur penicilli; in nares immittendi.

In hæmorrhagiis narium, & aliis sanguinis fluxibus sistendis profert.

DE MASTICATORIIS.

Masticatorium est Medicamentum saporis acris ad masticandum aptum, & ita proprium ad lympham crassam capitis expurgandam.

Aliud est simplex; aliud compositum: simplex, vel integrum, vel concisum, & dentibus masticatur, ut Nicotiana, Pyrethrum, Salvia, & similia.

MASTICATORIUM COMPOSITUM.

℞. . . *Radicis Pyrethri,*

Seminis Sinapis . . . . *ana* ʒ *iij.*

Mastiches ʒ *ij* ß.

Radicis Iridis,

Zingiberis . . . . *ana* ʒ *j.*

Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum

ceræ citrinæ liquatæ ℥ *ij*

Misceantur optimè, & fiat massa, ex qua globuli formentur ponderis drachmarum duarum.

Masticatum sputum movet, lympham crassam dissolvit, atque evacuat.

CAPUT XVI.

DE EPITHEMATIBUS.

EPithema eſt Medicamentum externum, ex aquis diſtillatis, ſuccis, ſpiritibus, tincturis, acetis, oleis, pulveribus, & confectionibus appropriatis, ſecundùm morborum conſtitutionem combinatum.

EPITHEMA LIQUIDUM CORDIALE.

℞... *Aquæ Naphæ,*
Roſarum .... *ana* ℥ *jv.*
Vini albi optimi ℥ *ij.*
Theriacæ Magnæ ʒ *ij.*
Camphoræ ℈ *ij.*

Miſce S. A. & fiat Epithema, in quo pannum inſuccatum, ac leviter expreſſum cordis regioni, tepidulè ter, quatervè in die admoveatur.

EPITHEMA CARDIACUM.

℞... *Aquæ theriacalis,*
totius Citri,
Succi Pomorum redolentium.. *ana* ℥ *jv.*
Tincturæ Alchermes ʒ *iij.*
Elixirii vitæ ʒ *ij.*

Miſce, & fiat Epithema, quod tepefactum cordi applicetur.

EPITHEMA CEPHALICUM CORDIALE.

℞... *Aquæ Reginæ Ungariæ* ʒ *vj.*
Tincturæ Croci,
Ligni Aloes .... *ana* ʒ *j.*
Balſami Apoplectici ℈ *ij.*
Olei Caryophyllorum ℈ ß.

Miſce exactè, & pannum imbutum, leviterque expreſſum cordis regioni applicetur.

Valet

Valet adversus animi deliquia, & cordis palpitationem; sed in affectibus hystericis, & hypochondriacis nocet.

EPITHEMA SOLIDUM CORDIALE.

R... *Unguenti Cordialis* ʒ x.
Theriacæ Magnæ ʒ iij.
Pulveris aromatici rosati ʒ ij.

Cum elixirio Camphoræ fiat pulmentum pro epithemate;

EPITHEMA LIQUIDUM CORDIALE PRO FOEMINIS, seu hystericum.

R... *Aquæ theriacalis,*
Melissæ Camphoratæ,
Rutæ .... *ana* ℥ jv.
Tincturæ Castorei,
Croci, & Myrrhæ *ana* ʒ j.

Misce, & fiat epithema, in quo pannum insuccatum, leviterque expressum regioni Cordis tepidum imponatur.

EPITHEMA SOLIDUM HYSTERICUM.

R... *Unguenti Cordialis* ℥ j.
Theriacæ Magnę ℥ ß.
Tincturę Castorei,
Croci .... *ana* ʒ j.
Olei Succini non rectificati ℈ j.

Misce optimè, & in panno extenso cordi admove.
In omnibus affectibus hystericis confert.

CAPUT XVII.

DE BOLIS.

BOlus est Medicamentum internum, consistentiam electuario crassiorem habens, ex variis medicamentis compositum.

Notandum, quòd ad drachmas duas, vel ad summùm ad semiunciam præscribi debet, ut commodè ore excipi possit

ſit, ne magna boli quantitas nauſam ægrotanti concitet.

℞... BOLUS PURGANS.

Conſervę Borraginis ex floribus ℈ *ij.*
Pulveris Diacrydii *gr. xij.*
Arcani duplicati *gr. vj.*

Miſce, & fiat bolus pro una doſi.

Omnes, abſque moleſtia, expurgat humores.

℞... BOLUS ANODINUS ADSTRINGENS.

Diaſcordii ℈ *j.*
Pulveris radicis tormentillę,
Coralli rubri ..... *ana* ℈ ß.
Miſce pro una doſi.

Virtute anodina, & adſtringenti pollet, ideò in ſiſtendis alvi fluxibus confert.

CAPUT XVIII

DE PULPIS.

PUlpa eſt pars carnoſa, & depurata quorundam fructuum, quæ ſola, vel ſaccharo permiſta in officinis aſſervatur.

℞... PULPA CASSIÆ FISTULÆ.

Siliquarum Caſsię fiſtulæ q. v.

Aperiantur, & contentam in eis medullam, ſeu pulpam cum laminis, ac ſeminibus evaqua, quæ, in vaſe fictili vitreato, aqua tepida, cum ſpathula lignea, parùm agitetur, ut molleſcat; tunc per cribrum equinum trajiciatur, quouſque de pulpa nihil amplius relinquatur: Hujus Pulpæ collige libram unam, & cum ſacchari pulveriſati ℥ vj. permiſtæ, ad uſum ſerva.

Sed nota, quòd per multos dies non aſſervari debet, nam ejus virtus facilè evaneſcit: ideòque in operationibus retardatur, ſive pigra eſt, & ad internos uſus pulpa præfertur recens.

Hume-

Humectat, lenit, & alvum benignè laxat, ac in renum affectibus, & vesicæ prodest.

Dosis ab ℥ j ad ℥ j ß.

Pulpa Tamarindorum eodem paratur modo.

CAPUT XIX.

DE ELEOSACCHARIS.

ELeosaccharum est Medicamentum solidum, oleis distillatis compositum, saccharo pulverisato permistis.

℞... ELEOSACCHARUM CITRI.

Olei distillati corticum Citri	ʒ j.
Pulveris sacchari albissimi	℥ iij.

In mortario marmoreo, seu vitreo, probè misceantur, & ad usum in vase benè obturato serventur.

Cor, & stomachum roborat, pariterque coctionem juvat.

Dosis ab ʒ ß. ad ʒ j.

Eadem methodo fiunt Eleosacchara nempe

Cinnamomi.
Nucis Moschatę.
Mastiches.
Anisi.
Succini.
Thuris.
Gummi Ammoniaci.
Fœniculi,
& similium.

CAPUT XX.

DE SUFFITIS, SEU SUFFIMENTIS.

SUffimentum est Medicamentum siccum, vel humidum, quod igni admotum, in vaporem reducitur.

Siccum ex varijs formulis variè denominatur: scilicèt pulveres, bacilla, candelæ, rotulæ, &c.

Suffimentum humidum, vapor est, ex liquore nempè decocto, aceto, vino, aqua rosata, & similibus, ex olla, vi caloris, spirans.

SUFFIMENTUM SICCUM CAPITALE.

R... *Styracis Calamitę,*
Benzoini . . . . *ana* ℥ ß.

Cum sufficienti vini spiritus quantitate, rotulæ conficiantur, quibus super ignem injectis, fumigentur: tecto capite, vapores naribus & ore hauriat æger in lecti ingressu.

Ad caput roborandum, in frigida, & humida intemperie prodest.

SUFFIMENTUM ANTI-HYSTERICUM.

R... *Assę fœtidę* ℥ ß.
Pulveris Castorei ʒ *j.*

Cum sufficienti olei succini quantitate fiant rotulæ ad usum.

Hic fumus instante paroxysmo, per nares admissus, quasi momento Mulieres suffocatas restituit.

CAPUT XXI.

DE DENTIFRICIIS.

DEntifricium est Medicamentum siccum, seu liquidum, quo dentes fricantur, aut dealbandi, aut fortificandi gratia.

DENTIFRICIUM SICCUM.

R... *Lapidis pumicis,*
Ossium sepiæ,
Cremoris tartari,
Sanguinis Draconis,
Coralli Rubri . . . . ana ℥ ß.
Iridis florentiæ ʒ *ij.*
Fiat omnium pulvis, addantur
Olei Caryophyllorum gt.xij.

Omnia benè permista inter pannum lineum immittantur, quo dentes fricentur, posteà vino, aqua, aliove liquore os colluatur.

Valet ad dentes dealbandos, & ab eis putredinem auferendam.

DENTIFRICIUM ANTI-SCORBUTICUM.

R... *Radicis Pyrethri,*
Corticis VVinterani,
Macis . . . . . . ana ʒ *iij.*
Terræ Catechu,
Aluminis usti . . . . ana ʒ *j.*

Omnia pulverisentur, & cum sufficienti rosati mellis quantitate, fiat pasta mollis, qua dentes fricantur.

In putredine gingivarum, & earum scorbuto prodest.

Nota, quòd dentifricium liquidum est liquor acidus, nempè spiritus sulphuris, nitri, vitrioli, &c.

Ejus usus est cum pauco gossipii in liquore immersi,

 den-

dentes fricari, vt mundentur; ſed cautè, nam facilitèr corroſionem inducit, atque ſtuporem.

CAPUT XXII.

DE FRONTALI.

FRontale eſt medicamentum externum ex variis medicamentis compoſitum, formam epithematis, emulſionis, & pulmenti habens, quod frequenter ad capitis dolorem, ac ardorem frontis applicatur.

R... FRONTALE ADSTRINGENS.

Pulveris boli armenæ,
Roſarum,
Terræ ſigillatæ . . . . *ana* ʒ *j.*
Maſtiches ʒ ß.
Salis Saturni ℈ *j.*

Miſce, & cum albumine ovi, & parum aquæ roſarum agitentur, ut fiat pulmentum, quod in ſtupis cannabinis extendatur, temporibus & fronti admovendum.

Ad fluxiones in aures, & oculos ſiſtendas valet; ac narium hæmorrhagiis confert.

R... FRONTALE ANODINUM.

Pulveris florum Nymphææ,
Roſarum Rubrarum . . . . . *ana* ʒ *ij.*
Unguenti populeonis ℥ ß.

Cum ſufficienti olei ſolani quantitate fiat linimentum, quod extenſum in ſtupis cannabinis fronti, & temporibus applicetur.

Ad capitis dolorem, fervoremque mitigandum, & ſomnum conciliandum, valet.

CAPUT

CAPUT XXIII.

DE CUCUPHIS, ET SEMICUCUPHIS.

CUcupha eſt Medicamentum ſiccum, ſeu tegumentum capitis, ex cephalicis magis odoratis, quæ in pulverem redacta, goſsipio excepta inter pannum ſericum interpunctantur.

CUCUPHA ROBORANS.

R... *Iridis florentiæ,*
Santali Citrini. . . . . . *ana* ℥ ß.
Caryophyllorum,
Macis . . . . *ana* ʒ *j.*
Benzoini,
Styracis Calamitæ . . . *ana* ʒ *iij.*
Florum roris marini,
Stœchados. . *ana* ʒ *vj.*

Fiat omnium pulvis, qui excipiatur bombace ad Cucupham capiti applicandam.

In capitis doloribus ab intemperie frigida natis, confert: calorem namque nativum roborat.

Nota, quòd dum capitis pars anterior, vel poſterior, dextra aut ſiniſtra dolet, tunc ex eiſdem pulveribus ſemicucupha paratur, quæ parti affectæ erit adhibenda.

CAPUT XXIV.

DE SCUTIS.

SCutum eſt Medicamentum ſolidum ex emplaſtris, balſamis, & aliis factum, & ſuper alutam extenſum, ac formam ſcuti referens.

SCUTUM COMMUNE PRO STOMACHO.

R... *Emplastri stomachiconis* ℥ j.

Extende super alutam S. A. quod irroratum guttulis balsami nigri, tepidum stomacho applicetur.

Stomachum roborat, & coctionem iuvat.

SCUTUM ALTERUM.

R... *Emplastri Mastiches,*
Olei Mariæ . . . . *ana* ℥ ß.

Misce optimè, & super alutam extendantur ad scuti formam, irroretur guttulis essentiæ Menthæ, & pulveribus aromaticis rosatis S. A.

Ad ventriculum frigidum, & imbecillum calefaciendum, & roborandum valet.

Altera in officinis concinnantur emplastra ad diversas corporis partes roborandas, nempè ad ventris regionem, umbilicum, & alia, sicut

EMPLASTRUM ADSTRINGENS AD VENTRIS regionem.

R... *Emplastri diaphœnici* ℥ iij.
Theriacæ magnæ ℥ j.
Pulveris Mastiches ℥ ß

Misceantur optimè, & super alutam rotundam extendantur, quod totius ventris regioni applicetur.

In diarrhœa, dysenteria, & aliis alvi fluxibus inservit.

EMPLASTRUM PRO UMBILICO.

R... *Emplastri pro Matrice* ℥ ß.

Extende in alutam S. A. & fiat emplastrum, irrigatum guttulis olei succini, ac pulveribus castorei, quod regioni umbilici applicetur.

EMPLASTRUM ANTI-HYSTERICUM.

R... *Gummi assę fœtidæ,*
Galbani . . . . *ana* ʒ ij.

Cum sufficienti tincturæ Castorei quantitate malaxentur, & in alutam extendantur, ut S. A. fiat emplastrum pro umbilici regione.

Ad

Ad hystericas passiones debellandas plurimùm confert.

CAPUT XXV.

DE FOTIBUS, SEU FOMENTIS, & Embrochationibus.

FOtus, seu fomentum, est Medicamentum omne, quod foris corpori, calidè admotum, blandè ipsum fovet, & calefacit.

Triplici applicatur modo, & ideò vaporosum dicitur, dum cujuspiam liquoris vapores, seu halitus à parte affecta excipiuntur.

Humidum nuncupatur, quùm liquor, aut decoctum variis corporis partibus, beneficio lintei, spongiæ, vel vesicæ calidè, fovendi gratia, applicatur.

Siccum verò appellatur, quùm species aliquæ sacculo lineo intersuto, includuntur, hicque sacculus, spiritu aliquo penetratiori irroratus, & probè calefactus, parti affectæ adhibetur.

Dicitur, autem embrochatio, quando corporis pars liquore aliquo irrigatur.

FOTUS ANODINUS.

℞... *Foliorum Lactucæ,*
Florum Nymphææ,
Summitatum Betonicæ .... *ana m.j.*
Capitum papaveris *n. j.*
Aquæ communis ℔ *j ß.*
Fiat omnium Decoctio S. A.

Anodinus est, & somnum producit, capiti impositus.

FOTUS AD DISLOCATIONES, & contusiones.

℞... *Summitatum roris marini,*
Lavendulæ,

Cha-

Chamæmeli,
Rosarum rubrarum. . . . . ana p. j.
Baccarum Juniperi ℥ *j.*
Seminis Carvi,
Cumini . . . . . ana ʒ *ij.*
Incidantur, & crassè contundantur, ac in
Vini rubri ℔ *iij.*

Paulisper decoquantur igne lento, & vase clauso, posteà cola, & spongia, vel linteum duplicatum, in eo madefactum loco affecto calidè applicetur.

Ossa laxata firmat, nervos, & ligamenta roborat, tumores à contusionibus productos resolvit.

FOMENTUM SICCUM ANTI-HYSTERICUM, & Colicum.

R... *Herbæ Menthæ,*
Florum Chamæmeli. . . . . . ana m. ij.
Baccarum lauri,
Seminis Ammeos,
Cumini. . . . . . ana ℥ ß.

Grossè triturata, gossipio excepta, & sacculo rotundo inclusa, regioni umbilici calidè adhibeantur.

Flatus ab humoribus crassis ortos, potenter resolvit.

FOTUS VAPOROSUS ANTI-HÆMORRHOIDALIS.

R... *Foliorum Verbasci,*
Hyosciami albi,
Florum Chamæmeli . . . . ana m. ij.
Seminis Lini ℥ *ij.*
Injiciantur omnia in
Aquæ communis tepidæ ℔ *vj.*

Decoquantur igne lento per quadrantem horæ, posteà sine colatura ad usum porrigatur; cujus vapor in sella, undique clausa, à parte affecta recipiatur.

Anodinus est: humores acres, & crassos dulcorat, atque resolvit.

FOTUS

FOTUS ANTI-COLICUS.

R... *Florum Chamæmeli* ℥ ij.
Baccarum Juniperi,
Lauri . . . . ana ℥ j.
Seminis fœniculi,
Anisi,
Carvi,
Cumini,
Salis Ammoniaci . . . ana ℥ ß.
contundantur, & in
Aquæ Communis tepidæ ℔ jv.
Levi ebullitione decoquantur igne lento, posteà cola, & in colatura adjice
Aquæ vitæ rectificatæ ℔ j
Misce, & ad usum porrige.

In doloribus colicis mitigandis, & demulcendis prodest, maximè à causa flatulenta productis.

CAPUT XXVI.

DE BALNEIS, SEU LOTIONIBUS.

BAlneum est Medicamentum liquidum ex aqua simplici, vel decoctis, lixiviis, & similibus compositum pro corpore potissimùm medicando, ac detergendo.

Lotio verò communiter vocatur, quando solùm aliqua corporis pars lavatur.

BALNEUM AD REFRIGERANDUM.

R... *Foliorum violarum,*
Malvarum,
Solatri . . . . . ana fasc. ß.
Florum Violarum,
Nymphææ . . . . ana m. jv.

Fiat

Fiat omnium decoctio S. A. in sufficienti aquæ fontanæ quantitate pro balneo, in quo æger tepidè ingrediatur manè, & vesperè, quod repetendum prout opus fuerit.

Humectat, refrigerat, ac in calidis affectibus, renum ardore, dysuria, & in febre hectica prodest.

BALNEUM NITROSUM.

℞... *Nitri optimi* ℥ *jv.*

Herbarum Betonicæ,
Origani,
Salviæ,
Rutæ .... ana m.iij.

Florum Chamæmeli,
Rosarum Rubrarum ..... ana ℥ *ij.*

Omnia incisa in
Aquæ communis tepidæ ℔ *xvj.*

Paulisper decoquantur igne lento, posteà cola, colaturæ adde
Vini albi optimi ℔ *jv.*

Misce, & fiat Balneum pro pedibus.

De hoc utatur æger manè, & vespere ad humores phlegmaticos in articulis hærentes, dissolvendos, necnon ex supernis partibus ad infernas eliciendos.

BALNEUM AD PARALYTICOS.

℞... *Herbarum Pulegii,*
Salviæ,
Hyssopi,
Anthos,
Chamæmeli .... ana fasc.ß.

Florum Stœchados,
Roris marini,
Lavendulæ .... ana p.jv.

Salis gemmei ℔ *ß.*
Sulphuris communis ℔ *j.*

Fiat omnium decoctio in sufficienti aquæ simplicis quantitate S. A. pro balneo, in quo æger tepidè ingrediatur.

In affectibus paralyticis confert, maximè à frigida causa pro-

productis, & lympha crassa, viscidaque in articulis infarta: nam suis particulis subtilioribus alkalino-balsamicis, dissolvit, discutit, & partes ipsas roborat.

CAPUT XXVII.

DE SPARADRAPIS.

SParadrapus, seu tela emplastica, est linteum emplastro quovis ad ignem liquato immersum, extensum, refrigeratum, & supra porphyritem politum.

℞... SPARADRAPUS PALLIDUS.

Emplastri diapalmæ, sine chalcitide ℔ ij.
Ceræ pallidæ ℔ ß.

Liquefiant igne lento, & lintea tunc paulatim immergantur, posteàque refrigerata, supra porphyritem pistillo æneo, vel vitreo poliantur, ac ad usum serventur.

℞... SPARADRAPUS ALBUS.

Emplastri Geminis, seu Cerussæ, vel
Diachyli minoris ℔ ij.
Ceræ albæ ℔ ß.
Omnia igne lento liquefiant, dein adde
Pulveris Cerussæ ℥ viij.
Misce optimè, & fiat, ut supra.

℞... SPARADRAPUS RUBER.

Emplastri diapalmæ supra dicti ℔ ij.
Ceræ albæ ℔ ß.
Igne lento liquatis, adde
Pulveris Minii ℥ viij.

Misce, & fiat Sparadrapus S. A. ad usum.
Eorum usus præsertim in fonticulis est.

℞... TELA EMPLASTICA PRO PECTORE.

Emplastri filii Zachariæ ℥ j.
Spermatis Ceti ʒ ij.

Olei amygdalarum dulcium ʒ iij.
Ceræ albæ ℥ ß.

Omnia igne lento liquefacta: pannum linteum in eis immergatur, quod tepidè pectori applicetur.

Valet in tussi catarrhali, & vocis raucedine; etiam pro mammarum lacte concreto dissolvendo, inservit.

CAPUT XXVIII.

DE CATAPLASMATIBUS.

Cataplasma, seu Malagma est medicamentum topicum ex variis pulveribus, pulpis, oleis, axungiis, unguentis, &c. compositum, pultis consistentiam habens.

CATAPLASMA EMOLLIENS.

R... *Radicis Althææ* ℔ ij.
Incidantur, ac in
Aquæ ferratæ ℔ jv.
percoquantur, tunc adde
Foliorum malvarum ℥ jv.

Bulliant pariter ferè ad humiditatis consumptionem, dein pistentur, ut instar pulpæ paulatim extrahatur, addendo in fine

Butyri recentis ℥ ij.
Vitellorum ovorum n. ij.
Misce optimè ad usum.

Maturat, digerit, emollit, & suppurat, & in ulceribus quoque inservit.

CATAPLASMA CRUSTÆ PANIS.

R... *Crustæ panis torrefacti* ℥ jv.

Macerentur in aceto acerrimo, aut succo agrestæ ad mollitiem usque: postea pistentur in mortario lapideo, & addantur sequentia:

Pulveris Mastiches,

Men-

Menthæ,
Santali Rubri,
Citrini,
Coralli rubri preparati ... ana ʒ ij.
Olei Mastiches,
Cydoniorum ..... ana ℥ j ß.

Misceantur optimè, & cum sufficienti farinæ hordei quantitate fiat cataplasma ad usum.

Valet maximè ad stomachi imbecillitatem, ejusque roborationem: vomitus, & diarrhoeas sistit.

CATAPLASMA, SEU EMPLASTRUM farinarum.

R... *Farinæ fabarum,*
Hordei .... ana ℔ j.
Oxymellis simplicis ℔ iij.
Pulveris boli armene ℥ jv.

Misce, & super ignem lentum ponantur, ut calefiant, ac incorporentur, spathula frequenter agitando.

Chirurgi utuntur hoc Cataplasmate ad tumores, & inflammationes curandas.

CATAPLASMA, SEU EMPLASTRUM Capitale.

R... *Furfuris torrefacti ℥ iij.*
Farinæ fabarum ℥ jv.
Pulveris rosarum rubrarum,
Baccarum Myrti,
Florum Chamæmeli,
Stœchados .... ana ℥ ß.
Schœnanthi,
Seminis Anisi,
Cariandri .... ana ʒ iij.
Betonicę,
Absinthii ..... ana ℥ j.
Calami aromatici officinarum ʒ vj.
Sapæ, aut Mellis colati ℔ ij.

Vini optimi ℥ jv.
Olei rosarum,
Chamæmeli .... *ana* ℥ ij.

Omnia exactè permista, supra ignem lentum, leviter ebulliant, & agitentur, addendo in fine

Croci pulverisati ʒ j.
Misce, & fiat Cataplasma ad usum.

Discutit, roborat, dissolvit, ac in tumoribus, & contusionibus capitis prodest.

CATAPLASMA, SEU EMPLASTRUM NIDI Hirundinis.

℞... *Nidi hirundinis* ℥ jv.
Radicum liliorum alborum,
Althææ,
Bryoniæ recentium ana ℥ ij.
Aquæ communis ℔ jv.

In quibus Nidum fac parùm ebullire, dein cola per setaceum equinum, in colatura radices contusæ decoquantur ad mollitiem, tunc adde

Foliorum Malvarum,
Violarum,
Parietariæ .... *ana* ℥ j.

Bulliant tandem ad humiditatis ferè consumptionem, dein pistentur optimè, ut per cribrum equinum eorum pulpa trajiciatur, addendo in fine.

Fermenti acerrimi,
Farinæ Seminis lini ...... *ana* ℥ ij.
Axungiæ Porcinæ,
Olei Croci .... *ana* ℥ j ß.
Misce, & fiat cataplasma ad usum.

Adversus Anginam specificum est Medicamentum.

In defectu Nidi hirundinis, injiciatur pulveris Albi græci ℥ j ß.

CATAPLASMA ANODINUM.

℞... *Micæ Panis albi* ℥ jv.

Lactis

Lactis Caprini recenter emulsi ℔ j.

Coquantur igne lento ad pulmenti consistentiam, tunc extra ignem adde

Olei Olivarum ℥ j.
Pulveris croci ʒ j.
Misce optimè ad usum.

In podagra, & tumoribus dolorificis prodest.

CATAPLASMA AD SINGULTUM.

℞... *Fermenti acerrimi* ℥ iij.
Theriacę magnæ ℥ ß.
Pulveris baccarum juniperi,
Rosarum Rubrarum,
Menthæ .... *ana* ʒ ij.
Caryophyllorum,
Nucis Moschatę,
Macis................. *ana* ʒ j.

Cum sufficienti aceti rosati quantitate fiat cataplasma ad usum.

In singultu, calidè stomacho, duobus linteis compressum, & sæpiùs applicatum, prodest.

Nota, quòd in officinis Cataplasmata non servantur, sed extemporaneè fiunt.

CAPUT XXIX.

DE SINAPISMIS.

Sinapismus est Medicamentum ex acribus simplicibus compositum, ruborem, ac ardorem cuti inducens, & cataplasmatis formam habens.

SINAPISMI DESCRIPTIO.

℞... *Seminis Sinapis contusi* ℥ j.
Allii ℥ ß.
Pulveris euphorbii. ʒ ij.

Oxy-

Oxymellis Scillitici,
Fermenti acerrimi .... *ana* ℥ *j.*

Omnia pistentur in massam, quæ parti calefaciendæ applicetur.

CAPUT XXX.

DE VESICATORIIS.

Vesicatorium est medicamentum, quod externè impositum, cuticulam mortificat, & lympha intra cutim,& cuticulam collecta, vesicula excitatur.

UNGUENTUM VESICATORIUM, SEU Epispasticum.

℞... *Unguenti pallidi* ℥ *iij.*
Ceræ Citrinæ ℥ ß.
Pulveris Cantharidum ℥ *j* ß.
Piperis nigri, seu longi ℥ ß.
Misce S.A. & serva ad usum.

Vesicas serositate plenas excitat, sale suo volatile acri, humores crassos, & stagnatos in apoplexia, lethargo, paralysi dissolvit, attenuat, atque movet.

EMPLASTRUM VESICATORIUM.

℞... *Ceræ Citrinæ,*
Colophoniæ,
Terebinthinæ .... *ana* ℥ *ij.*
Olei Euphorbii ...... ℥ *j.*
Igne liquatis, addantur
Pulveris Cantharidum ℥ *iij.*
Piperis nigri, seu longi ℥ *j.*
Misce S. A. ad usum.

Eosdem producit effectus, ac præcedens.

CAPUT

CAPUT XXXI.

DE CAUTERIIS.

CAuterium est medicamentum, quod externè applicatum, cutim, & carnem in duram crustram, seu scharam exurit, & convertit.

℞... LAPIS INFERNALIS, SEU LUNA CAUSTICA.

Argenti Cupellati ℥ j.
Aquę fortis, seu spiritus nitri ℥ ij.

Omnia injiciantur in vase vitreo, ut argentum dissolvatur, tunc ad siccitatem evaporetur; dein lento igne in crucibulo fundatur, ut instar olei appareat, statim crucibulum ab igne separetur, & in conum fussorium effundatur, lapisque refrigeratus in vase clauso ad usum servetur.

Hic Lapis causticus est.

LAPIS CAUSTICUS, SEU SEPTICUS, SIVE RUPTOrium commune.

℞... *Calcis vivę,*
Cinerum Clavellatorum, seu salis tartari, ex ęqualibus partibus nitri, & tartari crudi facti.........................ana ℔ j.
Misceantur, & infundantur in lixivii fortissimi ℔ vj.

Mistura hæc probè agitetur, ut partes activæ dissolvantur, dein filtretur, & liquor clarus evaporicetur ad siccitatem usque: ac ex massa relicta, formentur cauteria diversæ magnitudinis, quæ in vase benè clauso ad usum serventur.

Notandum, verò, quòd alia in officinis conficiuntur cauteria, ut *butyrum antimonii, Arsenicum sublimatum corrosivum, &c.* sed de hoc vide suo loco.

PARS

PARS TERTIA.

CAPUT I.

DE ROB, SEU SAPA, ET SUCCIS Inspissatis.

ROB, vel Rohob, sive Sapa, est fructuum maturorum succus cum, vel sine saccharo, aut melle permistus, ad crassitudinem mellis liquidi inspissatus.

℞. ROHOB, SEU SAPA UVARUM.

℞... *Succi Uvarum albarum perfectè maturarum recenter expressi* *q. v.*

Coque igne lento in vase terreo vitreato, aut in B. M. spumam auferendo, donec mellis consistentiam habeat, posteà cola, & ad usum serva.

Ad oris morbos confert: stypticitate quadam roborat, abstergit, & digerit, ac in Pharmacia quoque ad alios inservit usus.

Simili parantur modo ex succis Rob

Granorum Sambuci,
Ebulorum,
Rhamni Cathartici,
Cydoniorum, & similium.

℞. ROB MORORUM, SEU DIAMORUM COMMUNE.

℞... *Succi Mororum domesticorum* ℔ *iij.*
Mellis optimi ℔ *ij.*

Coquantur igne lento in vase figulino vitreato, & fiat Rob S. A. quod ad usum servetur.

Ad gutturis, oris, linguæque inflammationes, & excoriationes, gargarismatibus permistum, prodest.

Dosis

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

ROHOB MORORUM COMPOSITUM.

℞... *Succi Mororum domesticorum* ℔ ij.
Mororum Sylvestrium, seu rubi
Mellis optimi .... *ana* ℔ jv.

Coquantur, & despumentur, igne lento, in vase fictili vitreato, ad consistentiam debitam, tunc cola, & usui serva.

Easdem, quod praecedens facultates obtinet.

Dosis eadem est.

ROB SAMBUCINUM.

℞... *Succi granorum maturorum Sambuci* ℔ ij.
Sacchari, sive mellis ℔ j.

Coquantur igne lento, & fiat Rohob S. A. ad usum servandum.

Ictericos, & hydropicos juvat; sudoresque potenter movet, ac in doloribus podagricis confert.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

Eadem methodo fiunt Rohob
Juniperinum,
Ebulinum,
Omphacinum,
& similia.

Spissamentum est succus herbarum, radicum, seu fructuum maturorum recenter expressus, depuratus, & per decoctionem ad mellis spisitudinem redactus, quod, si in defectu succi ex decocto fiat, liquamentum dicitur.

SUCCUS ABSINTHII INSPISSATUS, SEU SPISSAmentum Absinthii.

℞... *Foliorum, & summitatum Absinthii*
Virentium q. v.

Contunde optimè in mortario marmoreo, dein ponantur in vase terreo vitreato, ut per horas octo digerantur, posteà succus exprimatur, & per linteum coletur, qui igne lento clarificetur, diligenter despumando, & ad mellis spisioris consistentiam coctus ad usum reponatur.

Stomachum roborat, coctionem juvat, vomitum, & diarrhoeas sistit.

Dosis à ℥ ß ad ℥ j.

SUCCUS PRUNORUM SYLVESTRIUM Inspissatus.

℞... *Prunorum Sylvestrium mundatorum q. v.*

Contunde in mortario lapideo, & post debitam digestionem succus exprimatur, & coletur, dein in vase figulino vitreato, ad mellis crassioris consistentiam decoquatur, ac usui servetur. Spissamentum hoc vocatur: *Acaciæ nostratis Succus.*

Dysenteriam, diarrhoeam, ac ventris profluvia præsertim serosa sistit.

Dosis à ℥ j ad ℥ ij.

SUCCUS CARDUI BENEDICTI INSPISSATUS.

℞... *Cardui benedicti recentis q. v.*

Contunde in mortario marmoreo, & post debitam digestionem succus exprimatur, & coletur, ac igne lento decoquatur ad spissioris mellis consistentiam, tandemque ad usum reponatur.

Anti-febrilis est, & sudorificus, vermes necat, humorum putrefactionem arcet, & pleuritico dolori confert.

Dosis à ℥ ß ad ℥ j.

Simili modo fiunt Succi inspissati

Melissæ,
Menthæ,
Eupatorii,
& similium.

SUCCUS CYDONIORUM INSPISSATUS.

℞... *Succi recentis Cydoniorum depurati q. v.*

Decoquatur igne lento in vase figulino vitreato, ad Mellis spissitudinem, posteà ab igne separetur, & ad usum reponatur.

In diarrhœa, dysenteria, & aliis alvi fluxibus, à calidis, acribusque humoribus concitatis valet, vomitum sistit, choleræ morbo etiam medetur.

Dosis

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

Simili modo fiunt Succi inſpiſſati

Baccarum Myrti,

granorum Sambuci.

Ebulorum,

Omphacii,

& ſimilium.

CAPUT II.

DE EXTRACTIS.

EXtractum nihil aliud eſt, quàm ſucci decocta, infuſiones, & ſimilia igne lento ad ſolidam conſiſtentiam redacta.

℞. EXTRACTUM BACCARUM JUNIPERI.

Baccarum Juniperi ℔ *jv.*

Contundantur, & biduo, vel triduo macerentur in

Aquę ferventis ℔ *xij.*

Bulliant igne lento per duas horas, poſteà exprime, liquorem per reſidentiam defœcatum per manicam tranſcola, dein igne levi vaporet ad extracti conſiſtentiam.

Extractum hoc ab aliquibus *Theriaca Germanorum vocatur.*

Pro bezoardico, & anti-peſtilentiale æſtimatur, & ad frigidos ventriculi, uteri, ac inteſtinorum affectus valet; urinas, & calculos projicit, menſtrua movet, ſtomachum roborat, & flatus diſsipat.

Doſis à ʒ j ad ʒ iij.

Simili modo fiunt Extracta.

Baccarum Sambuci,

Hederę,

Ebuli,

Lauri,

& ſimilium.

R. EXTRACTUM CENTAURII MINORIS.

R... *Summitatum Centaurii minoris* q. v.

Minutim incidantur, & mitte in vase terreo vitreato, seu æneo stannato, superaffunde.

Vini albi q. s.

Digere per dies tres in loco calido, bulliant per horas duas, in vase debitè clauso, cola, & exprime: liquor in igne lento evaporetur ad extracti consistentiam.

Hoc extractum, liquamentum, seu *Mel centaurij* vocatur.

Externè in ulceribus sordidis, & putridis pro abstergente utitur, internè in febribus, menstruis suppresis, scorbuto, ac arthritide prodest, & lumbricos interimit.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

Simili modo parantur Extracta

Quinaquinæ,
Gialappe,
Mechoacannæ,
Cascarille,
Chinæ, &c.

R. EXTRACTUM HELLEBORI NIGRI.

R... *Radicum hellebori nigri* ℔ j.

Contundantur, & in vas terreum vitreatum immittantur, affundendo.

Aquæ ferventis q. s.
Spiritus vini ℥ jv.
Salis tartari ℥ ß.

Digere per duodecim horas, postea bulliant lento igne per horam in vase obturato, liquorem exprime, filtra, ac igne lento vaporet ad extracti consistentiam.

Confert in affectibus rebellibus, quartana, vertigine, & in morbis hypochondriacis, melancholicis, & maniacis.

Dosis à gr. v ad xv cum aliis medicamentis mistum.

Eodem modo fiunt Extracta

Agarici,

Sennæ

Sennę,
Colocynthidis,
Rhabarbari,
Rhapontici,
Tormentillæ,
Bistortę,
Gentianæ,
Helenii, & similium.

EXTRACTUM GLYCYRRHISÆ.

R... *Radicum liquiritię recentium, vel siccarum rasarum, & minutim incisarum* q. v.

Infunde in sufficienti quantitate aquæ ferventis in vase terreo vitreato per biduum, dein coquantur igne lento per semihoram, cola, fortiter exprimendo, liquor per manicam filtretur, & evaporetur ad extracti solidi consistentiam.

Hoc extractum vulgariter Succus inspissatus, seu liquamentum vocatur.

Dulcorat, emollit, ad thoracis affectus, & tussim catarrhalem confert.

Dosis est ʒ j.

Quæ ore excepta, & saliva soluta, paulatim deglutitur.

EXTRACTUM FUMARIÆ.

R... *Herbę fumarię* q. v.
Contunde, & in
Aquę communis s. q.

Bulliat igne lento per horam, per manicam (post colaturam, & expressionem) filtretur, colatura, B. M. ad extracti crassitudinem inspissetur.

Ad sanguinem purificandum, scabiemque curandam commendatur: adhibetur quoque ad transpirationem promovendam.

Dosis à ʒ ß *ad* ʒ j.

Eodem modo fiunt Extracta
Absinthii,
Cardui benedicti,

Cochlea-

Cochleariæ,
Buglossi,
Borraginis,
Cichorii,
Chamædrys,
Lupulorum,
Melissæ,
Scordii, & similium.

EXTRACTUM OPII, SEU LAUDANUM
simplex.

R... *Opii frustulatim dissecti* q. v.
Aquæ pluvialis ferventis q. s.

Ad super eminentiam quatuor digitorum in vase terreo vitreato per viginti quatuor horas macerentur, dein leviter decoquantur, identidem agitando: liquor decantetur, & recenter aquam magmati superaffunde, idem repete, donec nulla succedat tinctura, omnes tincturas mistas filtra, & B. M. ad spissioris extracti consistentiam vaporent.

Ad mitigandos acutissimos corporis dolores, vigilias nimias cohibendas, fluxusque sistendos prodest.

Dosis in adultis à gr. ß ad gr. j ß vel ij secundum infirmitatis exigentiam.

LAUDANUM OPIATUM, SEU NEPENTHES.

R... *Extracti Opii* ℥ ij.
Croci ℥ j.
Margaritarum,
Hyacinthorum,
Corallorum præparatorum ana ʒ j ß.
Terræ sigillatæ ʒ j.
Lapidis bezoar occidentalis ℈ jv.
Pulveris Unicornu, vel in ejus defectu
Cornu Cervi crudi ℈ ij.

Fiat omnium mistura ad usum Medicum servanda.

Virtute hypnotica anodinaque pollet, in vigiliis contumacibus, & deliriis cum, vel sine febre, in colicis doloribus, alvique fluxibus mire prodest.

Dosis

Dosis à gr. j ad iij vel jv.

Nota: non sunt præscribenda hypnotica, seu narcotica pleno, & nondum corpore evacuato, ne humores plus incrassentur, & natura opprimatur: etiam abstinendum in debilibus, senibus, pueris, gravidis, aut saltem modicè, ac prudentissimè ipsis utendum.

LAUDANUM, SEU NEPENTHES CINNABARINUM.

R... *Extracti Opii, seu Laudani simplicis* ℨ *vj.*
Croci subtiliter triti,
Cinnabaris nativæ præparatæ ana ℨ *iij.*

Fiat ex arte mistura ad usum Medicum.

Ad idem valet, sed efficaciùs creditur esse.

Dosis eadem.

LAUDANUM URINARIUM.

R... *Succi, seu liquamenti liquiritiæ* ℥ *iij.*
Camphoræ ℨ *ij.*
Croci optimi ℨ *ij & ℈ ij.*
Alkekengi,
Terebinthinæ Venetæ . . . . ana ℥ *j.*
Tragacanthi,
Mastiches . . . . ana ℨ *j.*
Extracti Opii, seu Laudani opiati simplicis ℥ ß.

Liquamentum liquiritiæ in aqua alicacabi ad mellis spissitudinem dissolvatur, cui extractum Opii, & terebinthina exacte misceantur, cæteraque in pulverem tenuissimum redacta, ut fiat mistio pro usu servanda.

Renum obstructiones aperit, arenulas, & urinam pellit, ac dolori nephritico proficere creditur.

Dosis à granis quatuor ad semiscrupulum.

EXTRACTUM ALOES.

R... *Aloes Succotrinæ* *q. v.*

Dissolvatur lento igne in vase figulino vitreato; seu B. M. in

Aquæ communis *q. s.* Di-

Digeratur per horas ſex, liquorem decanta, & cola, dein evaporetur ad extracti ſolidi conſiſtentiam.

Nota, quòd ſi Aloes diſſolutio in ſucco roſarum, vel in ſucco, ſeu decocto florum violarum fiat, *Aloe Roſata*, vel *Violata vocatur*, & indiſcriminatim in Medicina utitur.

Putredini reſiſtit; in ventriculi cruditatibus acidis, & viſcidis convenit; & per ſe, vel miſtum cum aliis pro ſcopo laxandi datur; & eſt baſis pilularun laxantium, ac purgantium.

Doſis à ℈ ß ad ℈ j.

EXTRACTUM CATHOLICUM, SEU Panchymagogum.

℞... *Extracti Hellebori nigri,*
Agarici ....ana ℥ *j.*
Colocynthidis ʒ *vj.*

Liquentur, & miſceantur cum ſufficienti aquæ communis quantitate, hoc eſt uncia una (in qua ſalis noſtri cathartici uncia ſemis ſit ſoluta) ad mellis ſpiſsitudinem, tunc adde.

Pulveris Scammonii puriſsimi ℥ *j.*
Extracti Aloes ℥ *ij.*

Omnia perfectè miſta, igne lento, ad pilularum conſiſtentiam inſpiſſentur, ſi opus fuerit.

Ad omnes expurgandos humores commendatur.

Doſis à ℈ ß ad ℈ j vel ad ʒ *ß.*

CAPUT III.

DE MELLIBUS OFFICINALIBUS.

MElla officinalia ſunt ſucci, infuſiones, vel decocta melle confecta.

MEL DESPUMATUM.

℞... *Mellis optimi.* ℔ *ij.*
Aquę communis ℥ *jv.*

Bulliant

Bulliant ſimul igne lento, trajice per pannum, & ſerva.

OXYMEL SIMPLEX.

R... *Mellis optimi* ℔ *jv.*
Aceti acerrimi ℔ *ij.*

Omnia ſimul decoquantur in vaſe fictili vitreato, ſpumam auferendo ad ſyrupi conſiſtentiam, cola, & ad uſum ſerva.

Humores craſſos, ac pituitoſos incidit, attenuat, atque abſtergit, & ideò obſtructiones aufert, ſputum movet, facilius ipſumque reddit.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *iij.*

OXYMEL SCILLITICUM.

R... *Mellis optimi* ℔ *jv.*
Aceti Scillitici ℔ *ij.*

Decoquantur igne lento S. A. ad ſyrupi conſiſtentiam, cola, & ad uſum ſerva.

Ad cerebri, pulmonis, ventriculi affectus pituitoſos, & contumaces prodeſt, eoque utimur in epilepticorum inſultibus, & ipſo paroxyſmo; aſthmaticis quoque plurimùm confert, obſtructioneſque inveteratas reſerat, craſſos humores potenter incidendo.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

MEL ROSATUM PRO VULNERIBUS.

R... *Succi Roſarum Rubrarum,*
Mellis optimi . . . . *ana* ℔ *ij.*

Coque S. A. ad ſyrupi conſiſtentiam, dein cola, & ſerva.

Digeſtivum eſt, quapropter humores phlegmaticos, viſcidoſque in ulceribus contentos concoquit.

MEL PERSICUM.

R... *Succi, ſeu infuſionis roſarum alexandrinarum* ℔ *iij.*
Mellis optimi ℔ *ij.*

Coquantur S. A. ad ſyrupi conſiſtentiam, coletur, & reponatur.

Ad alvum ſolvendam, clyſteribus immiſtum, uſurpatur.

Doſis ab ℥ *ij ad* ℥ *jv.*

MEL MERCURIALE

R... *Succi Mercurialium depurati,*
Mellis optimi .... ana ℔ *iij.*

Coquantur S. A. ad debitam ſyrupi conſiſtentiam, dein cola, & uſui ſerva.

Temperat, humectat, abſtergit, & alvum emollit, clyſteribus permiſtum.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *iij.*

MEL VIOLARUM.

R... *Foliorum violarum recentium integrorum* ℔ *j.*
Aquę calidæ ℔ *jv.*

Macerentur per duodecim horas colentur, & exprimantur, expreſsioni adde

Mellis optimi ℔ *jv.*

Coque, deſpumando ad ſyrupi conſiſtentiam, cola, & uſui ſerva.

Inditur potiſsimùm enematibus, ubi febres cum alvi adſtrictione, moleſtæ ſunt.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Nota, quòd in defectu florum recentium, fit infuſio cum unciis quotuor florum violarum ſiccarum.

Simili modo fiunt Mella
Roris marini,
Rutæ,
Centaurij minoris,
& ſimilium.

HYDROMEL VINOSUM.

R... *Mellis optimi* ℔ *jv.*
Aquæ pluvialis, ſeu fontanæ ℔ *xij.*

Decoquantur ſimul igne lento in vaſe æneo benè ſtannato ad tertiæ partis conſumptionem, vel donec ovum recens injectum non demergat, ſed ſupernatet; inter coquendum verò, omnis ſpuma diligenter auferatur, dein hydromel coctum, & per ſubſidentiam depuratum, ac doliolo exceptum, ſolis

ſolis radiis exponatur per quadraginta dies , vel uſquequò nullum fermentationis ſignum appareat, dein doliolum obturatum in cella vinaria reponatur.

Stomachum, & alia viſcera roborat, & ſpiritus auget.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

Nota, quòd *Hydromel*, *Melicratum*, *Opomelle*, & *Aqua Mulſa*, eſt mel aqua deſpumatum, ac ad debitam conſiſtentiam coctum.

CAPUT IV.

DE CONSERVIS.

Conſervæ nihil aliud ſunt, quàm folia, flores, fructus, & herbarum radices in pulpam redactæ, cum debita ſacchari quantitate permiſtæ.

CONSERVA ROSARUM RUBRARUM.

℞. *Florum recentium roſarum rubrarum ab ungulis mundatarum* ℔ *j.*
Sacchari albi pulveriſatì ℔ *ij.*

Contundantur optimè in mortario marmoreo, & paulatim ſaccharum miſceatur, ut ritè agitando incorporentur, poſteà in vaſe vitreo, ſeu terreo vitreato inſolentur per aliquot dies, & ſerva ad uſum.

Tuſsim mitigat, diarrhœas, & hæmorrhagias ſiſtit, quare phthiſicis confert, cor, & ſtomachum roborat.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j* ß.

CONSERVA ROSARUM ALTERA.

℞. *Roſarum rubrarum recentium nondum penitus apertarum exungulatarum* ℔ *j.*
Macerentur in
Aquæ ferventis ℔ *jv.*

Coletur ſine expreſsione liquor, qui rejiciatur, poſteà roſæ maceratæ validè prælo exprimantur, atque in mortario lapi-

deo minutiſsimè contundantur, interim in expreſſo coquantur

Sacchari albi ad tabellarum consiſtentiam ℔ *ij.*

Exactiſsimè miſcendo roſas contuſas, ut fiat conſerva ad uſum ſervanda.

Ad idem præſtat.

Eadem fiunt methodo Conſervæ

Florum Salviæ,
Calendulæ,
Perſicorum,
Tunicę,
Roris marini,
& ſimilium.

CONSERVA FLORUM VIOLARUM.

℞. *Florum Violarum recentium à calicibus mundatorum* ℔ *j.*
Sacchari albi pulveriſati ℔ *iij.*

Contundantur minutim in mortario lapideo, & fiat conſerva, ut ſupradictum eſt.

Dulcorat, humectat, ſanguinis acrimoniam temperat, & thoracis affectibus confert.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

Simili modo fiunt Conſervæ

Florum Bugloſsi,
Borraginis,
Nymphææ,
Malvę,
Pæonię,
Papaveris rhæados,
& ſimilium.

Nota, quòd cum eadem Sacchari quantitate clarificati, & ad tabellarum conſiſtentiam cocti, hæ prædictæ conſervæ etiam concinnantur, miſcendo extra ignem flores, ſcilicet contuſos, & ſi opus fuerit pauliſper decoquantur, quæ abſque inſolatione ad uſum reponuntur. CON-

CONSERVA CAPILLORUM VENERIS.

R... *Foliorum recentium Capillorum veneris* ℔ j.
Sacchari albi pulverisati ℔ ij.

Folia optimè in mortario lapideo contundantur, & saccharo permista in vase vitreo per aliquot dies insolentur; posteà ad usum serva.

Splenetica est, quare in icteritiæ affectibus, splenis, & pectoris prodest.

Dosis ab ʒ ß *ad* ʒ j.

Eadem methodo conficiuntur Conservæ foliorum
Hederæ terrestris,
Menthæ,
Melissæ,
Rutæ,
Scordii,
Cochleariæ,
Summitatum Absinthii,
& similium.

CONSERVA OXYACANTHÆ.

R... *Pulpæ Oxyacanthæ* ℔ j.
Sacchari clarificati ad tabellarum consistentiam cocti ℔ ij.

Misce optimè, ut fiat conserva S. A. quæ ad usum reponatur.

Adstringens est, in menstruorum, & alvi fluxibus plurimùm confert.

Dosis ab ʒ ß *ad* ʒ j.

Eodem modo parantur Conservæ
Cerasorum acrium,
Prunorum Damascenorum,
Sylvestrium,
& similium.

CONSERVA RADICIS HELENII.

R... *Radicum recentium Helenii mundatarum* q. v.

Ma-

Macera per aliquot horas in aqua ferventi, qua rejecta, coquantur in altera ad putrilaginem, & per setaceum trajiciantur.

R... *Pulpæ hujus* ℔ ß.
Sacchari albi in decocto radicum ad electuarii solidi consistentiam cocti ℔ j.
Misce optimè, & fiat conserva S. A.

Stomachica est, & carminativa, adhibetur etiam in tussi, ac asthmate, & doloribus nephriticis.

Dosis à ʒ ij ad ℥ ß.

Sic parabuntur Conservæ Radicum
Scorzoneræ,
Angelicæ,
Symphyti majoris,
Pæoniæ,
Cichorii,
Satyrii, & similium.

CAPUT V.

DE LOOCH, ECLEGMATE, ET LINCTU.

LOoch, Eclegma, & Linctus est medicamentum internum, ex variis simplicibus compositum, saccharo permistum, & pulmonibus dicatum.

LOOCH SANUM.

R... *Cinnamomi,*
Hyssopi,
Calaminthæ,
Iridis,
Seminis Anisi,
Fœniculi .... *ana* ℥ ß.

Capil-

Capillorum veneris *m. j.*

Macerentur per ſpatium viginti quatuor horarum in

Aquæ fontanæ tepidæ ℔ *ij.*

Poſteà diſtillando, abſtrahatur circiter ℔ j. cum qua, ex

Pineorum mundatorum ʒ *v.*

Amygdalarum dulcium ʒ *iij.*

Fiat emulſio, ſolvendo in ea

Sacchari albi ℔ *ij.*

Additiſque

Pulveris Glycyrrhiſæ,
Tragacanthi,
Gummi arabici,
Amyli............ *ana* ʒ *iij.*
Iridis ʒ *ij.*

Optimè miſceantur, & ſerva.

In affectibus aſthmaticis, tuſsi, raucedine, & thoracis inflammationibus commendatur.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

Nota, quòd Eclegmata extemporaneè fiunt pro diverſis uſibus, dum à Medicis præſcribuntur.

LOOCH, SEU ELECTUARIUM ANTIphthiſicum.

R... *Radicum recentium ſymphyti majoris,*
Enulę campanæ,
tuſsilaginis......... *ana* ℥ *vj.*

Mundentur, & ad mollitiem decoquantur in

Aquę communis ℔ *vj.*

Poſteà extrahatur S. A. pulpa, quæ ſervetur, ac in decocto à radicibus relicto, coquantur.

Paſſularum mundatarum ℥ *xviij.*

Et pulpa extrahatur, dehinc in decocto à paſſulis relicto, bulliant ad mollitiem nempe

Herbarum *Salviæ acutæ*
Hyſſopi,
Veronicæ,

Hede-

Hederæ terrestris,
Pulmonarię maculatę. . . . ana m.ij.

R... Extrahatur earum pulpa tunc
Decocti colati,
Sacchari albissimi . . . . ana ℔ ij.

Coque in syrupum crassioris consistentiæ; addendo pulpas *herbarum,*
Radicum,
passularum supradictas,
Amygdalarum dulcium mundatarum,
pineorum recentium probè, ac minutissimè contusorum. . . . . ana ℥ v.

Omnia simul permista, coquantur lento igne spathula assiduè movendo ad electuarii mollis consistentiam, cui addantur.

Pulveris Cinnamomi electi ʒ *iij.*
Croci boni ℈ *ij.*

Misce optimè, & serva ad usum.

In phthisis, hecticis, emaciatis, & sanguinem spuentibus, ac in omnibus thoracis affectibus valde proficuum.

Dosis ad ℥ ß ter, quaterve in die.

CAPUT VI.

DE GELATINIS.

Gelatina est fructuum maturorum succus, seu decoctum ex cartilaginosis animalium partibus, ad consistentiam spissiorem, viscosam, splendentem, & solidam redactum, & communiter extemporaneè fiunt.

GELATINA CORNU CERVI.

R... *Rasuræ C. C.* ℔ ß.
Aquæ communis tepidæ ℔ *jv.*

Coquantur igne lento in vase fictili vitreato, optimè clauso per horas duas, posteà cola forti cum expressione, cui adde

Saccha-

Sacchari albi ℥ vj.

Cum albumine ovi clarificentur, addendo in fine

Vini albi optimi ℥ jv.

Succi limonum ℥ j.

Bulliant leviter ad Gelatinæ consistentiam, quæ antequam refrigeretur, in patinas effundatur, ut in massam splendentem reducatur.

Humorum malignitati resistit, vomitum, & diarrhœam cohibet, ac sanguinis sputo confert, nutrit, atque roborat, ideoque in hectica febre prodest.

Dosis cochlear unum bis in die.

CAPUT VII.

DE JULAPIIS.

JUlepus, vel Julapium, est medicamentum liquidum ex aquis distillatis, decoctis, pulveribus, confectionibus, & aliis paratum, saccharo, seu syrupis idoneis dulcoratum.

℞... JULEPUS ADSTRINGENS, ET ROBORANS.

Aquæ Plantaginis,
Portulacæ,
Tormentillæ.. . . . . . *ana* ℥ jv.
Cinnamomi cydoniatæ ℥ ij.
Diascordii Fracastorii ℈ jv.
Pulveris boli armenæ Orientalis ʒ j.
terræ Japonicæ ℈ j.
Syrupi corallorum ℥ j ß.
Misce, & fiat Julepus S. A.

Valet in diarrhœa symptomatica, & aliis alvi fluxibus sistendis.

Dosis ℥ *iij bis, vel semel in die.*

℞... JULAPIUM REFRIGERANS CORDIALE.

Aquæ Scorzoneræ,

Oxalidis,
Cichorii . . . . ana ℥ vj.
Syrupi ex acido citri ℥ j ß.
Confectionis hyacinthorum ʒ ij.
Salis prunelæ, seu anodini mineralis,
Tincturæ Chermes . . . . ana ʒ j.
Misce S. A. ad usum.

In febribus, dum æger præ caloris incendio ferè comburitur, prodest, sitim sedat, & nimiam sanguinis ebullitionem temperat.

Dosis ℥ jv.

℞. JULAPIUM STOMACHICUM.

... *Aquæ totius Citri,*
Absinthii,
Menthæ . . . . ana ℥ jv.
Cinnamomi hordeatæ ℥ ij.
Salis Absinthii ℈ jv.
Tincturæ ligni Aloes ʒ ij.
Syrupi corticum Citri ℥ j.
Misce S. A.

Cor, & stomachum roborat, appetitum movet, ac spiritus reficit.

Dosis cochleatim.

℞. JULAPIUM CEPHALICUM, SEU CAPITALE.

... *Aquæ Cerasorum nigrorum,*
Florum Stœchados,
Pæoniæ . . . . ana ℥ vj.
Syrupi betonicæ coronariæ ℥ j.
Pulveris Imperialis ℈ jv.
Tincturæ Castorei,
Cranii humani succinatæ ana ʒ ij.
Misce, & fiat Julapium S. A.

Ad epilepsiam, & affectiones quascumque convulsivas, ac soporosas, ad capitis dolorem, vertiginem, & paralysim prodest.

Dosis

Dosis cochleatim.

R... JULAPIUM ANTI-HYSTERICUM CORDIALE.

Aquę Melissæ Camphoratæ,
Rutę,
Florum tilię . . . . ana ℥ vj.
Theriacalis ℥ ij.
Confectionis Alchermes S. O. ʒ ij.
Syrupi florum tunicæ ℥ j ß.
Tincturæ anti-hystericę ʒ j.
Margaritarum pręparatarum, vel matris perlarum ℈ jv.
Misce S. A.

Ad languores hystericos, aliosvè similes affectus confert.

Dosis ℥ iij.

R... JULAPIUM PECTORALE ANTI-PLEURITICUM.

Decocti pectoralis ℔ j.
Syrupi jujubarum,
hederæ terrestris. . . . ana ℥ ß.
Pulveris sanguinis hirci,
Mandibulæ Piscis Lucii pręparatorum ana ℈ ij.
Eleosacchari gummi ammoniaci, ʒ ij.
Misce optimè.

Incidit, attenuat phlegma crassum in pectore hærens, & facilè anacatharsim movet.

Dosis ℥ jv.

CAPUT VIII.

DE MIVIS.

MIva, species est syrupi viscido-crassioris, ex succis, vel decoctis, melle, sive saccharo confecta.

R... MIVA CYDONIORUM SIMPLEX.

Succi Cydoniorum depurati ℔ xij.

Coque igne lento in vase fictili vitreato ad remanentiam librarum sex, in quibus dissolve.

Sacchari albi ℔ iij.

Clarificentur, & coquantur ad syrupi crassioris consistentiam, dein cola, ac repone ad usum.

Stomachum roborat, vomitum sistit, & alvi profluviis prodest.

Dosis ab ℥ j. *ad* ℥ ij.

MIVA CYDONIORUM AROMATICA.

℞. *Succi Cydoniorum depurati* ℔ xx.
Sacchari albi ℔ vj.

Coquantur, & clarificentur S. A. ad syrupi spissioris consistentiam, cui extra ignem, infusio sequens addatur.

℞. *Cinnamomi electi,*
Cardamomi majoris . . . . . *ana* ℥ iij.
Caryophyllorum ℥ ij.
Zinziberis,
Mastiches,
Macis . . . . *ana* ℥ j ß.
Ligni Aloes, seu Santali citrini ℥ ij. ß.
Croci ℥ ij.

Omnia, præter crocum, leviter contusa injiciantur in
Vini albi optimi ℔ j.

In vase clauso, & loco tepido per viginti quatuor horas infundantur, posteà cola, & exprime; liquor expressus cum Miva optimè misceatur, & ad usum reponatur.

Validiores habet vires, quàm præcedens.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j ß.

CAPUT

CAPUT IX.

DE SYRUPIS.

SYrupi sunt medicamenta liquida ex decoctis, infusionibus, succis, sive aliis liquoribus saccharo confecta, ad mellis liquidi consistentiam redacta.

DE SYRUPIS ACIDIS.

SYRUPUS ACETOSUS SIMPLEX.

R... *Sacchari albissimi pulverisati* ℔ iij.
Aceti vini acerrimi ℔ j ß.

Misceantur optimè in vase figulino vitreato, & igne lento saccharum dissolvatur, simulque evaporentur in syrupi consistentiam, & reponatur ad usum.

In affectibus calidis, biliosis, æstuantibus, & in febribus malignis confert.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

SYRUPUS EX ACIDO LIMONUM.

R... *Sacchari albissimi pulverisati* ℔ *jv.*
Succi recentis limonum, seu citri per subsidentiam depurati ℔ *ij.*
Misce, & fiat syrupus, ut supra S. A.

Cardiacus est, refrigerat, humectat, vermes necat, humorum putrefactionem arcet, febris quoque calorem temperat.

Dosis ab ℥ *j* ß *ad* ℥ *ij.*

SYRUPUS EX SUCCO AGRESTÆ.

R... *Sacchari albi in pulverem redacti* ℔ *ij.*
Succi recentis omphacii depurati ℔ *j.*
Misce optimè, & Syrupum confice S. A.

Refrigerat, vomitiones sistit, & in ventris fluxu bilioso convenit, sitim sedat, viscerum calorem temperat, ac stomachum roborat.

Dosis

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS GRANATORUM ACIDORUM.

℞... *Sacchari albissimi pulverisati* ℔ *ij.*
Succi granatorum acidorum recenter expressi, & depurati ℔ *j.*
Fiat syrupus S. A.

Refrigerans est, putredinem arcet, vomitui, & alvi fluxui prodest.

Ad gutturis excoriationes, & oris, gargarismatibus permistus, valet.

Dosis ab ℥ j ad ℥ j ß.

Eadem methodo fiunt Syrupi ex succis
Aurantiorum.
Grossulariæ, seu Ribium rubrorum.
Berberum,
Acetosæ,
Pomorum,
Cerasorum,
Baccarum Myrti,
& similium.

Nota: quòd syrupi omnes suprà descripti, etiam sequenti parantur methodo.

℞... *Sacchari clarificati ad consistentiam tabellarum cocti.* ℥ *xxxij.*
Succi ex acido nempe de limonibus, Sive citreis depurati, q. s. hoc est ℥ *xjv.*

Misceantur optimè cum cochleari in vase figulino vitreato, ut syrupus in debitam consistentiam resultet, ad usum servandus.

SYRUPUS CYDONIORUM.

℞... *Sacchari clarificati ad consistentiam tabellarum cocti* ℔ *jv.*
Succi Cydoniorum recentis, & depurati ℔ *ij.*

Coquantur igne lento ad syrupi crassioris consistentiam S. A.

Ventri-

Ventriculum roborat, vomitum, & alvi fluxum cohibet, dysentericis, ac cœliacis confert.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

DE SYRUPIS PECTORALIBUS.

SYRUPUS VIOLARUM SIMPLEX USUALIS.

R... *Florum violarum recentium cum calicibus* ℔ *j.*

Injice in vase terreo vitreato superaffundendo

Aquæ communis tepidæ ℔ *jv.*

Macerentur per horas octo vase clauso, posteà calefiant igne lento, colentur, & exprimantur, in colatura rursus tantumdem florum violarum recentium infunde pari temporis intervallo, iterum cola, & exprime, in expresso dissolve

Sacchari albi ℔ *vj.*

Misce optimè, & cum ovi albumine clarificentur, & coquantur ad syrupi consistentiam, S. A.

Humectat, & refrigerat, in pectoris calidis affectibus valet, in tussi sicca, ac urinæ ardore prodest.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

Nota: quòd in defectu florum violarum recentium injiciantur florum violarum siccarum ℥ jv. servanda methodus supra descripta: ad idem valet.

Dosis eadem quoque est.

Simili modo fiunt Syrupi

Florum tunicę,

Papaveris rhæados,

Nymphæę, &

similium florum.

SYRUPUS VIOLARUM COERULEUS, SEU Violaceus.

R... *Florum violarum recentium à calicibus mundatorum* ℔ *j.*

Ponantur in vase fictili vitreato, quibus superaffunde

Aquę fontanæ ferventis ℔ *ij.*

Ma-

Macerentur, vase clauso, per horas octo, posteà igne lento calefiant, colentur, & exprimantur, expressioni adde

Sacchari albissimi pulverisati ℔ *jv.* & ℥ *jv.*

Ponantur super ignem lentum, ut saccharum absque ebullitione omninò dissolvatur, & syrupus jam refrigeratus servetur.

Pectus refrigerat, & humectat, humores acres dulcorat, choleramque temperat; cordialis quoque, & pectoralis est.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS EX SUCCO POMORUM REDOlentium.

R... *Sacchari clarificati ad tabellarum consistentiam cocti.* ℔ *iij.*

Succi pomorum redolentium recenter expressi, & per subsidentiam depurati ℔ *j* ß.

Coque in Syrupum S. A.

Cordialis, & pectoralis est, humores melancholicos, ac adustos temperat.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

SYRUPUS HEDERÆ TERRESTRIS.

R... *Summitatum hederę terrestris mediocriter exiccatarum* ℔ *j.*

Aquę ejusdem distillatæ ℔ *jv.*

Macerentur in vase terreo vitreato per spatium viginti quatuor horarum, dein leniter ebulliant, colentur, & exprimantur, colaturæ adde

Sacchari clarificati ℔ *jv.*

Fiat Syrupus S. A.

Commendatur ad thoracis affectus, & saniosa, & cruenta sputa, ad phthisim quoque, & apostemata purulenta.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *j* ß.

Simili modo fiunt Syrupi

Tussilaginis.

Capillorum veneris.

SYRU-

SYRUPUS SCORZONERÆ.

R... *Radicum Scorzoneræ recentium,*
& mundatarum ℔ *j.*
incidantur minutim, & cum
Aquę communis tepidæ ℔ *jv.*

Coquantur igne lento in vasę fictili vitreato per semihoram, tunc cola, & exprime; expressioni adde
Sacchari albi clarificati ℔ *iij.*

Coquantur S. A. ad Syrupi consistentiam.

Nimium viscerum, & cordis temperat calorem, partes ipsasque roborat, febribus pestilentibus confert.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Non absimili modo parari possunt
Syrupi simplices
De Althæa,
Cynoglosso,
Symphyto, & similibus.

SYRUPUS CICHORII SIMPLEX.

R... *Succi Cichorii depurati,*
Sacchari albi . . . . ana ℔ *ij.*

Coquantur, & cum ovi albumine clarificentur, & fiat Syrupus S. A.

Ad hepatis ardores confert, puriorem sanguinem reddit; cor, & stomachum roborat, in morbo laterali convenit.

Dosis à ℥ *j ad* ℥ *j* ß.

Simili modo fiunt Syrupi
Fumariæ,
Urticæ,
Apii,
Portulacę,
Borraginis,
Cochleariæ,
& similium,

SYRUPUS DE MENTHA SIMPLEX.

R... *Summitatum Menthę crispę mediocriter exiccatarum* ℥ ij.
Aquæ Menthę stillatæ ℔ ij.

Infundantur, & digerantur, vase clauso, in Balneo cinerum, vel alio loco calido per duodecim horas, colentur, & cum

Sacchari clarificati ℔ ij.

Fiat syrupus S. A.

Stomachicum est, ventriculum roborat, & calefacit, singultum, & vomitum inhibet, flatusque dissipat, in affectibus uterinis prodest, ac lumbricos enecat.

Dosis à ʒ *ij ad* ℥ ß.

Similii modo parantur in propriis aquis syrupi

De Hyssopo,
Scordio,
Melissa,
Arthemisia,
Stœchade,
& similibus.

SYRUPUS ABSINTHII SIMPLEX.

R... *Absinthii in umbra siccati* ℥ vj.

Infunde in vase fictili vitreato per horas duodecim, cum

Aquę Absinthii distillatæ ℔ jv.

Dein cola, colaturæ adde

Sacchari clarificati ℔ jv.

Coque in syrupum S. A.

Ventriculum roborat, jecur simul, & alia viscera; coctionem juvat, vomitum cohibet, flatusque dissipat.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j.

SYRUPUS MECONII.

R... *Capitum Papaveris albi sine seminibus exiccatorum* ℥ xvj.

Contundantur modicè, & in vase terreo vitreato injiciantur, superaffundendo

Aquæ

Aquę communis tepidę ℔ *xx.*

Infundantur per horas duodecim, coquantur igne lento ad tertiæ partis remanentem, cola, & exprime, expressioni adde

Sacchari albi ℔ *jv.*

Coquantur in syrupum S. A.

Tussim siccam, & catarrhalem temperat, somnum inducit, dolores lenit, hæmorrhagias sistit, humores tenues incrassat, & acres dulcorat.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij aut ℥ ß.

Nota: quòd hic syrupus, *pro omnibus syrupis capitum papaveris albi* in Medicina inservit.

SYRUPUS ROSARUM SICCARUM.

R... *Rosarum rubrarum exungulatarum arefactarum in umbra* ℥ *viij.*

Macerentur per viginti quatuor horas super cineres calidos in

Aquę communis tepentis ℔ *vj.*

Posteà cola, ac leviter exprime, colaturæ adde

Sacchari optimi clarificati ℔ *jv.*

Fiat syrupus S. A.

Adstringens est, in omnibus alvi fluxibus, & hæmorrhagiis prodest.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

SYRUPUS QUINÆ QUINÆ.

R... *Corticis Peruvianę pulveratæ* ℥ *jv.*

Mitte in vas idoneum, affunde

Spiritus vini rectificati *q. s.*

Ut fiat massa, maceretur per aliquot horas, dein adde

Vini albi electi ℔ *ij.*

Digerantur per biduum in loco calido, vase bene obturato, posteà igne lento una, vel altera ebullitione decoquantur, fiat colatura, & cum

Sacchari in tabellæ consistentiam, cocti ℔ *ij.*

 Fiat

Fiat syrupus S. A.

Ad febres omnes intermittentes debellandas valet ; & vermes interimit.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS CORTICUM CITRI AMARUS.

℞... *Flavedinis corticum citri, seu limonum* ℔ *j.*
Aquæ corticum citri odoratæ ℔ *ij.*

Infundantur per biduum in vase optime clauso, posteà leviter igne lento decoquantur, colentur levi cum expressione, colaturæ adde

Sacchari clarificati ad consistentiam tabellarum cocti ℔ *iij.*

Fiat syrupus lege artis, ad usum servandus.

Cor, & ventriculum roborat, in cordis palpitatione prodest, vitales spiritus reficit, & coctionem jubat.

Dosis à ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Simili modo paratur syrupus
Corticum Aurantiorum.

SYRUPUS CORTICUM CITRI ESSENTIALIS.

℞... *Aquæ essentialis spirituosæ corticum citri* ℔ *j.*
Sacchari clarificati ad electuarii solidi consistentiam cocti ℔ *iij.*

Fiat syrupus, ut artis est, ad usum servandus.

Ad idem præstat, sed magis cum efficacia roborat.

Dosis eadem.

SYRUPUS CINNAMOMI.

℞... *Aquę Cinnamomi stillatę* ℔ *j.*
Cinnamomi acutissimi crassiusculè triti ℥ *j.*

Immitte in Matracium, & fiat tinctura S. A. posteà filtra, & cum

Sacchari in tabellæ consistentiam cocti ℔ *ij.*

Fiat Syrupus S. A.

Ad cordis, & totius corporis vires reficiendas, & restauran-

randas valet; ventriculum languidum à frigore roborat, coctionem juvat, appetitumque movet.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

Simili modo parantur Syrupi

Florum Aurantiorum cum

Aqua Naphæ.

Caryophyllorum, & similium

Aromaticorum.

SYRUPUS BALSAMI, SEU BALSAMICUS.

℞... *Balsami albi* ℥ iij.

Aquæ Tussilaginis ℔ j ß.

Immittantur simul in matracium vitreum, optimè obturatum, & in Balneo arenæ per horas tres decoquantur, cola, colaturæ adde

Sacchari albissimi in pulverem

redacti ℔ iij.

Fiat Syrupus S. A.

Anti-asthmaticus, & anti-phthisicus est, stomachum roborat, coctionemque juvat.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

SYRUPUS KERMES.

℞...*Granorum Kermes electorum* ℥ vj.

modicè tere, & in

Aquę communis ferventis ℔ ij.

Infunde per duodecim horas in vase figulino vitreato, dein igne lento, & vase optimè clauso per horam decoquantur, colentur, ac residuum iterum cum

Aquæ communis ℔ ij.

Ut supra percoquatur, coletur, & exprimatur, colaturæ adde

Sacchari albissimi ℔ ij.

Clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

Adstringens, & cardiacus est; spiritus reficit, sudorem movet; caput & cor valde roborat, ac morbillos erumpere facit.

Dosis

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

Nota: quòd *hic syrupus ad confectionem Alchermes* paranda, inservit.

SYRUPUS ROSARUM, SEU RHODOSACCHARUM

R... *Infusionis, seu succi Rosarum rubrarum* ℔ *ij.*
Sacchari albi clarificati ℔ *jv.*

Coquantur in syrupum, S. A.

Stomachum roborat, flatus dissipat, & humores crudos concoquit.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS PÆONIÆ.

R... *Radicis Pœoniæ maris contusæ* ℔ *j.*
Aquæ communis ℔ *jv.*

Bulliant igne lento per semihoram, cola, & cum
Sacchari albi ℔ *iij.*
clarificentur, & in syrupum coquantur S. A.

Capitalis, & anti-epilepticus est, in apoplexia, & paralysi utilis.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j ß.

DE SYRUPIS COMPOSITIS
Alterantibus.

SYRUPUS DE QUINQUE RADICIBUS.

R.. *Radicum Apii,*
Fœniculi,
Petroselini,
Rusci,
Asparagi.......... ana ℥ jv.

Incidantur minutim, & in
Aquę communis tepidæ ℔ *xjv.*

Coquantur in vase terreo vitreato, & igne lento ad remanentiam librarum octo: cola, & exprime, expressioni adde
Sacchari albi ℔ *vj.*
Clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

Aperiens, & reserans est, ac urinam pellit.

Dosis

Dosis ab ℥ ß ad ℥ ij.

Nota: quòd *hic syrupus, pro syrupo de duabus radicibus inservit*, & quando à Medicis cum aceto præscribitur, tunc additur Aceti parum.

SYRUPUS DE MUCAGINIBUS.

℞... *Seminis Althęę,*
Malvarum,
Cydoniorum.. .. .. .ana ℥ ß.
Gummi Tragacanthi ʒ *j.*

Infundantur calidè per sex horas in libris quatuor decocti foliorum malvarum, seminis papaveris albi, & granorum Alkekengi, posteà colentur, ac exprimantur, & cum
Sacchari albi clarificati ℔ *jv.*
Fiat syrupus S. A.

Urinæ ardorem temperat, & dolores nephriticos demulcet; humores in pectus delabentes dulcorat, & sputum facilitat.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS JUJUBARUM.

℞... *Jujubarum mundatarum* *n. lx.*
Hordei à sordibus purgati, & loti ℥ *j.*
Seminis papaveris albi,
Melonum,
Lactucæ,
Capillorum veneris .. .. .ana ʒ *iij.*

Omnia injiciantur in vase terreo vitreato, quibus superaffunde
Aquę communis tepentis ℔ *viij.*

Coquantur per semihoram igne lento, addendo in fine
Liquiritiæ rasę, & contusę ℥ *j.*
Florum violarum ʒ *iij.*
Seminis Cydoniorum,
Malvarum,
Gummi Tragacanthi .. ana ʒ *ij.*

Levi ebullitione facta, cola, colaturæ adde

Saccha-

Sacchari albi ℔ v.

Cum albumine ovi clarifica, coque in syrupum S. A.

Hic syrupus easdem obtinet vires, quòd præcedens.

Dosis eadem est.

SYRUPUS ALTHÆÆ

R... *Radicum Althææ rasarum à meditullio repurgatarum* ℥ ij.
Graminis,
Asparagi,
Capillorum veneris,
Passularum enucleatarum,
Cicerum rubrorum .... ana ℥ j.
Summitatum Althææ,
Malvę,
Parietariæ,
Pimpinellę ..... ana m. j.
Seminum quatuor frigidorum majorum, & minorum. .... ana ʒ j.

Incisis, & contusis, injice in vase terreo vitreato, superaffundendo

Aquæ communis tepidæ ℔ viij.

Coquantur per semihoram, addendo in fine

Liquiritiæ rasę, & contusę ℥ j.

Separentur ab igne, posteà cola, colaturæ adde

Sacchari albi ℔ vj.

Fiat syrupus S. A.

Ad idem valet, quòd præcedens.

Dosis eadem est.

SYRUPUS LIQUIRITIÆ

R.. *Radicis liquiritię rasæ, & contusæ,*
Capillorum veneris...... ana ℥ j.
Hyssopi sicci ℥ ß.
Aquę fontanæ ferventis ℔ iij.

Omnia ponantur in vase terreo vitreato, & per horas viginti quatuor macerentur, calefiant, & colentur, colaturæ adde

Saccha-

Sacchari albi ℔ j ß.
Mellis optimi ℥ viij.

Clarifica, & in syrupum crassum coque, ac in fine adde

Aquę rosarum ℥ jv.

Cola, & serva ad usum.

Thoracem, & pulmonem per anacatharsim expurgat, ideoque diuturnæ tussi, & pleuritidi auxiliatur.

Dosis à ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS DE ABSINTHIO.

R... *Summitatum Absinthii siccatarum* ℥ viij.
Rosarum rubrarum ℥ ij.
Cinnamomi acuti ʒ iij.

Macerentur omnia per horas viginti quatuor, in

Vini albi optimi, &
Succi Cydoniorum .... *ana* ℔ iij.

Coque igne lento per semihoram, cola, colaturæ adde

Sacchari albi ℔ iij.

Coque in syrupi crassioris consistentiam, coletur, & adde

Aquæ Cinnamomi ℥ ij.

Misce optime, & serva ad usum.

Ventriculum roborat, coctionem juvat; appetitum excitat; flatus dissipat; & in mixturis stomachicis, ac febrifugis additur *à* ℥ ß *ad* ℥ *j*.

SYRUPUS MENTHÆ.

R... *Summitatum Menthæ mediocriter exiccatarum* ℔ ß.
Rosarum rubrarum ℥ ij.
Succi Cydoniorum, &
Granatorum acidorum ana ℔ ij.

Macerentur in vase terreo vitreato per horas viginti quatuor, dein igne lento leviter coquantur, colentur, & cum

Sacchari albi ℔ iij.

Fiat syrupus S. A. qui aromaticetur cum

Aquæ Cinnamomi ℥ ij.

Misce, & serva ad usum.

Ad idem valet, quod præcedens.

Dosis eadem est.

SYRUPUS LACCÆ.

℞... *Gummi Laccæ optimi* ℥ v.
Ficuum pinguium ℔ ß.
Lentium ℥ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ jv.

Coquantur igne lento per horæ quadrantem, tunc adde
Seminis Anisi ℥ iij.

Leviter coque, & statim ab igne separa, post coletur, colaturæ adde
Sacchari albi ℔ ij.
clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

In variolis, morbillis, aliisque similibus infirmitatibus prodest.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS DE KARABE.

℞... *Succini citrini grossè triturati,*
Opii thebaici in taleolas secti ana q.v.

In scutela terrea moderato igne succinum liquescat, sub finem adde opium, quod etiam similiter liquefiat, donec in massam abierit nigricantem.

℞... *Hujus massæ pulveratæ* ℥ iij.
Aquæ fontanæ ℔ iij.

Coquantur in vase figulino vitreato, igne lento, per horæ quadrantem, refrigeratum liquorem per manicam cola, & cum
Sacchari clarificati ad spissiorem consistentiam cocti ℔ iij.
Fiat syrupus S. A.

In tussim siccam ab humoribus acribus, & salsis productam confert, dulcorat; somnum suavem inducit; colicos dolores lenit; caputque roborat.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS CORALLIORUM.

℞... *Coralliorum rubrorum præparatorum* ℥ jv.

Succi granatorum
acidorum recenter expressi ℔ *ij.*

Digere igne arenæ per dies quatuor in matracium vitreum, identidem vas commovendo, tincturam decanta, tunc

℞... *Capitum papaveris albi*
abjectis seminibus ℥ *ij.*
Granorum Kermes ʒ *vj.*
Aquæ fontanæ ℔ *iij.*

Coque ad medias, cola, fortiter exprime, cum colatura, tinctura coralliorum, &
Sacchari clarificati ad electuarii
consistentiam cocti ℔ *vj.*
Fiat syrupus S. A.

Cordiales, & adstringentes vires habet, in fluxu hepatico, ac dysenterico commendatur, in ventris fluxibus laudatur, & ad abortum præcavendum utilis.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS SARSÆPARILLÆ.

℞... *Sarsæparillę* ℔ *j* ß.
Radicis Chinę minutim incisarum ℥ *iij.*
Aquę communis tepidæ ℔ *xvj.*

Macerentur in vase terreo vitreato, loco calido per dies tres, dein ad medias coquantur, colentur, colaturæ adde
Sacchari albi ℔ *vj.*
clarifica, & coque ad syrupi consistentiam S. A.

In massa sanguinea depuranda, transpiratione movenda laudatur; in morbis venereis, scabie, affectibus catarrhalibus egregiè conducit.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Nota: quòd hic syrupus, vulgariter (*de los remedios*) vocatur.

SYRUPUS ANTI-RHEUMATICUS.

℞... *Radicis Chinæ,*
Sarsæparillę,

Ligni Sancti............. ana ℥ ij.

Visci quercini,

Santali rubri,

Rasuræ Cornu Cervi, vel Eboris ana ℥ j.

Ligna, & radices incisæ, & contusæ macerentur vase terreo vitreato per horas viginti quatuor in

Aquæ tepidæ ℔ *xij.*

Dein coquantur ad dimidias, colentur, & exprimantur; in colatura dissolve

Sacchari albi ℔ *vj.*

clarifica, & in syrupum coque S. A.

In omnibus affectibus rheumaticis, ut in podagra, arthritide, in lue venerea, ac similibus ab ea præcipuè productis, haud sine fructu crebrò usurpatur.

Dosis à ℥ j ad ℥ iij.

SYRUPUS CICHORII COMPOSITUS.

℞... *Radicis Cichorii* ℥ *jv.*

Taraxaci, vel dentis Leonis,

Graminis........ ana ℥ j ß.

Foliorum Cichorii sylvestris,

Agrimonię,

Lactucæ,

Taraxaci,

Fumarię,

Lupuli........ ana ℥ iij.

Capillorum veneris,

Ceterach, seu Asplenii,

Cuscutę, sive epithymi,

Fructuum alkekengi..... ana ℥ ij.

Omnia pręparentur, & in

Aquę tepidę ℔ *xx.*

Coque ad medietatem, cola, & in colatura dissolve

Sacchari albi ℔ *viij.*

clarificentur, & coquantur in syrupum crassum S. A.

Obstructiones hepatis, splenis, & omnium viscerum aperit: ac ideo in cachexia, ictericia, & hydrope utitur. *Dosis*

Dosis à ℥ j ad ℥ ij.

DE SYRUPIS PURGANTIBUS SIMPLICIBUS.

SYRUPUS ROSARUM PALLIDARUM, SEU SOLUtivus Aureus.

R... *Florum Rosarum Alexandrinarum recentium* ℔ *vj.*
Aquæ communis ferventis ℔ *xx.*

Infunde per horas duodecim in vase terreo vitreato angusti oris, cola, & exprime, ac parem (in expresso) florum rosarum quantitatem adde, infunde similiter, ter id ipsum repete, colaturæ per manicam trajectæ adde
Sacchari albi ℔ *x.*
clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

Securè, & blandè humores crassos, & viscidos expurgat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

Nota, quòd hic syrupus, pro syrupo Rosarum ex novem infusionibus inservit.

SYRUPUS INFUSIONUM ROSARUM RUBRARUM.

R... *Infusionis Rosarum Rubrarum eodem modo paratæ, ut supra* ℔ *vj.*
Sacchari albi ℔ *iij.*

Clarifica, & coque S. A. ut fiat syrupus ad debitam consistentiam, qui coletur, & ad usum reponatur.

Ad viscera, caput, nempe cor, hepar, ventriculum, ac intestina roboranda commendatur: bilem temperat, & alvum suaviter educit, proindeque vi sua adstringenti ipsas partes roborat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

Simili modo fiunt syrupi
Florum Persicorum,
Violarum, &
Similium.

SYRUPUS DE RHAMNO CATHARTICO.

R... *Succi è Baccis maturis Rhamni*

Cathar-

cathartici recenter expressi, & per subsidentiam defœcati ℔ iij.
Sacchari albi ℔ ij.
Coque in syrupum S. A.

Humores serosos potenter expurgat, in hydrope, & similibus affectibus inservit.

Dosis à ℥j ad ℥iij.

SYRUPUS EMETICUS.

℞... *Vini emetici,*
Sacchari albi .... ana ℔ j.
Coque igne lento in syrupum S. A.

Vomitivum est, & ideò in omnibus infirmitatibus, in quibus vomitum desideratur, utilis est.

Dosis à ʒ ij ad ℥ j.

DE SYRUPIS PURGANTIBUS COMPOSITIS.

SYRUPUS CICHORII CUM RHABARBARO.

℞... *Rhabarbari electi minutim fracti* ℥ jv.
Salis Cathartici nostri ℥ j.

Immittantur in vas terreum vitreatum, quibus superaffunde

Aquæ ferventis ℔ jv.

Digerantur loco calido, vase obturato, per horas viginti quatuor, & ebullitione facta, cola, ac exprime, colaturæ adde

Syrupi cichorii compositi ℔ jv.
Fiat syrupus S. A.

Ad alvum leniter laxandam laudatur, & in cachexia, affectione hypochondriaca, & aliis infirmitatibus ab obstructione pendentibus.

Dosis à ℥ ß ad ℥ ij.

SYRUPUS CARTHAMI, SEU COMITIS.

℞... *Seminis Carthami,*
Radicis Polypodii mundati, & contusi...... ana ℥ jv.

In-

Infundantur, & macerentur per horas viginti quatuor in

Aquę ferventis ℔ xij.

Dein coquantur igne lento ad dimidias, colentur, in colatura ferventi infunde

Foliorum Sennæ mundatæ ℥ jv.
Seminis Anisi ℥ ß.
Salis Cathartici nostri ʒ vj.

Digerantur per horas duodecim, & post levem decoctionem, cola, colaturæ adde

Sacchari albi ℔ iij.

clarifica, & coque in syrupum crassum S. A.

Humores omnes expurgat, & communiter usurpatur in omnibus infirmitatibus, ubi opus est purgari.

Dosis à ℥ j ad ℥ jv.

SYRUPUS DE SCAMMONIO.

R... *Scammonii electi crassiusculè triti,*
Glycyrrhisę rasæ, & contusæ ana ʒ vj.
Iridis Florentinæ ʒ ß.
Spiritus Vini rectificati,
Aquæ communis . . . . . . ana ℥ viij.

Infundantur per dies tres in Matracium vitreum, benè obturatum, posteà tinctura per manicam coletur, colaturæ adde

Sacchari albi pulverisati ℔ ij ß.

Fiat evaporatio ad syrupi consistentiam S. A.

Ad expurgandos humores tartareos, & viscidos tenaces, in affectione hypochondriaca, apoplexia, lethargo, ac similibus affectibus idoneus est.

Dosis à ʒ iij ad ℥ j ß.

SYRUPUS SARSÆPARILLÆ SOLUTIVUS.

R... *Smilacis Asperæ* ℔ j ß.
Ligni Sancti,
Corticis ejusdem. . . . . ana ℥ viij.
Polypodii quercini ℔ j.
Hordei mundi ℥ vj.
Radicis chinę minutim sectę,

Cicho-

Cichorii. . . . . ana ℥ *ij.*
Aristolochiæ rotundę ℥ *j.*
Passularum, sine acinis ℥ *viij.*
Ivæ artheticę *m. iij.*
Radicis Gialappæ ℥ *j ß.*
Seminis Fumarię ℥ *j.*

Quæ contundenda, contundantur, & in
Aquæ communis ferventis ℔ *xl*

Infundantur per biduum in commodo vase, benè clauso; dein omnia mittantur in alembicum æneum, ritè stannatum, capitello, excipuloque instructum, juncturisque obseratis, distillentur, circiter ad libras liquoris decem, iterum

℞... *Hermodactylorum* ℥ *viij.*
Mechoacannæ ℥ *j ß.*
Asari ℥ *j.*
Epithymi ℥ *ij.*
Sennæ mundatæ ℥ *xvj.*
Florum Cordialium *p. ij.*
Salis nostri Cathartici ℥ *iij.*

Fiat omnium infusio in sufficienti quantitate liquoris, sive aquæ supra distillatæ per horas duodecim in vase clauso, dein una, vel altera ebullitione percoquatur, tolle ab igne, & parum detine, priusquam refrigeretur, coletur cum expressione, qua, & cum decocto in alembico à distillatione relicto, colato, valideque prælo expresso, &
Sacchari albi ℔ *xij.*
Mellis optimi ℔ *viij.*

Fiat ex arte Syrupus ad usum Medicum servandus.

Ad expurgandos viscidos, crassos, tartareosque humores, dolores à lue venerea productos, atque rheumaticos sedandos, pro specifico Medicamento habetur.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij per plures dies in lacte, vel sero lactis, aut in decocto radicis chinę, seu smilacis asperæ Peruvianæ.*

PARS

PARS QUARTA.

CAPUT I.

DE PULVERIBUS.

PUlvis eſt medicamentum ſiccum contuſione mediante, trituratione, aut lævigatione in particulas minutiſsimas redactum.

Pulveriſatio, ut ritè inſtituatur, obſervari debent ſequentia.

Primò: omnia ſimplicia friabilia, quæ faciliùs in pulverem abeunt, ut Scammonium, Aloe, reſina Gialappæ, Maſtiche, Olibanum, Gummi Ammoniacum, & ſimilia contundi minimè debent: nam ſola lævigatione in mortario facta pulveriſantur.

Secundò: aromata, herbæ, floreſque odorati ne diù contundantur, ſed ſuaviter in pulverem omnia ſunt redigenda: eorum namque particulæ ſalino-oleoſo-volatiles forti contuſione in fugam ſe arripiunt.

Tertiò: omnia corpora oleoſa, ſcilicet Nux Moſchata, Macis, Semina Frigida, & Calida, Amygdalæ, ac ſimilia, ſi ſola contundantur, in maſſam pinguem reducuntur, ideòque cum aridioribus, & terreſtrioribus medicaminibus, oleoſas videlicet particulas dividentibus, miſceantur, ut facillimè pulveriſentur.

Quartò: omnia ſimplicia ſpongioſa, & paleoſa, veluti Spica Indica, Schænanthum, Colocynthis, Agaricus, & ſimilia, cum forcipe minutim ſcindi debent, dein cum mucilagine tragacanthi in maſſam, mediante contuſione, redigantur: poſteà exiccentur, ut faciliùs in pulverem ſubtiliſsimum convertantur.

Quin-

Quintò: ligna varia, & cortices, ſicut Santalorum genera, Guajacum, ejus Cortices, & ſimilia, aqua priùs humectentur, pila deinde, ſive mortario æneo contundantur, ut aptè, ac ſine deperditione in pulverem ſubtiliſsimum reducantur.

Sextò: omnia ſalia acida, alkalia, vel volatilia, præparata mercurialia, & ſimilia, particulas acres, & corrodentes continentia, in mortario lapideo, aut vitreo cum piſtillo, lævigatione mediante, pulveriſentur.

Septimò: pulveres Bechici, vel Anti-phthiſici dicti, ut Haly, &c. aſſervari non debent, quia citò fiunt rancidi, & ideò recentes, extemporeque parandi ſunt.

DE PULVERIBUS PURGANTIBUS.

PULVIS DE TRIBUS, SEU CORNACHINUS.

R... *Scammonii Alepenſis,*
Cryſtalli tartari,
Antimonii diaphoretici ana p. æq.
Fiat omnium pulvis ſubtilis S. A.

Humores omnes blandè educit; vitia ventriculi, nauſeam, anorexiam corrigit; febribus intermittentibus, paralyſi, apoplexiæ, & ſimilibus affectibus perquàm idoneus eſt.

Doſis à ℈ j ad ʒ ß uſque ad ʒ j.

Nota: nos in hoc de tribus dicto pulvere, minimè de Scammonio ſulphurato recordari, quoniam ſulphuris fumo neutiquam ſcammonium optimè præparatur; maximè ſi ſit purum, & electum præparatione haud indiget.

PULVIS CATHOLICUS SOLUTIVUS.

R... *Scamonii Cydoniati* ℥ ß.
Radicis Mechoacannæ,
Gialappæ reſinoſæ ana ʒ vj.
Tartari vitriolati, ſeu ſolubilis ʒ iij.
Fiat Pulvis S. A.

Efficatior eſt ad omnes ferè humores excrementitios expellendos, bilioſos præſertim, & aquoſos, viſcerum obſtructiones pariter ſolvit.

Doſis

Dosis à ℈ j ad ℈ ij.

PULVIS AD SUPPOSITORIA.

℞... *Trochiscorum Alhandal* ℥ j.
Aloes succotrinæ ℥ j ß.
Salis Gemmei ℥ ij.
Fiat pulvis S. A. ad usum servandus.

DE PULVERIBUS ALTERANTIBUS.

PULVIS AROMATICUS ROSATUS.

℞... *Rosarum Rubrarum exungulatarum* ʒ xv.
Ligni Aloes,
Santali citrini .... *ana* ʒ iij.
Cinnamomi electi ʒ v.
Caryophyllorum,
Macis .... *ana* ʒ ij ß.
Nucis moschatæ,
Cardamomi minoris,
Radicis Galangæ .... *ana* ʒ j.
Spicæ nardi ℈ ij.
Fiat omnium pulvis subtilissimus S. A.

Cerebrum, cor, ventriculum, & alia viscera efficaciter roborat; alimentorum coctionem juvat, vomitum, & diarrhœam ab humoribus viscidis ortam, cohibet; ac appetitum excitat.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS DIAMARGARITI FRIGIDI.

℞... *Margaritarum orientalium præparatarum* ℥ ß.
Rosarum rubrarum exungulatarum,
Florum Violarum,
Buglossi .... *ana* ʒ iij.
Santali rubri,
citrini,
Ligni Aloes,
Radicis tormentillæ,
Baccarum Myrti,
Granorum Kermes,

 Succi-

Succini albi præparati,
Rasuræ eboris,
C. C. crudi . . . . ana ʒ ij.
Corallii rubri præparati ʒ iij.
Foliorum auri, & argenti ana n. xxx.
Fiat Pulvis subtilissimus S. A.

Omnia viscera roborat, vires deperditas reficit, & humorum malignitati resistit.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS IMPERIALIS.

℞... *Lapidis Bezoar Occidentalis ℥ ß.*
Margaritarum Orientalium preparatarum,
Smaragdorum præparatorum . . . . . . ana ʒ ij.
Succini albi preparati ʒ j ß.
Ligni Aloes,
Rasuræ C. C. crudi,
Radicis Pæonie,
Nucleorum seminis ejusdem,
Florum tiliæ,
Corallii rubri preparati,
Pulveris viperarum,
Ligni visci quercini,
Radicis Filipendulæ. . . . . . ana ʒ j.
Foliorum Auri,
Argenti . . . . . ana n. xxx.
Fiat ex arte pulvis subtilissimus.

Nervos roborat, & spiritus reficit, ideò in capitis affectibus prodest, ut in epilepsia, Apoplexia, paralysi, vertigine, & similibus; humorum malignitati resistit, ac meatuum cerebri obstructiones tollit.

Dosis à ℈ j ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS DE GUTTETA.

℞... *Radicis Pæoniæ maris ℥ j ß.*
Contrayervæ,
Ligni visci quercini.. . . . . ana ʒ vj.

Rasu-

Rasurę eboris,
Cornu Cervi,
Ungulę Alcis,
Cranii hominis inhumati,
Coralli rubri præparati,
Hyacinthorum præparatorum,
Lapidis Bezoar occidentalis ana ℨ *j* ß.
Foliorum Auri *n. l.*
Fiat pulvis ſubtiliſsimus lege Artis.
Ad idem valet. Doſis eadem eſt.

PULVIS EPILEPTICUS.

℞... *Radicis Fraxinellę,*
Contrayervę,
Serpentariæ virginianæ,
Pæoniæ maris,
Seminis ejuſdem,
Cornu Cervi crudi,
Ungulæ Alcis,
Viſci Quercini .... ana ℨ *ij.*
Radicis Valerianæ ſylveſtris ℥ *j.*
Coralli rubri prępararti,
Cranij hominis non humati,
Lapidis Bezoar occidentalis ana ℥ *iij.*
Hyacinthorum prępararorum ℨ *j.*
Fiat omnium pulvis ſubtiliſsimus, cui adde
Foliorum auri *n xl.*
Et ad uſum ſervetur.
Ad idem valet.
Doſis eadem.

PULVIS LÆTIFICANS.

℞... *Ligni Aloes, vel ſantali citrini,*
Zedoariæ,
Croci,
Seminis ocimi,
Caryophyllorum,

Corticum exteriorum citrei,
Galangę,
Macis,
Styracis Calamitæ,
Nucis moſchatæ . . . . ana ʒ *v.*
Camphoræ ʒ *j.*
Raſuræ Cornu Cervi
Eboris,
Seminis Aniſi,
Margaritarum orientalium præparatarum ana ʒ *ij.*
Foliorum Auri,
Argenti . . . . . . an a n. lx.

Fiat pulvis S. A.

Ad cordis affectus, ejuſque palpitationem, & tremorem confert, intemperiem ventriculi, ac hepatis frigidam, humidamque corrigit, coctionem adjuvat; malum corporis habitum emendat: coloris gratiam conciliat; oris quoque halitum gratum efficit, & vires deperditas inſtaurat.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ *ij vel* ʒ *j.*

PULVIS è CHELIS CANCRORUM, SEU LAPIS de contrayerva.

℞... *Apicum nigrorum Chelarum*
Cancrorum ℥ *iij.*
Oculorum Cancrorum fluviatilium,
Corallii rubri,
Succini albi pręparatorum,
C. C. philoſophicè præparati ana ℥ *j.*
Radicis contrayervæ,
Margaritarum orientalium præparatarum,
Lapidis Bezoar occidentalis . . . . . ana ℥ ß.
Truncorum viperarum ʒ *ij.*

Fiat omnium pulvis S. A.

Alii cum gelatina C. C. lapides ovales conficiunt, qui poſteà ſiccant, & ad uſum ſervant, ſub nomine Lapidum Contrayervę, qui ad eoſdem uſus inſerviunt, ut Lapis de Goa (vulgo) de Gaſpar Anton.

Hic

Hic pulvis bezoardicus eſt, ſanguinem puriorem reddit; ſudorem promovet; in variolis, morbillis, & ſimilibus affectibus idoneus valde.

Doſis à ℈ j ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS CACHECTICUS.

℞. *Croci Martis aperientis* ℥ j.
Radicis Ari ʒ j ß.
Succini albi præparati,
Corallii rubri præparati,
Cinnamomi acuti,
Margaritarum præparatarum ana ℈ jv.
Sacchari canti ℥ j ß.
Fiat omnium pulvis ſubtiliſsimus S. A.

Ad acidum viſcidum invertendum efficacior eſt; obſtructiones primarum viarum menſenterii, & aliorum viſcerum reſerat, ideoque in cachexia, melancholia, & ſimilibus morbis proficit.

Doſis à ʒ ß ad ʒ j ß.

PULVIS DIATRAGACANTHI FRIGIDI.

℞. *Gummi tragacanthi albiſsimi* ℥ j.
Arabici albi ʒ v.
Liquiritiæ raſæ ʒ j.
Seminis Melonum,
Cucurbitæ,
Amyli .... *ana* ʒ ij.
Seminis papaveris albi ʒ j ß.
Sacchari Canti ℥ j ß.
Fiat omnium pulvis S. A.

Ad tuſsim ſiccam, ab humoribus acribus, & ſalſis productam, confert: ideoque phthiſicis, ſanguinem ſpuentibus, & faucium aſperitati ſuccurrit.

Doſis à ʒ j ad ʒ ij.

Nota: quòd ſemina frigida, & papaveris albi non ſunt addenda, nec miſcenda in hac compoſitione, ne rancida fiat, niſi eo tempore, quo Medicus eam expoſtulet.

PUL-

PULVIS ANTI-PHTHISICUS (de Haly dictus.)

R... *Seminis papaveris albi* ℥ vj.
Gummi arabici albi,
Tragacanthi albi,
Amyli,
Rasurę eboris,
Liquiritiæ rasæ......... ana ʒ ij.
Semminis Cydoniorum,
Portulacæ....... ana ℥ ß.
Melonum,
Cucurbitæ ..... ana ℥ j.
Sacchari canti, seu albi ℥ iij & ʒ vj.
Fiat ex Arte pulvis.

Ad idem valet, ac pulvis præcedens.

Dosis eadem est.

Nota: quòd hic pulvis, semper recens parari debet, nam si servetur, rancidus citò evadit.

PULVIS RESTRICTIVUS.

R... *Boli armenæ,*
Lapidis hæmatitis........ ana ℥ ij.
Radicis Bistortę,
Rosarum rubrarum,
Baccarum Myrti,
Balaustiarum,
Nucum Cupressi.......... ana ℥ j.
Mastiches,
Myrrhæ,
Thuris,
Sanguinis Draconis....... ana ℥ ß.
Fiat pulvis S. A.

Ad sanguinis fluxum narium, hæmorrhoidarum, & aliarum corporis partium pro usu externo, cum ovi albumine permixtus valet: sumitur quoque in ventris profluvio, & sputo cruento. *Dosis*

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

PULVIS DIARRHODON.

℞.. *Rosarum rubrarum exungulatarum ʒ vj.*
Santali citrini
Rubri . . . . ana ʒ j ß.
Ligni aloes,
Cinnamomi electi,
Acori veri,
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris,
Croci,
Mastiches,
Cardamomi minoris,
Macis,
Seminis Anisi,
Fœniculi,
Ocimi,
Margaritarum præparatarum ana ʒ ß.
Fiat pulvis subtilissimus S. A.

Caput, & omnia viscera roborat, frigidum stomachum fovet, coctionem juvat, appetitumque excitat, & vomitum cohibet.

Dosis à ℈ j ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS TRIUM SANTALORUM.

℞... *Trium Santalorum,*
Rosarum rubrarum ab ungulis mundatarum,
Liquiritiæ rasæ . . . . ana ℥ ß.
Seminis endiviȩ,
Portulacȩ,
Melonum mundatorum,
Gummi tragacanthi albi,
Arabici albi . . . . ana ʒ j.
Rasurȩ eboris ʒ ij.
Fiat pulvis S. A.

In omni ſtomachi, & hepatis incaleſcentia confert, dyſentericis, atque hecticis ſalutaris eſt.

Doſis à ʒ ß ad ℈ jv.

PULVIS PAPÆ BENEDICTI.

R... *Seminis Coriandri,*
Aniſi,
Fœniculi,
Carvi,
Seſeleos Maſsiliæ,
Radicis Zedoariæ,
Liquiritiæ raſæ,
Cinnamomi electi .... *ana* ℥ ß.
Sacchari albiſsimi ℥ *vj.*
Fiat pulvis S. A.

Ad ſtomachi frigidos affectus valet, coctionem adjuvat, & flatus diſsipat.

Doſis à ʒ j ad ʒ ij.

PULVIS STOMACHICUS, SIVE ARI COMPOSITUS.

R... *Radicis Ari* ℥ *ij.*
Calami Aromatici officinarum ℥ *j.*
Matris perlarum præparatarum ℥ ß.
Cinnamomi electi ʒ *iij.*
Salis Abſinthii,
Tartari vitriolati .... *ana* ℈ *jv.*
Sacchari roſati tabellati ℥ *v.*
Fiat ex arte pulvis ad uſum ſervandus.

Stomachum firmat, & coctionem juvat, appetitum promovet, in capitis affectibus, nempe in vertigine, melancholia hypocondriaca, cachexia, febribuſque intermittentibus valde ſalutaris, obſtructiones deinde aperit, & arenulas pellit.

Doſis à ℈ j. ad ʒ j.

PULVIS CONTRA ABORTUM.

R... *Radicis Tormentillæ,*

Sym-

Symphyti majoris,
Bistortæ . . . . ana ℥ iij.
Balaustiarum,
Granorum Kermes . . . . . . ana ℥ ij.
Seminis Plantaginis,
Berberis . . . . ana ℥ j.
Rasurę Eboris ℥ j ß.
Sanguinis Draconis ℥ ij.
Mastiches ℥ j.
Terrę sigillatę ℥ iij.
Succini albi prępareti,
Corallii rubri præparati . . ana ℥ j ß.
Terrę Japonicę ℥ j.
Laudani opiati ℈ ß.
Fiat omnium pulvis S. A.

Non solùm ad Abortum præcavendum, sed etiam ad alvi profluvium, & quamlibet hæmorrhagiam valet.

Dosis à ℈ j ad ℥ j.

PULVIS AD CASUM.

R. *Mumię,*
Sanguinis Hirci pręparati,
Terrę sigillatę . . . . ana ℥ vj.
Rhabarbari ℥ j ß.
Fiat pulvis subtilis S. A. cui adde
Spermatis Ceti ℥ iij.
Misce exactè in mortario lapideo, & serva ad usum.

Præcipitatis ab alto, contusis, & fractis proficit.

Dosis à ℥ ß ad ℥ j.

CAPUT II.

DE ELECTUARIIS, SEU CONFECTIONIBUS.

Electuarium est medicamentum internum ex variis simplicibus electis compositum, aliquando liquidam, aliquando solidam consistentiam habens, & dividitur in duas classes, in Alterantes, videlicet & Purgantes.

DE CONFECTIONIBUS CORDIALIBUS ALTERANTIBUS.

Electuarium alterans est medicamentum ex pluribus simplicibus præparatis, nempe cordialibus, adstringentibus, diureticis, & aliis concinnatum, sacchare, sive melle confectum.

ELECTUARIUM, SEU CONFECTIO ALKERMES.

R... *Margaritarum præparatarum,*
Lapidis Lazuli usti, & preparati ... ana ℥ ij.
Ligni aloes,
Cinnamomi acuti .... ana ℥ vj.
Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum
Syrupi Kermes recenter facti, ad
Mellis liquidi consistentiam cocti ℔ j ß.
Paretur confectio S. A. miscendo in fine
Foliorum auri n. C.
Et postea ad usum servetur.

Cor, stomachum, & cerebrum roborat, spiritus reficit; sanguinem purificat; humorum putredinem arcet, & ad cordis tremorem, syncopem, abortumque præcavendum proficuum valde.

Dosis à ℥ j ad ℥ ij.

Nota: quòd in his confectionibus (quas vocant cordiales) Auri panes adduntur, quantumvis ab omnibus pro frustraneis, & nostro calore invincibilibus habeantur; sed ab usu non

non recedentes, nos etiam adjicimus, quia si non proficiunt, non officiunt, & saltem decoram quamdam venustatem Pharmaco conciliant.

ELECTUARIUM, SIVE CONFECTIO HYACINTHOrum cum acido.

R... *Hyacinthorum Orientalium præparatorum* ℥ j.
Coralli rubri præparati,
Terræ sigillatæ,
Ligni Aloes, vel Santali citrini,
Rasuræ Cornu Cervi . . . . *ana* ℥ ß.
Radicis tormentillæ,
Dictamni albi, seu fraxinellæ,
Granorum Kermes,
Myrrhæ,
Rosarum Rubrarum exungulatarum,
Seminum citrei, aut limonum excorticatorum,
Acetosæ,
Portulacæ . . . . *ana* ʒ ij.
Margaritarum præparatarum,
Croci . . . . *ana* ʒ j.
Corticum exteriorum Aurantiorum,
Citrei siccatorum . . . *ana* ℈ ij.
Terantur subtilissimè, & cum
Syrupi limonum recentis ℔ ij ß.
Fiat confectio S. A. cui adde
Foliorum Auri n. lx.
Et serva ad usum.

In affectibus cephalicis, & lipothymiis, mirè succurrit, syncopem, ac animi defectus arcet, humorum putredinem corrigit, & præcavet; in febribus acutis, malignisque à nimia humorum dissolutione pendentibus, diarrhœa complicatis, idonea valde.

Dosis à ℈ *ij ad* ʒ *ij.*

Nota: quòd alia Hyacinthorum sine acido fit Confectio, scilicèt cum syrupo florum tunicæ, servata supra descripta metho-

methodo, hanc Medici in febribus malignis à liquidorum coagulatione ortis, præscribunt, ideòque reponitur in officinis.

Dosis eadem est.

ELECTUARIUM SIVE CONFECTIO GENTILIS Cordialis.

R... *Margaritarum præparatarum,*
Lapidum hyacinthorum,
Rubinorum preparatorum,
Rasure Cornu Cervi,
Ligni Aloes,
Cinnamomi,
Macis,
Croci,
Caryophyllorum,
Seminis ocimi,
Portulacæ,
Endivie,
Corticum exteriorum Citrei,
Florum Borraginis,
Buglossi,
Santali rubri .... ana ℨ j.
Omnia subtilissimè pulverisentur, & cum
Syrupi florum Borraginis recentis ℥ xvj.
Fiat confectio S. A. cui adde
Foliorum Auri,
Argenti .... ana n. lx.
Misce optimè, & serva ad usum.

Efficacissima est contra quascumque cordis affectiones, exhilarat, atque roborat.

Dosis à ℨ j ad ℨ ij.

ELECTUARIUM, SEU THERIACA SMARAGDORUM.

R... *Smaragdorum preparatorum,*
Ligni visci quercini .... ana ℨ iij.

Hyacin-

Hyacinthorum præparatorum,
Croci,
Rasuræ Eboris . . . . ana ʒ ij.
Radicis Pæoniæ maris,
Seminis ejusdem excorticati ana ℥ j.
Cinnamomi optimi ℥ ij.
Seminis Citrei mundati,
Dictamni cretici . . . . ana ℥ j ß.
Seminis Acetosæ,
Corallii rubri præparati,
Granorum Kermes . . . . ana ʒ vj.
Radicis Galangæ ℥ ß.
Omnia subtilissimè terantur, & cum
Syrupi ex succo limonum cum
Melle facti ℔ iij.
Fiat electuarium S. A.

Cor, stomachum, & cerebrum roborat, adversus nervorum, & capitis affectus convulsivos egregiè præstat.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

DE ELECTUARIIS, SEU CONFECTIONIBUS OPIATIS.

Opiata sunt confectiones, sive electuaria alterantia in quibus ingreditur opium.

THERIACA MAGNA COLLEGII REGALIS PHARMAcopolarum Matritensis.

R.. *Trochiscorum Scilliticorum ℔ xlviij.*
Viperinorum,
Hedychroi,
Piperis longi,
Opii Thebaici . . . . ana ℔ xxjv.
Rosarum rubrarum exungulatarum,
Iridis,
Succi liquiritiæ,
Seminis Buniadis,
Scordii,
Opobalsami,

Cinnamomi,
Agarici .... *ana* ℔ *xij.*
Myrrhæ,
Costi,
Croci,
Cassiæ ligneæ,
Nardi Indicę,
Schęnanthi,
Thuris masculi,
Piperis albi,
nigri,
Dictamni Cretici,
Prassii albi,
Rhapontici,
Sthœcadis Arabicę,
Petroselini Macedonici,
Calaminthes montanæ,
Terebinthinæ Chiæ,
Zinziberis,
Pentaphylli .... *ana* ℔ *vj.*
Polii montani,
Chamępityos,
Styracis Calamitæ,
Meu Athamantici,
Amomi racemosi,
Acori veri,
Nardi Celticę,
Terrę Lemnię,
Valerianæ majoris,
Chamędryos,
Malabathri,
Chalcitidis,
Gentianæ,
Anisi,
Fœniculi,

Hypo-

Hypociſtidis,
Carpobalſami,
Gummi Arabici,
Cardamomi minoris,
Seſeleos Maſsilienſis,
Acaciæ,
Thlaſpios,
Hyperici,
Ammeos,
Sagapeni . . . . ana ℔ *jv.*
Ariſtolochię tenuis,
Dauci Cretici,
Bituminis Judaici,
Opoponacis,
Galbani,
Centaurii minoris,
Caſtorei . . . . ana ℔ *ij.*
Mellis prętantiſsimi triplum.
Vini optimi q. ſ.

Quæ terenda, ſubtiliſsimè terantur, & quæ diſſolvenda, in vino exactè diſſolvantur, ut fiat electuarium S. A.

In febribus malignis, peſtilentibus, & in ipſa peſte prodeſt; in paralyſi, epilepſia, diarrhœa, & teneſmo ſæpiſsimè uſurpatur; vermes interimit; humorum putredinem arcet, coctionem adjuvat, ac in hyſtericis affectibus, & aliis ab humoribus craſsis ortis, perquàm idoneum eſt.

Doſis à ℈ *j ad* ʒ *j. in clyſteribus autem à* ʒ *j ad* ʒ *ij.*

DIASCORDIUM.

R... *Foliorum Scordii,*
Roſarum rubrarum exungulatarum ana ʒ *vj.*

Boli armenæ orientalis ℥j.
Styracis calamitæ,
Dictamni Cretici,
Radicis tormentillę,
Bistortæ,
Gentianę,
Galbani puri,
Succini præparati . . . . ana ʒij.
Cinnamomi acuti ℥ß.
Opij,
Piperis longi,
Zingiberis,
Seminis oxalidis . . . . ana ʒj.
Omnia subtilissimè terantur, & cum
Mellis rosati spissioris consistentię ℥xxjv.
Fiat ex Arte electuarium.

In febribus malignis, diarrhœa stipatis, est optimum, acres humores demulcet, colicos dolores mitigat, & somnum conciliat.

Dosis à ℈j *ad* ʒj.

PHILONIUM MAGNUM, SEU ROMANUM.

R... *Seminis hyosciami,*
Papaveris albi. . . . . ana ʒx.
Opii ʒv.
Cinnamomi acuti ʒvj.
Seminis Apii,
Petroselini Macedonici,
Fœniculi,
Dauci Cretici,
Costi,
Myrrhę,
Castorei. . . . . ana ʒij.
Croci,
Pyrethri,

Nardi

Nardi Indicę . . . . ana ℈ ij.
Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum
Mellis optimi despumati ℔ *ij.*
Paretur electuarium S. A.

Colicos dolores placat, & flatus dissipat, vomitumque cohibet; & somnum blandè conciliat.

Dosis à ℈ j. ad ℈ ij. in enematibus à ʒ j. ad ʒ iij.

MITHRIDATIUM.

℞. *Myrrhæ optimę,*
Olibani, seu Thuris masculi,
Croci,
Agarici albi, & levis,
Zingiberis,
Cinnamomi acuti,
Nardi Indicæ,
Seminis thlaspeos . . . . ana ʒ v.
Seseleos Massiliæ,
Opobalsami, in ejus defectu Balsami albi,
Florum Schœnanthi,
Stæchados,
Costi,
Galbani puri,
Terebinthinæ Chię,
Piperis longi,
Castorei,
Succi hypocistidis,
Styracis calamitę,
Opoponacis,
Folii Indi,
Cassię ligneæ . . . . ana ℥ ß.
Polii montani,
Piperis albi,
Foliorum Scordii,
Seminis Dauci Cretici,
Carpobalsami, in ejus defectu Cubebæ,

Trochiscorum Cypheos,
Bdelii . . . . *ana* ʒ *iij* ß.
Nardi Celticæ,
Gummi Arabici albi,
Seminis petroselini Macedonici,
Fœniculi,
Cardamomi minoris,
Opii,
Rosarum rubrarum exungulatarum,
Dictamni Cretici,
Radicis Gentianæ . . . . *ana* ʒ *ij* ß.
Acori veri,
Ari,
Phu,
Seminis Anisi,
Sagapeni . . . . *ana* ʒ *j* ß.
Meu Athamantici,
Acaciæ veræ,
Ventris Scinci,
Seminis Hyperici . . *ana* ʒ *j & gr.xviij.*

Quæ dissolvenda, in vino optimè dissolvantur; & quæ terenda, subtilissimè terantur, & cum

Mellis optimi despumati ℔ *vj &* ℥ *jv.*
Fiat electuarium S. A.

Ad pestem, & frigidos omnes affectus valet; in variolis, morbillis, febribus malignis, & scorbuto confert: humorum malignitati resistit, ac in viperarum morsu, aliorumque animalium venenosorum perutile habetur.

Dosis à ʒ *j ad* ʒ *ij.*

ELECTUARIUM ORVIETANUM.

℞. *Radicum Vicentoxici,*
Zedoariæ,
Carlinæ,
Angelicæ,
Dictamni albi,

Con-

Contrayervæ,
Enulæ campanæ,
Viperinę virginianæ ana ℥ j ß.
Foliorum dictamni cretici,
Scordii,
Rutæ . . . . ana ℥ ij.
Galbani puri ʒ *vj.*
Croci ʒ *vij.*
Cinnamomi,
Caryophyllorum . . . ana ʒ *ij.*
Extracti opii, ʒ *iij.*
Terræ sigillatę,
Mirrhæ . . . . ana ℥ ß.
Truncorum Viperarum ℥ j.
Omnia subtilissimè terantur, & cum
Extracti Juniperi ad mellis
consistentiam redacti ℔ *vj.*
Vini optimi q. s.

Fiat electuarium, quod in vase clauso, per aliquot menses pone ad fermentandum, posteà adde
Olei stillati succini,
Corticum citri . . . . . ana ℈ *ij.*
Salis volatilis Viperarum in pauco
vino soluti ʒ *iij ß.*
Et omnia exactè permista, serventur ad usum.

Cardiacum, cephalicum, & stomachicum est; adversus venena, pestem, variolas, morbillos, omnesque epidemicos morbos valet, admodum quoque conducit in cerebri frigidis affectibus, & ventriculi.

Dosis à ʒ *ß ad* ʒ *ij.*

ELECTUARIUM, SEU THERIACA DIATESSARON.

R... *Radicum Gentianæ,*
Aristolochiæ rotundæ,
Myrrhæ optimę,
Baccarum lauri . . . . ana ℥ jv.

Fiat

Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum
Mellis despumati, &
extracti Baccarum Juniperi . . . . ana ℔ ij ß.
Paretur electuarium S. A.

Coctionem juvat; in epilepsia, paralysi, spasmo, hydrope, cachexia, & in frigidis quoque affectibus confert.

Dosis à ℈ ij. ad ℈ jv.

THERIACA COELESTIS.

℞... *Extracti opii* ʒ iij.
Croci optimi ʒ ß.
Styracis calamitæ ʒ j ß.
Myrrhæ electæ ʒ ij.
Galbani puri,
Mastiches,
Opoponacis . . . . ana ℈ j.
Castorei ℈ ß.
Extractorum Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Tormentillę,
Scordii,
Contrayervę,
Carlinę. . . . . ana ʒ ij.
Vicentoxici,
Valerianę majoris,
Gentianę,
Aristolochię rotundę ana ʒ j ß.
Zedoarię ʒ ij.
Resinę, seu Gummi Guajaci ʒ ß.
Camphorę ℈ ß.
Oleorum stillatorum Cinnamomi,
Caryophillorum,
Baccarum Juniperi,
Corticum Citri . . . ana gt. x.
Balsami Peruviani liquidi,
Olei expressi Nucis moschatæ . . . . ana ʒ j ß.

Cinna-

Cinnabaris nativę lævigatę,
Pulveris Viperarum,
Succini albi pręparati,
Bezoardici mineralis . . . . . . *ana* ℥ *ij.*
Salis volatilis succini ℥ *j.*

Extracta, camphora, & nucis moschatæ oleum cum sufficienti Elixirii vitæ quantitate dissolvantur, ut mediocris consistentiæ paretur massa, cui immisceantur pulveres simplicium pulverabilium, addendo in fine Balsamum, olea distillata, & succini sal volatile; omniaque exactissimè permista, ad usum serventur.

Magnarum virium censetur, ideoque Theriaca vocatur Cœlestis, & à Practicis, in omnibus ferè affectibus usurpatur.

Dosis à gr. ij ad gr. iij vel jv.

ELECTUARIUM BACCARUM LAURI.

R... *Baccarum Lauri,*
Foliorum Rutę . . . . *ana* ℥ *v.*
Sagapeni,
Opoponacis . . . . *ana* ℥ *ij.*
Seminis Ammeos,
Cumini,
Nigellæ,
Ligustici,
Dauci Cretici,
Origani,
Acori veri,
Amygdalarum amararum,
Piperis longi
nigri,
Castorei,
Menthastri . . . . *ana* ℥ *j.*
Omnia subtilissime, terantur, & cum
Mellis despumati ℔ *j.*
Fiat ex Arte electuarium.

Ad colicam, & iliacam passionem, sicut, & intestinorum

quas-

quaſcumque torturas proficit, in ſtranguria, dyſuria, ac inſuper in fœminis, affectibus hyſtericis vexatis, confert.

Doſis à ℈ j ad ʒ j vel ad ʒ ij: at frequentius ad clyſteres præſcribitur, ab ℥ ß ad ℥ j.

CAPUT III.

DE ELECTUARIIS, SEU CONFECTIONIBUS *purgantibus.*

Electuarium purgans eſt Medicamentum ex ſimplicibus catharticis præparatis, & aliis concinnatum, in eumdem finem conſpirantibus, ſaccharo, ſive melle confectum.

CONFECTIO, SEU ELECTUARIUM CATHOLICUM, vel Diacatholicum compoſitum.

℞... *Radicis Polypodii quercini mundati, & contuſi* ℥ *vj.*
Aquæ communis tepidæ ℔ *x.*

Coquantur igne levi per ſeſquihoram, poſteà decoctum coletur, colaturæ adde
Sacchari albi ℔ *jv.*
Fiat ſyrupus craſsioris conſiſtentiæ, S.A.

Removeatur ab igne, ac in vaſe idoneo poſitus, diſſolvantur
Pulpæ caſsiæ fiſtulæ,
Tamarindorum .... *ana* ℥ *jv.*

Deinde adjiciantur hæc ſimplicia in pulverem ſubtilem redacta, nempe
Rhabarbari optimi,
Florum Violarum,
Seminis Aniſi mundati,

Polypo-

Polypodii quercini . . . . *ana* ℥ *ij.*
Foliorum Sennæ mundatorum ℥ *jv.*

Misce optimè, & fiat electuarium ad usum servandum.

Alvum emollit, & suaviter expurgat humores; in acutis, ac peracutis morbis confert, ad ventrem leniter subducendum.

Dosis à ʒ *ij ad* ℥ ß *usque ad* ʒ *vj.*

CONFECTIO, SIVE ELECTUARIUM CATHOLICUM commune pro Clysteribus.

℞... *Polypodii quercini mundati, & contusi* ℥ *vj.*
Aquę tepidę ℔ *x.*

Bulliant igne lento per horam, posteà adde

Foliorum Malvarum,
Violarum . . . . *ana m. j.*

Coquantur per semihoram, dein decoctum coletur, in colatura dissolve

Mellis optimi ℔ *jx.*

Fiat syrupus crassior, in quo diluantur

Pulpę Cassiæ fistulæ ℥ *vj.*
Prunorum ℔ *j* ß.

Postremo pulveres sequentes addantur,

Foliorum Sennæ ℥ *viij.*
Florum Violarum ℥ *jv.*
Seminis Anisi mundati ℥ *ij.*

Misce optimè ut fiat confectio S. A.

Ventrem expurgat, atque emollit, in clysteribus admista.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

CONFECTIO BENEDICTA LAXATIVA.

℞... *Radicis Gialappæ,*
Scammonii,
Corticis Esulæ præparatæ,
Hermodactylorum,
Rosarum rubrarum . . . *ana* ʒ *x.*
Spicæ nardi,

Zingiberis,
Croci,
Saxifragæ,
Seminis Petroselini,
Cardamomi minoris,
Apii,
Carvi,
Fœniculi,
Asparagi,
Brusci,
Milii Solis,
Piperis longi,
Galangæ,
Macis,
Agarici,
Salis gemmei ... . ana ʒ ij.
Omnia subtiliter terantur, & cum
Mellis despumati ℔ iij & ℥ ij.
Fiat ex Arte confectio.

Humores serosos, pituitososque expurgat; obstructiones aperit; menstrua movet; lithonthryptica est, & flatus dissipat.

Dosis à ʒ iij ad ʒ vj vel ℥ j.
In clysteribus communiter usurpatur.

ELECTUARIUM, SEU CONFECTIO HIERÆ Magnæ.

℞... *Cinnamomi acuti,*
Colocynthidos,
Radicis Gialappę pro Turpeto vero ana ℥ ij.
Spicę celticæ,
Croci,
Schœnanthi,
Asari,
Santali citrini,
Cubebarum,

Flo-

Florum Violarum,
Rosarum rubrarum,
Absinthii,
Epithymi,
Agarici .... ana ℥ j.
Aloes hepaticæ ℥ viij.
Fiat omnium pulvis subtilis, & cum
Mellis despumati ℔ x.
Confice electuarium S. A.

Omnes evacuat humores; & ad multos capitis, oculorumque morbos proficuum valde.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j in clysteribus.

ELECTUARIUM, SEU CONFECTIO HIERÆ Logadii.

℞... *Colocynthidos,*
Agarici,
Gummi Ammoniaci,
Thymi,
Scammonii,
Pulpę scillæ ...... ana ʒ x.
Hellebori nigri,
Hyperici ...... ana ʒ v.
Epithymi,
Bdellii,
Polypodii,
Aloes,
Chamædryos,
Marrubii ...... ana ℥ ß.
Cinnamomi acuti ʒ vj.
Piperis nigri,
Albi,
Longi,
Croci,
Opoponacis,
Sagapeni,

Castorei,
Seminis Petroselini,
Radicis Aristolochiæ longæ ana ℥ ij.
Omnia pulverabilia subtiliter terantur, & cum
Mellis despumati .... ℔ jv & ℥ viij.
Fiat electuarium S.A.

In lethargicis, epilepticis, vertiginosis, & convulsis confert.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ vj. in clysteribus.

ELECTUARIUM HAMECH MAJUS.

℞... *Myrobalanorum citrinorum* ℥ viij.
Chebulorum,
Indorum,
Rhabarbari,
Agarici,
Colocynthidos,
Polypodii .... *ana* ℥ jv.
Absinthii,
Thymi,
Sennæ,
Florum violarum,
Epithymi,
Anisi,
Fœniculi,
Rosarum rubrarum ...... *ana* ℥ j ß.
Prunorum siccorum enucleatorum, &
Passularum mundatarum ... *ana* ℔ j.

Omnia incisa, & contusa ponantur in vase circulatorio cum

Seri lactis Caprini ferventis ℔ viij.
Succi fumariæ ℔ ij.

Et per dies quinque in infusione permaneant, posteà leviter ebulliant, colentur, & exprimantur: in colatura dissolve.

Sacchari albi ℔ iij.
Mannæ electæ ℥ jv.

Co-

Coquantur in Syrupum craſſum S. A. & in eo ab igne ſemoto diluantur.

Pulpæ Caſsiæ fiſtulæ ℥ *viij.*
Tamarindorum ℥ *x.*

Poſtremò addantur ſequentia in pulverem ſubtilem redacta, videlicèt

Myrobalanorum citrinarum,
Chebularum,
Indarum. . . . ana ℥ *j.*
Bellericarum,
Emblicarum,
Rhabarbari,
Seminis fumariæ. . . . . ana ʒ *vj.*
Scammonii ℥ *iij.*
Seminis Aniſi,
Spicæ nardi . . . . ana ℥ ß.
Miſceantur optimè, ut fiat electuarium S. A.

Humores validè expurgat, maximè ſeroſos, lentos, & craſſos, ſicut in affectibus venereis, ſcorbuticis, ac ſimilibus.

Doſis à ʒ *ij ad* ℥ ß *vel* ʒ *vj.*

Hoc præſcriptum electuarium ſine ſcammonio, & colocynthide *Hamech ſimplex* in officinis vocatur.

ELECTUARIUM DIAPHOENICUM.

R... *Pulpæ Dactylorum* ℔ ß.
Pulveris ſubtilis radicis Gialappæ ℥ *ij.*
Zingiberis,
Santali citrini,
Piperis albi,
Macis,
Galangæ,
Cinnamomi,
Foliorum Rutæ,
Seminis fœniculi,
Aniſi,
Dauci cretici . . . . . ana ℈ *jv.*

Dia-

Diacrydii ʒ vj.
Mellis despumati ℔ j ß.
Fiat electuarium S. A.

Humores pituitosos expurgat, & biliosos; in stomachi dolore, à copia humorum excitato convenit; hydropicorum aquas educit, & menstrua movet.

Dosis à ʒ ij ad ʒ vj.

CAPUT IV.

DE ELECTUARIIS SOLIDIS, SEU TABELLIS.

Electuarium solidum, seu Tabellæ duobus in officinis præparantur modis, videlicet, cum igne, & sine igne: cum igne saccharum decoquitur ad solidam consistentiam, tunc extra ignem pulveres miscentur, & in tabulam marmoream, oleo Amygdalarum inunctam effunditur, & fiunt tabellæ diversæ magnitudinis, & figuræ.

Sine igne cum sacchYaro albissimo subtiliter pulverato, & aliis simplicibus idoneis in pulverem redactis, beneque permistis, cum glutine tragacanthi fit massa, ex qua Pastillæ, sive Rotulæ parantur, & in umbra siccantur.

TABELLÆ DE ALTHÆA.

℞... *Pulpæ radicum Althææ* ℔ j.
Sacchari albi ℔ ij.
Aquæ simplicis ℥ vj.

Clarifica, & coque, ad electuarii solidi consistentiam, misceatur pulpa, & fiant tabellæ S. A.

Ad demulcendum in catarrhibus tenuibus, & acribus proficiunt.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

TABELLÆ FLORUM VIOLARUM EX SUCCO.

℞... *Succi florum violarum* ℥ vj.
Sacchari albissimi pulverati ℔ ij ß.

Co-

Coquantur igne lento ad electuarii solidi consistentiam, & fiant tabellæ S. A.

Fauces, & pectus leniunt; gutturis asperitati medentur.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

TABELLÆ ROSARUM, SEU SACCHARUM ROSATUM tabulatum.

R... *Rosarum rubrarum demptis unguibus* ʒ *vj.*
Aquæ Rosarum odoratissimę ℥ *vj.*

Fiat infusio, & levis ebullitio S. A. postea coletur, atque exprimatur colaturæ adde

Succi Rosarum rubrarum ℥ *iij.*
Sacchari albi pulverisati ℔ *j* ß.

Concinnentur tabellæ lege artis, addendo extra ignem Coccinelæ pulveratæ semidrachmam.

Nota: Coccinelam addimus non tantùm ratione virtutis, quamtùm ratione decoris.

Pectorales sunt, in tussi, & thoracis affectibus prosunt.

TABELLÆ MANNÆ, SEU MANNA TABULATA.

R... *Mannæ electę* ℥ *iij.*
Aquæ Tussilaginis ℥ *vj.*
Dissolvatur Manna, coletur, & cum
Sacchari albissimi in pulverem ℔ *j* ß.
Fiant tabellæ S. A. ad usum servandæ,

Ad idem valent, & phlegma crassum, viscidumque per anacatharsim movent.

Dosis tabellarum pectoralium ʒ *j, quę ore excepta, sali vaque soluta in pectus sensim delabitur.*

TABELLÆ MANUS CHRISTI, SEU PERLATÆ.

R... *Sacchari albissimi pulverati* ℔ *j.*
Margaritarum orientalium præparatarum ℥ ß.

Misce, & cum sufficienti quantitate mucaginis Gummi Tragacanthi aqua rosarum extractæ, fiat massa, ex qua formentur tabellæ S. A.

Absorbentes, & fortificantes sunt.

Dosis à ʒ *j. ad* ℥ ß.

TA-

TABELLÆ MECHOACANNÆ.

℞... *Pulveris Mechoacannę* ℥ iij.
Gialappæ ℥ j.
Sacchari albi in pulverem subtilem redacti ℔ ij.

Misceantur exactè, & cum glutine tragacanthi fiat massa, de qua formentur tabellæ S. A.

Ad humores biliosos, & serosos expurgandos usurpantur.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j.

CAPUT V.

DE PILULIS.

Pilula, ideſt, quaſi parva pila, eſt Medicamentum forma ſolidum, compoſitum ex variis pulveribus, & aliis ingredientibus, quod excipitur liquore aliquo glutinoſo, ut ſyrupo, melle, &c. ut in maſſam aptiùs cohæreant.

PILULÆ PURGANTES.

PILULÆ COCHIÆ.

℞... *Aloes ſuccotrinæ, ſeu hepaticæ* ℥ ij.
Trochiſcorum Alhandal ʒ vj ß.
Scammonii Alepenſis ℥ ß.
Radicis Gialappę,
Salis Cathartici noſtri..... ana ʒ x.

Subtiliſsimè pulverentur, & cum ſyrupo Stœchados fiat maſſa, de qua formentur rotulæ, quæ in umbra ſiccentur, & ad uſum reponantur.

Ad pituitam evacuandam commendantur, præſertim in capitis affectibus, & nervorum.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ ij.

PILULÆ TARTAREÆ BONTII.

℞... *Aloes ſuccotrinę* ʒ vj.

Gummi

Gummi Ammoniaci ʒ iij.
Tartari vitriolati ʒ j.

Miſceantur, & cum melle colato fiat maſſa S. A. ut ſuprà. Saburram tartaream educere, ac lienem, & uterum ab obſtructionibus liberare prædicantur.

Doſis à ℈ j *ad* ʒ j.

PILULÆ DE SUCCINO CRATONIS.

℞... *Succini preparati,*
Maſtiches . . . . *ana* ʒ ij.
Aloes ſuccotrinæ ʒ v.
Agarici ʒ j ß.
Ariſtolochie ʒ ß.

Pulveriſentur ſubtiliter, & cum ſyrupo betonicæ fiat maſſa S. A.

In morbis capitis, & affectibus catarrhalibus commendantur.

Doſis à ℈ j *ad* ʒ j.

PILULÆ DE AMMONIACO.

℞... *Aloes Roſatæ, ſeu Violate* ℥ jv.
Gummi Ammoniaci puri ʒ vj.
Myrrhæ electæ ℥ ß.
Maſtiches,
Pulveris trium Santalorum *ana* ʒ ij.
Croci ℈ ij.
Tartari ſolubilis,
Salis Abſinthij . . . . *ana* ʒ j.

Terantur ſubtiliter, & cum ſyrupo Stœchados fiat maſſa S. A.

In affectibus hypochondriacis, uteri obſtructionibus, aſthmate, atque tuſsi, cachexia, febribus inveteratis conveniunt.

Doſis à ℈ j *ad* ʒ j.

PILULÆ POLYCHRESTÆ.

℞... *Extracti, ſeu Aloes roſatæ, vel Violatæ* ʒ vj.
Hellebori nigri,

Absinthii,
Cardui benedicti,
Fumariæ,
Cochleariȩ. . . ana ʒ ij.
Myrrhæ electȩ ℥ ß.
Gummi Hederæ,
Juniperi,
Benzoes ana ʒ ij.
Florum Sulphuris ʒ j ß.
Tartari ſolubilis (vulgo) de ſeignete ʒ ij.
Terebinthinȩ optimȩ q. ſ.
Ad maſſam pro formandis pilulis idoneam.

In omnibus obſtructionibus hepatis, lienis, renum reſerandis, inſerviunt, & in affectibus uterinis, hypochondriacis, ac ſimilibus mirificè proſunt.

Doſis à ℈ j *ad* ʒ j.

PILULÆ FOETIDÆ.

℞... *Gummi ſagapeni,*
Aſſæ fœtidæ,
Ammoniaci,
Opoponacis,
Bdellii,
Trochiſcorum Alhandal,
Seminis Rutȩ,
Aloes Succotrinæ ana ʒ ij ß.
Radicis Gialappæ ʒ ij.
Scammonii Alepenſis ʒ j ß.
Radicis Eſulæ minoris,
Hermodactylorum ana ʒ j.
Caſtorei,
Myrrhæ,
Croci . . . . ana ʒ ß.
Salis Cathartici noſtri ℥ ß.

Fiat omnium pulvis ſubtilis, & cum ſufficienti qnantitate ſyrupi Arthemiſiæ fiat maſſa S. A.

Ad

Ad dissolvendam, & evacuandam pituitam crassam commendantur, obstructiones tollunt, menses movent, & in podagra, hydrope, affectibus rheumaticis, ac uterinis valde proficuæ.

Dosis à ℈ ß ad ʒ j.

PILULÆ AGREGATIVÆ, SEU CATHOLICÆ.

R... *Myrobalanorum citrinorum* ℥ *j.*
Aloes Succotrinæ,
Radicis Gialappæ,
Scammonii optimi,
Rhabarbari . . . . *ana* ʒ *vj.*
Agarici,
Trochiscorum Alhandal . . . . . *ana* ʒ *ij.*
Salis Cathartici ʒ *vj.*

Subtiliter pulverisentur, & cum syrupo rosarum Alexandrinarum fiat massa Pilularum S. A.

Omnes humores expurgant, & in capitis affectibus præscribuntur.

Dosis à ℈ *j ad* ℈ *ij vel* ʒ *j.*

PILULÆ DE TRIBUS CUM RHABARBARO.

R... *Rhabarbari electi,*
Agarici trochiscati,
Aloes succotrinæ . . . . *ana* ℥ *j.*
Salis Cathartici ʒ *iij.*

Triturentur subtiliter, & cum syrupo rosato solutivo fiat massa pilularum S. A.

Humores pituitosos, lentos, & crassos purgant; stomachum roborant, appetitum excitant, & menstrua movent.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

PILULÆ DE RHABARBARO.

R... *Rhabarbari* ʒ *iij.*
Aloes succotrinæ ℥ *j &* ʒ *ij.*
Myrobalanorum citrinorum,
Trochiscorum diarrhodonis ana ʒ *iij* ß.
Succi liquiritiæ,

Absinthii . . . . *ana* ℥ *j.*
Salis Cathartici ℥ *ij.*

Triturentur subtiliter, & cum syrupo de cichorio cum Rhabarbaro fiant S. A.

Humores crassos, & viscidos expurgant; & in tertiana, & quartana utuntur.

Dosis à ℈ *j ad* ℥ *j.*

PILULÆ DE CRETA.

℞. . . *Aloes electæ* ℥ *j.*
Mercurii dulcis septies sublimati ℥ ß.
Cretæ albissimę præparatę,
Succini albi præparati,
Gentianæ,
Myrrhę,
Radicis fraxinellæ . . . . *ana* ℥ *j.*
Theriacæ magnę ℈ *jv.*
Terebinthinæ electę ℥ *ij.*

Quæ terenda subtiliter terantur, & cum syrupo Althææ fiat massa pilularum S. A.

In omnibus affectibus venereis, gonorrhœa, profluvio albo, & nephritide commendantur.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

PILULÆ MERCURIALES.

℞. . . *Rhabarbari electi,*
Trochiscorum Alhandal,
Scammonii Alepensis . . . . *ana* ℥ *j.*
Mercurii crudi ex cinnabare redivivi ℥ *ij.*
Terebinthinæ claræ *q.s.*
Ut fiat massa S. A.

In omnibus affectibus venereis utuntur.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

DE PILULIS ALTERANTIBUS.

PILULÆ PRO TUSSI.

℞. . . *Succi Glycyrrhisę,*
Thuris. . . . . *ana* ℥ ß.

Myrrhæ,

Myrrhæ,
Croci,
Opii . . . . ana ℈ *jv.*

Cum syrupo papaveris rhœados fiat massa pilularum S. A.

Catarrhos subtiles, & salsos, à capite ad pectus delabentes incrassant; ebullitiones humorum sistunt; tussim sedant; sputum, somnumque excitant; & pro pilulis de Cynogloso uti possunt.

Dosis à gr. vj ad ℈ ß.

PILULÆ DE TEREBINTHINA.

R... *Terebinthinæ claræ in aqua*
Raphani, aut parietariæ
Coctæ ℥ *jv.*
Liquiritiæ tenuissimè pulveratę ℥ *j.*
Misce, & fiant pilulę S. A.

Urinam cient; meatus urinarios in gonorrhœa abstergunt; & in ulceribus renum, & vesicæ prosunt, arenulasque impellunt.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

PILULÆ MARTIALES.

R... *Limaturæ chalybis* ℥ *ij.*
Extracti Absinthii *q. s.*
Ut fiat massa pilularum S. A.

In affectibus hystericis, hypochondriacis, commendantur; & in obstructionibus, mensiumque suppressione cum fructu propinantur.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *j & ultra: mane, & vespere superbibendo seri lactis* ℥ *jv. ut facilius dissolvantur.*

PILULÆ HYSTERICÆ.

R... *Gummi opoponacis* ℥ *j.*
Ammoniaci,
Galbani,
Sagapeni . . . . ana ℥ ß.
Myrrhę ʒ *ij.*
Assæ fœtidę,

Casto-

Castorei. . . . . . . ana ʒ iij.
Olei succini ℈ j.
Theriacæ magnę q.s.
Ad conficiendam massam S.A.

In affectibus hystericis cum fructu exhibentur; in impuritatibus uteri, & mensium obstructione, à crassis, & pituitosis humoribus proveniente, inserviunt.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij.

PILULÆ BALSAMICÆ.

R... *Pulveris Millepedum pręparatorum ʒ vj.*
Gummi Ammoniaci albi ʒ iij.
Florum Benzoini ℈ jv.
Croci,
Balsami Peruviani . . . . ana ℈ j.

Cum sufficienti quantitate balsami sulphuris terebinthinati fiat massa Pilularum S. A.

Pituitam viscidam, & crassam in pulmonibus contentam incidunt, ac fluxilem reddunt, & per sputum, & urinam evacuant: ideò in affectibus asthmaticis, & catarrhalibus præscribuntur.

Dosis à ℈ ß ad ʒ ß.

PILULÆ ÆTHIOPICÆ.

R... *Æthiopis mineralis sine igne facti ℥ ij.*
Antimonii diaphoretici ℥ j.
Gummi Guajaci ℥ ß.
Cum extracto Sarsæparillæ fiat massa S. A.

In affectibus à lue venerea productis commendantur, & in hydrope, scorbuto, ac similibus infirmitatibus utuntur.

Dosis à ℈ j ad ℈ ij.

PILULÆ ADSTRINGENTES, SEU CONTRA FLUXUM ventris.

R... *Boli armenæ orientalis ℥ ß.*
Corallii rubri præparati,
Terræ Japonicę. . . . . ana ʒ ij.
Lapidis hæmatitis præparati,

San-

Sanguinis Draconis optimi ana ℥ j.
Radicis Symphyti,
Tormentillę,
Bistortæ .... ana ℥ ß.
Mastiches ℈ ij.
Laudani liquidi ℥ ß.
Cum syrupo myrtino fiat massa S. A.

Ad hæmorrhagias, & fluxus ventris inserviunt.

Dosis à ℈ j ad ℥ j.

PILULÆ CYNOGLOSSI.

℞... *Radicis Cynoglossi siccæ*
Seminis hyosciami albi
Extracti opii..... ana ℥ ß.
Myrrhę optimę, ʒ vj.
Thuris masculi ʒ v.
Croci,
Castorei .... ana ʒ j ß.
Cum syrupo violato fiat massa S. A.

Vim habent anodinam, dolores mitigant; catarrhales defluxiones in thoracem, quæ pectus gravant, sistunt, in tussi atque phthisi, & in diarrhoea, dysenteriaque præscribuntur.

Dosis à gr. jv ad ℈ ß.

CAPUT VI.

DE TROCHISCIS.

TRochiscus nihil aliud est, quàm medicamentum siccum compositum ex variis simplicibus mistis, & cum aliquo succo, seu liquore in consistentiam solidam conflatum.

TROCHISCI DE AGARICO.

℞... *Agarici albissimi, & levissimi per setaceum trajecti* ℥ ij.

Aquę

Aquę Cinnamomi, in qua ſit infuſa ſemidracma Zinziberis, *q. ſ.*

Fiat maſſa, ex qua formentur Trochiſci, ſiccentur, dein pulveriſentur, & cum prædicto liquore, denuò formentur Trochiſci S. A. uſui ſervandi.

Ad ſerum, & pituitam educendam inſerviunt.

Doſis à ℈ j ad ʒ j.

TROCHISCI ALHANDAL.

℞. *Pulpę Colocynthidis albę, & levis à ſemenibus repurgatę* ℥ *jv.*

Incidantur minutim, & cum mucilaginis gummi tragacanthi (aqua roſarum extractæ) ſufficienti quantitate fiat maſſa in paſtillos dividenda, & exiccanda; probè exiccata in pulverem tenuiſsimum redige, & per ſetaceum trajice; huic pulveri denuò adde novam mucilaginem gummi tragacanthi: fiat maſſa in paſtillos redigenda, & exiccanda, iterum ſubtiliſsimè pulveriſa, & cum eadem mucilagine in maſſam redige, de qua formentur trochiſci, qui ſiccentur, & reponantur.

Violenter purgant, pro quo in affectibus contumacioribus, ut in apoplexia, mania, melancholia, &c. uſurpantur.

Doſis à gr. jv ad ℈ ß.

Præſtant tamen loco ſtimuli in aliis purgantibus à gr. j ad gr. jv.

TROCHISCI SCILLITICI.

℞. *Medullę Scillę coctione pręparatæ* ℔ *j.*
Pulveris ſubtiliſsimi radicis fraxinellę q. ſ.

Ad maſſam conficiendam, ex qua fiant paſtilli, ſeu trochiſci, ſiccentur, & reponantur.

Vi incidenti præditi ſunt, & in theriacam ingrediuntur.

TROCHISCI DE KARABE.

℞. *Succini citrini pręparati* ℥ *j.*
C. C. uſti, & pręparati,
Gummi Arabici,
Tragacanthi,
Laccę granoſę,

Aca-

Acaciæ veræ,
Hypociſtidos,
Balauſtiarum,
Maſtiches,
Corallii rubri præparati,
Seminis Papaveris albi ana ℥ ij & ℈ ij.
Thuris,
Croci,
Opii ſelecti. . . . . ana ℥ ij.

Cum mucilagine ſeminis Pſyllii aqua plantaginis extracta fiant Trochiſci in umbra ſiccandi.

Adſtringentes ſunt, & in omnibus hæmorrhagiis ſiſtendis inſerviunt, ut in ſputo ſanguinis, dyſenteria, fluxibus uteri, & hæmorrhoidum.

Doſis à ℈ ß ad ℈ ij.

TROCHISCI DE TERRA SIGILLATA.

R... *Terrę ſigillatę* ℥ *ij.*
Lapidis hęmatitis,
Succini,
Corallii rubri præparatorum,
Spodii,
Amyli,
Nucum Cupreſsi,
Acacię,
Hypociſtidos,
Gummi Arabici,
Balauſtiarum,
Roſarum rubrarum,
Seminis Papaveris,
Croci Martis adſtringentis ana ℥ ß.
Salis Saturni ℥ *ij.*

Cum mucilagine Gummi tragacanthi fiant trochiſci S.A. ad uſum.

Sanguinem undecumque manantem, & ſputa cruenta cohibent, dyſenterias, diarrhœas, & alvi profluvia compeſcunt.

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

TROCHISCI DE MYRRHA.

R... *Mirrhę optimę* ℥ ß.
Foliorum Rutę,
Menthastri,
Pulegii,
Radicis rubiæ tinctorum,
Seminis Petroselini,
Assæ fœtidæ,
Sagapeni,
Opoponacis . . . . . ana ʒ *ij.*

Cum decocto arthemisiæ fingantur trochisci S.A.

Vi anti-hysterica pollent; menses provocant; partum facilitant, & secundinas pellunt.

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ *j.*

TROCHISCI ALBI RHASIS.

R... *Cerussę albissimæ* ℥ *j* ß.
Sarcocollę crassioris ʒ *iij.*
Amyli ʒ *ij.*
Gummi Arabici,
Tragacanthi ana ʒ *j.*
Caphurę ʒ ß.

Seorsim trita, lacte caprino excipiantur omnia, & formentur trochisci. Si addantur tria opii grana in drachma una supradictorum trochiscorum, tunc trochisci albi cum opio vocantur.

Externe in affectibus oculorum inserviunt, inflammationem temperant, fluxiones compescunt.

TROCHISCI ALKEKENGI.

R... *Pulpæ inspissatę Halicacabi cum seminibus* ℥ *ij.*
Gummi Arabici,
Tragacanthi,
Succi Glycyrrhisæ,
Amygdalarum amararum,

Semi-

Seminis Papaveris albi ..... ana ℥ ß.
Quatuor frigidorum majorum,
Apii,
Succini citrini præparati .... ana ʒ ij.
Opii thebaici ʒ j.

Cum decocti Halicacabi q. s. fiant trochisci S. A.

Ad urinæ ardorem, fistulam urinariam, vesicam, renes, & ureteres exulceratos fœliciter exhibentur: ulcera detergent, glutinant, & cicatrices tegunt; lotii acrimoniam mitigant, ejusque strigmenta mucosa complanant, & leniunt; indeque urinæ tarditatem, & dysuriam natam tollunt, somnumque excitant.

Dosis à ℈ ß ad ʒ ß.

TROCHISCI VIPERINI.

R... *Truncorum, hepatum, & cordium*
Viperarum siccarum q. v.

Pulverentur tenuissimè, & cum sufficienti quantitate mucilaginis Gummi tragacanthi in vino albo paratæ fiant trochisci S. A. in umbra siccandi, & balsamo peruviano inungendi, usuique servandi.

Cutaneis morbis, Viperarum, & aliorum animalium venenatorum morsibus, morbis contagiosis, pestilentialibus, malignis, variolis, morbillis conveniunt: Elephantiacos juvant; & in Theriaca ingrediuntur.

Dosis à ℈ ß ad ℈ j.

TROCHISCI CYPHEOS.

R... *Pulpę uvarum albarum passarum,*
Terebinthinæ Chię purę .... ana ℥ j.
Myrrhæ,
Schœnanthi .... ana ℈ jv.
Calami aromatici ʒ iij.
Cinnamomi ℈ jv.
Bdellii lachrymę,
Spicæ Nardi,
Casiæ lignеę,

 Radi-

Radicis Cyperi rotundi . . . . . ana ʒ j.
Ligni Aloes ℈ *ij* ß.
Croci ℈ *j.*

Cum pulpæ uvarum paſſarum, & mellis ſufficienti quantitate Trochiſci formentur.

In compoſitione Mithridatii ingrediuntur.

TROCHISCI HEDYCHROI.

R... *Mari,*
Amaraci,
Aſari,
Aſpalathi in ejus defectu Ligni Aloes ana ℥ *xij.*
Calami aromatici officinarum,
Schœnanthi,
Coſti,
Phu Pontici,
Cinnamomi,
Opobalſami,
Xylobalſami. . . . . . . ana ℥ *xvj.*
Malabathri,
Nardi Indicæ,
Caſsiæ ligneæ,
Myrrhæ,
Croci . . . . ana ℥ *xxxij.*
Amomi ℥ *lxiij.*
Maſtiches ℥ *v &* ʒ *ij.*

Ex his omnibus tritis, & cum vino Hiſpanico ſubactis fingantur Trochiſci S. A. & ſerva pro Theriaca paranda.

Quòd ut fiat utilius, & commodius, hi trochiſci diſpenſentur, quando conficietur Theriaca: quo tempore ſpecies enumeratæ cum ingredientibus Theriacæ miſcendæ, & conterendæ ſunt abſque trochiſcatione. Obſervandum hoc etiam erit de trochiſcis Cypheos in compoſitione Mithridatii, quia inutilis eſt trichiſcatio, & iſti nullis aliis uſibus inſerviunt.

TRO-

TROCHISCI ESCHAROTICI.

℞... *Sublimati Corrosibi* ℥j.
Amyli ℥ij.

Subtiliter pulverisentur in mortario marmoreo, & cum s. q. Gummi tragacanthi fiant ex arte trochisci oblongi, quibus addi potest extracti opii quod libuerit.

Escharotici sunt; carnes supercrescentes, & callosas in fistulis, ac ulceribus absumunt, fungosque extirpant; & aperiendis apostematibus inserviunt.

PARS

PARS QUINTA.

CAPUT I.

DE OLEIS.

OLea ſunt liquores unctuoſi inflamabiles, & leves.

Olea in Pharmacopoliis ſervanda, ſunt:

Vel ſponte producta, vel per expreſsionem elicita, infuſione, coctioneve medicata, ſeu diſtillatione extracta.

Sponte producta, ut Petroleum, ſive oleum Terræ, &c. Balſamum de Tolù, Mariæ, album Peruvianum, &c.

Per expreſsionem, ut oleum Vitellorum ovorum, Amygdalarum dulcium, &c.

Per infuſionem, & coctionem, ut oleum Catellorum, Roſarum, &c.

Per diſtillationem, ut oleum Cinnamomi, Caryophyllorum, &c.

DE OLEIS PER EXPRESSIONEM ELICITIS.

Oleum, ſimpliciter dictum, eſt oleum olivarum, & in quatuor ſpecies dividitur, videlicet;
Omphacinum ex Olivis nondum perfectè maturis expreſſum.
Virgineum, ex Olivis maturis ſpontanee defluit.
Completum, ex dictis Olivis maturis expreſſum.
Amurca eſt fex olei, in doliolis inventa.

℞. OLEUM AMYGDALARUM DULCIUM.

Amygdalarum dulcium ſiccarum integrarum, non rancidarum ℔ *vj.*

Terantur in mortario lapideo, cum piſtillo ligneo minutiſsi-

tiſsimè, & diutiſsimè, dein ſacco cannabino immittantur, ac torculari, lentè primum, & leniter, tum fortiter exprimatur oleum, uſui aſſervandum.

Internè, recens, & ſine igne (ut dictum eſt) expreſſum, & non rancidum adhibendum.

Ad dolores pleuriticos, nephriticos, colicoſque mitigandos; ad alvum laxandam, leniendam acrimoniam ſeri urinarii, urinamque pellendam commendatur; prodeſt etiam in raucedine, tuſsi, aliiſque pectoris affectibus; partum facilitat, & ad dolores poſt partum inſervit; infantibus quoque recèns natis propinatur.

Doſis ab ℥ ß ad ℥ ij, vel ℥ iij &c.

Clyſteribus, etiam admiſcetur, ad colicam, & fæces induratas, ac ſimiles affectiones; in uncturis in dolore nephritico, ſimilibuſque infirmitatibus, in quibus mitigare dolores, emollire, & laxare deſideratur.

Si vis cum igne conficere oleum, ſequenti parabis modo.

Maſſam remanentem ex oleo Amygdalarum dulcium, ſuprà deſcripto, minutiſsimè tere, ac per cribrum trajice; dein in ſartagine, vel in alio vaſe idoneo, igne lento calefac, aſsiduè cum ſpathula lignea, huc, & illuc movendo, tantillo aquæ tepidæ ſenſim aſpergendo, donec maſſa optime rubeſcat, ac inter digitos compreſſa, aliquid olei exudet, tunc (ut dictum eſt) exprimatur oleum, quod defœcatum reconde ad uſum.

Pari modo fiunt Olea

Amygdalarum amararum,
Nucum Juglandium,
Avellanarum,
Quatuor ſeminum frigidorum majorum,
Seminis Lini,
Seſaminis, & ſimilium.

OLEUM DE VITELLIS OVORUM.

R... *Ova elixatione indurata* q. v.

Ex his vitellos duros exime, & comminutos, in ſartagine igne mo-

moderato aſſa, ſpathula aſsiduè movendo, donec ex flavo rubeſcant, & pinguedinem quamdam emittant, ac exudent, tunc ferventes in ſacculo pillis contexto excipe, præloque calido, feſtinanter exprime, ut oleum effluat, uſui reponendum.

Cutis fœditatem, ex ambuſtione, & variolis aufert; aurium, dentium, ſedandiſque doloribus convenit: rhagadibus utile, manuum, pedum anique fiſuras ſanat; ulcerum, & vulnerum, cum terebinthina miſtum (digeſtivi nomine) ſuppurationem, & curationem promovet.

OLEUM EX BACCIS LAURI.

R... *Baccarum Lauri maturarum* q. v.

Tritæ, aqua communi coquantur, fortiter exprimantur, in vaſe ſubjecto refrigeratum oleum, pinguedinis inſtar, aquæ ſupernatans, colligatur, & ſervetur.

Carminativa virtute, anodinaque pollet, & ideo in doloribus colicis, & aliis perutile habetur, ac nervorum vitiis, cutaneiſque valde proficuum.

OLEUM NUCIS MOSCHATÆ.

R... *Nucis Moſchatæ mediocriter pulveratę* ℔ j.

Supra cribrum inverſum, & coopertum, vapori aquæ ferventis per horæ ſemiquadrantem expone, ut penitus humeſcat, & calefiat; tunc ſacculo denſo incluſa prælo calido promptè exprimatur, & ſtillabit oleum craſſum, uſui ſervandum.

Hoc oleum internè, & externè adhibetur; internè pro alvi fluxu compeſcendo: in infantibus cum pulte utitur; externè inteſtinis roborandis, & ventriculo prodeſt.

Simili modo parantur Olea

Nucleorum Cacao,

Seminis Aniſi,

Fœniculi,

Carvi,

Anethi,

Hyoſciami,

Papa-

Papaveris albi,
Cannabis,
& similium.

CAPUT II.

DE OLEIS, PER INFUSIONEM, ET DECOCTIOnem paratis.

R. OLEUM ROSATUM.

Olei olivarum ℔ viij.
Rosarum rubrarum, & pallidarum recentium, apertarum, & contusarum........ ana ℔ ij.

Excipiantur vase idoneo, & macerentur in Sole, aut calido loco per triduum, aut quatriduum, deinde leniter coquantur ad humidi aquosi consumptionem: tunc cola, & fortiter exprime; denuò maceratio, & decoctio cum eadem rosarum quantitate, ut supra, reiteretur, coletur, usuique servetur.

Inflammationes sedat, cerebri doloribus, ac vulneribus prodest.

Eodem modo parantur olea,
Roris marini ex summitatibus floridis,
Anethi è summitatibus,
Absinthii ex foliis, & summitatibus,
Chamęmeli ex floribus,
Cheyri, seu Keyri ex floribus,
Liliorum alborum ex floribus abjecto luteo,
Menthæ ex foliis,
Myrtini ex foliis, & baccis,
Nymphæę ex floribus albis abjecto luteo,
Rutę ex foliis,
Sambuci ex floribus,
Solani ex foliis, & baccis cum oleo rosato,

Cicutæ ex foliis,
Hyosciami ex foliis,
Nicotianæ ex foliis,
Majoranæ ex summitatibus.
Verbasci ex floribus.

OLEUM HYPERICI.

R... *Summitatum Hyperici cum floribus, leviter contusarum* ℔ j ß.
Olei olivarum ℔ vj.

Macera in loco calido, per dies septem, & leviter coque, cola, ac in expresso adde eandem quantitatem Hyperici, & repete macerationem, & coctionem; tertia vice summitates alias, pari quantitate, & paulullum siccatas, in eodem oleo adjice, ac relinque per quatuor dies: cola, & usui serva.

Calefacit, & siccat, unde omnibus doloribus, à frigore contractis, ischiadicis prætereà, & varicibus utiliter adhibetur; nervorum puncturis, ac vulneribus efficax est.

OLEUM DE MUCILAGINIBUS.

R... *Radicum Altheę recentium, & in taleolas Sectarum* ℔ ij.
Seminis fœnugræci,
Lini .... *ana* ℔ j.
Aquæ calefactę ℔ xx.

Macerentur supra cineres calidos per horas viginti quatuor, identidem agitando, deinde liquor mucilaginosus coletur, & fortiter exprimatur, expresso adde
Olei olivarum ℔ viij.

Coquantur igne lento ad humiditatis ferè consumptionem, cavendo, ne aduratur mucilago, tunc fiat colatura sine expresione, & Oleum colatum servetur ad usum.

Emollit, calefacit, & humectat, pectoris dolorem à causa frigida contractum lenit, laterumque doloribus, felicissimè applicatur; viscerum, & nervorum duritiem laxat.

OLEUM CYDONIORUM, SEU MELINUM.

R... *Cydoniorum immaturorum, rejectis Seminibus, scobina derasorum,*

Succi

Succi aliorum Cydoniorum......... *ana* ℥ *viij.*
Olei ℔ *vj.*

Misce in vase vitreato, supra cineres calidos infunde per triduum, dein lento calore coque ad succi consumptionem. Expressis Cydoneis, æqualis Cydoniorum, & succi quantitas infundatur, denuò coquatur, & exprimatur, oleumque colatum, & defœcatum reconde ad usum.

Adstringit, & refrigerat, ad ventriculi, & jecoris imbecillitatem utile; ventrem totum inferiorem, ac nervos laxos, & stomachum roborat; vomitum sistit; lienteriæ, & diarrhoeæ inservit.

OLEUM MASTICHINUM.

R... *Mastiches electę* ℥ *vj.*
Olei rosati ℔ *ij.*

Simul vase fictili vitreato angusti orifitii excepta, leni calore ad integram Mastiches in Oleum dissolutionem detineantur: dein cola, & usui serva.

In affectibus ventriculi, & intestinorum prodest, calefacit, concoctionem alimentorum adjuvat, in lienteria, & diarrhœa, aliisque fluxibus ventris, externè inunctum, & in clysteribus admistum, convenit.

OLEUM EUPHORBII.

R... *Euphorbii pulverati* ℥ *j* ß.
Olei communis ℔ *j* ß.

Misce in vase fictili vitreato, ac lento igne euphorbium probè dissolvatur, cola, & usui serva.

Resolutivum est, ad ægritudines nervorum, ex frigore, & eorum dolores, juncturarumque, hepatis, & splenis valet.

OLEUM LUMBRICORUM.

R... *Lumbricorum terrestrium, ter aqua tepida lotorum* ℔ *ij.*
Vini rubri ℥ *vj.*
Olei olivarum ℔ *iij.*

Coquantur simul in vase idoneo, usquedum vinum consump-

ſumptum fuerit, & lumbrici contabuerint; expreſſum oleum colatum, ac defœcatum ſerva.

Nervos roborat; juncturarum doloribus, ſpaſmis, & contracturis convenit; in nervorum vulneribus, ac puncturis laudatur.

℞. OLEUM NARDINUM SIMPLEX.

Spicę Nardi ℥ *iij.*
Olei communis ℔ *j* ß.
Vini generoſi ℥ *jv.*

Simul per octiduum in vaſe fictili vitreato macerentur in loco calido, cooperto vaſe: dein igne lento, ad fere vini conſumptionem decoquantur. Cola, & exprime, oleumque defœcatum ad uſum ſerva.

Si *Compoſitum* deſideras adde

Majoranæ,
Radicis Enulę,
Calami aromatici, vel Acori veri,
Cyperi rotundi,
Schœnanthi,
Foliorum Lauri,
Cardamomi .... *ana* ℥ ß.

Contundantur omnia, & per triduum macerentur, in
Vini albi optimi ℥ *vj.*

Dein adde
Olei communis ℔ *j.*

Coquantur lento igne ad vini conſumptionem, coletur, & cum ſupradicto Oleo Spicæ ſimplici miſceatur, & uſui ſervetur.

Cerebri, & nervorum affectus frigidos ſanat; aurium dolores mitigat; tremulis, & paralyticis confert; ventriculi affectibus auxiliatur; concoctionem juvat.

℞. OLEUM SCORPIONUM SIMPLEX.

Scorpiones terreſtres vivos *n.* C.
Olei Amygdalarum amararum, ſeu communis ℔ *iij.*

Suffocentur in oleo, & ſerventur ad uſum in vaſe clauſo.

Ali-

Aliqui per triginta dies insolant, postea colant; & usui servant.

Ad urinam pellendam, & calculum promovendum commendatur, regioni renum, pubis, & vesicæ applicatum; pro alexipharmaco, pulsibus, regionique cordis impositum, habetur.

OLEUM CASTOREI.

℞. *Castorei optimi, minutim incisi, & contusi* ℥ ij.
Olei communis ℔ ij.
Vini albi optimi ℥ jv.

Coquantur igne lento, per quadrantem horæ in vase clauso, postea oleum absque colatura ad usum serva.

In affectibus uterinis, & convulsionibus laudatur; in nervorum contracturis, paralyticisque conducit.

OLEUM CROCI.

℞. *Croci optimi,* ℥ j.
Calami aromatici, seu Acori veri,
Myrrhæ,
Cardamomi minoris. .... *ana* ℥ ß.

Contunde, & macera in loco calido, per dies quinque in
Vini optimi ℔ ß.
Postea adde
Olei olivarum ℔ j ß.

Coquantur igne lento ad vini consumptionem, & oleum percolatum serva.

Anodinum est, nervos roborat; uteri dolores lenit; ejusque, & aliarum partium tumores duros resolvit.

OLEUM IRINUM.

℞. *Radicum Ireos nostratis recentium, & contusarum* ℔ j ß.
Olei olivarum ℔ iij.

Macerentur in vase fictili vitreato igne lento, per viginti quatuor horas, bulliant ad humiditatis ferè consumptionem; oleum exprime, & adde
Florum Ireos ℔ ß.

Dige-

Digere lento igne in Balneo cinerum per duodecim horas: coque ad humidi consumptionem, cola, & usui serva.

Resolutivum est, attenuat, digerit, & in tumoribus frigidis conducit.

OLEUM, SEU BALSAMUM CATELLORUM.

R... *Catellos recens natos* n.iij.
Lumbricorum terrestrium ℔ j.
Olei olivarum ferventis ℔ v.

Coquantur, ad osium compaginis dissolutionem, & separationem, fiat colatura, & expresio, colato tepido, adde

Summitatum Origani,
Serpylli, seu thymi,
Pulegii,
Hyperici,
Majoranæ . . . . ana ℥ ij.

Insolentur, per dies quindecim, postea cola, & exprime, in expresso dissolve

Terebinthinæ claræ ℥ jv.

Dein oleum defœcatum reconde ad usum.

Nervinum est, quare in podagra, paralysi, & omnibus affectibus nervorum, ab humoribus frigidis, ac viscosis productis, inservit, & partes debiles roborat.

OLEUM VULPINUM.

R.. *Vulpem pinguem pelle nudatam,*
exenteratam, sectam in partes n. j.
Salis communis, ℥ iij.
Summitatum Anethi,
Thymi,
Chamepityos ana ℥ ij.

Incisa minutim, injiciantur in
Aquę, &
Vini. . . . . ana q. s.

Coquantur in vase clauso, donec ab osibus partes separentur carnosæ; cola, & adde

Olei olivarum ℔ viij.

Sal-

Salviæ,

Roris marini. . . . . ana ℥ *ij.*

Bulliant lento igne ad humidi consumptionem: cola, & oleum defœcatum serva.

In omnibus articulorum frigidis affectibus valet; digerit, discutit humores in nervis contentos.

OLEUM DE CAPPARIBUS.

℞. *Gemmarum Capparis, seu florum, nondum expansorum conditorum* ℥ *viij.*

Corticum radicum capparum ℥ *ij.*

Tamarisci,

Seminis Agni Casti,

Radicis Cyperi,

Foliorum Tamarisci,

Asplenii, seu scolopondriæ ana ℥ ß.

Rutæ ʒ *ij.*

Olei communis ℔ *iij.*

Vini albi ℥ *vj.*

Parùm trita, & incisa misceantur, ac macerentur per triduum loco calido, postmodum coquantur ad humiditatis consumptionem: oleum percolatum, defœcatumque serva.

Attenuando, detergendoque duritiem omnem, lienis obstructiones solvit, ejusque dolorem lenit.

OLEUM ANTI-PLEURITICUM.

℞. *Corticum Cucurbitæ longæ mundatorum, in frustula incisorum,*

Olei communis . . . . ana ℔ *vj.*

Coquantur simul ad humiditatis consumptionem, coletur, & in colatura extinguantur frusta ferri, seu chalybis candefacta, in vase fictili vitreato, quod statim cooperiatur, ne oleum flammam concipiat, dein detracta, denuò candefiant, & extinguantur, repetendo octies, oleumque defœcatum, ad usum servetur.

Resolvit, digerit, mollit; frigidos, & contumaces mitigat dolores, præsertim pleuriticos.

OLEUM

OLEUM SCORPIONUM COMPOSITUM.

R... *Summitatum floridarum Hyperici* ℔ j.
In olei Olivarum ℔ vj.

Per ſeptem dies inſola, ſeu in loco calido macera, dein cola, colaturæ adjice

Summitatum Hyperici, cum floribus,
& ſemine leviter contuſarum ℔ j.

Denuò macerentur, coquantur, & colentur; in oleo colato infunde,

Comarum Hyperici ſemine onuſtarum ℔ j.
Foliorum Scordii ℥ ij.
Chamędryos,
Calaminthæ,
Cardui benedicti . . . . *ana* ℥ j.
Comarum Centaurii minoris,
Verbenæ,
Dictamni Cretici . . . . *ana* ℥ ß.

Inciſa macerentur per biduum in vaſe clauſo, ac igne lento per horas tres digerantur, cola, & exprime, colaturæ adde

Cinnamomi acuti,
Baccarum Juniperi,
Santali citrini,
Theriacæ,
Mithridatii . . . . *ana* ℥ iij.
Radicum Zedoariæ,
Dictamni albi,
Tormentillæ,
Ariſtolochię rotundę,
Benzoini,
Styracis . . . . *ana* ℥ ij.
Myrrhæ electæ,
Rhabarbari,
Aloes ſuccotrinę . . . . *ana* ℥ j ß.

Nardi

Nardi Indicæ
Seminis nigellę .... *ana* ℈ *jv.*
Schœnanthi,
Cyperi,
Croci .... *ana* ʒ *j.*
Vini albi generosi *q. s.*

Contundenda, contundantur, ac in vase clauso per octiduum infundantur, posteà igne lento S. A. decoquantur, colentur, & exprimantur, in colato oleo suffocentur

Scorpiones terrestres, recenter collecti, vita fungentes *n. C.C.C.*

Digerantur per triginta dies in vase vitreo benè clauso, dein cola, & oleum defœcatum, ad usum serva.

Vulnerarium, alexipharmacum, & resolutivum est; viperarum, ac venenatorum animalium morsibus subvenit, & in peste, aliisque morbis malignis, pulsibus, cordi, temporibusque illinitum, non sine fructu utitur, & in vulneribus recentibus, ulceribusque laudatur; adversus omnia venena stupefacientia, & sanguinem spissantia, per os assumptum, efficacissimum dicitur esse remedium.

OLEUM LIGNI GUAJACI.

R... *Ligni Guajaci resinosi scobina rasi* ℔ *ij.*
Lixivii fortissimi ex cineribus
Querci facti ℔ *j* ß.

Simul per octiduum macerentur, dein adde

Olei communis ℔ *viij.*
Anethi,
Chamæmeli,
Baccarum Lauri .... *ana* ℥ *viij.*

Incisa, per dies quatuor digerantur, deinde ad humiditatis consumptionem decoquantur; coletur, & in oleo colato, lento igne dissolve

Gummi tacamahacę ℥ *viij.*

Denuò cola, & oleum depuratum, usui serva.

Resolvit, attenuat, digeritque humores crassos, & viscidos; in juncturarum doloribus, venereis, rheumaticisque proficit.

℞. OLEUM, SEU BALSAMUM APARITII VIRIDE.

Olei Olivarum ℔ *xij.*
Summitatum Roris marini
Hyperici . . . . *ana* ℔ *j* ß.
Rutæ,
Absinthii,
Chamæmeli,
Verbasci,
Centaurii minoris,
Sanguinariæ,
Foliorum Lentisci . . . . *ana* ℥ *vj.*

Scindantur, & cum oleo, per triginta dies in Sole, seu calido loco digerantur, deinde adde

Lumbricorum terrestrium ℔ *j.*

Coquantur lento igne ad humiditatis consumptionem, cola, & in colatura dissolve

Terebinthinæ optimæ ℔ *iij.*
Gummi Juniperi ℥ *jv.*

Denuò colentur, posteà adde

Pulveris Myrrhæ electæ,
Thuris Masculi . . . *ana* ℥ *jv.*
Mastiches ℥ *ij.*
Sanguinis Draconis ℥ *j.*
Aloes hepaticæ ℥ ß.

Misceantur optimè cum oleo calido, iterum per triduum digerantur: coletur oleum, & ad usum reponatur.

Vulnerarium est præstantissimum, tam in recenter inflictis, quàm in antiquis vulneribus: ulceraque mundificat, & consolidat.

CAPUT III.

DE BALSAMIS ARTIFICIALIBUS.

BALSAMUM, SEU LINIMENTUM ARCEI.

R... *Sevi hircini* ℔ *j*.
Terebinthinę claræ,
Gummi Elemi. . . . . *ana* ℥ *x*.
Axungię Porcinæ ℔ ß.

Liquentur, ſimul, & colentur.

Uſitatiſsimum eſt ad ulcera, vulneraque digerenda, & mundificanda.

BALSAMUM CATHOLICUM.

R... *Florum hyperici cum ſeminibus*
ſiccorum ℥ *j*.
Olibani,
Radicis Angelicæ (ejus defectu)
Carlinæ . . . *ana* ℥ ß.
Spiritus vini rectificati ℔ *iij*.

Digerantur, ſimul in vaſe optimè clauſo per octiduum loco calido, identidem agitando, tunc

R... *Benzoini optimi* ℥ *iij*.
Styracis ℥ *ij*.
Balſami Tolutani ſicci ℥ *j*.
Aloes Succotrinæ,
Myrrhæ. . . . . *ana* ℥ ß.

Contrita injiciantur in tincturam ſupradictam, digerantur lento igne, ſive inſolentur per quadraginta dies: fiat colatura, & in vaſe vitreo optimè clauſo, ſervetur ad uſum.

In omnibus vulneribus prodeſt; in ulceribus, morſibus ab animalibus venenatis, & rabidis inſervit; ad dolores juncturarum, aurium, dentium, & hæmorrhoidum frigidè applicari

debet; internè etiam laudatur ad affectus stomachi, ad colicam, præsertim flatulentam.

Dosis à gt. jv. ad ℈ ß.

Balsamum hoc variis præscribitur nominibus. V. g. *Balsamum Commendatoris*, *Balsamum Innocentii Undecimi*, & *Balsamum Persicum*.

BALSAMUM ANODINUM.

℞... *Saponis Hispanici* ℥ j.
Opii ℥ ß.
Camphoræ ʒ vj.
Croci ʒ j.
Spiritus Vini ℔ j ß.

Misceantur, & digerantur in vase clauso lento igne, per decem dies, posteà tinctura coletur, & usui servetur.

In omnibus doloribus mitigandis, ut in podagra, rheumatismo, & similibus, proficuum valde.

BALSAMUM RORIS MARINI (VULGO) de Porras.

℞... *Olei Roris marini ex summitatibus floridis, mediante infusione, & coctione facti* ℔ j ß.
Terebinthinæ electæ ℥ vj.
Ceræ Citrinæ ℥ jv.
Liquefiant, & ab igne semoto, adde
Balsami nigri ℥ j.
Misce S. A. & serva.

In vulneribus, ac ulceribus inservit, & in juncturarum doloribus prodest.

BALSAMUM UTERINUM, SIVE ANTI-hystericum.

℞... *Olei Nucis moschatæ per expressionem facti* ʒ ij.
Pulveris Assæ fœtidæ ʒ ij.
Castorei ʒ j.
Olei distillati Succini,
Rutæ,

Sabi-

Sabinæ.... . . ana ʒ ij.

Misce optimè, & fiat Balsamum S. A.

In insultibus hystericis, & hypochondriacis, naribus, temporibus, vertici, & umbilico applicatum, prodest; uteri dolores, ejusque passiones egregiè demulcet, & sedat.

℞... BALSAMUM, SEU BUTYRUM SATURNI.
Aceti Saturni,
Olei Amygdalarum dulcium, seu Rosati ana p. æq.

Acetum sensim super oleum affunde, & simul continuò in mortario marmoreo ducantur, donec linimenti spissitudinem acquirant.

In inflammationibus calidis confert, adversus ulcera, scabiem, adustionem, & excoriationem valet.

CAPUT IV.

DE UNGUENTIS, ET LINIMENTIS.

UNguentum, seu Linimentum est Medicamentum topicum, modò liquidius, modò spissius, maxime ex oleosis compositum, leni fricatione, pro variis usibus corpori, exteriùs applicatum.

Unguentum à verbo latino Ungere; linimentum à verbo latino linire, provenit.

℞... UNGUENTUM POPULEON.
Oculorum, seu gemmarum Populi,
contusarum ℔ *iij.*
Axungiæ Porcinæ insulsæ, recenter fusę ℔ *vj.*

Mista simul macerentur in vase fictile vitreato, ritè operculato, in loco modicè calido, donec herbæ sequentes sub initium Æstatis possint colligi; scilicet,

Foliorum Papaveris nigri,
Hyosciami,
Sempervivę majoris,
minoris,

Man-

Mandragoræ, vel ejus defectu Solani,
Lactucæ,
Bardanæ.
Violæ,
Umbilici Veneris,
Cymarum Rubi tenerrimarum....... ana ℥ *vj.*
Solani ℥ *jx.*

Contuſa omnia, commiſceantur cum axungia, & oculis Populi, reponantur in loco calido per dies ſex; dein coquantur igne lento ad humiditatis conſumptionem, continuò ſpathulà lignea agitando: cola, in torculari exprime; & unguentum defœcatum ad uſum ſerva.

Anodinum eſt, febricitantibus, ac capiti dolentibus propter calorem, temporibus inunctum prodeſt, hæmorrhoidibus auxiliatur, & in mammis diſsipat lac.

UNGUENTUM ROSATUM.

R... *Axungiæ Porcinæ preparatę, &*
Aquą roſarum lotæ ℔ *iij.*
Roſarum rubrarum recentium,
expanſarum, & contuſarum,
Roſarum pallidarum..... ana ℔ *j* ß.

Miſta omnia per dies duos marceſcere relinquantur, fuſa axungia igne lento percoletur, in colatura rurſus utrarumque roſarum contuſarum tantumdem ut antea maceretur, & ſenſim lento calore decoquantur ad humiditatis conſumptionem, colentur, & exprimantur, defœcatum unguentum reconde ad uſum.

Calorem immoderatum extinguit, præcipuè in inflammationibus calidioribus renum, hæmorrhoidum, & aliarum corporis partium.

UNGUENTUM ROSATUM SANTALINUM.

R... *Unguenti Roſati ſupra dicti* ℔ *j.*
Pulveris Santali rubri ℥ *j.*

Miſce optimè, & fiat unguentum S. A.

Ad idem valet,

UN-

℞... UNGUENTUM, SEU CERATUM REFRIGERANS.

Olei Rosati omphacini ℔ j.
Ceræ albæ ℥ iij.

Liquentur lento igne, pistillo ligneo agitentur, & sæpius aqua frigidissima labentur, donec unguentum albescat.

Ad omnem calidam intemperiem inservit; febrientibus quoque conducit, si hypochondriis superponatur.

℞... UNGUENTUM POMORUM.

Benzoini optimi,
Styracis calamitæ. . . . . ana ʒ ij.
Caryophyllorum ʒ j.

Crassiusculè trita sacculo lineo includantur, qui in vase fictili vitreato ponatur, addendo

Axungiæ Porcinæ recentis mundatæ, lotæ, & liquatæ ℔ vj.
Pomorum redolentium in partes sectorum n. xij.
Aquæ Rosarum,
Naphæ. . . . . ana ℥ iij.

Coquantur leviter ad humiditatis consumptionem, & sine expressione fiat colatura, ac unguentum defœcatum reconde ad usum.

Ad narium pustulas; labiorum, & manuum fissuras, aliarum corporis partium cicatrices, & præsertim, quæ à variolis proveniunt, commendatur.

℞... UNGUENTUM ÆGYPTIACUM.

Mellis optimi ℥ xjv.
Aceti fortis ℥ vij.
Viridis Æris pulverati ℥ v.

Coquantur simul igne lento ad unguenti debitam crassitiem, ita ut colorem purpureum unguentum acquirat.

Ulceribus, vulneribus, fistulis malignis, putridis, & sinuosis validè profert, carnem superfluam etiam absumit.

UNGUEN-

UNGUENTUM ALBUM SIMPLEX.

R... *Olei rosati* ℔ j ß.
Pulveris Cerussę ℔ j.
Cerę albæ ℥ jv ß.

Post liquefactam in oleo ceram, cerussa misceatur, & agitetur unguentum usque ad refrigerationem.

Valet ad ambusta, erisipelata, scabiem, prurigines, acrem serpiginem, pustularum eruptiones, intemperiem ulcerum calidam, & alia cutis vitia, à salsedine enata, sananda.

UNGUENTUM ALBUM CAMPHORATUM.

R... *Axungię recentis Porcinæ mundatæ, lotæ, & fusæ* ℔ j.
Pulveris Cerussæ ℥ jv.

Misceantur in mortario marmoreo pistillo ligneo movendo, donec cum axungia cerussa bene commisceatur, tunc adde

Camphoræ in oleo amygdalarum dulcium solutæ ʒ ij.

Iterum agita, & fiat unguentum S. A.

Hoc valentius habetur, quàm unguentum album simplex, propter camphoram, & à Mulieribus pro cosmetico æstimatur.

UNGUENTUM NUTRITUM.

R... *Lithargyri tenuissimè triti* ℥ vj.
Olei rosati ℔ j ß.
Aceti acerrimi ℥ viij.

Nutriatur in mortario æneo lithargyrus, vicissim affuso modò oleo, modò aceto, donec continua agitatione acetum, & oleum lithargyrus ebiberit, & unguentum crassitiem debitam, & candorem acquirat.

Potest etiam hoc unguentum parari sequenti modo: Lithargyrus, & oleum simul decoquantur, sensim addendo parum aceti, usque ad Linimenti consistentiam, dein in mortario assiduè agitentur, donec unguentum albescat, ac in debitam perveniat consistentiam.

Pru-

Pruritum cutis mitigat, in ambuſtis prodeſt, ſcabiei convenit, doloreſque ſedat.

UNGUENTUM TUTHIÆ

R... *Olei Solani,*

Roſati. . . . . *ana* ℥ *vj.*

Ceræ ℥ *iij.*

Pulveris Plumbi uſti, & loti,

Tuthiæ præparatę,

Thuris maſculi. . . . . . . *ana* ℥ *j.*

Ceruſſæ ℥ *ij.*

Miſce, & fiat unguentum S. A. uſui ſervandum.

In ulceribus calidis inſervit, humores ſalſos, & acres in his contentos, dulcorat; refrigerat, ſiccat, & conſolidat; lymphas acidas corrodentes ulcerum, ac putrefacientes abſorvet.

UNGUENTUM PLUMBI.

R.. *Pulveris Plumbi uſti, & præparati,*

Lithargyri . . . . *ana* ℥ *ij.*

Ceruſſę pręparatæ,

Antimonii præparati *ana* ℥ *j.*

Olei Roſati ℔ *iij.*

Ceræ ℥ *jx.*

Fiat Unguentum S. A.

Valet ad idem.

UNGUENTUM MAGISTRALE, SEU DE MINIO.

R... *Olei Roſati* ℔ *j* ß.

Ceræ albæ ℥ *jv* ß.

Minii ℥ *v.*

Ceruſſę,

Lithargyri . . . . *ana* ℥ *j* ß.

Fiat Unguentum S. A.

Eaſdem habet virtutes.

UNGUENTUM ALBUM SARRACENUM.

R... *Olei Roſati* ℔ *j.*

Lithargyri,

Ceruſſæ. . . . . *ana* ℥ *iij.*

Sevi Caprini ℥ ij.
Aceti Rosati ℥ jv.

In mortario mista, nutriantur, assiduè movendo, donec unguenti spissitudinem acquirant, dein adde

Albuminum ovorum n. ij.
Seminis Cucurbitæ mundati, & in pastam redacti ʒ iij.
Pulveris Mastiches ℥ ß.
Camphoræ spiritu vini solutæ ℈ j.

Fiat unguentum S. A.

Ad ambusta, erysipelata, scabiem, & cutis vitia, à salsedine enata, commendatur; ad hæmorrhoidum dolores; Prurigines, ac pustularum eruptiones inservit.

UNGUENTUM MERCURII.

R... *Axungiæ Porcinæ* ℔ j.
Mercurii ℔ ß.
Terebinthinæ ℥ ij.

Mercurius cum terebinthina liquata in mortario æneo exactè extinguatur, hinc adde Axungiam assiduè agitando, ut omnia exactissimè misceantur.

Ad salivationem excitandam, fricatione mediante, inservit; scabiei, morpheæ, aliisque cutis vitiis maximè confert: uncturis admistum pediculos enecat, pulices, atque cimices.

UNGUENTUM GUMMI ELEMI.

R... *Olei Rosarum* ℔ j.
Resinæ ℥ jv.
Ceræ citrinæ,
Gummi elemi,
Terebinthinæ .... ana ℥ iij.
Pulveris Gummi Ammoniaci ℥ ij.

Fiat unguentum S. A.

Digerit, maturat, suppurationemque promovet, tumoribus, & ulceribus applicitum.

UNGUEN-

UNGUENTUM BASILICUM PALLIDUM; SEU ſuppurativum.

R... *Ceræ flavę,*
Sevi Hircini,
Reſinæ,
Colophoniæ,
Olei communis.. .. . ana p.æq.
Fiat unguentum S. A.
Digeſtivum, & ſuppurativum eſt.

Si *unguentum Baſilicum nigrum* deſideras prædicto unguento adde
Picis navalis, ſeu nigri, loco colophonię.
Eaſdem virtutes obtinet.

UNGUENTUM MARTIATUM.

R... *Radicis Enulæ campanę,*
Valerianæ ſylveſtris,
Bardanæ,
Herbarum Abſinthii,
Abrotani,
Ocimi,
Calaminthæ,
Hyperici,
Coſti hortenſis,
Majoranæ,
Menthę aquaticæ,
Sabinæ,
Salviæ,
Sambuci . . . . ana ℥ iij.
Summitatum cum floribus Chamæmeli,
Meliloti, ſeu Trifolii odorati,
Stœchados. . . . . . ana ℥ ij.
Foliorum Lauri,
Ebuli,
Roris marini,

Rutæ . . . . *ana* ℥ *vj.*
Seminum Cumini,
Fœnugręci,
Urticæ majoris . . . . *ana* ℥ *j.*

Contusa, & incisa per biduum igne lento macerentur, in
Olei communis ℔ *xij.*

Coque ad humidi ferè consumptionem: cola, & fortiter exprime: dein adde
Cerę flavę ℔ *iij.*
Axungiæ Porcinæ antiquæ ℔ *j.*

Liquefiant, & colentur, ac semirefrigeratis permisce;
Styracis liquidi ℥ *jv.*
Pulveris Mastiches ℥ *ij.*

Agita, donec penitus frigescant, & usui serva.

Nervinum est, affectibus cerebri, nervorum, articulorumque frigidis inservit; tremori, convulsioni, paralysi, arthritidi efficax valde; tumores, ac durities lienis, & aliarum partium emollit.

UNGUENTUM AREGON.

℞. *Foliorum Conyzæ majoris,*
Laureolę,
Cucumeris agrestis,
Calaminthæ,
Roris marini,
Majoranę,
Thymi,
Rutæ,
Lauri,
Sabinę,
Salvię . . . *ana* ℥ *jv.*
Radicis Bryoniæ,
Ari,
Cucumeris sylvestris ana ℥ *ij.*

Contusa, & incisa, per triduum macerentur, in
Olei Olivarum ℔ *x.*

Co-

Coquantur igne lento ad humiditatis consumptionem; cola, & exprime; oleo defœcato adde

Cerę ℔ i ß.
Butyri,
Axungiæ Porcinę veteris.... ana ℥ *jv.*

Liquefiant; semirefrigeratis adde

Pulveris radicis Pyrethri,
Zingiberis,
Piperis,
Euphorbii,
Mastiches,
Thuris............ ana ℥ *j.*

Misceantur optimè, & fiat unguentum.

Digerit, attenuat; humores pituitosos, & crassos rarefacit; ideo paralysi, convulsionibus, ac omnibus frigidis affectibus confert.

UNGUENTUM AGRIPPÆ, SEU DIABRYONIAS.

℞... *Radicum recentium Bryoniæ,*
Cucumeris asinini.......... ana ℔ *j.*
Radicis Scillæ,
Ireos,
Ebuli........... ana ℔ ß.

Radices mundatæ, incisæ, & contusæ macerentur per biduum, in

Olei ℔ *jv.*

Coque igne lento, non tamen ad omnimodam humiditatis consumptionem, cola, in oleo defœcato dissolve

Ceræ albæ ℔ *j.*

Fiat unguentum S. A.

Tumores edematosos resolvit; nervorum contractiones sanat; necnon ventri illitum, regioni splenis, & ventriculi obstructiones tollit, alvumque laxat.

UNGUENTUM ARTHANITÆ.

℞... *Succi, vel decocti fortis Arthanitę*
ejus defectu Cucumeris asinini ℔ *ij.*

Succi

Succi, seu decocti Cucumeris agrestis,
Butyri Vaccini . . . . ana ℥ *viij.*
Olei Irini ℔ *ij.*
Colocynthidos ℥ *ij.*
Polypodii ℥ *iij.*
Euphorbii ʒ *ij.*

Omnia mista, macerentur per horas viginti quatuor, postea coquantur ad humiditatis fere consumptionem, exprime oleum, expressioni adde

Cerę ℔ ß.
Sagapeni pręparati,
Felis taurini ad Mellis inspissitudinem redacti,
Scammonii,
Gialappę,
Colocynthidos,
Foliorum Mecereonis,
Aloes . . . . ana ℥ ß.
Salis gemmæ,
Euphorbii,
Piperis longi,
Myrrhæ,
Zingiberis,
Florum Chamæmeli ana ʒ *ij.*

Pulverisanda, subtiliter pulverisentur, dein in oleo cera liquefiat, posteà in parte hujus unguenti misceatur optimè felis inspissamentum, & sagapeni solutio, & reliqua, cum pulveribus permista, ad usum serva,

Illitum stomacho per vomitum expurgat, hypogastrio autem inunctum alvum dejicit: ob id hydropicos juvat, serosum excrementum evacuando; vermes quoque enecat, & educit; adhibetur iis, qui purgans medicamentum sumere nequeunt, imprimis puerulis, quamvis non semper cum sucessu; commendatur etiam in mensium suppressione, umbilico impositum.

UN-

UNGUENTUM ALTHÆÆ COMPOSITUM.

℞... *Olei ex mucilaginibus* ℔ ij.
Cerę flavę,
Resinę . . . . *ana* ℔ ß.

Omnibus lento igne liquatis, colatis, & admodum tepidis, immisce

Gummi Galbani in vino albo soluti, colati, & ad mellis consistentiam cocti ℥ j.
Terebinthinæ ℥ ij.
Gummi Hederæ pulverati ℥ j.

Fiatque unguentum S. A.

Omisso galbano, & gummi hederæ *Unguentum Althææ simplex* vocatur.

Ad emolliendum, calefaciendum, & humectandum, pectoris dolorem leniendum, viscerumque durities laxandas, communiter commendatur.

UNGUENTUM CUCURBITÆ.

℞... *Cucurbitæ communis,*
Foliorum Portulacæ,
Violarum,
Plantaginis,
Solani . . . . *ana* ℔ j.

Contundantur in mortario marmoreo, & in
Olei communis ℔ v.

Per biduum, loco calido, macerentur; postea coquantur ad humiditatis ferè consumptionem, fortiter exprimantur, ac in oleo defœcato, liquefiat
Cerę ℔ j.

Et fiat unguentum lege artis.

Refrigerat, humectat, dolores ab humore acri sedat, hecticorum dorso, & renum regioni inunctum, ardoribus, sudoribusque nocturnis, & colliquativis commendatur.

UNGUENTUM APOSTOLORUM.

℞... *Olei communis* ℔ ij.

Lithar-

Lithargyri subtiliter triti ℥ ij.
Aceti accerrimi ℥ vj.

Coquantur lento igne continuò spathula movendo, usque ad aceti consumptionem, quibus adde

Ceræ flavę ℥ vj.
Terebinthinæ,
Resinæ.................. ana ℥ ij.

Liquefiant, & colentur, posteà adjice soluta, colata, & ad mellis consistentiam inspissata.

Gummi Galbani,
Opoponacis,
Ammoniaci.......... ana ℥ j.
Bdelii,
Pulveris Aristolochiæ longę,
Myrrhæ,
Thuris .... ana ℨ vj.
Æruginis, seu viridis ęris ℥ j ß.

Misce, & fiat unguentum S. A.

Ad vulnera, & ulcera sordida difficilis curationis inservit; sinus, fistulasque detergit, & plagas sanat.

UNGUENTUM COMITISSÆ.

R... *Olei Myrti* ℔ j.
Cerę citrinæ ℥ iij.

Liquatis, & ab igne semotis, adde sequentia in pulverem subtilem redacta,

Gallarum ℥ j.
Baccarum Myrti,
Nucum Cupressi,
Corticum Granatorum,
Seminis, seu acinorum uvarum,
Plantaginis......... ana ℨ ij.
Sumach
Alumnis rupei,
Mastiches.................. ana ℨ ß.

Fiat unguentum lege artis.

Ad

Ad menstrua excessiva, seu fluxum immodicum prodest; abortum prohibet; uterum roborat, ac renes laxatos adstringit; in diarrhoeis conducit, applicatum tum lumbis, tum pubi, tum umbilico, illiniendo, vel mediante linteo imponendo.

Pro unguento corticum castanearum inservit.

UNGUENTUM DEOPILATIVUM.

R... *Foliorum Cicutæ,*
Apii,
Ebuli,
Petroselini,
Sabinę ... ana ℔j.
Radicis Capparum,
Irini,
Bryoniæ .. ana ℔ ß.

Incisa, & contusa in
Olei Olivarum ℔ *vj.*

Per quatriduum loco tepido macerentur, dein coque ad humiditatis consumptionem, cola, exprime, & in oleo defoecato, liquefiat
Ceræ citrinę ℔ *j* ß.

Semirefrigerato unguento, adde
Pulveris Gummi Ammoniaci,
Aristolochiæ longæ .. ana ℥ *ij.*

Misce, & fiat unguentum S. A.

In obstructionibus hepatis, lienis, & aliorum viscerum prodest, ac ideo in tumoribus duris, scirrhosisque convenit.

Pro omnibus deopilativis unguentis inservit.

UNGUENTUM CORDIALE.

R... *Unguenti Rosati* ℔ *j.*
Butyri Naphę ℥ *vj.*
Pulveris Santali rubri ℥ *j* ß.
Lętificantis ʒ *iij.*
Cerę albæ ℥ *iij.*
Camphoræ ʒ *iij.*

Exactè misceantur, & fiat unguentum S. A.

Vitales partes roborare creditur: ob idque ad syncopem, cordis palpitationem, & affectus melancholicos proficere.

UNGUENTUM FILII ZACHARIÆ.

R... *Ceræ flavę,*
Medullę cruris Baccę,
Adipis Porcinæ,
Gallinæ,
Olei seminis lini . . . . ana ℔ ß.

Omnia liquefiant, & semirefrigeratis, adde
Mucilaginis seminis lini, & fœnugręci ℔ ß.

Agita, assiduè movendo, donec mucilago exactè misceatur, & unguentum infrigidatum reconde ad usum.

Juncturarum tophos, ac nodos duros emollit, & dissolvit; inunctum pectoris regioni crassa, lentaque pulmonum, thoracis excrementa ad ejectionem, per sputum habiliora, & aptiora reddit.

UNGUENTUM NERVINUM.

R.. *Herbarum recentium Salvię,*
Ivę artheticę,
Majoranæ,
Roris marini,
Menthę,
Rutæ,
Summitatum floridarum Verbasci,
Lavandulæ,
Hyperici,
Chamęmeli,
Meliloti . . . . ana ℥ *ij.*
Baccarum Lauri,
Juniperi . . . . ana ℥ *j.*

Incisa, & contusa immergantur in
Olei lumbricorum ℔ *iij.*

Macerentur per biduum: coquantur ad humiditatis consumptionem; exprime, cola, & in oleo defœcato liquescant

Ceræ

Ceræ ℥ jx.

Semirefrigerato unguento adde

Olei, seu Butyri Ceræ distillati,

Terebinthinæ . . . . . . *ana* ℥ ij.

Unguenti Althææ ℥ jv.

Misce exactè & usui serva.

Frigidos nervorum morbos aufert, ac eorum doloribus opitulatur.

℞... UNGUENTUM AD HERPES.

Unguenti Rosati ℥ vj.

Mercurii præcipitati albi ʒ vj.

Agita in mortario donec ritè misceantur.

In omnibus cutis vitiis, scabie, herpetibus, impetigine, & similibus infirmitatibus ab humoribus salsis, acribusque productis, confert.

℞... UNGUENTUM AD MAMMARUM FISSURAS.

Olei Rosati, ℔ j.

Lithargyri,

Aceti . . . . *ana* ℥ jv.

Misce, & coquantur ad aceti consumptionem, dein liquefiant

Ceræ flavæ ℥ iij.

Semirefrigerato unguento adde

Mellis optimi ℥ iij.

Pulveris Myrrhæ,

Thuris, ... *ana* ℥ j.

Misce optimè, & serva ad usum.

Nutricibus valde utile levamen est.

℞... UNGUENTUM AD MAMMARUM DURITIEM.

Olei communis ℔ j.

Ceræ albæ,

Axungiæ Porcinæ,

Butyri recentis insulsi,

Sevi castrati,

Lithargyri subtiliter triti . . . *ana* ℔ ß.

Miſceantur omnia, & lento igne coquantur aſsiduè ſpâthula lignea movendo, donec unguenti conſiſtentiam acquirant, dein adde

Seminis Cumini pulverati ℥ *jv.*

Miſce, & uſui ſerva.

Lac in mammis concretum reſolvit, & ſuppurationem arcet.

UNGUENTUM HÆMORRHOIDALE.

R... *Unguenti Populei,*
Lithargyri nutriti.. ana ℥ *iij*
Vitellorum ovorum *n.iij.*
Pulveris Croci ʒ *j* ß.
Opii ʒ ß.

Miſce in mortario marmoreo, diu agitando, & fiat unguentum S.A.

Ejus præcipuus uſus eſt in hæmorrhoidum doloribus ſedandis, & earum inflammationibus reſolvendis.

UNGUENTUM OPHTHALMICUM.

R... *Butyri Majalis recentis, & loti* ℥ *viij.*
Pulveris Tuthię exactiſsimè præparatę ℥ *j.*
Æruginis,
Camphoræ.................. ana ℈ *ij.*

Miſce in mortario æneo, & fiat unguentum lege artis.

Ad oculorum affectiones, fluxiones ſcilicet, & inflammationes confert.

UNGUENTUM DIAPALMÆ, SEU Diachalciteos.

R... *Emplaſtri Diapalmę, ſeu Diachalciteos* ℔ *j.*
Olei Roſati ℥ *viij.*
Terebinthinę optimæ ℥ *ij.*

Fiat unguentum lege artis.

Pro polychreſto habetur, in vulneribus, & ulceribus, ambuſtiſque utitur.

Si drachmæ duæ Camphoræ addantur, vocatur *Unguentum, ſeu Diapalma Camphorata.*

UN-

UNGUENTUM AD SCABIEM, TINEAM, ET COETERA cutis vitia.

R... *Mercurii vivi* ℥ iij.
Terebinthinę Venetæ ℔ j ß.
Butyri Baccini ℔ ij.
Litargyri
Cerussæ .... *ana* ℥ j ß.
Olei Lumbricorum
Rosati .... *ana* ℔ j.
Ceræ citrinę ℥ jv.
Fiat ex arte unguentum usui servandum.

CAPUT V.

DE EMPLASTRIS, ET CERATIS.

EMplastrum, & Ceratum est Medicamentum topicum, ex variis simplicibus, præcipuè ex oleosis, calcibus mineralibus, &c. compositum, ad consistentiam solidam redactum.

Emplastrum, à Cerato tantùm distinguitur consistentia, quia aliquatenus durius est cerato.

EMPLASTRUM DIAPALMA.

R... *Lithargyri tenuissimè triti,*
Olei communis,
Axungiæ suillæ ritè expurgatę ana ℔ iij.
Aquę simplicis *q. s.*

Misceantur optimè, & igne lento bulliant, spathula ligneâ assiduè versando, donec digitis non adhæreant, tunc adde

Ceræ albæ ℥ jx.
Resinę ℥ vj.
Vitrioli albi in aqua soluti ℥ jv.

Ite-

Iterum coque ad emplaſtri conſiſtentiam.

Si loco vitrioli albi, Colcothar pulveratum adhibeatur, *Emplaſtrum*, *tunc Diachalciteos* appellatur.

Vulneribus, ac ulceribus malignis antiquis, & novis auxiliatur; ad oſsium fracturas, & luxationes quoque prodeſt.

EMPLASTRUM DE CERUSSA.

R... *Ceruſſę electę pulveratæ*
Olei Roſati . . . . ana ℔ *iij.*
Aquæ fontanæ *q.ſ.*

Bulliant ſimul, uſquedum incorporentur, & digitis tractari poſsint, tunc adde

Cerę albę ℥ *viij.*

Liqueſcant, & fiat emplaſtrum S. A.

Leves cutis exulcerationes ſanat, ulceribus quoque ſordidis dicatum eſt, quia validè exiccat, & refrigerat; cicatrices etiam inducit.

EMPLASTRUM DIACHYLUM SIMPLEX.

R... *Radicum recentium Althęę per taleolas ſectarum,*
Seminum Fœnugręci,
Lini . . . . ana ℥ *jv.*
Infundantur in
Aquæ ℔ *viij.*

Supra cineres calidos ſubinde leviter coquantur, ad mucilaginis extractionem: coletur, & exprimatur.

R... *Mucilaginis expreſſę* ℔ *iij.*
Lithargyri ſubtiliter triti ℔ *ij.*
Olei Olivarum ℔ *jv.*

Coquantur ſimul lithargyrus, & oleum, ſenſim addendo mucaginem, ad humidi ferè conſumptionem, vel ad juſtam emplaſtri conſiſtentiam.

Emollit, reſolvit, atque digerit, ob idque in tumoribus quibuſcumque, maturationem quandam requirentibus, utiliter applicatur.

Si

Si ad libram unam hujus emplastri, adhuc calentis, addatur pulveris radicis Ireos unciam unam, *Emplastrum Diachylum Iriatum* vocatur, & virtutes magis activas, quàm præcedens obtinet.

EMPLASTRUM DIACHYLUM MAGNUM.

R... *Radicum Althęæ recentium,*
minutim incisarum,
Passularum,
Ficuum pingium,
Seminum Fœnugręci,
Lini . . . . ana ℥ jv.
Radicis Ireos,
Scillę . . . . ana ℥ iij.
Anethi,
Chamæmeli . . . . ana ℥ ij.

Incisa, & contusa macerentur in
Aquę ferventis ℔ *x.*

Super cineres calidos per biduum: dein lento igne parum decoquantur, spathula lignea sæpè movendo; fiat colatura, interim

R... *Ichthyocollæ albæ, nitidæ, minutim incisæ* ℥ ß.

Maceretur in aqua calenti, ut mucilago extrahatur, coletur, ac cum priori mucilagine misceatur, tum adde
Lithargyri præparati ℔ *ij.*
Olei communis ℔ *jv.*

Coquantur simul, sensim admiscendo mucilagines supradictas ad humidi ferè consumptionem; tum adde
OEsipi,
Resinę Pini puræ,
Cerę flavæ . . . . ana ℥ jv.
Terebinthinæ ℔ ß.

Liquefiant, & fiat emplastrum S. A.

Potentiùs vires, quàm simplici adscripsimus, exerit: hincque ubi majori coctione opus est, commodè substituitur, & applicatur.

DIA-

DIACHYLUM GUMMATUM.

R... *Gumm Amoniaci,*
Galbani,
Bdellii,
Sagapeni . . . . ana ℥ *j.*

Dissolvantur in vini albi sufficienti quantitate : colentur, & ad mellis consistentiam inspissentur, subinde exactè misceantur cum

Massę emplastri Diachyli majoris supradicti ℔ *iij.*

Et fiat emplastrum S. A. usui servandum.

Ad omnium corporis partium tumores resolvendos, scirrhos hepatis, & lienis discutiendos, confert; strumas, ac inveteratos abscessus dissolvit.

EMPLASTRUM REGIUM (VULGO) DE MINIO.

R... *Olei communis* ℔ *ij.*
Axungię Porcinę ℥ *xvj.*
Minii ℥ *xx.*
Aceti ℔ *j* ß.

Omnia coquantur lento igne, addendo sensim acetum, ad humidi ferè consumptionem, & ad debitam emplastri spissitudinem, tunc adde

Cerę citrinæ ℥ *viij.*
Minii ℥ *jv.*

Liquescant, & fiat emplastrum S. A.

Emollit, dissolvit, & digerit; in tumoribus calidis utiliter applicatur : ulcera siccat, & cicatricem inducit.

EMPLASTRUM DE CERUSSA USTA, SEU NIGRUM dictum.

R... *Olei Rosati,*
Cerussæ electæ tenuissimè pulveratę. . . . ana ℔ *j.*

Coquantur S. A. usquedum nigricantem colorem, & emplastri consistentiam acquisierint, sub finem addendo

Cerę flavæ ℥ *jv.*

Ite-

Iterum coque, & fiat emplaſtrum uſui ſervandum.

Fiſtulas, & ulcera difficilis curationis, quæ adhuc incarnata non ſunt, ſiccat, detergit, & curat.

EMPLASTRUM ANTI-PODAGRICUM, SEU Saponaceum.

R... *Saponis noſtratis deraſi* ℥ vj.
Olei communis ℔ jv.
Miſce lento igne, tum adde
Pulveris Minii ℔ ij.
Ceruſſæ electæ ℔ j.

Coquantur moderato igne, ſpathula lignea aſsiduè movendo, donec conſiſtentiam emplaſtri duriorem acquirant, addendo, inter coquendum, paululum aquæ, ne aduratur, dein adjice

Ceræ flavæ ℥ iij.

Miſce, & fiat emplaſtrum lege artis; tandem ab igne ſemoto, ſemique refrigerato, ſub continua agitatione, commiſce

Camphoræ ſpiritu vini ſolutæ ℥ ij.

Et uſui ſervetur.

Potentiſsimè reſolvit, materiam inſpiſſatam emollit, & diſcutit; ad dolores arthriticos ex lympha tenuiori productos, prodeſt: item ad podagram ſedandam, tumores induratos; pedum callos emollit, atque reſolvit; uterum roborat, umbilico impoſitum, & menſes ciet; ambuſtis quoque medetur.

Nota: quòd in officinis aſſervari ſolet ſine camphora, & *Emplaſtrum Saponis ſimplex* vocatur; & extemporè, addita camphora, *Emplaſtrum Camphoratum* habetur.

Ad idem valet, ſed minore cum efficacia.

EMPLASTRUM MANUS DEI.

R... *Olei communis* ℔ jv.
Lithargyri præparati ℔ ij.

Miſce, & in cacabo æneo amplo, debitè agitentur, deinde addantur

Aquæ communis ℔ ij.

Coque, ut artis, eſt ad emplaſtri ſolidi conſiſtentiam, tunc injice,

Ceræ citrinæ ℔ j.

Liqueſcat, & ab igne ſemoto, commiſce

Gummi Galbani,
Opoponacis,
Ammoniaci,
Sagapeni... ana ℥ iij.

Quibus antea ſolutis, percolatis, inſpiſſatiſque addantur

Terebinthinæ claræ ℥ jv.
Olei Laurini ℥ j ß.
Pulveris Myrrhæ,
Olibani,
Maſtiches.... ana ℥ iij.
Æruginis ℥ ij.
Pulveris Lapidis Calaminaris,
Magnetis præparati,
Ariſtolochiæ longæ,
Rotundæ...... ana ℥ j ß.

His omnibus ritè permiſtis, confectum erit emplaſtrum. Si verò rubrum deſideras, pulvis æruginis cum lithargyro coquendus; ſi viride, in fine addendus.

Ad maligna ulcera confert; eorum ſaniem, ac putredinem detergit, & abſumit; novam carnem procreat, & ad cicatricem perducit; durities reſolvit, ac emollit; apoſtematibus frigidis aptum eſt.

Pro Emplaſtro Paracelſo, & Divino inſervit.

EMPLASTRUM DE RANIS.

R...*Ranas aquatiles viventes* n. xl.
Lumbricorum terreſtrium ℔ ij.
Radicum recentium Ebuli,
Enulæ... ana ℔ j ß.
Summitatum Anethi,
Florum ſiccorum Chamæmeli ana ℔ ß.
Lavendulæ,

Matri-

Matricariæ,
Meliloti,
Schœnanthi,
Stœchados. . . . . . ana ℥j.

Omnia incisa, & contusa, infundantur, ac macerentur in
Aquæ communis ℔ xij.
Aceti acerrimi ℔ jv.
per biduum, dein coquantur igne lento ad quartæ partis consumptionem, exprimantur, & decoctum coletur.

℞... *Hujus Decocti* ℔ vj.
Olei communis ℔ xij.
Misce, & coque ad humiditatis ferè exhalationem, deinde adde
Lithargyri præparati ℔ vj.
Olei supradicti defœcati ℔ jx.
Axungiæ Porcinæ ℔ iij.

Axungia in oleo liquescat, & cum lithargyro omnia simul frigidè in cacabo æneo nutriantur; subinde coquantur, sensim decocti præscripti, quod sat, admiscendo, spathula lignea, assiduè movendo ad humiditatis consumptionem, & ad solidam emplastri consistentiam, adjice
Axungiæ Viperarum, vel Ursi ℥ vj.
Olei Baccarum Lauri ℥ jv.
Ceræ citrinę ℔ iij.
Styracis liquidæ ℥ jv.
Terebinthinæ claræ ℥ ij.
Benè permistis, & emplastro ab igne remoto, insperge
Pulverum Olibani,
Euphorbii,
Myrrhę,
Croci,
Spicę. . . . ana ℥ j.

Et fiat emplastrum S. A. quod *Simplex*, seu *sinè Mercurio de Ranis* vocatur.

Ad dolores, ex frigida caufa ortos, mirè conducit; etiamque tumores refolvit, atque emollit.

EMPLASTRUM DE RANIS CUM MERCURIO.

R... *Hidrargyri per alutam trajecti* ℔ j.

Extingue cum

Terebinthinæ,

Styracis liquidæ repurgatæ... ana ℥ ij.

Hidrargyrus exactè extinctus commifceatur cum

Emplaftri fupradicti ℔ viij.

Ac debitè permiftis, fervetur emplaftrum ad ufum.

In difsipandis artuum tumoribus, & omoplatorum doloribus, coxendicumque à lue venerea inveterata, præfertim obortis, valet. Sunt qui ad falivationem excitandam utuntur.

Si verò emplaftrum validius expofcitur; Dofis hidrargyri augeri folet, ad duplum, triplum, vel quadruplum.

EMPLASTRUM REGIUM, SEU CONTRA Rupturam.

R... *Picis nigræ* ℔ j ß.

Ceræ citrinæ,

Terebinthinæ claræ ana ℥ viij.

Labdani minutim incifi ℥ ij.

Liquefactis adde

Hypociftidos in decocto nucum cupreſsi foluti, & ad pultis formam redacti ℥ j.

Ab igne femotis, infperge

Pulverum Maftiches,

Radicis Confolidæ majoris.. ana ℥ ij ß.

Terræ figillatæ, feu Boli Armenæ,

Lapidis Hæmatitis præparati ana ℥ j ß.

Nucum Cupreſsi ℥ j.

Mifceantur exactè, & fiat emplaftrum lege artis ad ufum affervandum.

Laudatur ad hernias, nam partes nimis laxas firmat, & conftringit.

EMPLAS-

EMPLASTRUM CATAGMATICUM (VULGO) Confortativum.

R... *Radicum, & foliorum Consolidæ majoris,*
Baccarum Myrti,
Radicis Althæa,
Rosarum rubrarum,
Foliorum Salicis,
Summitatum Hyperici. . . . . ana ℥ *jv.*
Incisa, & contusa in
Aquæ Chalybiatæ ℔ *jx.*
coquantur ad tertiæ partis consumptionem, tunc

R... *Olei Olivarum* ℔ *jv.*
Sevi Hircini ℔ *j.*
Quibus liquatis, adde
Lithargyri aurei ℔ *ij.*

Exactè misceantur, & lento igne decoquantur sensim addendo decoctum supradictum, ad humiditatis ferè exhalationem, & tenuiorem emplastri consistentiam, subinde in eo liquescant
Ceræ citrinæ ℔ *j.*
Terebinthinæ claræ ℥ *vj.*

Iterum coque ad justam consistentiam, & emplastro ab igne semoto, semique refrigerato, insperge sequentia in pulverem redacta, nempe
Boli Armenæ præparatæ ℥ *jv.*
Olibani,
Mirrhæ,
Mastiches. . . . . ana ℥ *ij.*
Sanguinis Draconis veri ℥ *iij.*
Minii ℥ *vj.*
Misce, & fiat emplastrum S. A.

Vires habet insignes, præcipuè ad fracturas, luxationesque ossium sanandas.

EMPLASTRUM AD HERNIAM (VULGO) CONTRA rupturam de Pelle dictum.

R... *Baccarum Myrti contusarum,*
Lumbricorum terrestrium vino lotorum ana ℥ *vj.*

Coquantur in
Aquæ fabrorum ℔ *viij.*
Ad dimidias; cola, tunc

R... *Hujus decocti* ℔ *iij.*
Olei ℔ *ij.*
Lithargyri ℔ *j.*

Frigidè in cacabo æneo nutriantur, subinde coquantur ad humiditatis consumptionem, & emplastri mollis consistentiam, posteà adjice

Ceræ citrinæ ℔ *j.*
Picis nigræ,
Resinæ,
Colophoniæ.... .... ana ℥ *jx.*

Liquatis superadde
Gummi Ammoniaci
Galbani in aceto solutorum,
& ad mellis consistentiam coctorum. .... ana ℥ *jv.*

Benè permistis, ac ab igne emplastro semoto, semique refrigerato, paulatim immisce pulveres sequentes: scilicet

Myrrhæ,
Thuris,
Mastiches,
Saguinis Taurini, seu Porcini, vel Hircini,
Collæ fortis............. ana ℥ *jv.*
Radicum Aristolochiæ longæ,
rotundæ,
Consolidæ majoris,
minoris,
Gallarum,

Boli

Boli armenę,
Gypsi,
Mumiæ.......... ana ℥ iij.

Et assiduè fortiter agitando fiat emplastrum lege artis.

Ad idem valet, sed majori cum efficacia.

EMPLASTRUM DIABOTANUM.

℞... *Foliorum, & radicum recentium Bardanæ,*
Petasitidis,
Calendulæ,
Cicutę,
Chamępithyos,
Levistici,
Valerianę majoris,
Angelicæ hortensis,
Enulæ campanæ,
Raphani rusticani,
Cucumeris sylvestris,
Scrophulariæ,
Illecebræ,
Chelidonii majoris,
minoris,
Gratiolæ..... ana ℥ iij.

Incisa, & contusa; coque in
Aquę communis ℔ *xij.*

ad tertiæ partis consumptionem, cola, & exprime, in expresso adde

Succorum Cicutæ,
Chelidonii majoris,
Hormini....... ana ℔ *ij.*
Illecebræ ℔ ß.

Vaporent igne lento, seu Balneo Mariæ ad extracti solidioris consistentiam; & unicuique libræ admisce

Gummi Galbani,
Ammoniaci,
Opoponacis,

Saga-

Sagapeni in aceti scillitici,
sufficienti quantitate solutorum,
& inspissatorum . . . . ana ℨ ij.

Interea

R... *Lithargyri pulverati* ℔ j & ℨ jv.
Olei Lumbricorum,
Catellorum,
Meliloti,
Mucaginum. . . . . ana ℔ ß.

Coque ad emplastri paulo ficciorem consistentiam; cui per vices misce extractum supradictum permistum cum gummi, lento calore prius liquatis, tunc adde

Pulveris sulphuris vivi ℨ vij ß.

Postea liquefiant

Ceræ citrinæ,
Styracis liquidæ purgatæ,
Picis . . . . ana ℨ viij.

Massæ semirefrigeratæ insperge pulveres, nempe

Radicum Ireos florentinæ,
Cyclaminis,
Ranunculi tuberosi,
Coronæ imperialis,
Serpentariæ,
Hellebori albi . . . ana ʒ iij.
Sigilli beatæ Mariæ,
Ari. . . . . ana ℨ ß.
Aristolochiæ longæ,
rotundæ,
tenuis ana ʒ j.
Asari ℨ j ß.
Foliorum Pistachiorum ʒ ij.
Baccarum Lauri ʒ ij.
Seminum Angelicæ,
Nasturtii . . . . ana ʒ iij.

Cumi-

Cumini ℥ j ß.
Fimi Columbini ℥ ß.
Bituminis Judaici,
Olibani,
Mastiches .... *ana* ℥ *jv.*
Gummi tacamahacæ ℔ ß.
Bdellii,
Myrrhæ......... *ana* ℥ j ß.
Euphorbii ℥ ß.

His rite permiſtis, adde
Camphoræ, in olei Caryophyllorum
ſemiuncia ſolutæ, ʒ *vj.*
Olei de Lateribus ʒ *x.*

Fiat emplaſtrum lege artis.

Digerit, & maturat quaſcumque materias frigidas, & quæ ſunt ſolutu contumaces; ſcrophulas, nodos, ulcera dura, & calloſa, tumores ſcirrhoſos meſenterii, lienis, aliorumque viſcerum potentiſsimè reſolvit.

Sunt qui addunt unicuique libræ prædicti emplaſtri, Mercurii, cum uncia una terebinthinæ extincti, uncias duas, & *Emplaſtrum Diabotanum cum Mercurio* vocatur.

EMPLASTRUM DE MELILOTO SIMPLEX.

R... *Summitatum floridarum Meliloti, &*
recentium ℔ *jv.*

Incidantur, & contundantur in mortario marmoreo, ac immittantur in
Sevi Hircini liquefacti ℔ *v* ß.

Coque lento igne ad humidi ferè exhalationem, ſevo fortiter expreſſo, immiſce
Reſinæ, ℔ *viij.*
Ceræ flavæ ℔ *jv.*

Et factum erit emplaſtrum, uſui aſſervandum.

Si Compoſitum volueris.

R... *Maſſæ prædicti emplaſtri* ℔ *iij.*

Liqueſcat, & adde

Pulveris florum Chamęmeli,
Meliloti . . . . *ana* ℥ *iij.*
Radicis Ireos,
Althęę . . . . *ana* ℥ *j.*
Croci ℥ ß.
Gummi Ammoniaci,
Bdellii . . . . *ana* ℥ *ij.*
Fœnugręci ℥ *j.*
Terebinthinę clarę ℥ *vj.*

Fiat emplastrum S. A.

Anodinum, carminativum, resolutivum, & emolliens est; omnem stomachi duritiem, lienis, hepatis, ac aliorum viscerum, & reliquarum partium mollificat; flatus discutit, ac resolvit.

EMPLASTRUM DE CICUTA.

R... *Resinę* ℔ *j &* ℥ *ij.*
Ceræ citrinæ ℥ *x.*
Colophonię ℥ *vij.*
Olei Capparum ℥ *ij.*

Liquatis adde
Cicutę recentis contusæ ℔ *ij &* ℥ *viij.*

Coque lento igne ad humidi ferè consumptionem, subinde colentur, & validè exprimantur, expressioni permisceantur
Gummi Ammoniaci pulverati, seu in aceto Scillitico, & succo Cicutæ soluti, ad Emplastri formam inspissati ℥ *viij.*

Fiat emplastrum S. A.

Præstantissimum est in tumoribus duris, & scirrhosis, &c.

EMPLASTRUM MAGNETICUM ARSENICALE.

R... *Sagapeni,*
Ammoniaci,
Galbani in aceto scillitico solutorum . . . . *ana* ℥ *iij.*
Ceræ flavæ,
Terebinthinæ Venetæ . . . . . *ana* ℥ *jv* ß.
Magnetis Arsenicalis

in Alkool redacti ℥ iij.
Terræ vitrioli lotæ, seu colcotharis ℥ j.
Olei Succini ℥ ß.

Fiat Emplastrum lege artis.

Anthracibus pestilentibus applicatum, illicò maturat, rumpit, & venenum extrahit, ac certissimum etiam est præsidium contra scrophulas.

EMPLASTRUM DIAPHORETICUM.

R... *Gummi Ammoniaci* ℥ ij.
Galbani ℥ j.

Solvantur in sufficienti aceti quantitate ad pultis formam, tunc

Ceræ flavæ . . . . . . ℔ j.
Terebinthinæ claræ ℥ iij.
Picis Græcæ ℥ jv.

Liquata invicem leni igne cacabo æneo, separatim, & non nimis calidè superioribus gummatibus sensim, ac alternatim sub continua agitatione infusis; hinc etiam inspergantur successivè pulveres, nempe

Gummi Bdellii ℥ jv.
Succini citrini ℥ iij.
Olibani,
Mastiches. . . . . *ana* ℥ j.
Juniperi ʒ vj.

Agitentur assiduè donec omnia commista, atque dexterè unita sint: & fiat emplastrum usui servandum.

Discutit, serosam humiditatem absumit, & extrahit: hinc in fluxionibus dictis frigidis, ischiadico dolore, intumescentia pedum, parotidibus pituitosis, ubi suppurationi incumbere nolumus, efficaciter inservit.

EMPLASTRUM ODONTALGICUM.

R... *Gummi Tacamahacæ,*
Elemi. . . . . *ana* ℥ ß.
Olibani,
Mastiches . . . . *ana* ʒ ij.

Resinæ	℥ j ß.
Camphoræ	℈ jv.
Opii	ʒ j.
Petrolei	q. s.

Lento igne liquefiat resina, dein admisce Gummi elemi, posteà pulveres cæterorum gummi, & opii, ultimò camphoram in Petroleo solutam: fiat emplastrum S. A. cui olei Caryophyllorum guttæ aliquot admiscebuntur.

In dentium doloribus proficit, temporibus applicatum.

EMPLASTRUM STOMACHICUM.

℞... *Ceræ citrinæ* ℥ iij.
Terebinthinæ,
Gummi Tacamahacæ .... *ana* ℥ ij.
Labdani puri,
Styracis Calamitæ .... *ana* ℥ ß.
Benzoini,
Caryophyllorum,,
Nucis Moschatæ pulveratorum ana ʒ ij.
Opii pulverati ʒ j.
Oleorum stillatorum Menthæ,
Absinthii ana ℈ ß.

Cera liquefiat, & in calenti mortario Labdanum, ac Styrax contundantur, donec mollescant, mox adde terebinthinam, & ceram liquefactas: dein insperge gummi pulverata, jugiter agitando, ac cæteros pulveres, tandem ferme refrigerato Emplastro instilla olea essentialia, & fiat emplastrum ad usum servandum.

EMPLASTRUM MATRICALE.

℞... *Galbani in aceto soluti ad extracti liquidioris consistentiam cocti* ℥ iij.

Paulatim calore lento misceatur cum
Terebinthinæ ℥ j.

Dein adde
Ceræ liquefactę ℥ viij.

Tunc insperge sequentia in pulverem redacta: scilicet

Taca-

Tacamahacæ,
Assæ fœtidæ ...... *ana* ℥ *j.*
Myrrhæ ℥ ß.
Bdellii ʒ *ij.*
Animę ʒ *vj.*
Castorei,
Cumini.........*ana* ʒ *iij.*

Et forti agitatione exactiſsimè miſceantur, in fine adde
Olei ſuccini ʒ *ij.*

Fiat emplaſtrum lege artis.

In uteri affectibus prodeſt; calefacit, flatus diſsipat, doloreſque placat, præſertim frigidos dictos: in ſuffocatione uteri, & ſtrangulatione, umbilico impoſitum, proficuum valde.

EMPLASTRUM OXYCROCEUM.

R... *Colophoniæ,*
Reſinæ,
Ceræ flavæ ....*ana* ℥ *jv.*
Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Terebinthinæ .... *ana* ℥ *j* ß.

Gummi aceto ſolvantur, ac ad mellis ſpiſsitudinem coquantur; terebinthina, & gummi inſpiſſata permiſceantur: interea colophonia, reſina, & cera lento igne liquefiant: his ab igne ſemotis tantiſper refrigeratis, immiſce diligenter Gummi, poſthac illicò inſperge pulveres ſequentes, ſcilicet

Olibani,
Maſtiches,
Myrrhæ,
Croci......... *ana* ℥ *j* ß.

Fiat ex arte Emplaſtrum.

Ad oſſa, & nervos contuſos, dolores omnes ex contuſione ortos, valet.

EMPLASTRUM GUILLERMI SERVITORIS.

R... *Reſinæ,*
Colophoniæ..............*ana* ℔ *ij.*

Ceræ ℔ j.
Terebinthinę ℥ viij.

Liquefiant, & colentur, quibus adde

Pulveris Zingiberis ℥ j ß.
Baccarum Lauri,
Sulphuris,
Seminis Anisi,
Nasturti,
Summitatum Pulegii,
Thuris,
Croci,
Mastiches,
Caryophyllorum,
Cinnamomi . . . . . . *ana* ℥ j.

Misce exactè, & fiat emplastrum S.A.

Ad eosdem usus, ut Oxycroceum valet.

EMPLASTRUM BENEDICTUM.

R... *Radicis Althææ,*
Arundinis.......... *ana* ℥ ij.
Iridis ℥ iij.

Incisæ, & contusæ macerentur in

Olei communis ℔ iij.

Dein coquantur ad humiditatis consumptionem, ut radices nigrescant: cola, tunc permisce

Cærussæ pulveratę ℥ vj.
Tutbię prępáratæ ℥ iij.

Coquantur, simul spathula semper agitando, donec emplastri consistentiam mollem acquirant, subinde adde

Ceræ citrinæ ℥ jv.

Iterum coque ad debitam consistentiam, ac ab igne semoto, semique refrigerato, immisce

Balsami nigri Peruviani ℥ ß.

Agita, optimè, & fiat emplastrum S. A.

Ad maturanda, rumpenda, & sananda omnia apostematum genera, valere creditur.

EM-

EMPLASTRUM ANODINUM.

℞... *Emplastri Diachyli minoris* ℔ j.
Ceræ albæ ℥ vj.
Axungiæ Gallinę,
Porcinæ,
Sevi Hircini................ana ℥ ij.

Omnia liquefiant, & fiat emplastrum lege artis.

Emollit, maturat, & ad suppurationem deducit; simulque egregiè dolores mitigat, ac demulcet.

EMPLASTRUM DE ANDRÆA A CRUCE.

℞... *Resinæ purę* ℥ xvj.
Gummi elemi ℥ v.
Terebinthinę claræ,
Olei Laurini..............ana ℥ ij.
Ceræ albæ ℥ j.

Liquefiant, & colentur, fiatque emplastrum S. A. ad usum.

Ad pectoris, & capitis ulcera, & aliarum corporis partium confert; vulnera mundificat, ac glutinat, callos, etiamque pedum emollit, & eorum dolores mitigat.

EMPLASTRUM DE GALBANO CROCATUM.

℞... *Gummi Galbani in aceto soluti, & inspissati* ℥ vj.
Emplastri Meliloti compositi,
Diachyli minoris..........ana ℥ jv.
Ceræ flavę ℥ ij.
Terebinthinæ ℥ j.

Galbanum, in terebinthina lento igne mistum, cum cera, & emplastris liquatis uniatur, dein adde

Pulveris Croci ʒ vj.

Misce, & fiat emplastrum lege artis.

Commendatur ad emolliendos, & resolvendos tumores duros, ac scirrhosos, necnon ad sedandos, mitigandosque vehementes partium dolores.

EMPLAS-

EMPLASTRUM CARMINATIVUM.

℞... *Gummi Galbani,*
Bdellii,
Ammoniaci. .... ℥ iij.
Opii Thebaici ʒ vj.

Dissolve in aceto scillitico, cola, & inspissa ad emplastri consistentiam mollis, tunc adde

Ceræ citrinæ,
Colophoniæ .... ana ℥ iij.
Terebinthinæ ʒ vj.

Liquefactis, & semirefrigeratis, permisce

Pulveris Thuris,
Myrrhæ .... ana ℥ j.ß.
Balsami nigri Peruviani,
Olei philosophorum .... ana ʒ vj.
Petrolei ʒ iii.
Carvi distillati ʒ j.

Agita optimè, ut fiat emplastrum S. A.

Ad hydropem valet; flatus dissipat; tumores duros, frigidosque resolvit, colicos dolores mitigat; obstructiones lienis, hepatis, & ventris totius inferioris aperit.

EMPLASTRUM BETONICÆ.

℞... *Succi foliorum Betonicæ*
defæcati ℔ j ß.
Foliorum recentium Betonicæ,
Plantagini
Lauri,
Apii,
Verbenæ,
Salviæ .... ana ℔ j.
Ceræ flavæ ℥ xx.
Resinæ ℔ ij & ℥ jv.
Picis Græcæ ℥ xjv.
Terebinthinæ ℥ xvj.

Masti-

Masliches,
Olibani,
Gummi Elemi purissimi . . . . ana ℥ *j.*

Liquefiant igne lento, liquatis adde herbas contusas, & succum: coque ad humiditatis ferè exhalationem: cola, & fortiter exprime, post denuò liquescant: finito defœcari: defœcato, adde Gummi Elemi: tandem pulveres Mastiches, & Olibani, misce optimè, & fiat emplastrum.

Ad capitis vulnera detergenda, cicatrizandaque, & aliarum corporis partium utiliter commendatur.

EMPLASTRUM SPERMATIS CETI, SEU MAMMILARE.

R... *Cerę Albę* ℥ *jv.*
Spermatis Ceti,
Emplastri Diachyli minoris . . . . ana ℥ *ij.*
Olei Amygdalarum dulcium, sine igne extracti ℥ ß.

Fiat ex Arte emplastrum ad usum.

Sanguinem, & lac imprimis grumosum, & coagulatum resolvere creditur, hinc sæpiusculè in Mammis, à lacte induratis, in usum venit.

EMPLASTRUM GALBANI.

R... *Galbani aceto prępara ti* ℔ *j.*
Terebinthinæ ℥ *v.*
Cerę ℥ *viij.*

Fiat ex Arte emplastrum ad usum servandum.

Tumores duros resolvere creditur, simul scrophulas, & tophos, eorumque sedare dolores; & clavis, callisque pedum convenire.

EMPLASTRUM DIASULPHURIS.

R... *Florum Sulphuris,*
Terebinthinæ Venetæ. . . . . ana ℔ ß.

Liquefiant simul igne lento, assiduè movendo, donec perfecta fiat solutio; tunc removeatur ab igne, & adde
Terebinthinæ ℔ *j.*

Agitentur uſque refrixerint, ac iterum ſuperadde
Ceræ ℥ vj.
Liquatis, & ab igne ſemotis, injice
Pulveris Myrrhę ℔ ij.
Camphorę ℥ iij.
Miſce optimè, & fiat ex arte emplaſtrum uſui ſervandum.

In hyſtericis paſsionibus, umbilico applicatum, mirè prodeſt: etiamque dicitur ulcera, vulneraque omnia perfectè curare.

EMPLASTRUM SILIQUARUM.

℞... *Extracti Siliquarum,*
Roris marini. .... *ana* ℔ ß.
Mellis ℥ ij.
Emplaſtri contra rupturam,
ad hernias de Pelle,
Reſinæ Pini,
Picis Græcæ............... *ana* ℥ jv.
Ceræ citrinæ ℥ vj.
Croci Martis adſtringentis ʒ vj.
Tincturę lapidis Hæmatitis
adſtringentis ℥ ß.
Fiat lege Artis emplaſtrum ad uſum ſervandum.

Ad idem præſtat, ut emplaſtrum de Pelle Arietina, ſed maximè in puerorum rupturis convenit.

EMPLASTRUM IMPERIALE.

℞...*Emplaſtri Regii, ſeu contra rupturam,*
Confortativi Vigonis,
de Pelle Arietina ..... *ana* ℥ jv.
Emplaſtri Guillermi Servitoris,
Siliquarum....... *ana* ℥ ij.
Croci Martis adſtrigentis ℥ ß.
Salis Saturni,
Camphoræ .... *ana* ʒ ij.
Fiat omnium emplaſtrum ex Arte, uſui ſervandum.

Ad Abortum præcavendum pro ſpecifico habetur.

CAPUT

CAPUT VI.

DE CADAVERUM CONDITURA.

PULVIS PRO CORDE CONDIENDO.

℞... *Nucis Moscatæ,*
Benzoini,
Caryophyllorum,
Aloes .... *ana* ℥ *jv.*
Myrrhæ,
Cinnamomi .... *ana* ℥ *viij.*
Fiat omnium pulvis subtilis.

PULVIS AD INTERANEA CONDIENDA, CAVITATESque implendas.

℞... *Salis decrepitati* ℔ *vj.*
Bituminis Judaici ℔ *x.*
Aloes,
Myrrhę.................. *ana* ℔ *xvj.*
Radicum Asari,
Zingiberis,
Iridis Florentinæ,
Imperatoriæ,
Acori, seu Calami aromatici officinarum,
Angelicæ .... *ana* ℔ *iij.*
Lignorum Cedrini,
Sassafras,
Juniperi,
Rhodii,
Santali Citrini..... *ana* ℔ *ij.*

Summitatum Absinthii,
Salviæ,
Roris marini,
Stœchados,
Menthæ,
Sabinæ,
Thymi,
Lavendulæ .... ana ℔ j.

Omnia ex arte in pulverem subtilem redigantur.

PULVIS AD CARNES REPLENDAS.

R... *Caryophyllorum,*
Nucis Moschatæ,
Radicum Acori,
Enulę,
Cyperi longi,
Iridis Florentinę,
Piperis Albi,
longi,
Cinnamomi,
Cassiæ Caryophyllatę,
Canellæ albę .... ana ℔ ß.
Aloes,
Myrrhæ .... ana ℔ iij.
Olibani
Benzoini,
Tacamahacæ,
Bituminis Judaici .... ana ℔ ij.
Foliorum Thymi,
Lauri,
Majoranæ .... ana ℔ j.
Lavendulæ ℔ ij.

Fiat omnium ex Arte pulvis subtilis.

BALSAMUM PRO CORPORE LORICANDO.

R... *Styracis liquidę,*
Balsami de Copaiba,

Peru-

Peruviani . . . . *ana* ℔ *j* ß.

Oleorum Lavendulę

Thymi . . . . *ana* ℥ ß.

Nucis Moſchatę ℔ ß.

Fiat omnium ex Arte Balſamum.

SPARADRAPUS AD CONDITUM CORPUS involvendum.

R. . . *Oleorum eſſentialium Citrei,*

Lavendulæ,

Thymi. . . . .*ana* ℥ *jv*.

Nucis Moſchatæ ℔ ß.

Cerę albæ ℔ *viij*.

Cera igne lento liqueſcat, dein ab igne removeatur, & adde olea eſſentialia, ut fiat ex arte unguentum, in quo panni ſerici immergantur, & more ſolito fiat ſparadrapus.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS AD SINGULAS lotiones corporis condiendi.

R. . . *Camphoræ* ℔ *ij*.

Spiritus vini rectificati ℔ *xij*.

Diſſolve S. A. & ſerva ad uſum.

PARS

PARS SEXTA.

DE OPERATIONIBUS CHYMICIS.

CAPUT I.

DE AQUIS SIMPLICIBUS DISTILLATIS.

AQUA RORIS MAJALIS.

R... *Roris Majalis* *q. v.*

Diſtilla, lento igne in Cucurbita benè ſtannata, ſeu Balneo Mariæ, aut Vaporis, S. A. ad duarum, triumve partium remanentiam: & uſui ſerva.

Aperitiva, diuretica, & deobſtructiva eſt.

Eodem diſtillantur modo

Aquę Pluviales,
Fontanę,
Fluviatiles,
Serum lactis,
Nix,
& aliæ ſimiles.

AQUA ACETOSÆ.

R... *Herbę Acetoſę recentis, antequàm Semine ſit prægnatę, collectæ* ℔ *xx.*

Minutim concidantur: mitte in veſicam æneam ſtanno obductam, & affunde

Aquę communis ℔ *xl.*

Adaptetur capitellum refrigeratorio ſuo munitum, & addito recipiente, fiat diſtillatio lege artis, ad viginti librarum remanentiam.

Aqua elicita, per dies aliquot Soli exponatur.

Refri-

Refrigerat, & temperat febrium ardores.

Sic diſtillantur

Aquæ Herbarum ſucculentarum,

Lactucæ,
Oxytriphyllii,
Portulacę,
Solani,
Sempervivi,
Chelidonii,
Fumariæ,
Plantaginis,
Borraginis,
Cichorii,
Bugloſſę,
& ſimilium.

AQUA CARDUI BENEDICTI.

R. *Cardui benedicti* ℔ *xij.*

Contundantur in mortario marmoreo, & macerentur per biduum in

Aquę communis ℔ *xxxvj.*

Diſtillentur modo prædicto ad remanentiam librarum viginti, & uſui ſerva.

Sudoriſera, & antifebrilis eſt.

Extractum fieri poteſt ex reſiduo in veſicam relicto, liquorem exprimendo, clarificando, & ad debitam conſiſtentiam evaporando. Eaſdem vires habet.

Eodem diſtillantur modo

Aquæ ex herbis minus ſucculentis, utpotè

Arthemiſiæ,
Betonicę,
Argentinę,
Bugulę,
Calendulę,
Centaurii minoris,

Cen-

Centinodii,
Bardanæ,
Consolidæ majoris,
Hederę terrestris,
Euphrasiæ,
Herniariæ,
Sabinæ,
Scabiosæ,
Saniculę,
Veronicæ,
Verbenæ,
Ulmarię,
Tussilaginis, &
similium.

AQUA COCHLEARIÆ.

R... *Cochleariæ recentis* ℔ *x.*
minutim incisæ, immitte in cucurbitam superaffundendo
Aquę communis ℔ *xx.*

Distillentur lento igne S. A. ad remanentiam librarum decem, & in vase benè obturato ad usum serva.

Etiam fieri potest extractum, modo supradicto

Anti-scorbutica est, obstructiones tollit, urinam ciet, & crassos dissolvit humores.

Pari modo stillantur Aquæ ex herbis succo acri expletis, utpotè

Becabungę,
Berulę,
Lepidii,
Nasturtii,
Raphani,
Trifolii Fibrini,
Hydropiperis, seu Persicariæ urentis,
& similium.

AQUA ABSINTHII.

R... *Summitatum recentium Absinthii,*

Mun-

Mundatarum, manibusque discerptarum ℔ *viij.*
Aquæ communis ℔ *xxjv.*

Macerentur per viginti quatuor horas : dein diſtillentur ad libras octo.

Calefacit, & ſiccat ; in ventriculi affectibus prodeſt; in febribus, præſertim declinantibus, plerumque fructuosè exhibetur.

Hoc modo diſtillantur Aquæ ex ſummitatibus floridis plantarum aromaticarum, ſcilicet

Chamæmeli, *Scordii,*
Chærophyllii, *Matricariæ,*
Fœniculi, *Tanaceti,*
Hyſſopi, *Pulegii,*
Majoranæ, *Thymi,*
Meliſſæ, *Myrti,*
Menthæ, *Lauri,*
Rutæ, *Lentiſci,*
Salviæ, *& ſimilium.*

AQUA BACCARUM JUNIPERI.

℞... *Baccarum recentium Juniperi contuſarum* ℔ *jv.*
Aquæ communis ℔ *xvj.*

Macerentur per horas viginti quatuor, loco tepido dein diſtillentur S. A. circiter ad medias, & ſerva ad uſum.

Diuretica eſt, & hinc in renibus expurgandis omnino laudem meretur.

Ex materia reſidua diſtillationis extractum fieri poteſt, & eaſdem virtutes obtinet, quàm aqua ſtillata.

A Medicis communiter *Theriaca Germanorum* appellatur.

Simili modo ſequentes Aquæ diſtillantur

Baccarum Lauri,
Seminum Anethi,
Aniſi,
Apii,

Carvi,
Cumini,
Dauci,
Fœniculi,
& ſimilium.

AQUA RADICIS TORMENTILLÆ.

R... *Radicum recentium tormentillę* ℔ *xij.*

Laventur, & contundantur; mittantur in vas idoneum ſuperaffundendo

Aquæ communis calefactę ℔ *lx.*

Digerantur per biduum, poſteà diſtillentur ad remanentiam librarum quadraginta.

Alexipharmaca, adſtringens eſt, ideo in ventris fluxibus ſanguiniſque ſputo prodeſt.

Doſis ab ℥ *jv ad* ℥ *vj*

Admiſta cum aliis appropriatis medicamentis.

Reſiduum diſtillationis coletur, & prælo exprimatur, & igne lento ad extracti conſiſtentiam decoquatur.

Ad idem valet.

Pari modo ſtillantur

Aquæ Radicum Viperinæ,
Fragorum,
Cichorii, & ſimilium.

AQUA ROSARUM.

R... *Roſarum mundatarum pallidarum,*
Rubrarum..... ana ℔ *viij.*
Aquę fontis ℔ *xl.*

Macerentur per biduum, & diſtillentur lege artis ad dimidias.

Communiter in Medicina exteriùs utitur, nempe in collyriis, epithematibus, embrocationibus, & defenſivis; reſolutiva eſt, temperat, dolores demulcet, & leviter adſtringit: ſi interiùs cum duplice ſacchari quantitate adminiſtratur, *Julepus roſatus* vocatur, & pro medicamento cordiali, temperanti, confortantique habere creditur.

Hoc

Hoc modo diſtillantur Aquæ.

Florum Aurantiorum,
Caryophyllorum hortenſium,
Liliorum alborum,
Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Anthos,
Calendulæ,
Nimphææ,
Papaveris rhœados,
Pæoniæ,
Sambuci,
Stœchados,
Tiliæ, & ſimilium.

Nota: flores iſtos diſtillari poſſe abſque ulla extera humiditate, prius perfectè mundatos, in Balneo Maris, ſeu Vaporis, & elici ex unica florum libra uncias quatuor Aquæ, quæ verè eſſentialis Aqua vocatur.

AQUA CERASORUM NIGRORUM.

R... *Ceraſorum nigrorum maturorum, cum nucleis contuſorum,*
Aquæ communis . . . . ana ℔ *xij.*

Macerentur per biduum, & diſtillentur S. A. ad remanentiam librarum duodecim.

Pro cordiali, & anti-epileptica habetur.

Sic ſtillantur Aquæ fructuum, prius manibus contritorum: ſcilicet

Fragorum,
Frambœſiæ,
Ribium,
Ceraſorum acidorum,
Mororum rubi.

Pari diſtillantur modo Aquæ fructuum priùs depilatorum, in fruſta ſectorum, ut

Melonum,
Citrulli,
Cucumeris,
Cucurbitę, & ſimilium.

AQUA TOTIUS CITRI.

R... *Citrorum, ſeu Limonum cum cortice, ſeminibus, & pulpa minutim ſectorum* ℔ *xij.*
Aquæ communis ℔ *xviij.*

Digerantur per biduum, dein diſtillentur lege artis ad libras duodecim aquæ, uſui ſervandæ.

Cordialis, & alexipharmaca eſt, propterea cum fructu in potionibus cordialibus, alexipharmacis, febrifugis, ſtomachicis, & roborantibus additur.

Simili modo diſtillari poſſunt Aquæ

Fructuum Aurantiorum,
Cydoniorum,
Pomorum dulcium,
& ſimilium.

Nota: quòd prædicti fructus, in fruſta diſſecti, alio diſtillantur modo: videlicet, abſque ulla aliena humiditate in Balneo Maris, ſeu Vaporis.

AQUA CORTICUM CITRI.

R... *Corticum exteriorum Citri, ſeu Limonum, minutim inciſorum* ℔ *j.*
Aquæ ſimplicis ℔ *vj.*

Macerentur per biduum, dein diſtillentur ad libras tres.

Eaſdem vires obtinet.

Eodem modo diſtillatur

Aqua Corticum Aurantiorum.

AQUA NUCUM.

R... *Iulorum, ſeu florum nucum Juglandium* ℔ *jv.*

Terantur, & infundantur in aliorum

Iulo-

Iulorum decocti ℔ xvj.

Fiat distillatio S. A. ad libras duodecim, quas affunde super

contusarum Nucum immaturarum ℔ iij.

Macerentur per horas viginti quatuor, & altera fiat distillatio ad libras decem; aquam distillatam affunde, supra

nucum maturitati proximarum, & contusarum ℔ ij.

Macerentur, ut supra, & tertia fiat distillatio ad libras octo, & serva ad usum.

Sudorifera est; febribus malignis, pestilentialibus, intermittentibus, & variolis auxiliatur; stomachum roborat, ac flatus dissipat.

Dosis ab ℥ ij ad ℥ v.

Ex residentia tertiæ illius materiæ post distillationem, expressa, colata, & purificata, lento igne, fit *Extractum.*

Easdem virtutes possidet, sed magis activas, quàm Aqua distillata.

AQUA LACTICINOSA, SIVE LAC CINNAMOMI.

℞. *Cinnamomi acuti selectissimi,*
crassiusculè triti ℥ viij.
Vini albi generosi ℔ j.

Digerantur simul in retorta vitrea optimè clausa, per spatium viginti quatuor horarum, dein superaffunde

Aquę communis ℔ ij.

Et apposito receptaculo, juncturis clausis, arenæ Balneo, ferè ad siccitatem distillentur, cavendo ab empyreumate, liquor lacteus, valde aromaticus prodibit, qui Lac Cinnamomi vocatur, ad usum servandus.

Flatus dissipat, à frigida causa enatos, stomachum roborat, apetentiam excitat, imbecilibus confert.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

AQUA CINNAMOMI HORDEATA.

℞. *Cinnamomi Acuti frustulatim, & fracti* ℥ vj.

Decocti

Decocti hordei tepefacti ℔ vj.

Macerentur per triduum, subinde distillentur S. A. ad Aquæ libras quatuor, & in vase vitreo benè obturato ad usum serva.

Cardiaca est; parturientibus præsentaneum est auxilium; cordis palpitationi, & stomachi debilitati succurrit; spiritus vitales recreat; sudorem movet; ac venenis resistit: ideo omnibus ferè potionibus non sine fructu adhibetur.

Dosis à ʒ ij ad ℥ ij.

Cum pari Cinnamomi quantitate, & libris sex succi Cydoniorum fiat maceratio, posteà distilla, ut supra, & Aquam egressam ad usum serva, sub nomine *Aquæ Cinnamomi Cydoniatę.*

Ad idem præstat, sed magis roborat.

AQUA CINNAMOMI SPIRITUOSA.

R... *Cinnamomi acuti frustulatim, & fracti* ℥ vj.

Vini electi ℔ iij.

Fiat maceratio per quatriduum in vase bene obturato: dein distilla S. A. ad dimidias, & Aqua spirituosa, lacticinosaque prodibit: ad usum in vase vitreo, ritè clauso asservanda.

Easdem vires habet, sed efficaciores.

Dosis à ʒ j ad ℥ j.

Nota: quòd si prædicta aqua super Cinnamomum alterum cohobetur *Aqua essentialis* plus activa, ac spirituosa habebitur.

AQUA ESSENTIALIS SPIRITUOSA CORTICUM Citrei.

R... *Corticum exteriorum recentium Citrei, seu Limonum* ℔ iij.

Vini albi optimi ℔ vj.

Digerantur per biduum in cucurbita vitrea idonea benè clausa, posteà capitello, & receptaculo instructa, juncturisque obseratis, igne arenæ, ad libras tres distillentur, & liquor prolectus in lagena vitrea ritè obturata, pro syrupo conficiendo, servetur.

Hìc

Hic obiter animadvertere oportet, quòd cum Syrupus Corticum Citrei Amarus elaboretur, cum unciis tribus essentialis spirituosæ aquæ suprà descriptæ aromaticetur, & simul in defectu recentium Corticum injiciantur unciæ quinque siccarum Corticum.

Pari modo distillatur

Aqua spirituosa Corticum Aurantiorum.

AQUA LIGNI SASSAFRAS.

R... *Radicis, seu Corticis, vel Ligni Sassafras contusi* ℔ *j.*

Aquæ communis ℔ *viij.*

Macerentur per dies sex in loco tepido, dein per vesicam distilla ad aquæ libras tres, & ad usum serva.

Scorbuto, lui venereæ, doloribus colicis, cachexiæ, uterinis obstructionibus, ac similibus affectibus prodest.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

Sic distillantur Aquæ.

Lignorum Rhodii,
Aloes,
Santali citrini,
Aquilę,
Cupressi,
Juniperi, &c.

Corticum Costi albi,
Casię lignee,
Macis, &c.

Radicum siccarum Enulæ,
Carlinæ,
Meu,
Calami Aromatici,
Aristolochiarum,
Cyperi, &c.

AQUA MILLE FLORUM.

R... *Stercoris Vaccini mense Maio collecti* *q. v.*

Distil-

Distilletur Balneo Mariæ, seu Vaporis, fere ad siccitatem, cavendo ab empyreumate: & serva ad usum.

Simili modo instillantur

Aquę Sperniolæ, seu spermatis Ranarum,
è Secundinis puerperarum,
è Viperis,
è Albuginibus ovorum,
& similium.

AQUA MELLIS.

R... *Mellis electi* ℔ *jv.*

Pone in cucurbita vitrea, cujus quintam, aut sextam capacitatis partem occupet. Distilla phlegma Balneo Maris, tum materiæ superstiti misce arenæ lotæ, & exiccatæ quantum capere poterit, ac in Balneo Arenæ distilletur: prodibit aqua flava, seu spiritus phlegmati admiscendus.

Aqua utraque, alba scilicet, & flava exteriùs applicata suffusiones, ac albugines oculorum sanat: capillis producendis prodest: interiùs obstructiones reserat, calculum, & urinam pellit.

Dosis à ʒ j ad ℥ ß.

Nota: quòd Spiritus, seu Aqua flava rectificata, pro extractione Corallorum Tincturæ inservit.

CAPUT II.

DE AQUIS COMPOSITIS DISTILLATIS.

AQUA REGINÆ UNGARIÆ.

R... *Summitatum Roris Marini recentium,*
floribus onustarum ℔ *viij.*

Mitte in cucurbitam vitream, affunde

Aquę vitæ rectificatę ℔ *xx.*

ut optimè imbuantur, dein capitello apposito, juncturisque

que occlusis, fiat maceratio per dies quindecim: tunc adhibito excipulo, levi igne, seu Mariæ Balneo, distillentur ad dimidias: & in vase vitreo ritè obturato serva ad usum.

In apoplexia, lethargo, paralysi, & hysterica passione, interiùs accepta prodest, à scrupulo uno, ad drachmam unam; exteriùs etiam in combustionibus, doloribusque, à frigida causa natis, utitur; ad spiritus refocillandos, naribus, ac pulsibus imposita, valet.

AQUA POLYCHRESTA.

℞. *Seminum Coriandri,*
Carvi,
Sescleos,
Cumini,
Anisi,
Fœniculi,
Anethi,
Baccarum Lauri,
Juniperi,
Piperis longi,
rotundi .... *ana* ℥ *vj.*
Contundantur, & infundantur in
Aquæ vitę optimę ℔ *iij.*
Et in vase vitreo bene obturato serventur.

Radicum Pæoniæ maris,
Valerianæ sylvestris,
Galangæ minoris,
Zedoariæ,
Meu,
Spicæ Nardi,
Angelicæ,
Anthorę,
Carlinæ,
Contrayervæ,

Viperinæ virginianę,
Gentianæ,
Imperatoriæ,
Vincetoxici,
Helenii,
Ireos florentinæ,
Acori veri, seu Calami aromatici officinarum,
Zingiberis,
Rubię tinctorum,
Curcumæ,
Filicis majoris,
Aristolochię longę,
rotundę,
tenuis,
Fraxinellę,
Pentaphylli,
Caryophyllatæ,
Pœniculi,
Calcitrapę,
Pimpinellæ saxifragę,
Cynoglossi,
Asari . . . . ana ℥ ß.

Foliorum Betonicæ,
Chamædryos,
Chamępityos,
Majoranæ,
Melissę,
Ocimi,
Origani,
Pulegii,
Polii montani,
Roris marini,
Serpilli,
Thymi,
Hyssopi,

Sal-

Salvię minoris,
Satureiæ,
Mari,
Scordii,
Marrubii albi,
Veronicæ,
Menthę hortensis,
Fumarię,
Absinthii Pontici
minoris,
Bellidis majoris,
minoris,
Tanaceti,
Matricariæ,
Nepetæ,
Dictamni Cretici,
Abrotani,
Centaurii minoris,
Virgę aureę
Hyperici.............ana ℥ ß.

Radices, & folia debito collecta tempore exiccentur, & contusis, contundendis, incisis, incidendis; affunde

Aquę vitę optimę ℔ *xj.*

In Matracio vitreo bene clauso, per quindecim dies macera.

Radicum recentium Ari,
Cyclaminis,
Bryonię,
Raphani rusticani,
Trifolii Fibrini,
Chelidonii utriusque,
Scrophularię,
Foliorum recentium Chærophylli,
Cochlearię,
Becabungę,

Nasturtii,
Trifolii Fibrini,
Sisymbrii, seu Nasturtii aquatici ana ℥ ß.

His incisis, superaffunde
Aquæ vitæ optimę ℔ ij ß.
Et in vase vitreo, rite obturato, serva.

Florum recentium Roris marini,
Betonicæ,
Lavendulę,
Lilii convallium,
Primulæ veris,
Foliorum recentium Stœchados,
Rosarum rubrarum,
Tiliæ,
Tunicæ,
Sambuci,
Arantiorum,
Genistæ,
Keiri,
Chamæmeli Romani,
Croci. . . . . ana ʒ j ß.

Injiciantur in
Aquæ vitę ℥ xv.
Et in vase vitreo bene clauso, serventur.

Cubebarum,
Macis,
Caryophyllorum,
Cardamomi,
Corticum Citrei,
Arantiorum. . . . . . ana ʒ j ß.
Ligni Aloes,
Cedrini, vel Juniperini,
Sassafras,
Santali Citrini,
Rhodii,

Visci

Visci quercini. . . . . ana ℥ j.
Cascarillæ, seu Quinę Quinæ optimæ ℥ ij.
Gummi Carannæ,
Mirrhæ,
Tacamahacæ,
Benzoini,
Styracis Calamitę,
Aloes,
Succini,
Castorei. . . . . ana ʒ ij.
Opii electi ℥ j.

Contundantur omnia, ac in vase vitreo injiciantur, superaffundendo

Aquæ vitæ ℔ *viij.*

Et vase bene obturato per quindecim dies macerentur: posteà omnes supradictæ infusiones misceantur, ac in vesica ænea optimè stannata, Balneo Vaporisque adaptata, distillentur ad duas tertias liquoris partes; & in vasis vitreis exactissimè clausis ad usum Medicum servetur: dein residuum distillationis coletur cum expressione, liquor per subsidentiam purificatus in Balneo Vaporis ad Mellis spissitudinem redigatur, & servetur pro usu sub nomine *Extracti Polychresti.*

Hujus Aquæ nomen vires indicat, & pro omnibus aquis spirituosis compositis, nempe Alexipharmacis, Epilepticis, Theriacalibus, Hystericis, Scorbuticis, & aliis, tam internè sumpta, quàm externè applicata, mirè præstat.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j, sive sola, aut mista cum potionibus appropriatis.

Extractum Polychrestum ad idem valet internè sumptum.

Dosis à granis sex ad octo, & pro Theriaca Cœleste inservire potest.

AQUA MELISSÆ COMPOSITA (VULGO) CARmelitana.

℞. *Foliorum Melissæ recentium ℥ vj.*
Corticum exteriorum Citri, seu

Limonum recentium,

Aurantiorum ana ℥ *ij.*

Nucis moschatæ,

Coriandri. . . . . ana ℥ *j.*

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Radicis Aristolochię tenuis. . . ana ℥ ß.

Contundantur contundenda, macerentur per triduum in

Aquæ vitæ rectificatæ ℔ *iij.*

Melissæ cum vino distillatę ℔ *j.*

Posteà distillentur in cucurbita vitrea, cum suo capitello, juncturis clausis, igne leni ad libras tres, & serva ad usum in vase vitreo optimè obturato.

Cephalica, & anti-hysterica est: internè mista cum aliis idoneis medicamentis utitur; externè naribus, pulsibus, & aliis corporis partibus applicatur, utpotè in capitis, podagræ, juncturarum doloribus, ac affectibus similibus, præcipuè ab humoribus crassis productis.

AQUA THERIACALIS TEMPERATA.

R... *Theriacę magnę Matritensis* ℥ *iij.*

Succorum Rutæ Caprarię,

Scordii,

Acetosę,

Acidi Citri, seu Limonum. . . ana ℔ *iij.*

Digerantur per triduum in vase vitreo obturato, subinde distillentur S. A. ad libras octo, usui servanda

In febribus malignis epidemicis magno cum ardore, in quibus aliæ Aquæ Theriacales spirituosæ non habent locum, utitur per se, vel cum aliis potionibus permista: ad stomachi debilitatem, ejusque roborationem cochleatim inservit.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

AQUA THERIACALIS.

R... *Radicum Vincetoxici,*

Carlinę,

Helenii,

Impe-

Imperatoriæ,
Aristolochiæ tenuis,
Contrayervæ,
Valerianæ. .... *ana* ℥ j.
Flavedinum Citri, seu Limonum recentium,
Aurantiorum,
Summitatum Scordii,
Salviæ,
Rutæ,
Baccarum Lauri,
Juniperi. . . *ana* ℥ ß.

Omnia contusa, macerentur per quatriduum, vase vitreo obturato, in

Aquæ vitæ,
Nucum .... *ana* ℔ jv.

Tandem dissolve

Theriacæ magnæ Matritensis ℥ viij.

Distilla per cucurbitam vitream in Balneo Cinerum ad libras sex.

Alexipharmaca, & diaphoretica est; in peste, febribus malignis, & contagiosis laudatur: qualitatem venenatam, ac pestilentem oppugnat, & extinguit: in syncope, animique deliquio, & vertigine, lethargo, epilepsia, apoplexia, paralysi, tam interiùs, ad unciam unam exhibita, quàm exteriùs superimposita, proficit.

Si drachmæ duæ Camphoræ, unciis decem Aquæ Theriacalis supradictæ addantur, tunc *Spiritus Theriacalis Camphoratus* vocatur.

Similes habet vires, ac Aqua Theriacalis superiùs dicta; quamvis ab aliquibus pro majori efficaciorique alexipharmaco habetur.

AQUA EPIDEMICA.

℞. *Foliorum Chelidonii,*
Roris marini,
Rutæ,

Sal-

Salviæ,
Absinthii,
Agrimoniæ,
Centaurii minoris,
Cardui Benedicti,
Betonicæ,
Menthæ...ana m.ij.
Radicum Angelicæ Hispanicæ,
Zedoariæ,
Gentianæ...ana ℥ j.
Serpentariæ Virginianę ℥ ß.
Macerentur in aquæ vitæ optimę ℔ xij.
Distilla S. A. ad ℔ viij.

In febribus pestilentialibus, mista cum aliis medicaminibus appropriatis, usurpatur.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

AQUA VULNERARIA.

℞... *Radicum, & foliorum Symphyti majoris,*
Foliorum Symphyti minoris,
Buguلę,
Saniculę,
Betonicæ,
Scrophularię majoris,
Plantaginis,
Agrimoniæ,
Hyperici cum summitatibus,
Vincæ pervincę,
Hederæ terrestris,
Arthemisię,
Veronicæ,
Verbenę,
Telephii majoris,
Millefolii.......ana ℥ ij.
Foliorum, & summitatum Salvię minoris,
Angelicæ,

Tana-

Tanaceti,
Absinthii vulgaris majoris,
minoris,
Chelidonii,
Fœniculi,
Aristolochię tenuis,
Menthę,
Hyssopi,
Nicotianę........ ana ℥ jv.
Rutę,
Chamæmeli,
Scordii,
Majoranę,
Roris marini..... ana ℥ ij.
Summitatum Lavendulę floridarum, & siccarum,
Origani,
Calaminthæ........... ana ℥ iij.

Concisa omnia macerentur per quatriduum loco calenti, in

Vini albi ℔ *xxxij.*

Distilla igne moderato, seu Balneo Vaporis S. A. ad dimidias.

Ad contusiones, sanguinem coagulatum resolvendum, ad dislocationes, tumores, vulnera, & ulcera mundificanda, ad gangrænam præservandam, partesque roborandas commendatur. Communiter externè applicatur; quandoque tamen internè, sed rarò.

Si loco vini albi, Aquæ vitæ eamdem quantitatem supra prædicta simplicia effuderis, *Aquam vulnerariam* plus activam, & *spirituosam* habebis.

AQUA ANTI-APOPLECTICA, ET EPILEPTICA.

℞. *Radicum Valerianæ sylvestris minoris,*
Pæoniæ maris.... ana ℥ ij.
Caryophyllatę ℥ *j.*
Carlinæ,

Galangæ. . . . . ana ℥ ß.

Foliorum Dictamni Cretici,

Salviæ. . . . . ana ℥ j ß.

Florum Pæoniç,

Tiliæ. . . . . ana ℥ iij.

Lavendulç,

Roris marini. . . . . . ana ℥ ij.

Stœchados ℥ ß.

Macis,

Caryophyllorum. . . . . ana ʒ ij.

Castorei ʒ j ß.

Incisis incidendis, contusis contundendis, mitte in vas ido neum; affundeque

Vini albi generosi ℔ *xij.*

Macerentur per sex dies, identidem agitando, tunc adde

Aquæ stillatitiæ spirituosæ

Cerasorum nigrorum ℔ *iij.*

Distilla in Balneo Vaporis, seu Maris, & eliciantur Aquæ libræ octo.

Vires ex nomine patent, & ob sal volatile oleosum in aliis quoque affectibus soporosis, & similibus exhiberi poterit, ut in lethargo, vertigine, &c.

Dosis cochleatim, seu ab ℥ ß ad ℥ j ß. & externè etiam applicatur.

AQUA BRYONIÆ COMPOSITA, SEU ANTI-hysterica.

℞. *Radicum Bryoniæ siccarum ℥ ij.*

Levistici,

Fraxinellæ. . . . . ana ℥ ß.

Zedoariæ ʒ ij.

Cinnamomi,

Flavedinis siccæ Aurantiorum amarorum,

Citrorum, seu Limonum ana ʒ iij.

Foliorum Arthemisiç,

Pulegii,

Nepe-

Nepetæ . . . . ana ℨ x.
Sabinę,
Rutæ,
Ocimi . . . . ana ℥ ß.
Florum Matricarię,
Stœchados. . . . . ana ℨ iij.
Croci ℨ ij.
Baccarum Sambuci ſiccarum ℥ j ß.
Cardamomi minoris,
Caſtorei,
Myrrhę. . . . . ana ℨ ij.
Seminis Dauci,
Cumini,
Rutæ ſylveſtris,
Agni caſti,
Opii. . . . . ana ℨ j.
Camphoræ ℨ ß.
Galbani,
Sagapeni. . . . . ana ℨ j ß.
Aſſę fœtidæ ℨ j.

Inciſis, & contuſis, ſuperaffunde
Vini albi generoſi ℔ x.

Digere in calido loco, per dies quindecim, vas identidem agitando. Diſtilla S. A. in Balneo Maris, ſeu Vaporis ad libras ſeptem, & ſerva.

Aperitiva, reſolutiva, & nervina eſt, uterinis affectibus medetur; menſes, fœtum, & ſecundinas pellit; uteri flatus diſcutit; generaliter tamen epilepticis inſultibus, motibus convulſibis, & aliis ſimilibus nervorum morbis convenit.

AQUA CAPONIS (VULGO DE LA PALATA.)

R... *Caponem eviſceratum, atque in fruſta inciſum, dempta pinguedine, n. j.*
Ranarum n. xij.
Teſtudinis n. ij.

Inciſis, & eviſceratis, immiſce cum

Micę Panis recentis . . . . ℔ ß.
Foliorum Borraginis ℔ *ij*.
Aquæ communis ℔ *xvj*.

Coquantur in vase obturato per horas duas, subinde colentur, & exprimantur, ac brodium distilletur in Balneo Maris, seu Vaporis ad remanentiam librarum octo.

Pro Analeptica habetur, hinc tabidis, consumptis, vel longo morbo exhaustis, proficere creditur.

AQUA IMPERIALIS.

℞... *Radicum Imperatoriæ,*
Cyperi,
Radicum Ireos florentinæ,
Calami aromatici,
Carlinę,
Galangę minoris,
Zedoariæ..ana ℥ ß.
Cinnamomi acuti ℥ *ij*.
Santali citrini,
Summitatum siccarum Hyssopi,
Majoranæ,
Thymi,
Satureię ana ℥ *j*.
Florum Lavendulę,
Salviæ,
Anthos,
Calendulæ,
Betonicę,
Stœchados. . . . . ana ℥ *ij*.
Caryophyllorum,
Nucis moschatę,
Flavedinum Citrei, seu Limonum,
Aurantiorum recentium. . . ana ℥ *ij*.

Omnia contundantur, & macerentur simul per triduum, in
Aquę vitę,
Melissę simplicis. . . ana ℔ *jv*.

Aquæ

Aquę Naphæ ℔ *j.*

Fiat diſtillatio in Balneo Maris, ſeu Vaporis ferè ad ſiccitatem.

Cephalalgiæ, melancholiæ, paralyſi, ventriculi imbecillitati prodeſt: fœminas fœcundas reddere creditur; morbis epidemicis adverſatur.

Doſis à ʒ *ij ad* ℥ *j.*

AQUA HIRUNDINUM.

℞... *Pullos Hirundinum vivos diſcerptos n. xv.*
Viſci quercini ℥ *iij.*
Radicum Pęonię maris,
Valerianæ ſylveſtris minoris,
Seminis Pęonię excorticati,
Cornu Cervi crudi .... ana ℥ *ij.*
Aquarum ſtillatitiarum florum Sambuci,
Pęoniæ,
Tiliæ,
Ceraſſorum nigrorum ana ℔ *j.*
Aquæ vitæ ℔ *ij.*

Macerentur omnia ſimul per horas viginti quatuor; fiat diſtillatio Balneo Vaporis ad ſiccitatem.

Maximè prædicatur contra epilepſiam, ſpaſmum, paralyſim, apoplexiam, uteri ſuffocationes, & ſimilia ſymptomata.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

AQUA CARMINATIVA.

℞... *Florum Chamæmeli* ℔ *ij* ß.
Corticum exteriorum Aurantiorum ℥ *jv.*
Herbarum Abſinthii,
Centaurii minoris,
Pulegii,
Origani,
Seminis Anethi .... ana ℥ *ij.*
Aniſi,
Fœniculi,
Carvi ..... ana ℥ *j.*

Inci-

Incisa, & contusa infundantur per octiduum, in

Aquæ Chamæmeli ℔ *viij.*
Vitæ ℔ *ij.*

Posteà distillentur in Balneo Maris, seu Vaporis ad Aquæ libras octo.

In flatibus discutiendis utilis valde.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

AQUA VITÆ MULIERUM, SEU BALSAMUM Embryonum.

℞... *Nucis Moschatæ* ℥ *iij* ß.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Zingiberis,
Cubebarum,
Granorum Paradisi, seu Cardamomi maximi,
Radicis Zedoariæ.....ana ℥ *ij.*
Macis, ℥ *j* ß.
Radicis Galangæ ʒ *vj.*
Croci ʒ *ij.*
Florum Tiliæ ℥ *vj.*
Lavendulæ,
Tunicæ,
Herbæ Salviæ,
Fœniculi,.... ana ℥ *iij.*
Menthæ crispæ,
Radicis Pæoniæ,
Seminis ejusdem,
Carvi,
Visci quercini . . . .ana ℥ *ij.*

Omnia incisa, & contusa infundantur per biduum loco calido, in

Vini albi generosi ℔ *xij.*
Aquæ Borraginis,
Buglossi..... ana ℔ *iij.*
Pæoniæ,

Fra-

Fragorum,
Rosarum. . . . ana ℔ *j* ß.

Dein leni calore diſtillentur S. A. ad libras ſexdecim.

Commendatur in fœminis, quæ ſæpius abortum paſſæ ſunt, itemque gravidis, quando à ſubito terrore, aut alia cauſa langueſcunt: lipothymias, dolores, & ventris tormina, atque inflationes in eis perſanat; infirmum fœtum roborat; (unde nomen traxit) quin etiam parturientes in enixu adjuvat, vireſque reficit.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

AQUA LACTIS ALEXITERIA.

R... *Foliorum recentium Cardui benedicti,*
Scabioſę,
Ulmarię,
Meliſſæ. . . . . . . ana ℥ *ij.*
Menthę ℥ *j.*
Ariſtolochiæ ℥ ß.

Inciſis, & contuſis, affunde
Seri Lactis recentis ℔ *viij.*

Fiat diſtillatio S. A. ad libras ſex.

Temperata, & alexipharmaca eſt, ac in quibuſcumque morbis malignis, utpotè in febribus mali moris, ardentibus, & ſimilibus inſervit.

CAPUT III.

DE AQUIS SINE DISTILLATIONE.

AQUA CALCIS.

R... *Calcis vivæ* ℔ *j.*

Senſim affunde
Aquæ cummunis ℔ *viij.*

Poſt ebullitionem completam, & debitam reſidentiam, cola ad uſum.

De-

Deficcat egregiè, & gangrænæ refiftit, externè applicata.

AQUA PHAGEDÆNICA.

R... *Aquæ Calcis recentis* ℔ *j.*
Mercurii corrofivi fublimati, *g. xx.*

Mifce in mortario marmoreo, continuè agitando, donec Aqua optimè rubefcat.

Carnes fuperfluas abfumit; ulcera antiqua mundificat, & deficcat; gangrænæ obfiftit, præfertim fi fpiritus vini commifceatur.

AQUA ALUMINOSA.

R... *Aquarum ftillatitiarum Rofarum,*
Plantaginis,
Centinodii ana ℔ *j* ß.
Aluminis crudi purgati ℥ ß.

diffolvatur in aquis prædictis,& fervetur ad ufum.

Ad ulcera exiccanda,& cutis vitia infervit.

AQUA ARTHERIALIS, SEU STYPTICA.

R... *Vitrioli albi,*
Aluminis,
Sacchari albi. . . . . . ana ℥ ß.
Aquæ Plantaginis ℔ *j.*

Diffolve, & filtra S. A. & liquor, five Aqua ad ufum fervetur.

Ad omnem fluxum fanguinis, non fine fructu applicatur.

AQUA AD GINGIBAS.

R... *Cinnamomi acuti,*
Gummi Laccæ crudi ana ʒ *j* ß.
Caryophyllorum ʒ ß.
Aluminis rupei ℥ ß.

Modicè contunde, & in
Aquæ bullientis ℔ *ij.*

digerantur, ufque dum omnino frigidus fit liquor, tum adde
Aquę Plantaginis ℥ *vj.*
Naphę ℥ ß.
Spiritus Corticum Citrei, feu Limonum ʒ *ij.*

Vini

Vini rectificati ℥ vj.

Iterum digerantur per horas viginti quatuor; filtra denique, & ad usum serva.

AQUA OPHTHALMICA.

R... *Aquæ Plantaginis,*
Euphrasiæ,
Chelidonii,
Rosarum. . . . *ana* ℥ j ß.
Sacchari Saturni, ʒ ß.
Tuthiæ præparatæ ʒ ij.
Camphoræ ℈ j.

Exactè misceantur, & in vase vitreo bene obturato omnia cuncta serva ad usum.

Commendatur pro usu externo ad ophthalmias, inflammationes, ardores, rubedines, similesque oculorum affectus.

AQUA VITÆ CAMPHORATA.

R... *Aquæ vitæ rectificatæ* ℔ j.
Dissolve
Camphoræ ℥ ß.

Subinde in vase vitreo ritè obturato serva ad usum.

Diaphoretica, alexipharmaca, cephalica, & antiarthritica est; internè,

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Ut plurimùm externè usurpatur in contusionibus, luxationibus, rheumatismis, & ubi discutione opus est.

CAPUT IV.

DE SPIRITIBUS ARDENTIBUS VOLATILIBUS.

SPIRITUS VINI SIMPLEX.

R... *Vini generosi* *q. v.*

Mitte in cucurbitam magnam, cujus partem mediam vinum occupet: adapta capitellum, refrigeratorio suo instructum, obtu-

obturatis juncturis, igne moderato distilla, donec prodiens liquor flammam non concipiat.

SPIRITUS VINI RECTIFICATUS.

R... *Aquæ Vitæ*. *q. v.*

Distilla lento igne vase idoneo, *quod Serpentina vulgò vocatur*, & habebis spiritum vini rectificatum.

Vires longè sunt præstantiores, quam aquæ vitæ, seu spiritus vini simplicis, vel communis supradicti: calidus, siccus, & penetrantissimus est; putredini resistit, frigidum stomachum roborat; concoctionem juvat; flatus dissipat, & apoplecticos refocillat, in minori quantitate susceptus. Externè ad ambusta, si lintea spiritu vini imbuta partibus læsis applicentur; ad sugillata, luxationes, dolores arthriticos, atque rheumaticos valet, & quascumque sistit hæmorrhagias. Etiam inservit ad essentias, tincturas, elixiria, & alia medicamenta elaboranda, ac ad acidos spiritus dulcificandos, & volatilisandos, &c.

SPIRITUS VINI TARTARISATUS.

R... *Spiritus Vini* ℔ *vj.*
Salis Tartari ℔ *j &* ℥ *jv.*

Digerantur igne arenæ per horas duodecim in vase vitreo benè obturato; subinde liquorem spirituosum effunde per inclinationem, & serva.

Ad idem valet.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS.

R... *Spiritus Vini* ℔ *ij* ß.
Dissolve
Camphoræ ℥ *j.*

Mitte in vas vitreum ritè obturatum, & serva ad usum.

Vires magis activæ sunt, quàm aquæ vitæ camphoratæ supra descriptæ.

SPIRITUS ARDENS CERASORUM NIGRORUM.

R... *Cerasorum nigrorum maturorum*,

cum

cum nucleis contusorum ℔ *xxx.*

Injice in vase terreo capaci, & superaffunde

Mellis optimi ℔ *iij.*

Aquæ Calentis ℔ *xij.*

Vase obturato macerentur in hypocausto, vel in loco tepido, ut fermententur, donec vinosum spiret odorem; tunc ex arte distilla lento igne, seu B. M. spiritus inde prolicitus, repetita distillatione rectificetur.

Cephalicus est, & hinc in quibuscumque capitis affectibus proficere creditur, ut in epilepsia, &c.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

Simili modo elici possunt

Spiritus ardentes Baccarum recentium Juniperi,
Ebuli,
Sambuci, &c.

Fructuum Fragorum,
Cydoniorum,
Rubi idœi, vel
Framboesiæ, &c.

Herbarum recentium Absinthii,
Roris marini,
Cochleariæ,
Lepidii, &c.

Florum Rosarum,
Stœchados,
Lavendulæ, &c.

Nota: Cochlearia, baccabunga, lepidium, &c. fermentari haud indigent, quoniam salia sua nimis volatilia, fermentatione mediante, in auras quidem velociter effugiunt.

SPIRITUS CARMINATIVUS.

R... *Radicum Enulæ campanæ,*
Imperatoriæ,
Galangæ .... *ana* ʒ *iij.*
Summitatum Roris marini,
Majoranæ,

 Rutæ,

Rutę,
Ocimi citrati,
Centaurii minoris. . . . . ana ℥ *iij.*
Baccarum Lauri ʒ *vj.*
Seminum Fœniculi,
Leviſtici,
Aniſi. . . . . ana ℥ *j.*
Zingiberis,
Nucis Moſchatæ,
Macis. . . . . ana ʒ *iij.*
Cinnamomi ℥ ß.
Caryophyllorum,
Corticum Aurantiorum . . . . ana ʒ *ij.*

Conciſis, & craſsè contuſis, affunde
Spiritus vini rectificati ℔ *iij* ß.

Digerantur in vaſe clauſo, per biduum calore lento, ac diſtillentur Balneo Maris, ſeu Vaporis ad ſiccitatem uſque.

In colicis doloribus, torminibus, ex acido-auſtero oriundis, & flatibus diſcutiendis, magno eſt in uſu.

Doſis à ʒ *j ad* ʒ *iij.*

SPIRITUS, SEU OLEUM TEREBINTHINÆ.

R... *Terebinthinę* *q. v.*
Aquæ communis *triplum.*

Inde cucurbitæ vitreæ ſuo capitello inſtructæ, adaptato receptaculo, diſtilla ex arena, uſque ad duas tertias partes. Oleum, receptaculo aquæ ſupernatans pellucidum, & tenue à nonnullis *Spiritus Terebinthinæ*, ob ejus tenuitatem, ac pelluciditatem, dicitur: per infundibulum ab aqua ſeparatum uſui ſervetur.

Calefacit, attenuat. urinam ciet, tartaream mucilaginem evacuat, ac reſolvit: ideoque in colicis doloribus prodeſt, atque nephriticis.

Doſis à guttis duabus ad octo, vel decem.

Pari modo diſtillantur.

Balſama omnia liquida.

SPI-

SPIRITUS TEREBINTHINÆ ACIDUS.

R... *Terebinthinę claræ* ℔ *iij.*

Liquefacta, adde

Stupæ minutim incisę *q. s.*

Misce, & immitte in retortam vitream ampliorem, ut duæ tertiæ partes sint vacuæ, adaptato recipienti, clausisque juncturis. Distilla ex arena lento igne, & Spiritus prodibit cum Oleo subtili mistus; dein dempto recipienti, Spiritus ab oleo per infundibulum separetur; & iterum adaptato recipienti, augendo ignem distillatio continuetur, donec Oleum flavum, paulò spissius prodeat, & seorsim usui serventur.

Spiritus diureticus, & vulnerarius est: renes, & ureteres, atque vesicam expurgat.

Dosis guttas aliquot.

Oleum prædictum eisdem inservit usibus, ut oleum aqua antea distillatum.

Flavum oleum externè applicatum, vulnerarium, & balsamicum est.

SPIRITUS, ET SAL VOLATILE SERICI.

R... *Serici crudi, seu Bombylium mundatorum* ℔ *ij.*

Immitte in retortam vitream loricatam, & igne aperto per gradus aucto, in recipienti amplo, juncturis clausis, fiat distillatio, usquedum nebulæ comparere in eo desinant: subinde vasa refrigerata, Sal volatile colo retortæ adhærens, & liquor in recipienti una cum oleo, ac sale volatili collectus, in Matracium vitreum, suo capitello instructum, immitte, & leni calore Sal sublimetur, quod seorsim in vase vitreo ritè obturato usui servetur.

Liquor superstes filtretur, ut Oleum à spiritu separetur, qui per retortam, sive cucurbitam vitream rectificari debet, & ad usum servetur. Etiam Oleum per retortam rectificari potest cum cineribus mistum, & pro usu externo inservit.

Sal

Sal volatile, & Spiritus pro ſpecifico anti-epileptico habetur, ac pro Guttis Anglicanis conficiendis.

GUTTÆ ANGLICANÆ CEPHALICÆ.

R... *Spiritus Serici volatilis,*
Sale ſuo ſaturati, ℥ jv.
Olei ſtillatitiæ Lavendulæ ʒ j.
Spiritus vini rectificati ℥ ß.

Digere per viginti quatuor horas, ac diſtilla ex arte ad ſiccitatem uſque. Spiritus, ſive Guttæ prolectæ in vaſe vitreo, optimè clauſo, ad uſum ſerventur.

Commendantur, tanquam inſigne remedium anti-epilepticum, apoplecticum, & hyſtericum, ideoque in omnibus affectibus ſoporoſis, ac ſimilibus prodeſt.

Doſis à guttis decem, vel viginti, vel ad ʒ ß, *cum vehiculo convenienti.*

SPIRITUS, OLEUM, ET SAL VOLATILE CORNU Cervi.

R... *Cornu Cervi in*
fruſta conciſi *q. v.*

Imple retortam vitream loricatam, ſeu terream vitreatam; Diſtilla igne aperto S.A. primò phlegmatis prodibit pauxillum, mox Oleum, denique Sal volatile, cujus pars cum phlegmate confunditur; & altera pars vaſis lateribus adhæreſcit, & poſtquàm vaſa refrigerata ſint, recipienti adempto, agita, ut Oleum, Sal volatile, & Phlegma commiſceantur; hæc omnia inde in matracium, & appoſito capitello, blando igne Sal volatile ſublimetur, quod affuſo ſpiritu vini rectificandum: reliquus liquor filtretur, ut Oleum ſpiſſum à Spiritu ſeparetur, Oleum, & Spiritus, ſeorſim rectificentur, ſicut in elaboratione Spiritus Serici dictum eſt: ac ſeparatim ſerventur.

Spiritus, & Sal volatile ſunt Medicamen penetrantiſsimum, alexipharmacum, ſudorificum; cephalicum, anti-apoplecticum, epilepticum, & aſthmaticum; urinam pellit, ac in aliquibus morbis, magnoperè convenit.

Doſis Salis volatilis, à granis quatuor, ad ℈ j. *ſpiritus à* ℈ j. *ad* ʒ j.

Simi-

Simili modo diſtillantur,

Cranium Humanum,
Oſſa,
Viperæ.
Ebur,
Capilli,
Mille pedes,
Spongiæ,
Bufones,
Lumbrici,
Formicæ, alia Inſecta,
Secundinæ,
Ungulæ Alcis,
Equorum,
Cervorum,
Omnes Animalium carnes, &c.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI.

℞. *Salis Ammoniaci in pulverem redacti,*
Tartari fixi . . . . . ana ℥ viij.

Sal tartari indatur cucurbitæ vitreæ, & Sal Ammoniacum aqua fontana ſolutum, ſimulque filtratum affundatur, & mox impoſito alembico, adaptatoque recipienti, juncturis clauſis, ex arena igne moderato Spiritus diſtilletur ad uncias octo; & in vaſe exactiſsimè clauſo ad uſum ſervetur.

Liquor in cucurbita relictus, lento igne ad ſiccitatem evaporatus, *Sal Sylvii anti-febrile* præbet.

Spiritus penetrans, & diaphoreticus eſt, in ſuffocatione hyſterica tam internè exhibitus, quàm naribus admotus, proficit. In obſtructionibus aperiendis, urina movenda, & præcipuè in ſoporoſis affectibus cum fructu exhibetur.

Doſis à guttis viginti, uſque ad ʒ j præſcribitur.

Sal anti-febrile Sylvii in intermittentibus febribus proficuum eſt; pro digeſtivo, & deobſtruente etiam habetur.

Doſis à ℈ ß ad ʒ ß.

SPI-

SPIRITUS SALIS AMMONIACI URINOSUS.

R... *Salis Ammoniaci* ℥ *viij.*
Calcis vivæ ℔ *ij.*

Seorſim pulverentur, & miſta, in retortam capacem immitte: affunde

Aquę vitę ℔ *j.*

Ori retortæ manum admove, & agita, ſtatimque receptaculum adapta ampliſsimum, commiſſuris non obſeratis (quia vaſa rumpuntur) per ſemihoram, & abſque igne Spiritus diſtillatur; tum commiſſuras obſera, & igne arenæ leniſsimo, primò diſtilla, augendo ad gradum ſecundum, donec nihil amplius Spiritus ſtillet.

Refrigeratis omnibus, Spiritum, è recipiente promptè exceptum, in vaſe rirè obturato ſerva.

Fugaciſsimus, & penetrantiſsimus eſt. Communiter naribus applicatus, lethargicos, & ſoporoſos, hyſtericoſque diſsipat affectus: etiam inſervit ad eoſdem uſus, ut Spiritus præcedens.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI ANISATUS.

R... *Salis tartari* ℥ *vj.*
Aquæ communis *q. ſ.*

ad Sal diſſolvendum, his immiſceantur

Seminis Aniſi modicè triti ℥ *jv.*

Fiat digeſtio per biduum, tum eis adde

Salis Ammoniaci pulverati ℥ *vj.*

Miſceantur, & in cucurbita immiſsis, capitello appoſito, recipientique optimè adlutato, diſtillentur ex Arena S.A. Spiritus prolectus uſui ſervetur.

In pectoris affectibus, & flatibus debellandis, multùm prodeſt, maximè ab humoribus viſcidis ortis.

Doſis à guttis octo ad ʒ ß *miſtis utique cum aliis medicamentis appropriatis.*

SPIRITUS SALIS AMMONIACI SUCCINATUS.

R... *Spiritus Salis Ammoniaci ſimplicis* ℔ *j.*

Olei

Olei Succini rectificati ℥ ß.

Misce, & per triduum digerantur, dein per retortam, seu cucurbitam vitream spiritus distilletur, S. A. qui in vase ritè obturato, usui servetur.

In affectibus cephalicis, nervinis, epilepticis, hystericisque pro magno remedio habetur.

Dosis à guttis sex ad ʒ ß.

Nota: quod si loco olei succini, in Spiritu Salis Ammoniaci simplici injiciatur, & digeratur oleum distillatum nempe *Cinnamomi*, vel *Caryophyllorum*, vel *Lavendulæ*, vel *Absinthii*, seu *Menthę*, &c. obtinebis Spiritum Salis Ammoniaci virtutem habentem olei admisti, servata supradescripta methodo.

SPIRITUS VOLATILIS AROMATICUS OLEOSUS.

℞... *Corticum exteriorum siccorum Aurantiorum,*
Citrorum. . . . . *ana* ʒ *vj.*
Vanillæ Mexicanę ℥ ß.
Macis ʒ *ij.*

Omnia contundantur, dein immitte in matracium vitreum, & addantur.

Salis Tartari,
Ammoniaci. . . . . *ana* ℥ *jv.*

Affunde

Aquæ Cinnamomi,
Spiritus Vini. . . . . *ana* ℥ *vj.*

Matracio benè obturato, per aliquot dies digere, identidem agitando, posthac mitte omnia in cucurbitam vitream, capitello & receptaculo instructam, juncturis diligenter clausis; lento igne distilla ad uncias liquoris octo: & usui serva in vase ritè clauso.

In affectibus soporosis, convulsivis, & similibus, animi item deliquiis valde proficuus, & ideo frequenter præscribitur.

Dosis à guttis decem, ad triginta.

SPIRITUS, ET SAL VOLATILE URINÆ.

R... *Urinæ recentis* q. v.

Decoquatur leni calore ad melleam consistentiam, tum hæc sapa in retortam, seu cucurbitam immittatur, capitelo apposito, & receptaculo, commissuris ritè obseratis, igne lenissimo distilla: prodibit primùm phlegma tenue cum olei pauxillo, aucto igne, Spiritus, & Sal volatile ascendet simul, vasis lateribus adhærens, quod rectificabis. Oleumque à Spiritu separabis, ut dictum est. Reserat, & obstructiones aperit; calculum dissolvere creditur.

Dosis Spiritus à guttis quinque, vel sex ad ʒ ß; salis volatilis à granis quatuor ad ℈ j.

Non absimili distillatur methodo

Sanguis Humanus calore leni siccatus,

Sanguis Hirci, &c.

SPIRITUS FULIGINIS.

R... *Fuliginis ligni quercini nigerrimæ compactę, & splendentis* q. v.

Trituratam immitte in retortam terream, aut vitream loricatam, ut pars quarta impleatur, tum recipienti amplo adaptato, fiat distillatio igne reverberii, gradatim ad mediocritatem aucto: ascendent spiritus sub fumi albicantis forma, dein Oleum cum Sale volatili.

Sal, Spiritus, & Oleum in cucurbita vitrea distillentur lento igne: Sal seorsim, colligatur, & rectificetur, usuique in vase optimè obturato servetur. Reliquus liquor, ab oleo filtratione separatus, igne arenæ rectificetur.

Spiritus, & Sal volatile, internè exhibetur in iisdem affectibus, quibus Spiritus Salis Ammoniaci succurrere solet, & à quibusdam, in febribus pestilentialibus pro cardiaco magno habetur.

Dosis Spiritus, seu Salis volatilis à granis sex ad ℈ j.

SPIRITUS, SAL VOLATILE, ET OLEUM SUCCINI.

R... *Succini flavi* ℔ *ij.*

Pulverentur, & misceantur cum *Argil-*

Argillę figulinæ pulveratę ℔ j ß.

Immitte in retortam terream, vel vitream loricatam, orificiique amplioris; adapta receptaculum juncturis clausis, distilla igne, primò leni, auge sensim ad gradum tertium, usque nihil amplius stillet, & Sal volatile, Oleum, Spiritumque habebis. Vasis refrigeratis receptaculum agita, ut concretum, & Sal receptaculo hærens, addita aqua calenti, colligatur, ac dissolvatur: oleum à spiritu per chartam bibulam, priùs aqua madefactam, separetur: spiritus sale imbutus, leni igne evaporetur, & in cella reponatur, ut Sal volatile crystallizetur, & à liquore, seu spiritu separatum ad usum serva. Spiritusque dein etiam servetur.

Oleum cum argilla recenti rectificari potest, & tunc subtile, pulcherrimum, & magis album obtinebis, ex quo *Succini Eleo-saccharum* conficitur.

Oleum naribus admotum hystericas succurrit pasiones; lethargo, præsertim utile cum spiritus salis ammoniaci mistum, interiùs exhibitum: cum pulvere sacchari permistum, in aqua arthemisiæ solutum, menses movere creditur: frigidis capitis defluxionibus prodest, & urinam pellit: miscetur etiam in uncturis nervinis, anti-hystericis, & aliis.

Dosis pro usu interno à guttis sex ad octo. Spiritus, & Sal volatile similibus viribus instructum est.

Dosis Salis à granis octo ad viginti; spiritus à ℈ ß *à* ʒ ß.

Simili modo distillari possunt.

Gagates,
Tacamahaca,
Gummi Ammoniacum,
Masticbe, & similia.

CAPUT V.

DE SPIRITIBUS SUB-ACIDIS.

SPIRITUS, ET OLEUM TARTARI.

R... *Tartari contriti* ℔ *jv.*

Immitte in retortam capacem amplo instructam receptaculo, igne leni distilletur phlegma, donec nebulæ prodeant albæ: phlegmate abjecto, restitutoque receptaculo, & juncturis obseratis, gradatim augeatur ignis ad summum gradum, ut Oleum exeat, dein igne semoto, infrigiditatisque vasis, Oleum fœtidum à spiritu (charta emporetica duplicata, ac humectata) separetur. Spiritum, igne arenæ rectificatum, in vase clauso ad usum serva.

Incidit, attenuat, resolvit, obstructiones reserat, sudores movet, atque urinam ciet.

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ *j.*

Oleum rectificari potest, ut aliquam fœtoris partem deponat, & ad varios externè deservit usus, in unguentis permistum: scilicèt ad scabiem, tumores duros resolvendos, & artuum dolores mitigandos.

Caput mortuum Calcinatum inservire potest *ad Sal Tartari fixum conficiendum.*

Simili modo spiritus, & Oleum omnium salium essentialium extrahi possunt.

SPIRITUS, ET OLEUM LIGNI GUAJACI.

R... *Rasuræ Guajaci* *q. v*

Immitte in retortam vitream benè lutatam, ita ut tertia pars remaneat vacua, & in furno reverberii, amplo applicato recipienti, distillatio incohetur; primùm lento igne, ut cale-

fiat,

fiat, & phlegma exeat, usquequò guttæ nullæ ampliùs stillent; abjecto phlegmate, receptaculum denuò imponatur, obseretur optimè, ignisque gradatim augeatur, sic spiritus prodibit, & Oleum sub nebularum forma: vasis refrigeratis, Oleum nigrum à spiritu, per chartam madefactam, separetur: spiritus igne arenæ in cucurbita vitrea rectificetur.

Spiritus sub-acidus urinam ciet, atque sudorem.

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Oleum supra cineres, sive ossa calcinata rectificandum: ad externos inservit usus, ut ad dolores venereos, vulnerum mundificationem, fungosarum carnium absumptionem, ossium cariem, & squammationem multum prodest; ad dentiumque dolores, optimo cum successu applicatur.

Ex capite mortuo, more solito, *Sal fixum* elicitur.

Pari modo distillantur.

Ligna Buxi,
Juniperi, & similia,

OLEUM CERÆ.

℞... *Ceræ flavę* ℔ *j.*
Pulveris tegularum ℔ *ij.*

Liquefacta Cera, tegularum pulverem permisce, remove ab igne, & assiduè agita, donec refrigescat, ex qua materia nondùm indurata, globuli formentur, qui ex retorta vitrea igne arenæ distillentur: prodibit Oleum cum phlegmate pauxillo, quod abjiciatur: Oleum cum tegularum pulvere commistum rectificetur, & usui servetur.

Datur internè à guttis tribus, ad scrupulum semissem in vehiculo diuretico, & in ischuria utitur; externè applicatur, & optimum resolvens est: in tumoribus scirrhosis, ac frigidis nervorum affectibus, paralysi, convulsionibus, & similibus morbis confert.

Eodem modo distillari possunt Olea

De Sapone,
è pinguedinibus, necnon, ex
Gummi, & Resinis, quę in

pul-

pulverem redigi, non possunt.

OLEUM DE LATERIBUS, SEU PHILOSOphorum.

R... *Laterum in frusta mediocria confractorum* q. v.

Candefiant, & illico in oleo olivarum immergantur, donec omne Oleum imbiberint, dein confringantur, & per retortam igne reverberii Oleum distilletur S. A. quod à phlegmate separatum, usui reponatur.

In Paralysi, spasmo cynico, Ischiadi, gonagra, podagra, cæterisque articulorum affectibus, & morbis omnibus frigidis prodest.

CAPUT VI.

DE SPIRITIBUS ACIDIS.

SPIRITUS VITRIOLI.

R... *Vitrioli Viridis ad Albedinem Calcinati* q.v.

Immitte in retortam loricatam, ut duæ tertiæ partes remaneant vacuæ, & in furno reverberii suo cum receptaculo amplissimo imposito, igne primùm lento distilletur phlegma, quo elicito, commissuræ obserentur, ac ad ultimum gradum ignis urgeatur, qui per biduum, vel triduum continuandus: liquor elicitus igne arenæ rectificetur: liquor qui prodierit, spiritus est; residuum in cucurbita oleum, utrumque in vasis idoneis separatim ad usum servabis.

Spiritus refrigerat; bilem compescit, ac urinam promovet.

Dosis à guttis duabus ad sex.

Ex capite mortuo *Sal Vitrioli* conficitur, solutione mediante, filtratione, & evaporatione.

Pari modo distillantur

Spiritus Vitrioli Martis

Vene-

Veneris
Aluminis, *& ſunt*
ejuſdem naturę.

SPIRITUS VITRIOLI DULCIS.

R... *Olei*, *ſeu ſpiritus vitrioli* ℥ *vj*.
Vini rectificati ℥ *xij*.

Immitte in Matracium amplum ; obturetur altero cum Matracio, ut fiat vas circulatorium, juncturis clauſis, per biduum lento igne circuletur, dein in vaſe idoneo uſui ſervetur.

Ab aliquibus in hæmorrhagiis, ſanguinis ſputo, cum Aqua Plantaginis permiſtus ad aciditatem gratam, utitur ſub nomine *Aquæ Rabellianę*; febribus ardentibus, & ſiti convenit; ac urinam ciet.

Doſis à guttis quatuor ad octo in appropriato liquore.

SPIRITUS SALIS.

R... *Salis communis decrepitati* ℔ *j*.
Terræ figulinæ ſiccatę, *& pulveratę* ℔ *iij*.

Simul miſta in retorta capaci lutata, & appoſito receptaculo, igne leni diſtilla : primùm, phlegma exhibit, dein juncturis clauſis ignis urgeatur per horas quatuordecim : receptaculum tepeſcet, & nihil prodit amplius : vaſis refrigeratis, ſpiritus in vaſe clauſo ſervetur.

Vires habet aperientes, & diureticas, ob idque appetentiam excitat, ſed vix utitur, niſi dulcificatus.

Doſis à guttis quatuor ad decem.

Prædicta methodo, paucā ſpiritus Salis obtinetur quantitas; ſed longè uberior, & longè valentior *Spiritus Salis*, extrahitur hoc modo.

R... *Salis communis pulverati* ℥ *xvj*.
Olei Vitrioli ℥ *viij*.

Excipulum ſtatim adaptetur, benè muniatur : deinde igne arenæ gradatim aucto, diſtillatio incipiatur, donec guttæ nullæ diſtillent : Spiritus in vaſe accuratè obturato ſervetur.

Ad

Ad idem valet, ut Spiritus præcedens.

Quod in retorta remanet, in crucibulo, igne aperto calcinatum (more ſolito) præbet *mirabilem Salem Glauberi.*

SPIRITUS SALIS DULCIS.

R... *Spiritus Salis* ℥ *xij.*
Vini rectificati ℥ *xxjv.*

Funde paulatim in retortam vitream capacem, ampliſsimo receptaculo inſtructam; digere per horas viginti quatuor, dein leniſsimo igne arenæ diſtilla ad ſiccitatem uſque.

Spiritus hic ſuavis eſt, ac temperatus: quapropter, ſæpiùs in uſu venit; ſtomachicus, & aperitivus eſt; appetentiam excitat; in affectibus renum, ac obſtructionibus proficuus valde.

Doſis à guttis decem ad ℈ *j.*

SPIRITUS NITRI ACIDUS.

R... *Nitri puriſsimi triti* ℔ *j.*
Terræ figulinæ ſiccatæ, & pulveratæ ℔ *iij.*

Exactè miſce, & in retortam loricatam immitte, ut duæ tertiæ partes vacuæ remaneant; adapta receptaculum ampliſſimum, juncturis obſeratis, diſtilla, primùm lento igne, dein gradatim urgeatur, uſque guttæ nullæ exeant; poſteà, vaſis infrigidatis, Spiritum prolectum ſerva.

Pro Menſtruo corroſivo, ſicut Aqua fortis in Chymia deſervit; nunquam internè utitur, niſi priùs dulcificetur, & cum appropriatis diluatur liquoribus.

Spiritus præcedens methodo ſequenti ſubtilior fit, atque valentior.

R... *Nitri puriſsimi* ℥ *x.*

Pulveriſato, & in retortam vitream immiſſo, ſuperaffundantur guttatim

Olei Vitrioli ℥ *viij.*

Statim excipulum adaptetur, ac benè obſeratum, igne arenæ ſpiritus diſtilletur S. A. & uſui ſervetur.

Viribus eſt conſimilis præcedenti.

SPI-

SPIRITUS NITRI DULCIS.

R... *Spiritus nitri* ℥ *vj.*
Vini rectificati ℥ *xij.*

Immitte guttatim in retortam vitream capacem, receptaculo amplissimo ritè obserato instructam; post biduum distilla, ex arena ad siccitatem: & spiritum summè volatilem odoratissimum obtinebis.

Virtutes sunt febrifugæ, anti-pleuriticæ, diureticæ, & anti-colicæ.

Dosis à guttis decem ad ℈ *j.*

SPIRITUS, & OLEUM SULPHURIS.

R... *Sulphuris communis virescentis* *q. v.*

Divide in frusta oblonga, & mitte in vas expansum sive in fictile vitreatum amplum, & capax, ex cujus medio assurgat fulcrum: vas cum sulphure pone super fulcrum, sulphur accende; desuper suspendatur campana vitrea, vel vitreum infundibulum inversum, ita ut liber aeri pateat aditus: Ascendet Spiritus, & stillabit in vas subjectum; absumpto sulphure, novum in frusta divisum reponatur: procede ut suprà, donec Spiritus optatam obtinueris quantitatem, & servetur ad usum.

Nota: quòd feliciùs humido cœlo, opus succedet.

Spiritus hic, ejusdem est naturæ, ac Spiritus Vitrioli, & eadem potest dulcificari methodo. Ad eosdem inservit usus.

Dosis quoque eadem est.

AQUA FORTIS.

R... *Vitrioli viridis ad albedinem calcinati,*
Nitri purissimi............ ana ℔ *ij.*

Seorsim trita, & mista, simul mitte in retortam capacem loricatam receptaculo amplissimo instructam, commissuris clausis; distilla igne reverberii per gradus: dein serva ad usum. Intra horas duodecim finietur operatio.

In Chymia ad Metalla, Mineraliaque dissolvenda, præcipuè inservit.

AQUA REGIA.

R... *Salis Ammoniaci pulverati* ℥ jv.
Aquæ fortis, seu Spiritus Nitri ℥ xvj.

Immitte in Matracium vitreum amplum, ac digere ad integram salis solutionem, decanta, & serva.

Ad solvendum Aurum deservit.

SPIRITUS ACETI.

R... *Aceti acerrimi* q. v.

Mitte in cucurbitam stanneam aut vitream, capitelo, & receptaculo instructam; distilla ex arena partem tertiam (quæ phlegma est) seorsim servandam; ulterius distillatio continuetur, usque liquor stillans empyreumaticum spiret odorem.

Ad variorum corporum solutionem inservit, & ad malignitatem quorundam mistorum corrigendam; etiam habetur pro antidoto in febribus malignis, ac venenis: resolvit, refrigerat, & sitim sedat.

Dosis à ℨ *ij. ad* ℥ *j.*

CAPUT VII.

DE OLEIS DISTILLATIS EX HERBIS, & Floribus Aromaticis.

OLEUM ABSINTHII.

R... *Herbę Absinthii incisę, seminibus onustę,* q. v.
Aquę fontanæ ad super eminentiam digitorum quatuor.

Digere per biduum, deinde fiat distillatio per Alembicum magnum, cum suo refrigeratorio, vel per vesicam cupream, suo cum operculo, & rostro oblongo in spiras convoluto, per frigidam aquam transeunte: Oleum cum Aqua elicitum separetur per infundibulum, vel *Vitrum Separatorium* dictum: Aqua ab oleo separata ad novam distillationem servetur: ac Oleum in vase ritè obturato usui asservetur. Cale-

Calefacit, roborat, flatus diſsipat; lumbricos necat, ac vomitum cohibet.

Doſis à guttis quatuor ad ſex.

Pro uſu externo in Unguentis ſtomachicis, & aliis appropriatis miſcetur.

Eodem modo parantur Olea

Herbarum Majoranæ,
Menthæ,
Thymi,
Pulegii,
Roris marini,
Rutæ,
Sabinæ,
Salvię,
Lavendulæ,
Florum Roſarum, & ex aliis floribus,
& herbis calidis.

OLEUM ANISI.

℞... *Seminis Aniſi contuſi*	*q. v.*
Aquæ fontanę	*ſ. q.*

Infunde, & macera per dies aliquot, poſteà diſtilla per veſicam, ſuo refrigeratorio, & receptaculo inſtructam. Refrigeratis vaſis oleum ab aqua ſeparetur, uſuique ſervetur.

Flatus diſsipat; pectoris affectibus, & colicis doloribus mirè ſuccurrit, ventriculi concoctionem adjuvat, ac ventris tormina, à cauſa frigida orta, ſedat.

Doſis à guttis ij ad ℈ ß.

Aqua ſpirituoſa eſſentialis idem præſtat, ſed minore cum efficacia.

Doſis ab ʒ *j ad* ʒ *ij.*

Simili modo diſtillantur Olea.

Seminum Anethi,
Carvi,
Cymini,
Dauci,

Fœniculi.
Baccarum Lauri,
Juniperi, &
similium.

OLEUM CARYOPHYLLORUM.

R... *Caryophyllorum contusorum* ℔ *j.*
Aquæ communis ferventis ℔ *xij.*

Macerentur in vase benè cooperto per quindecim dies; dein distillationi committe, in vesica cum Alembico, & serpentina instructa, igne nudo ad liquoris medietatem. Oleum, posteà ab Aqua spirituosa separetur, usuique reponatur.

Ventriculum corroborat; cephalalgiæ, vertigini, & similibus succurrit affectibus; febribus intermittentibus, à pituita, flatulentisque humoribus deductis, pròdest: sudores etiam movet.

Dosis à gutta una ad quatuor. Externè applicatum, dentium mitigat dolores.

Aqua spirituosa essentialis ad idem valet.
Dosis à ʒ iij ad ℥ ß.

Similiter distillantur Olea nempe:
Cinnamomi.
Macis,
Nucis moschatæ,
Piperis.
Lignorum Rhodii,
Saffafras, & similium.

OLEUM CORTICUM LIMONUM.

R... *Corticum exteriorum Limonum* *q. v.*

Incidantur, ac macerentur in sufficienti Aquæ quantitate per biduum, in vase optimè clauso: dein in vesica suo Alembico, & Serpentina instructa, distilla: Oleum ab aqua separetur, & utrumque usui servetur.

Stomachum roborat; appetentiam excitat; flatus discutit; & colicis doloribus proficit.

Dosis

Dosis à guttis duabus ad sex. Aqua essentialis idem præstat ab ℥ j ad ℥ ij.

Eodem modo parantur Olea
Corticum Aurantiorum,
Citrorum, & similium,

℞ OLEUM MYRRHÆ PER DELIQUIUM.

... *Ova ad duritiem cocta, & per medium secta.*

Vitelli eximantur: tum albuminum Myrrha trita cavitates impleantur, ac denuo eorundem conjungantur partes, filoque leviter compressæ, & sic paratæ, immittantur in pannum lineum, & filo appensum in cella, vel humido loco subterraneo, in paropsidem Myrrhæ liquatus humor distillabit.

Vulnerarium, & anti-hystericum est.

Sic fiunt:
Oleum Benzoini,
Styracis, &c.

PARS SEPTIMA.

DE MEDICAMENTIS CHYMICIS.

CAPUT I.

DE TINCTURIS, SEU ESSENTIIS, ET ELIXIRIIS.

TINCTURA SUCCINI.

R... *Succini subtilissimè pulverati* ℥ ij.
Liquoris Tartari, seu Nitri fixi, ejus defectu Salis Tartari, seu Nitri fixi in aqua soluti ℥ ß.

Misce, & macera per biduum, dein humiditas evaporetur: affundanturque

Spiritus Vini ℥ xij.

Digerantur simul in vase optimè clauso, ut Tinctura extrahatur, & à fœcibus per filtrum separata, usui asservetur.

Adversus omnes matricis passiones, cephalalgias, & similes affectiones pro magno remedio habetur-

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Essentia, quoque vocatur Succini.

Eadem parantur methodo Tincturæ, seu Essentiæ,

Castorei,
Balsami albi,
Kinę Kinæ,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Contrayervæ,
Coccinellę,
Myrrhæ,

Cher-

Chermes,
Benzoes,
Aloes.
Ligni Aloes,
Macis,
Croci, & similium,

TINCTURA CRANII HUMANI SUCCINATA.

R... *Cranii Hominis non humati* ʒ *vj.*
Succini subtiliter pulveratorum ʒ *iij.*
Liquoris Tartari, vel ejus in defectu
Salis tartari aquę parum soluti, ʒ *ij.*
Spiritus Vini rectificati ℥ *vj.*

Mitte in Matracium vitreum exactè clausum, ac arenæ Balneo ex arte Tinctura extrahatur, quam filtra, & usui serva.

Anti-epileptica, cephalica, & anti-hysterica est.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

TINCTURA, SEU ESSENTIA CORTICUM Aurantiorum.

R... *Corticum exteriorum recentium Aurantiorum modicè siccarum* ℥ *v.*
Spiritus Vini à Corticibus, post triduanam digestionem, distillati ℥ *xvj.*

Digerantur simul in vase vitreo ritè sigillato, & ex Arte, arenæ Balneo, Tinctura extrahatur, quam filtra, usuique serva.

Similiter fiunt
Tincturæ, seu essentię Corticum Citrei,
Limonum, & similium.

TINCTURA BEZOARDICA.

R... *Radicum Cardopatii, seu Carlinæ,*
Imperatorię,
Vincetoxici,
Valerianę,
Helenii,
Contrayervę,

Fra-

Fraxinellę,
Aristolochię tenuis,
Zedoarię,
Myrrhę. . . . . ana ℥ j.
Herbarum Scordii
Rutæ,
Cardui benedicti,
Dictamni Cretici ana ℥ ij.
Baccarum Juniperi,
Corticum Citri,
Aurantiorum. . . . ana ℥ jß.
Florum Tunicę
Croci,
Hyperici,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Camphorę. . . . . ana ℥ ß.

Scindantur, & grossiter contundantur, ac in Matracio amplo simul injiciantur, superaffundendo

Spiritus Vini ℔ *vj*
Tartari rectificati ℔ ß.

Per octiduum S. A. digerantur, dein Tinctura filtretur, & usui servetur.

Pro magno Bezoardico, seu Alexipharmaco habetur: & ideo in febribus continuis, ac mali moris, seu malignis, in variolis, morbillis, pestilentialibus, vel in ipsa peste utiliter præscribitur.

Dosis à ʒ ß. ad ʒ ij.

TINCTURA, SEU ELIXIR VITÆ.

R... *Spiritus Vini* ℔ *iij.*
Rosarum rubrarum recentium,
Alexandrinarum . . . . ℔ ß.

Misceantur, & per biduum macerentur, dein lento igne Spiritus distilletur, cui adde

Ligni Aloes gummosi,

Cinna-

Cinnamomi electi .... *ana* ℥ *j.*
Flavedinis Citri, seu Limonum recentium ℥ *ij.*
Aurantiorum recentium ℥ *j.*
Coccinellę modicè contusæ ʒ *iij.*

Fiat omnium Tinctura in vase vitreo optimè clauso S. A. filtretur, & usui servetur.

Cardiaca est, & stomachica, lipothymiæ, ac omnibus frigidis cordis affectibus convenit, refocillat, exhilarat, & cerebrum roborat.

Dosis à guttis decem ad ʒ ß.

Nota, quòd Tinctura hæc, seu Elixir, pro omnibus elixiriis Vitæ, sive alexipharmacis, & roborantibus Tincturis inservire potest.

TINCTURA, SEU ESSENTIA UTERINA.

R... *Myrrhę electæ,*
Assæ fœtidę,
Croci,
Castorei .... *ana* ʒ *j* ß.
Camphoræ ʒ *j.*
Salis volatilis Ammoniaci ʒ *ij.*
Olei distillati Succini ʒ ß.
Spiritus vini rectificati ℥ *viij.*

Fiat omnium Tinctura ex Arte, quam filtra, & usui serva; in vase ritè clauso.

In affectibus hystericis, epilepticis, & paralyticis, valdè proficua.

Dosis à guttis decem ad ʒ ß.

TINCTURA ABSINTHII.

R... *Summitatum floridarum Absinthii siccatarum, à stipitibus mundatarum* ℥ *jv.*
Spiritus Vini ℔ *ij.*

Digerantur igne leni per quatriduum, posteà Tinctura filtretur, & denuò alteras adde Absinthii summitates, procede ut supra, ac Tinctura usui asservetur.

Stomachica est, vermes necat, putredini resistit, ac in fe-

bribus intermittentibus, hypochondriacis, & hystericis affectibus, mirè prodest.

Dosis à ʒ j ad ʒ iij.

Eodem modo fiunt Tincturæ, nempè

Herbarum Abrotani,
Arthemisię,
Hyperici,
Cardui benedicti,
Scordii,
Rutæ,
Lavendulæ,
Baccarum Juniperi, & similium.

TINCTURA, SIVE GUTTÆ ANGLICANÆ Anodinæ.

℞... *Corticis Sassafras,*
Radicis Asari..... ana ℥ j.
Ligni Aloes ℥ ß.
Opii selecti ʒ iij.
Salis volatilis Serici ʒ j.
Spiritus Vini rectificati ℔ j ß.

Omnia simul in Matracium vitreum injiciantur, & per viginti dies digerantur: dein Tincturam filtra, & usui serva.

In epilepticis, hypochondriacis, ac uterinis affectibus perutilis valde.

Dosis à ℈ ß ad ℈ j.

LAUDANUM LIQUIDUM.

℞... *Opii electi in taleolas dissecti* ℥ ij.
Croci ℥ j.
Cinnamomi,
Caryophyllorum pulveratorum ana ʒ j.

Mitte in Matracium vitreum, & affunde
Vini albi optimi ℔ j ß.

Digere per mensem, dein cola, & usui serva.

Ad mitigandos corporis dolores, vigilias coercendas, & fluxus sistendos deservit.

Dosis

Dosis à guttis sex ad ℈ j.

TINCTURA ROSARUM.

℞. *Rosarum rubrarum exungulatarum,*
& siccatarum ℥ ß.
Aquę ferventis ℔ iij.

Infundantur in vase figulino vitreato per horæ quadrantem: addendo

Spiritus Vitrioli ℈ j.

coletur ad usum.

Ab aliquibus cum saccharo, vel syrupo appropriato dulcoratur.

Refrigerat, sitim sedat, & stomachum roborat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

In sanguinis sputo, cuique libræ hujus Tincturæ additur Aluminis crudi crystallisati drachma una.

TINCTURA ODONTALGICA.

℞. *Radicis Pyrethri* ʒ vj.
Rasurę Ligni sancti ℥ ij.
Sassafras ℥ j.
Foliorum Nicotianæ ʒ iij.
Thymi,
Origani, ... *ana* ʒ ij.
Caryophyllorum ʒ j.
Camphorę,
Opii.................... *ana* ʒ ß.

Omnia incisa, & mista infundantur in

Aquæ Vitę rectificatæ ℔ iij.

Digerantur per duodecim dies, coletur & usui servetur.

In dentium doloribus, si parum in ore detineatur, humorem stagnantem, & acidam lympham dolores producentem, resolvit.

ELIXIRIUM PROPRIETATIS.

℞. *Myrrhæ,*
Aloes pulveratarum,...ana ℥ j.
Croci minutim concisi ℥ ß.

Mitte in vas vitreum, seu Matracium, & affunde

Spiritus Vini rectificati ℔ j ß.

Benè obturatò vase, digere per mensem loco tepido, identidem vas agitando; posteà Tincturam decanta, & usui serva.

Si prædicta Tinctura distillatur, elicitur *Elixirium proprietatis album* (quod à Medicis *Helmontii* vocatur) & si loco Spiritus Vini, cum aqua Cinnamomi Tinctura extrahatur, ac distilletur, nobilius erit.

Stomachichum est; appetentiam movet, in putredine, peste, scorbuto, febribus intermittentibus egregium est; in affectibus hypochondriacis, hystericis, & omnibus obstructionibus prodest. Vermes necat, sudores pellit; leviter alvum solvit, ictero que medetur.

Dosis à guttis octo ad ʒ ß.

ELIXIRIUM PROPRIETATIS CUM ACIDO.

℞... *Spiritus sulphuris, seu Vitrioli* ℥ iij.

Superstiti materiæ Elixirii præcedentis affunde.

Digere per aliquot dies igne arenæ, tum adde

Elixirii sine acido, ℔ j.

Iterum digere per dies decem; dein Tincturam decanta, & usui serva.

Easdem habet virtutes ac præcedens; sed in affectibus renum, & urinæ efficacius est.

Dosis eadem.

ELIXIRIUM PROPRIETATIS DULCE.

℞... *Aloes succotrinæ,*

Myrrhæ .... *ana* ℥ j.

Croci ʒ ß.

Pulveratis, & in Matracium immissis, affunde

Liquoris Nitri, seu Tartari ℥ ij.

Digere per biduum, dein adde

Spiritus Vini ℔ j ß.

Leni digestione per triduum Tincturam extrahe, decanta, & usui serva.

Elixirio hoc utuntur Medici in ægrotis, qui acidum abhorrent.

Dosis

Dosis à guttis sex ad ℈ j. & dulce vocatur, quia acido caret.

ELIXIRIUM CAMPHORÆ.

R... *Camphoræ* ℥ ß.
Croci optimi ʒ ij.
Spiritus vini rectificati ℥ vj.

Fiat lege artis Tinctura in vase vitreo idoneo ritè obturato, posteà filtretur, & usui servetur.

Valet in peste, in hysterica passione, & aliis cordis affectibus.

Dosis à ℈ ß ad ℈ j.

ELIXIRIUM VITÆ MAJUS.

R... *Radicum Zedoariæ,*
Angelicæ,
Gentianæ,
Valerianæ,
Tormentillæ,
Galangæ,
Ligni Aloes,
Santali citrini ana . . . . . ℥ j ß.
Foliorum Melissæ,
Menthæ,
Majoranæ,
Hyssopi....*ana* ʒ ij.
Baccarum Lauri,
Juniperi,
Corticis Limonum,
Arantiorum,
Seminis seseleos,
Fœniculi,
Anisi,
Citri,
Cardui Benedicti . . . . . *ana* ℥ j.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Macis,

Zingi-

Zingiberis,
Cubebarum,
Cardamomi,
Piperis longi,
Nigri,
Spicæ Nardi. . . . . ana ʒ vj.
Benzoini,
Myrrhæ,
Olibani,
Mastiches. . . . . ana ʒ iij.
Florum Roris marini,
Salviæ,
Stœchados,
Lavendulæ. . ana ℥ ß.
Mellis optimi ℔ ß.
Aquæ vitæ rectificatæ ℔ vj.

Fiat infusio, & digestio per octiduum in vase ritè clauso: posteà distillentur ad ℔ jv.

Quibus adde
Granorum Kermes tritorum ℥ ß.
Croci integri ʒ j.
Sacchari canti ℥ jv.

Fiat Tinctura S. A. filtretur, & usui servetur.

Anti-epilepticum est: in paralysi, apoplexia, lethargo, lipothymia, asthmate prodest, & in stomachi affectionibus utile valde.

Dosis à ʒ j ad ʒ iij.

ELIXIRIUM VITÆ MINUS.

℞. *Radicis Gentianæ* ℥ j ß.
Galangæ,
Cinnamomi,
Macis,
Caryophyllorum
Florum Salviæ,
Roris marini . . . . . . ana ℥ ß.

Vini

Vini optimi ℔ *iij.*

Digerantur per octiduum, posteà distillentur ad ℔ *j* ß.
Quibus adde

Corticum aurantiorum ℥ ß.
Granorum Kermes ʒ *j.*

Fiat Tinctura S. A. filtra, & usui serva.

Ad idem valet.

Dosis eadem est.

℞... TINCTURA STOMACHICA.

Cinnamomi acuti ℥ *j.*
Caryophyllorum,
Nucis moschatę........... *ana* ℥ ß.
Macis ʒ *ij.*
Calami aromatici ʒ *iij.*

Contusa, & incisa, simul infundantur in

Aquæ Vitæ optimæ ℔ *jv.*

Identidem agitando, per aliquot dies digerantur: Tincturæ per decantationem separatæ, adde

Syrupi Corticum Citri, seu Limonum ℥ *jv.*

Misce, & usui serva.

In iis, qui stomacho laborant, à frigida causa, & flatulenta, prodest.

Dosis à cochleari uno, ad duo, vel tria in quacumque hora.

℞... TINCTURA LACCÆ AQUOSA.

Gummi Laccæ recentis, suis è bacillis exemptæ ℥ *j.*
Aluminis usti ℥ ß.
Aquæ Plantaginis,
Salviæ,
Rosarum.......... *ana* ℥ *viij.*

Simul digerantur, donec Tinctura rubicundissima extrahatur: filtretur, & usui servetur.

Ad gingivas putridas, laxas, & fœtentes corrigendas, & ad cariem dentium, nigredinemque inservit.

℞... TINCTURA GUMMI LACCÆ SPIRITUOSA.

Gummi Laccę recentis, suis è bacillis exemptæ ℥ *j.*

Alu-

Aluminis usti ʒ j.
Spiritus ardentis Cochleariæ ℥ viij.

Digerantur simul in arena, donec rubedine Tinctura saturata appareat, quam decanta, & serva.

Eisdem inservit usibus, ac præcedens Tinctura.

TINCTURA POLYCHRESTA.

R... *Extracti Polychresti supradicti* ℥ j.
Aquæ Polychrestæ ℔ j.

Immittantur in Matracium, & benè obturatum per sex dies loco calido digerantur, posteà Tincturam filtra, & usui serva.

Bezoardica est, sudorifica, cephalica, alexipharmaca, hysterica, ac stomachica, & si aliquot guttæ Spiritus Nitri dulcis addantur, anticolica quoque redditur, & carminativa.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

TINCTURA AMBRÆ GRISSEÆ.

R... *Ambrę grisseæ* ʒ j.
Sacchari ʒ ij.

Pulverentur simul, & supera ffunde

Aquę Cinnamomi spirituosæ ℥ vj.

Digerantur per dies decem in matracio benè obturato: dein Tincturam filtra, & usui serva.

Cephalica, & alexipharmaca est: in apoplexia, vertigine, lipothymia, memoriaque roboranda prodest.

Dosis à guttis octo ad viginti.

TINCTURA, SEU ANIMA RHABARBARI.

R... *Radicis Rhabarbari electi, & contusi* ℥ ß.
Salis Tartari ʒ ij.
Aquę Communis ℥ viij.

Digerantur simul per horas tres lenissimo calore; dein Tinctura filtretur.

Pro Medicamento anti-icterico, hydropico, & cachectico habetur.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

TINCTURA CORALLIORUM.

R... *Fragmentorum Corallii rubri* ℥ jv.

Inji-

Injice in Matracio, & superaffunde

Spiritus Mellis ℔ j.

Mediante digestione in igne arenæ Tinctura extrahatur, quam posteà decanta: eidem Corallio totidem Spiritus Mellis affunde: digere, & decanta ut suprà: hæc toties repete, usquedum Corallium album appareat. Tincturæ omnes misceantur, & evaporentur, ferè ad siccitatem: extracto superstiti affunde

Spiritus Vini rectificati ℔ j.

Digere, donec rubicundissima Tinctura extrahatur, quæ filtretur, & reponatur.

Sanguinem puriorem reddit; viscerum obstructiones aperit: cephalica, corroborativa, & alexipharmaca dicitur.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

TINCTURA MARTIS APERITIVA TARTARISATA.

℞... *Limaturę Ferri nitidæ* ℥ viij.
Tartari albi ℥ xvj.
Aquæ communis ℔ xvj.

Coquantur simul identidem spathula ferrea agitando per horas duodecim, aquam ferventem superaddendo, dein supernatantem liquorem decanta, filtra, & in vase fictili vitreato ad extracti consistentiam vaporetur.

℞... *Extracti prędicti* ℥ iij.
Vini albi electi ℔ j.

Digerantur simul per aliquot dies in vase vitreo benè obturato; posteà Tincturam filtra, & usui serva.

Egregiè deobstructiva est, in affectibus cachecticis, mensium retentione, & hydrope mirè præstat.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

TINCTURA MARTIS VOLATILIS.

℞... *Florum Salis Armoniaci Chalybiatorum* ℥ ij.
Spiritus Vini rectificati ℔ j.

Fiat omnium Tinctura S. A. quam filtra, & serva.

In obſtructionibus hypochondriorum, meſenterii, panchreatis, & viſcerum prodeſt; virgineo morbo, ac cachexiæ inſervit.

Doſis à guttis decem ad ℈ j.

Pari modo fit *Tinctura Lapidis Hæmatitis volatilis.*

TINCTURA LAPIDIS HÆMATITIS ADSTRINGENS.

℞... *Lapidis Hæmatitis lævigati* ℥ jv.
Salis Armoniaci ℥ vj.

Exactè miſta, crucibulo imponantur, & leni igne per horam unam, vel alteram detineantur, donec non exeant vapores; tum ignem auge ad incandeſcentiam per ſemihoram, & poſteà maſſa pulveriſetur.

℞... *Hujus pulveris* ℥ ij.
Spiritus Vini ℔ j.

Digerantur per biduum, & ex Arte Tinctura extrahatur; quam ſiltra, & ſerva.

In fluxibus quibuſcumque potenter adſtringit, ut in diarrhœa, dyſſenteria, lochiis nimiis, & ſimilibus.

Doſis à guttis ſex ad ℈ ß.

TINCTURA AURI, SEU AURUM POTABILE.

℞... *Auri puriſsimi* ʒ ß.
Aquæ Regiæ ℥ ij.

Fiat ex Arte ſolutio, cui affundatur,
Olei eſſentialis Roris marini, ſeu Lavendulæ, vel ſimilium ℥ j.

Liquores confuſi agitentur, poſteà reponantur: ſubſidebit Aqua regia, flavo colore, & Auro ſpoliata: Oleum verò roris marini flavo colore tinctum, & Auro imprægnatum ſupernatabit. Oleum ab Aqua regia ritè ſeparetur: miſceatur cum
Spiritus Vini exactè rectificati ℥ v.

Digerantur ſimul in loco tepido per quadraginta dies, dein Spiritus tinctus uſui ſervetur.

Tinctu-

Tinctura hæc ex Sale Ammoniaco, Auro, Oleoque essentiali, composita est: & ideo humorum transpirationem per diaphoresim movet.

Dosis à guttis octo ad sexdecim.

TINCTURA ANTIMONII.

R... *Antimonii electi* ℔ ß.
Salis Tartari, ex æqualibus partibus Nitri, & Tartari facti, ℔ j.

Pulverentur, & in crucibulo injiciantur; probè simul in igne forti fluant, eisque adjice sensim carbones in pulverem redactos; quòd reiterabis, donec carbones super massam fluentem non ampliùs alacriter deflagrentur; tunc relinquatur massa in igne per horas duas; posteà effundatur in conum calefactum, ac statim calidè pulveretur: immittaturque in Matracium vitreum, affundendo

Spiritus Vini rectificati ℔ iij.

Optimè vas obturetur, & per triduum lento calore digerantur; dein Tinctura filtretur, ac in vase vitreo exactissimè clauso usui servetur.

Laudatur in morbis, qui per sudorem terminare solent, uti in lepra, lue venerea, scabie inveterata, & maligna, contracturis, apoplexia, ac similibus.

Dosis à guttis jv ad ℈ ß.

Eadem Tinctura ex Scoriis reguli Antimonii simplicis in crucibulo optimè calcinatis obtineri potest.

TINCTURA SULPHURIS.

R... *Sulphuris electi* ℥ jv.

Injice in patina terrea, igne lento liquefac, deinde adde

Salis Tartari ℥ ij.

Continuò agita, usque dum crassam consistentiam, & atrorubentem habeat colorem. Massam effunde in vas ligneum madefactum, quæ *Hepar Sulphuris* vocatur.

R... *Massæ prędictæ pulveratæ* ℥ iij.
Spiritus Vini ℔ j ß.

Immitte in Matracium benè obturatum, ac digere per dies aliquot leni calore, usque rubicundissima appareat Tinctura, filtretur, & in vase ritè clauso usui asservetur.

Internè pectoris affectibus propinatur.

Dosis à guttis sex ad ℈ ß.

Externè in affectibus fistulosis, cancrosis, & aliis vitiis cutaneis prodest.

℞... TINCTURA SALIS TARTARI.

Salis Tartari albissimi ℔ ß.

Funde in valido crucibulo intenso igne, & in fluore permaneat, donec in cœruleum è rubro transierit colorem, tunc crucibulum ab igne tolle; effundatur in mortarium ferreum, priùs calefactum, ut pulverisetur, cui adde

Spiritus Vini rectificati ℔ j ß.

Mitte in matracium vitreum colli oblongi, rite obseratum; & in arenæ igne per aliquot dies digerantur, interdùm agitando, donec spiritus vini rubicundo tingatur colore, quo decantato, novum vini spiritum affunde quando, & quantum opus fuerit: liquores tinctos filtra, ac arenæ Balneo ad tertiam partem distilla, & serva pro spiritu vini tartarisato; & quod in matracio remanet erit Tinctura, quam optimè clausam ad usum servabis.

In Melancholia hypochondriaca, scorbuto, hydrope, & obstructionibus perutilis habetur.

Dosis à guttis sex ad ℈ ß.

CAPUT II.

DE PRÆPARATIONIBUS ANTIMONII.

℞... REGULUS ANTIMONII SIMPLEX.

Antimonii crudi ℔ *ij.*
Tartari ℔ *j* ß.
Nitri puri ℥ *jx.*

Seor-

Seorsim, & tenuissimè trita, mistaque in crucibulum ignitum cochleatim detonentur; dein igne forti liquefiant, & in conum ferreum calefactum, ac sevo illitum affunde; conum ut in fundum abeat regulus concutiendo: tandem scorias ab eo separando, & regulum aqua abluendo, serva ad usum.

Virtutem habet vomitivam, & ad pocula, pilulas emeticas perpetuas formandas, ac varia medicamenta conficienda inservit.

REGULUS ANTIMONII MARTIALIS.

R... *Apicum clavorum ferreorum* ℥ viij.
Antimonii pulverati ℔ j ß.

Clavi candefiant in crucibulo, statimque Antimonium mitte; igne fortissimo liquefiant, & suprafussam massam paulatim projice

Nitri puri benè exiccati ℥ iij.

ad fusionem perficiendam; tum in conum sevo illitum, & calefactum, materiam effunde, & à scoriis Regulum separa; dein Regulus pulveretur, ac in crucibulo liquetur, addendo

Nitri puri, & exiccati ℥ iij.
Antimonii pulverati ℥ ij.

Quòd semel, & iterum repete, omisso Antimonio, & usui serva.

Eisdem inservit usibus, ut præcedens.

REGULUS ANTIMONII JOVIALIS.

R... *Stanni Anglicani optimi* ℥ iij.
Reguli Antimonii pulverati ℥ ij.

Liquefiat regulus in crucibulo, posteà injice stannum minutim sectum; materiamque liquatam statim effunde in conum fusorium calefactum, & sevo illitum, ut abeat in Regulum.

Ad conficiendum Anti-Hecticum, &c.

REGULUS VENERIS.

R... *Cupri in frustula divisi* ℥ iij.

Injice in crucibulo, ut excandescat, & adde

Reguli Antimonii triti ℥ iij.

Mate-

Materiam liquatam effunde in conum fusorium, & Regulum ad usum serva.

REGULUS ANTIMONII MEDICINALIS.

R... *Salis communis* ℥ jv.
Tartari ℥ j.
Antimonii crudi ℥ v.

Pulverata, & mista, exactè fundantur, fusaque ad refrigerandum reponantur, & à Regulo in fundo seposito, scoriæ sejungantur. Regulus hic est friabilis, & purpurei coloris, qui pulveratus aqua dulcoretur, & usui servetur.

In febribus quibuscumque intermittentibus à nonnullis pro Panacea habetur.

Dosis à granis quinque ad ℈ j vel ʒ ß. sed majori Dosi sæpe vomitum excitare solet: laudatur etiam ab aliquibus in scabie, & aliis cutis vitiis.

HEPAR ANTIMONII.

R... *Antimonii crudi,*
Nitri. . ... *ana* ℥ vj.

Subtiliter pulverentur, & misceantur.

Mistura cochleatim injiciatur in crucibulo, seu olla non vitreata candefacta, ut detonetur, & fundatur: Pars massæ superior, quæ instar scoriarum est, ab inferiore parte lucida (quæ ob colorem, Hepar Antimonii dicitur) separetur.

Pro conficiendis diversis medicamentis vomitivis, ut *Vinum*, *Oxy-saccharum, ac Tartarum emeticum, &c.* inservit.

CROCUS METALLORUM.

R... *Hepatis Antimonii tenuissimè triti* *q.v.*

Aqua calida multoties ablue, usquequò insipida evadat, deinde sicca, & serva ad usus supernè dictos.

VITRUM ANTIMONII.

R... *Antimonii subtilissimè triti* ℔ j.

Calcina in humili olla non vitreata supra ignem lentum spathula indesinenter movendo, donec fumum amplius non emittat, & in pulverem cinerei coloris convertatur; tum pulvis gryseus in crucibulo igne forti liquetur, & materiam fu-

sam,

ſam, ſupra patinam æneam effunde, & habebis *Vitrum hyacinthinum*, ſi benè exierit operatio.

Ad varias deſervit operationes.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM USUALE.

R... *Antimonii crudi pulverati* ℔ ß.
Nitri ſicci, & pulverati ℔ j ß.

Exactè miſceantur, & cochleatim injiciantur in crucibulum candens, ut ſingulis vicibus detonentur: dein peracta detonatione, ignis per horam augeatur, mox injiciantur in aqua fervente, ut omnia cum fragore diſſolvantur ſalia; miſturaque agitetur, donec lacteſcat, & per vices omnis Antimonii calx ſeparetur; aqua dulcoretur & pulverem inſipidum ſicca, & uſui ſerva.

CERUSSA ANTIMONII, SEU ANTIMONIUM Diaphoreticum.

R... *Reguli Antimonii* ℥ jv.
Nitri puriſsimi ℔ j.

Seorſim pulverentur, & miſceantur, ac in operatione procede ut ſuprà.

Corpus ad ſudorem diſponit; corrigitque humorum acrimoniam; in ſcabie, ac aliis cutis infectionibus commendatur.

Doſis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Miſtum cum Unguento roſato, aut alio ſimili eiſdem affectibus cutaneis maximè prodeſt.

Nota: Antimonium diaphoreticum uſuale; etiam fieri poteſt, ex Scoriis à Regulo Antimonii relictis, exiccatis, & cum tribus Nitri partibus miſtis, procedendo, ut in capite de Antimonio diaphorerico dictum eſt.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM MARTIALE.

R... *Limaturæ ferri* ℥ ij.

In

In crucibulo ignito injiciantur; dein succeſsivè adde

Antimonii crudi pulverati ℥ *jv.*

Et inter liqueſcendum, maſſam continuò cum ſpathula agita, ut in ſcorias abeat, quas à crucibulo ſepara; & ſi quid reſtet Antimonii, quod nondum in ſcorias ſit redactum, ei adde novam ferri limaturam: ac fuſionem, & agitationem repete; & ſic omne in ſcorias redactum habebis Antimonium, quas ſubtiliſsimè pulvera, ac cum tribus pulcherrimi nitri partibus miſce, & detona, atque per horam calcina: poſtremò pulvis luteus aqua tepida dulcoretur, ſiccetur, & uſui ſervetur.

In cachexia, ſcabie, & ſimilibus morbis inſervit; ſudorem pellit; nonnunquam catharſim movet.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ *j.*

Nota: ex ſcoriis reguli Martialis fit etiam Antimonium diaphoreticum Martiale, ſervata methodo ſuprà deſcripta.

ANTI-HECTICUM POTERII.

℞... *Reguli Antimonii Martialis,*

Stanni Anglicani.......... ana ℥ *ij.*

Liquefiant ſimul in crucibulo; refrigerata, ſubtiliter pulverentur, & miſceantur cum

Nitri puriſsimi, & pulverati ℔ *j.*

Omnia ſimul per vices in crucibulo detonentur, & calcinentur, ut in Antimonio diaphoretico: materiam calcinatione ex cinereo albeſcentem projice in aquam calidam per ſex horas renovandam: lotiones repete, dum inſipida ſuperſit aqua; exiccatum pulverem ſerva ad uſum.

In affectibus hyſtericis, phthiſi incipiente, febre hectica, & ſimilibus pro ſpecifico habetur, ſi ſæpiuſculè in diem exigua ejus

Doſis à ſumatur, ut à granis quinque ad ℈ *j.*

FLORES ANTIMONII RUBRI.

℞... *Antimonii crudi,*

Salis Ammoniaci................ ana ℥ *vj.*

Singula ſubtiliſsimè ſeorſim pulverentur, & probè miſta, injiciantur cucurbitæ terræ humili, alembico vitreo munitæ, ac

in

in arenæ moderato igne ſublimentur, dum tota ferè aſcenderit maſſa: flores rubri exempti, aqua tepida edulcorandi ſunt; lotiones floribus admiſtis trajice per chartam, ac pulverem chartæ inſidentem exicca, & uſui ſerva.

Si moderato igne ſublimatio inſtituatur, flores, qui aſcendunt, diaphoreticam vim ſaltem obtinent; ſi verò fortiori igne, purgantes ſunt.

Doſis à granis duobus ad decem.

KERMES MINERALE.

R... *Antimonii optimi in fruſtula effracti* ℔ *jv.*

Immitte in ollam vitreatam, & affunde

Nitri fixati ℥ *xvj.*

Aquæ fontanæ ℔ *x.*

Bulliant per horas duas igne æquali, & moderato: liquoris ferventis duas tertias partes per chartam bibulam filtra; tertiæ partis ſuperſtiti affunde

Aquæ ferventis ℔ *vj.*

Nitri fixi ℥ *vj.*

Coquantur, ut antea, ac duæ tertiæ liquoris partes filtrentur; tertiò adhuc ſuperſtiti affunde

Aquę ferventis ℔ *vj.*

Nitri fixati ℥ *viij.*

Ebulliant ut ſupra; dein totus filtretur liquor: omnes filtrati liquores miſceantur in vaſe terreo vitreato, quieſcant per horas viginti quatuor; poſteà liquor decantetur: pulvis reſiduus rubens ſuper papyrum emporeticam expanſus, aqua multoties edulcoretur, donec inſipida evadat.

Pulvis exiccatus mittatur in fictile, cui affuſa ſpiritus vini rectificati ſufficiens quantitas accendatur, ut artis eſt, quod bis repetendum.

A multis pro Medicamento catholico habetur; ſanguinem per ſudorem purificat, ac per inſenſibilem tranſpirationem, ejuſque fluorem conſervat; cruditates primarum viarum, per vomitum, & ſeceſſum leniter evacuat; in pectoris affectibus prodeſt; in febribus intermittentibus, & continuis, hydrope,

vertigine, apoplexia, epilepſia, aliiſque capitis, ac nervorum affectibus proficere dicitur.

Doſis à grano uno ad tres, quatuor, vel quinque, cum eadem ſacchari quantitate miſtum, in vehiculo appropriato propinatum.

SULPHUR AURATUM ANTIMONII.

R... *Scoriarum reguli Antimonii ſimplicis q. v.*

Coquantur in ſufficienti aquæ quantitate per ſemihoram, calidè filtretur ſolutio, & affuſione aceti, vel alterius acidi, ut Aquæ fortis, Olei vitrioli, &c. præcipitetur: pulvis ad fundum ſubſidens, repetita affuſione aquæ, per decantationem edulcoretur: dein ſiccetur, & uſui ſervetur.

Febribus intermittentibus, morbiſque ſpaſmodicis inſervit.

Doſis à gr. jv ad ℈ ß.

SULPHUR ANTIMONII INFLAMMABILE.

R... *Antimonii crudi pulverati* ℥ j.
Aquæ regiæ ℥ jv.

Contineatur Aqua in vaſe, ſeu cucurbita vitrea, ac per vices injiciatur aliquid Antimonii crudi pulverati; ſemper autem inſpectando, donec efferveſcentia ſit peracta: poſteàquàm verò omne fuerit injectum Antimonium, cucurbita vitrea in digeſtione ponatur per horas quatuor, tum effundatur ſolutio in ollam vitreatam aqua pura repletam, & aqua evadet lactea, quæ decantetur ſtatim in alteram ollam mundam, & in fundo remanebit pulvis craſſus, & gravis, qui eſt ipſum Antimonii ſulphur inflammabile, quod ſiccetur, uſuique ſervetur.

Habetur pro Diaphoretico.

Doſis à granis duobus ad grana quatuor.

Aqua lactea, quæ ſic decantata fuerit, ſi ad aliquod tempus reponatur, & quieſcat, particulæ albæ fundum petunt: aqua verò ſupernatans decantetur, & nova aqua addita, pulvis edulcoretur; per filtrum ſeparetur, & in charta ſiccetur, ac ſic habebis *Magiſterium, ſeu flores albos Antimonii.*

Purgant leniter per alvum.

Doſis à granis tribus ad grana quatuor.

BUTY-

BUTYRUM ANTIMONII.

R... *Reguli Antimonii* ℥ *jv.*
Mercurii ſublimati corroſivi ℥ *xj.*

In Mortario lapideo ſeorſim pulverentur, & miſceantur cautè (quia corroſivus, ac venenoſus eſt) deinde indantur retortæ vitreæ brevioris, ac latioris colli (namque ſi orificium retortæ anguſtum fuerit, & Butyrum craſſum cum impetu aſcenderet, obſtiparet quidem ſua butyroſa craſsitie vaſis orificium ſummoque cum fragore diffringeretur) adapta receptaculum amplum, & juncturis clauſis, applicetur ignis in Arenæ Balneum; hac tamen conditione, quòd ignis primò ad ſpatium horæ unius ſit lenis, poſteà fortior, ac denique fortiſsimus evadat; ac tunc primò liquor quidam pellucidus, tenuis, & acidus aſcendet, poſtea vero aucto jam igne liquor aſcendet glacialis, qui frigido aeri expoſitus in veram convertitur glaciem. Si verò collo retortæ butyrum aliquod concretum ſit, carbone ardente admoto, liquabitur; liquatum jam extrahe, & uſui in vaſe ritè clauſo ſerva.

Ob adjunctum Salis communis Spiritum cauſticam vim obtinet, carnem ſupercreſcentem exedit; ulcera calloſa abſtergit: & ſi drachma una huius Butyri ad libram ſemiſſem Spiritus rectificati vini admiſceatur, podagricorum externè applicata, demulcet dolores; & ad conficiendum *Mercurium vitæ*, *Bezoardicum minerale*, aliaque medicamenta inſervit.

Nota quòd ſi volueris cum Antimonii butyro Cinnabarim elicere, Butyrum conficies ex una parte Antimonii crudi, & duabus ſublimati corroſivi, procedendo ut ſupra; extractoque butyro, iterum ignem auge per aliquot horas, & *Cinnabaris Antimonii* in retortæ collum ſublimabitur, quod rectificetur.

Cinnabaris habetur pro ſpecifico in capitis, & nervorum affectibus, ut in vertigine, convulſionibus, epilepſia, febribus continuis, & ſimilibus.

Doſis à granis ſex ad ℈ *j.*

BUTYRUM ANTIMONII JOVIALE.

R... *Reguli Antimonii Jovialis* ℥ v.
Mercurii sublimati corrosivi ℥ xij.

Pulverentur, ac misceantur, & ut suprà distilletur butyrum.

Causticum est, ac eisdem usibus inservit, ut præcedens, & etiam pro conficiendo Bezoardico Joviale.

BEZOARDICUM MINERALE.

R... *Butyri Antimonii rectificati* q. v.
Spiritus Nitri optimi q. s.

ad Butyrum solvendum, nec ulla observetur effervescentia: quo facto, Spiritus omnis ad siccitatem usque abstrahitur; tum materia sicca ex vitreo eximatur, & per semihoram sub camino calcinetur; posteà aqua edulcoretur, siccetur, usuique servetur.

Febribus tum intermittentibus, tum malignis prodesse creditur, & tunc alexipharmacis, vel febrifugis immisceri solet.

Dosis à gr. vj ad ℈ ß.

BEZOARDICUM JOVIALE.

R... *Butyri Antimonii Jovialis* q. v.

Fixetur cum spititu nitri, ut in præçedenti operatione dictum. Calcinetur, ac dulcoretur, sicceturque, & usui servetur.

In affectibus uterinis, aliisque mulierum morbis, magnopere laudatur. Pro diaphoretico habetur: in febribus, & epidemicis morbis, scorbuticis, ac hypochondriacis proficuum valdè.

Dosis à gr. iij ad jv.

Nota: pro conficiendis Bezoardicis mineralibus compositis, ut *Lunari*, *Solari*, & *Venereo*, solutiones metallorum miscentur cum Antimonii Butyro, ac cum Spiritu nitri fixantur, calcinantur, dulcorantur, & usui servantur. V. g. *Bezoardicum Solare* fit dissolvendo in sufficienti quantitate Aquæ regiæ unciam semissem Auri puri, & miscendo uncias duas Butyri Antimonii rectificati, soluti in sufficienti quantitate Spiritus Nitri optimi: tunc solutiones mistas per Alembicum igne arenæ abstrahe ad siccitatem massæ, cui in cucurbita guttatim Spiritus nitri uncias quatuor affunde; & igne arenæ exicca, ulti-

ultimò fortiori igne ad ſpirituum corroſorum totalem expulſionem calcina; dein maſſam relictam diligenter edulcora, & uſui ſerva.

Vires cum prædictis habet æquales, niſi ratione Auri majores eſſe credantur.

Doſis à granis quinque ad viij.

℞... MERCURIUS VITÆ, SEU PULVIS ALGAROTH.
Butyri Antimonii rectificati q. v.

Huic in capace vitro magna aquæ quantitas ſuperaffundatur, & ſtatim pulvis albus ad fundum præcipitabitur, qui ſæpiùs edulcorandus, & uſui ſervandus.

Internè raro utitur, quia efficaciter ſurſum, & deorſum purgat.

Doſis à grano uno ad grana tria.

Nota: ſi præcipitatio fiat cum urina humana, in loco communis aquæ, Mercurius vitæ rubicundi coloris erit, quem aliqui *Mineralem roſam* nominant: ſi Mercurius vitæ, ſeu Antimonii Magiſterium cum triplo nitri in crucibulo calcinetur, & dulcoretur *Bezoardicum minerale* verè vocatur, & eiſdem uſibus inſervit.

Si liquor Acidulus à præcipitatione Mercurii vitæ reſiduus, rectificetur ex cucurbita igne arenæ, nihil aliud eſt, quàm Spiritus Salis, priùs in butyro Antimonii concretus, ad Mercurii ſublimationem impenſus, & iterum ſuo iuri redditus, & reſolutus, liberatuſque à dicto Magiſterio. *Spiritus* iſte ab aliis *Vitrioli Philoſophicus* perperam vocatur.

Hujus Spiritus uſus, idem eſt ac Spiritus Salis communis.

CAPUT III.

DE PRÆPARATIONIBUS MERCURII.

℞... MERCURIUS PRÆCIPITATUS ALBUS.
Mercurii vivi optimè depurati ℥ jv.
Spiritus Nitri, ſeu Aquæ fortis ℥ vj.

Vel

Vel quod sufficiat: stent per noctem in Matracio vitreo, vel donec Mercurius solutus fuerit, deinde

R... *Aquę communis* ℥ xvj.
Salis communis ℥ ij.

Fiat solutio, & filtratio, affundatur dissolutioni Mercurii, & fiet præcipitatio, cui adde uncias sexdecim Aquæ fontanæ; sicque ad fundum præcipitabitur pulvis albus: posteà liquorem decanta, & Aquæ puræ lotionibus pulverem edulcora, ac in umbra exicca, & usui serva.

Externè utitur mistus in unguèntis contra lichenes, scabiem, pruritum, & similes affectus.

Dosis à ʒ ß ad ʒ j pro quacumque unguenti uncia.

Internè quoque à quibusdam adhibetur ad salivationem excitandam.

Dosis à granis quatuor ad quindecim.

Vomitum etiam movet, ac secessum; sed magna cum cautela administrari debet.

Nota: ex hoc præcipitato Mercurius sublimatus dulcis fieri poterit, si in phiala vitrea positus, igne arenæ sublimetur.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER.

R... *Solutionis Mercurii factę, ut in prædicta operatione,* q. v.

Mitte in cucurbitam vitream, & igne arenæ ad siccitatem evaporetur, dein aucto igne ad intensam rubedinem calcinetur, & usui servetur.

Intrinsecùs eo nonnunquam, sed malè utitur ad salivationem promovendam, quin & sanguinis infectionem veneream tollendam.

Dosis à grano uno ad grana quinque.

Extrinsecùs potius, & cum ratione usurpatur, in detergendis, mundificandisque quibuslibet ulceribus inveteratis fistulosis, venereis, & similibus.

ARCANUM CORALINUM.

R... *Mercurii pręcipitati rubri* q. v.

Immit-

Immitte iu Matracium vitreum, & igne arenæ calcinetur, uſquequò Matracium candeſcat; remove ab igne, & ſuper materiam pulveratam affunde Spiritum Vini rectificatum ad eminentiam tranſverſi digiti: accende, & ſæpiùs repete Spiritum Vini, uſque ad ſiccitatem ſemper deflagrando, & uſui ſerva.

In morbo gallico, in obſtructionibus contumacibus, podagra, & hydrope inſervit.

Doſis à granis duobus ad grana ſex.

Externè pro medicamento exiccativo in ulceribus venereis, & ſimilibus applicatur.

TURPETHUM MINERALE, SEU PRÆCIPITATUS flavus.

℞. *Mercurii vivi* ℥ ij.
Olei Vitrioli rectificati ℥ vj.

Mercurium mitte in retortam, & affunde oleum vitrioli, dein vas impone igne arenæ, dum bulliat liquor, & Mercurius ſolvatur: peracta ſolutione, aucto igne, ad ſiccitatem evaporetur: materiam exemptam tere in mortario vitreo, tritamque conjice in aquam calentem, & præcipitabitur pulvis flavus, qui repetitis aquæ lotionibus dulcoretur, ſiccetur, & uſui ſervetur.

Salivationem, & alvum movet, ac ſæpe vomitum.

Doſis à grano uno ad grana quinque.

Nota: Medicamentum prædictum videtur eſſe illud tantopere à Paracelſo laudatum ſpecificum, & pro maximo arcano in morbis venereis ab eo habitum.

Si autem Spiritus Vini tartariſatus prædictæ operationi addatur, & per aliquot dies digeratur, ac deinde accendatur ad ſiccitatem, benigniùs operatur; ſemper autem cum cautela uti debet.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS VIRIDIS.

℞. *Mercurii vivi* ℥ ij.
Limaturæ Cupri ℥ ß.
Seorſim diſſolve in aquæ fortis q. ſ.

So-

Solutiones misceantur, & per retortam igne arenæ Aqua fortis evocetur usquequò fumus à Mercurio exiens crassus appareat: igne aucto materiam calcina; exemptam, & pulveratam in Aceto distillato per biduum digere: ultimò ebulliat acetum per horam circiter, dein filtretur; materiæ superstiti novum acetum distillatum adde: digere, & filtra ut suprà; liquores tandem misceantur, ac ad Mellis consistentiam vaporentur, quæ ad frigus indurata in vase vitreo serventur.

Ad extirpandas gonorrhoeas virulentas cum Extracto Catholico, vel Terebinthina cocta, vel gummi Ligni Guajaci, vel aliis appropriatis immiscetur, ac Pilulæ exinde efformantur.

Dosis à granis duobus ad grana sex.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS PER SE.

R... *Mercurii vivi puri* *q. v.*

Inde pluribus ampullis fundo planis, taliter ut uniuscujusque ampullæ fundus tantummodò obtegatur, ex arena digere igne leni, & gradatim aucto per mensem & ultra, usquequo ebullire videatur: sicque pulverem subrubrum obtinebis: in Mercurio superstiti superiorem processum repete, donec omnis Mercurius in rubicundum pulverem abjerit.

Ad exterminandam luem veneream, cunctosque ab ea ortos affectus, à quàmplurimis summopere extollitur, suas autem exerit vires per vomitum, secessum, salivationem, ac diaphoresim, ut & alia prædicta medicamenta mercurialia.

Dosis à granis duobus ad grana quinque.

SUBLIMATUS CORROSIVUS.

R... *Mercurii puri* ℔ *j.*

Mitte in Matracium, & affunde

Spiritus Nitri, seu Aquę fortis ℥ *xvj.*

Impone arenæ calidæ ad absolutam dissolutionem; dein in cucurbita vitrea igne arenæ leni, ad siccitatem evapora; massam superstitem in mortario marmoreo pulvera, & misce cum

Vitrio-

Vitrioli ad albedinem calcinati,
Salis marini decrepitati.... .... ana ℔ *j.*

Miſturam inde in Matracium triplo capacius, ita tamen ut dimidia Matracii pars in arena demergatur, deinde ignem admove per gradus ad ſummum urgendum, duodecim fermè horarum ſpatio. Mercurius vaſis lateribus adhærens ſublimabitur: refrigerato vaſe exime, & uſui ſerva.

Externè utitur in aqua ſolutus, ſeu miſtus cum unguentis, ad carnem ſupercreſcentem excedendam, & ſcabiem, impetigines, ſimileſque affectus cutaneos ſanandos; internè verò nunquam utitur, quia præſentaneum venenum eſt.

SUBLIMATUS CORROSIVUS ALIO MODO FIERI poteſt.

℞... *Mercurii crudi,*
Vitrioli ad flavedinem calcinati........ ana ℔ *j.*
Nitri purificati,
Salis communis................ ana ℔ ß.

Seorſim pulverentur, miſceantur, & dividantur in duodecim partes æquales, dein

℞... *Mercurii Crudi* ℥ *j.*
Salium miſtorum ℥ *ij.*

Triturentur in mortario ligneo cum piſtillo, donec in pulverem reducantur, nec amplius Mercurii globuli ſub conſpectum cadant: miſtura ſervetur, & prædicta operatio repetatur, uſque ad ſalium, & Mercurii conſumptionem in eadem quantitate. Miſturæ omnes indantur in Matracium ejus capacitatis, ut non ultra tertiam ſphericam cavitatem implere poſsint. Collocetur vitrum ultra medietatem in arena, & fornaci convenienti; ubi ſuppoſito, & per gradus, ad ſummum aucto igne, duodecim vel ſexdecim horarum ſpatio peracto, Mercurius ſuperiori vaſis parti ſublimatus adhærebit. Vaſe refrigerato ſublimatum exime, & uſui ſerva.

Eoſdem uſus habet, quàm præcedens.

MERCURIUS SUBLIMATUS DULCIS.

R... *Mercurii sublimati Corrosivi* ℥ viij.
Mercurii crudi puri ℥ vj.

Sublimatum tere in Mortario marmoreo miscendo paulatim Mercurium crudum, donec penitus reddatur inconspicuus: divide in ampullas igni arenæ superpositas: ignem per gradus augendo, sublimationem aggredere: Mercurium per aliquot horas, vasorum lateribus hærentem, exime, ac eundem à sordibus separatum, tere; sublima iterum ex aliis ampullis: sublimationes sexies saltem repete, usquedum ad gustum nullum corrosionis indicium deprehendatur, vel si cum pauxillo Salis Tartari sit admistum, & in aqua solutum, color niger evadat; si tamen pallidus, aut rubicundus appareat, indicium verum est, non esse satis sublimatum, nec dulcificatum.

Omnibus præparationibus Mercurialibus, præcipua, magis & usitatior est, usurpaturque ut plurimùm ad omnes affectus venereos; ad obstructiones reserandas; massamque sanguineam depurandam; vermes etiam necat. Si autem crebriùs propinetur, vel in magna Dosi, salivationem sæpè excitare solet. Modus utendi est sub forma pilulari.

Dosis à granis quinque ad ℈ *j vel* ʒ ß.

Externè in scabie, fistulis venereis, aliisque ejusmodi exulcerationibus prodest: applicatur mistus, aut decoctus in aqua calcis vivæ, &c.

Nota: Mercurius dulcis ab aliquibus dispensatur sub nomine *Calomelas*.

PANACEA MERCURIALIS.

R... *Mercurii dulcis* ℥ vj.

Lævigetur in mortario marmoreo, & mittatur in ampullam vitream capacem, arenæ impositam, igne leni primò (posteà per gradus augendo) sublimetur, & peracta sublimatione, ampullam refrigeratam frange, sublimatum facilè exemptum, iterum læviga, & sublima ex alia ampulla, idque septies repete,

sem-

ſemper fœcibus abjectis : ſublimato, lævigato, & cucurbitæ vitreæ indito, ſpiritum vini rectificatum affunde, & aliquibus reſinoſis aromatum partibus imprægnatum, ad quatuor digitorum eminentiam: digere per dies quindecim, maſſam ſæpiùs agitando: tunc vaſis refrigeratis, ſpiritum vini per inclinationem effunde, Panaceam exime, exicca, & ſerva.

Ad ſalivationem excitandam in morbis venereis præſcribitur.

Doſis à granis decem ad ʒ ß.

MERCURIUS VIOLACEUS.

R... *Florum Sulphuris* ℥ jv.

Mitte in vas terreum, liqu efiant, & vaſe ab igne remoto, ſenſim adde

Mercurii vivi puri ℥ vj.
Salis armoniaci pulverati ℥ jv.

Omnia ſpathula ferrea move, & miſce: fluentem adhuc materiam extrahe, & ſtatim ac materia frigefiat, pulveretur, & capaci Matracio indatur; poſteà ſublimetur, igne ſenſim aucto ad tertium gradum. Diſruptis vaſis, albos flores exime, & abjice. Subtractam materiam omnem tere, ac in Matracio iterum ſublima; idem adhuc bis repete, ac habebis maſſam ſupernè luteam, & levem; infernè verò ponderoſam, nigricantem, quandoque violaceam: hanc portionem ſuper porphyritem lævigа, & Mercurium Violaceum obtinebis, quem ſpiritu vini ſuper accenſo edulcorabis.

Medicamentum hoc pro diaphoretico habetur, & nihil aliud eſt quàm Æthiops mineralis: in obſtructionibus, rheumatiſmis, & infirmitatibus venereis; in epilepſia, ſcrophulis, aſthmate, ac ſimilibus prodeſt; vermes etiam necat.

Doſis à granis decem ad ʒ ß.

ÆTHIOPS MINERALIS.

R... *Mercurii vivi puri* ℥ ij.
Florum ſulphuris, ſeu ſulphuris puri ℥ jv.

Miſce, & tere in mortario vitreo, donec Mercurius reddatur inconſpicuus, ac pulvis intensè nigreſcat: reponatur, & ſervetur.

Ad enecandos lumbricos, & expellendos pro ſpecifico habetur.

Doſis à ℈ ß ad ʒ j.

Cum Balſamo Copaive, vel Rob Juniperino in Pilulas redactus propinatur: ad ſcabiem, luem veneream, gonorrhœam, & ſimiles affectus inſervit.

Nota: Mercurii, & ſulphuris miſtura in patella terrea levi igne calcinetur ad ſulphuris deflagrationem, reſtabit pulvis niger, ſeu fuſcus, qui *Æthiops mineralis cum combuſtione* vocatur.

Doſis à granis ſex ad ʒ ß.

CINNABARIS ANTIMONII.

℞... *Maſſam ſuperſtitem ex Antimonii Butyro, cum una antimonii crudi parte, & duabus ſublimati corroſivi confecto*

in retortam immitte, ſive in ampullam, & igne arenæ per gradus aucto ad ſummum, ſublimabitur: Cinnabaris in collo retortæ, ſeu ampullæ adhærens, ſeparetur, & aqua dulcoretur, tum nova ſublimatione rectificetur, ac uſui ſervetur.

Vires ejus prædicantur ſpecificæ ad epilepſiam, vertiginem, & ad humores coagulatos reſolvendos.

Doſis à granis ſex ad ℈ j.

CINNABARIS COMMUNIS, SEU OFFICINARUM.

℞... *Sulphuris communis citrini* . ℔ *j.*

In olla terrea liquefiat, eique admiſceantur ſenſim, continuò agitando

Mercurii vivi . ℔ *iij.*

Donec Mercurius extinctus conſpiciatur, quibus peractis, maſſam in cucurbitam terream humilem immitte, & patella terrea foraminulata tegatur, igne aperto ſublimetur in maſſam rubram, quæ à vaſis ſeparata ſervetur.

Ad

Ad eosdem usus, ac Æthiops mineralis inservire dicitur, quia nil aliud est, quàm Æthiops mineralis per sublimationem factus.

SACCHARUM MERCURII, SEU VERMIFUGUM.

R... *Mercurii purissimi* ℥ ij.
Sacchari albissimi ℥ jv.

Tere simul in mortario marmoreo, donec Mercurius penitus sit extinctus, qui ad usum servetur.

In infantibus pro vermibus necandis, eo utuntur Medici.

Dosis à granis sex ad ℈ j.

CAPUT IV.

DE CROCIS.

CROCUS MARTIS (VULGO) APERIENS.

R... *Limaturę ferri* q. v.

Aqua pluviali, vel rore majali identidem irroretur, donec in rubiginem redigatur, dein supra porphyritem lævigetur, & usui tandem servetur.

In absorvendis acidis in primis viis, singulare remedium esse dicitur: propterea in obstructionibus corporis totius, & in affectibus ab eis productis, mirè prodest.

Dosis à granis quinque ad ℈ j *vel ad* ʒ ß.

Nota: Idem crocus fieri potest cum *urina*, *aqua communi*, *aceto*, & *similibus liquoribus*; *si limatura ferri irroretur aqua addito Spiritu nitri*, *Sulphuris*, *Vitrioli*, *Salis*, &c. ut acida redatur, idem fit *Crocus*.

CROCUS MARTIS (VULGO) ASTRINGENS.

R... *Limaturæ Martis* q. v.

Inji-

Injice in crucibulum, patinam, seu ollam terream, deinde in igne reverberii calcinetur, donec in pulverem rubrum, & leviusculum abjerit, qui multoties aqua ablutus, exiccatus, & lævigatus, usui servetur.

In morbis, quibus adstrictione opus est, perutilis censetur.

Dosis à granis quinque ad ℈ j.

GLOBULI MARTIALES, SEU MARS POTABILIS, vulgò de Vvillisio vocatus.

℞... *Limaturæ ferri* ℥ *viij.*
Tartari albi pulverati ℥ *xij.*

Misceantur in cucurbita terrea, & affundatur Aqua vitæ ad digiti eminentiam, deinde in radiis Solaribus, vel alio lento calore ad siccitatem digerantur. Massæ exiccatæ, ac pulveratæ iterum aquam vitæ affunde: digeratur ut suprà, idque toties repete, donec Massa exiccata, quasi resinosa appareat, ex qua globulos efformabis ad ovi magnitudinem, ad usum servandos.

Ex globulis in aqua communi maceratis, fit Aquæ species Mineralis, quæ in omnibus affectibus, in quibus Marte utitur, mirè præstat; si in aqua vitæ dissolvatur, hæc tinctura ulceribus cavernosis, seu fistulosis per syringam injecta, sive applicata, prodest.

GLOBULI, SEU MARS POTABILIS MAGIS activus.

℞... *Limaturæ Martis,*
Lapidis Hæmatitis præparati . . . . ana ℥ *vj.*

In patella terrea misceantur cum vino electo ad digiti eminentiam, dein radiis Solaribus, vel alio tepido loco ad siccitatem digerantur. Massa pulveretur, & denuò cum vino irroretur, digeratur, ac exiccetur: idque toties repete usquequò Massa tanquàm resinosa appareat, ac deinde

℞... *Mastiches,*
Croci,
Aloes,
Myrrhæ...................... ana ℥ ß.

Omnia subtiliter pulverata cum sufficienti quantitate vini misceantur, ut liquida Massa fiat; tunc digerantur ad spissam consistentiam, ut Globuli possint efformari, qui exiccati, usui serventur.

Externè, ac internè utitur, & virtutes efficaciores sunt, quàm prædictorum.

CAPUT V.

METHODUS GENERALIS CONFICIENDI EX Vegetabilibus Sal Alkali Fixum, seu Lixiviosum.

℞... *Plantam mediocriter siccam, ut Absinthium;* concrema igne moderato in cineres albos, quos decoque in
Aquæ fontanæ *s. q.*

Ut inde fiat lixivium, filtra; cineribus relictis, novam aquæ quantitatem affunde: procede ut supra, sic repete, quousque aqua omnis salsedinis, atque pinguedinis expers fuerit: lixivium filtratum ad siccitatem evapora; tunc igne moderato, (ita tamen, ut candescat aliquantùm, & neutiquam autem fluat) ad albedinem calcina; quo facto, mediante solutione, filtratione, evaporationeque Sal obtinebis candidum; sed si satis candidum non fuerit, calcinatio, solutio, filtratioque repetendæ.

Generaliter exhibentur ad infringendum acidum, ad humorumque visciditatem incidendam; quare non modò sudorem movent; sed subducunt insuper alvum, stimulando, ac irri-

irritando inteſtina. Juxta Medici mentem variis a dmiſceri ſolent medicamentis.

Doſis à ℈ ß ad ʒ j.

Sic parantur Salia ex Plantis, nempè,

Centauri minoris,
Arthemiſię,
Cardui benedicti,
Imperatorię,
Petroſelini,
Ononidis,
Fraxini,
Thymi,
Roris marini,
Ebuli,
Guajaci,
Buxi,
Hyperici,
Betonicæ,
Eupatorii,
Meliſſæ,
Gentianæ,
Scordii, & ſimilium.

METHODUS GENERALIS CONFICIENDI EX VEGEtabilibus Sal Eſſentiale.

R... *Plantæ alicujus recentis, & ſucculentæ magnam ſatis quantitatem.*

Contundatur in mortario lapideo, dein ſuccum per torcular exprime, & per manicam trajice: ſuccus colatus vaporetur ad mellis liquidi ſpiſsitudinem, reponatur in vaſe vitreo, vel fictili vitreato, loco frigido per octiduum ſaltem; & in cryſtallos albas concreſcit liquor, quo effuſo, propria aqua abluantur, & ſiccentur ad uſum.

Pari modo parantur Salia eſſentialia

Abſinthij,

Car-

Cardui benedicti,
Arthemisiæ,
Acetosellæ,
Agrestę, & similium.

Nota: Herbas viscosas, igne leni, emolliendas; antequàm prælo committantur, atque etiam ficciores, aquæ sufficienti quantitate elixandas.

Nonnulli salia essentialia sequenti conficiunt modo, videlicet: herbas recentes contusas, magna in Aquæ copia ad dimidias circiter decoquendo, colando, ac prælo fortiter exprimendo, & in reliqua ut suprà procedendo, cujus methodus, haud est contemnenda.

Non absimili modo, salia essentialia ex succis fructuum præparantur.

Essentialia nominantur, quoniam posſident (quamvis non penitus) vires simplicium ex quibus extrahuntur.

CAPUT VI.

DE SALIBUS FIXIS ACIDIS.

SAL PRUNELLA, SEU CRYSTALLUS MINERALIS.

℞... *Nitri puri*	℔ ij ß.
Florum Sulphuris, seu Sulphuris puri	℥ ß.

Mitte in ollam terream igne impositam; liquefacto nitro, per vices sulphuris flores injice: deflagratione peracta, olla parum infrigidata, Nitrum in pelvim effunde continuò versandam, ut expandatur, quod exime, & serva. In febribus malignis, & ardentibus magni usus est; humores crassos incidit, æstum febrilem mitigat; inflammationibus conducit.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *ij*.

SAL SULPHURIS.

R... *Salis Prunellę* ℔ ß.

Mitte in cucurbitam vitream, ſolve in

Aquæ communis *ſ. q.*

Affunde

Spiritus Sulphuris ℥ *jv.*

Miſtura filtretur, & arenæ lento igne ad ſiccitatem evaporetur.

Refrigerans eſt egregium, & ſat gratum in febribus ardentibus; bilis efferveſcentiam compeſcit; gargariſmatibus miſtum putredinem dentium, oriſque fœtorem emendat.

Doſis à granis tribus ad ℈ *j.*

SAL VITRIOLI.

R... *Colcotharis* ℔ *vj.*

Aquæ ferventis *q. ſ.*

Stent per biduum, ſæpiùs agitando, dein parùm bulliant, & quiete ſubſideant; decantetur liquor, tunc alteram aquam affunde, digere, & decanta, ut ſupra, idque pluries, donec inſipida exeat aqua: ſolutiones omnes filtrentur, ac lento igne ad ſiccitatem evaporentur: Sal reſiduum uſui ſerva.

Emeticum eſt, ac errhinum; & ad conficiendum Sal Volatile anodinum, ſeu ſedativum inſervit.

Doſis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Nota: Sal hoc ſpecies Vitrioli albi eſt: propterea ab aliquibus *Gilla Vitrioli* vocatur. Communiter fit hoc modo.

R... *Vitrioli albi* ℥ *jv.*

diſſolve in

Aquę communis *ſ. q.*

Filtra per chartam, evapora in vaſe vitreo igne arenæ ad pelliculam: dein ad cryſtalliſandum in loco frigido repone, liquorem decanta, & cryſtallos omnes collectas uſui ſerva.

Doſis, & uſus ſunt ut precedentis.

SAL

SAL, SEU VITRIOLUM MARTIS.

R... *Limaturæ ferri* ℔ *j*.
Aquæ communis ℔ *jv*.
Spiritus Vitrioli ℔ *j* ß.

Mittantur in matracium amplum, & lento igne arenæ per viginti quatuor horas digerantur, sæpius agitando: liquor decantetur, filtretur, ac ad pelliculam evaporetur: tandem in frigido loco imponatur ut concrescant crystalli, quæ separentur, & prædictæ repetantur operationes, donec nullæ appareant crystalli, & usui serventur.

Obstructiones viscerum omnium aperit; aliquando nauseas excitat, & vomitum, si in majori dosi propinetur.

Dosis à granis tribus ad ℈ ß.

Nota: si in vase ferreo injiciantur Olei Vitrioli, & Spiritus Vini ana partes æquales, & in lento calore Solis, seu arenæ per triduum digerantur, ac in frigido loco reponantur, fiunt crystalli diversi coloris, quæ communiter *Sal Martis Riberii* vocantur.

Eosdem usus, & Dosim ut præcedens habet.

SAL, SIVE SACCHARUM SATURNI.

R... *Cerussæ electæ* *q. v.*

Inde in vas vitreum; affunde

Acetum ad eminentiam quatuor digitorum.

Effervescentia peracta, digeratur igne arenæ per triduum, identidem agitando; tunc solutionem decanta, materiæ superstiti adjice novum acetum, digere, & decanta, ut suprà; idque toties repete, donec acetum non amplius dulcescat.

Liquor primò decantatus *Acetum Saturni est.*

Liquores omnes decantati in vase vitreo, igne lento arenæ, ad pelliculam decoquantur, & frigido loco impositi in crystallos concrescunt; evaporationem, crystallisationemque repete, donec nullæ exeant crystalli, sicca, & serva ad usum.

Nota: si magis album, nitidumque Sal desideretur, solve in aceti distillati, & aquæ partibus æqualibus, liquorem filtra,

 eva-

evapora, ac denuò cryſtalliſa, ſicca, & uſui ſerva. Loco Ceruſſæ, injici poſſunt *Minium*, *Lithargyrum*, ſeu aliæ Saturni Calces.

Internè raro utuntur Medici, propter partes arſenicales, ſed ab aliquibus in febribus, æſtuque nimio ſanguinis, phthiſi, gonorrhœa utraque, & ſimilibus adminiſtratur; libidinemque veneream etiam extinguit.

Doſis à granis tribus ad grana ſex.

Externè confert ophthalmiæ, lippitudini oculorum, ulceribus ſordidis, membris ambuſtis, imò quibuſcumque cutis affectibus.

Doſis ad libitum.

SAL JOVIS, SEU STANNI.

℞... *Calcis Stanni* ℔ ß.
Aceti diſtillati ℔ *ij.*

Injice in cucurbitam vitream, digere per quatriduum igne arenæ, dein ſolutionem per chartam bibulam ſiltra; materiæ ſuperſtiti adde acetum diſtillatum, digere, & filtra, ut ſuprà; id repete uſquequò acetum non ampliùs Stannum diſſolvat.

Omnium ſolutionum fiat evaporatio, igne lento, ad pelliculam, deinde in frigido loco reponantur ad cryſtalliſationem, cryſtalli ſeparentur; liquor denuò, ut antea evaporetur, ac in loco frigido imponatur, ut in cryſtallos concreſcat, quæ exiccatæ ſerventur ad uſum.

In affectibus uterinis, & hypochondriacis magnopere dicitur prodeſſe.

Doſis à granis duobus ad ſex.

Nota: Stannum ſi non benè calcinatum, neutiquam ab aceto diſſolvitur, quia ſulphureæ particulæ aceti penetrationem impediunt, ac diſſolutionem; propterea in igne reverberii per triduum calcinetur. Si ſolutioni addatur Oleum per deliquium Tartari, fit præcipitatio, & pulvis, qui in vaſis fundo reperitur, *Stanni Magiſterium* vocatur.

SAL, SEU VITRIOLUM VENERIS.

℞... *Viridis Æris, ſeu Cupri Limaturæ* q. v.

Immite

Immite in cucurbitam vitream, & superaffunde

Aceti distillati q. s.

Ut supereemineat duos digitos, digere in lento igne arenæ per biduum, solutionem filtra, idque repete, usquedum in fundo nihil ampliùs nisi pars impura, seu terrestris remaneat; solutiones misceantur, & ad cuticulam evaporentur; loco frigido reponantur ad crystallisandum, crystalli separentur; liquoremque remanentem, ut suprà evapora, crystallisa, & usui serva.

Hoc Vitriolum pro distillatione Veneris Spiritus inservit; sed nihil aliud est, quàm spiritus aceti reconcentratus. Externè in ulceribus mundificandis, ac exiccandis prodest.

ALUMEN TINCTUM.

R... *Aluminis rupei* ℥ ij.

Sanguinis Draconis electi ℥ j.

Liquefiat alumen in scutella super prunas, illicò adde sanguinem Draconis, tenuissimè pulveratum, agita super ignem lentum, ut ritè misceantur; refrigerata massa servetur, vel ex eadem adhuc calenti, pilulæ formentur usui servandæ.

In sanguinis sputo, & in hæmorrhagiis omnibus perutile habetur.

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ *j.*

ALUMEN SACCHARINUM.

R... *Aluminis electi* ℔ *iij.*

Indantur in retortam vitream, ac igne lento arenæ distilla phlegma, dein super caput mortuum injice, & digere per integram diem, tum distilla denuò phlegma: operatio hæc sexies repetatur, retorta cum residua materia frigido loco, humidoque imponatur, ut in liquorem convertatur; posteà liquor injiciatur in circulatorio vase, & in arenæ igne per duodecim dies digeratur, quibus peractis, humidi-

miditas ad ſiccitatem evaporetur ; id quod remanet *Aluminis Saccharum* vocatur.

In dentium doloribus inſervit : ab aliquibus creditur in febribus hecticis , & ſimilibus prodeſſe.

Doſis à ℈ ß.

CAPUT VII.

DE SALIBUS ALKALIIS.

SAL TARTARI.

℞... *Tartari albi crudi triti* q. v.

Corniculis papyraceis madentibus include ; fiat ſtratum, ſuper ſtratum cum carbonibus intra furnum , in igne aperto calcina ad albedinem , ex calcinata maſſa, fiat lixivium , filtra, & ad ſiccitatem evapora.

Sal hoc valde alkalinum eſt , & ideò in aperiendis , ſeu reſerandis mineralibus corporibus , vegetabilibus,& animalibus; ad elaborandas eorum Tincturas, ſive Eſſentias magno in uſu eſt : humores viſcidos , craſſoſque attenuat, & diſſolvit.

Doſis à ℈ ß *ad* ℨ ß.

OLEUM PER DELIQUIUM TARTARI.

℞... *Salis Tartari* q. v.

Pone in vaſe vitreo plano, & in humido loco in liquorem faceſsit , quem filtra , ac uſui ſerva.

Eiſdem inſervit uſibus , ac præcedens.

NITRUM CUM CARBONIBUS FIXATUM.

℞... *Nitri puri* ℔ j ß.

Liqueſcat in crucibulo capaci , tum carbonum pulveratorum cochlear unum adde , detonatione peracta , alterum cochlear injice : repete , donec Nitrum neque ampliùs fluat , nec deto-

detonet; Nitrum adhuc calens ex crucibulo exemptum, aqua calenti ſolve, filtra, & ad ſiccitatem evapora; & Nitrum fixatum obtinebis, quod ſi in humido loco imponatur, in liquorem liqueſcit, qui *Alkaeſt Glauberi* dicitur.

A Sale tartari, ratione virtutum, & Doſis haud multùm diſcrepat.

NITRUM EX TARTARO FIXUM.

R... *Nitri puri,*

Tartari crudi exiccatorum, & pulveratorum ana q. v.

Miſce, & in olla terrea non vitreata candefacta per vices injice, ut detonentur, facta detonatione, maſſam ſolve in

Aquæ communis q. ſ.

Filtra per chartam, & ad ſiccitatem evapora, idque in cella liquatum *Helmontii Alkaeſt* vocatur.

Eiſdem uſibus, ac præcedens inſervit.

Nota: Si Nitri, & Tartari miſtura in ollam fictilem non vitreatam injiciatur, & candenti carboni applicetur, illicò cum detonatione deflagratur, poſteà refrigerata maſſa, in aqua diſſolvatur, ſolutio filtretur, & ad ſiccitatem evaporetur.

CAPUT VIII.

DE SALIBUS NEUTRIS.

TARTARUS VITRIOLATUS.

R... *Olei per deliquium tartari, ſeu*

Salis Tartari, optimè depurati, q. v.

Affunde Spiritum, ſeu Oleum Vitrioli rectificatum, & limpidum, ad ſaturationis punctum, efferveſcentia ſedata, miſtura igne leni ad pelliculam evaporetur: mox in frigido loco ad cryſtalliſationem reponatur; cryſtallis ſeparatis, liquorem effunde, ac denuò ad pelliculam vaporet, addendo prius non nihil Salis Tartari: repone, ut anteà, & concreſcent novæ cryſtalli: & ad uſum ſerva. Va-

Valet ad digerendam, & incidendam humorum viſciditatem, ob id in omnibus viſcerum obſtructionibus prodeſt.

Doſis à ℈ ß ad ℈ j vel ad ʒ ß.

Nota: ſi à drachmis tribus ad drachmas ſex adminiſtretur alvum ſolvit.

ARCANUM DUPLICATUM, SEU SAL DE DUOBUS.

℞... *Nitri,*

Vitrioli viridis...................ana p. æq.

Miſce, & igne aperto calcina, uſque ad intenſam rubedinem, ac nulli vapores exhalent, tum

Solve in

Aquæ ferventis *ſ. q.*

Filtra per chartam, & lixivium ad pelliculam evaporetur, ac in frigido loco imponatur, ut in cryſtallos albas concreſcat, ad uſum ſervandas.

Nota: ſi cryſtalli viridæ ſint, iterum calcinationi ſubjiciendæ ſunt, ſolutioque repetenda, & cryſtalliſatio, ut metallica Vitrioli pars omnino ſegregetur. Si ex capite mortuo Aquæ Fortis optimè calcinato lixivium fiat, filtretur, evaporetur, & ut ſuprà cryſtalliſetur, præbet Sal, quod etiam *Arcanum duplicatum*, ſive *Sal de duobus* eſt.

Non abſimili modo idem Sal confici poteſt, ex reſidua materia in Spiritus Nitri diſtillatione, Oleo Vitrioli facti, quod ab aliis *Sal Nitri mirabile* vocatur.

Ad idem valet, ac Tartarus Vitriolatus.

Doſis eadem.

SAL FEBRIFUGUM SYLVII.

℞... *Materiæ ſuperſtitis à Spiritu volatilis Salis Armoniaci cum Tartari Sale diſtillato,* *q. v.*

Solve in

Aquæ communis *q. ſ.*

Filtra per chartam, & in vaſe vitreo, igne arenæ ad pelliculam evapora: in frigido loco reponatur, ut liquor in cryſtal-

los

los concrescat, qui per decantationem effundatur: & crystalli usui serventur.

Deobstructivum, diureticum, ac febrifugum est.

Dosis à ℈ ij ad ʒ ij.

SAL MIRABILE.

℞... *Salis marini, seu communis purificati* ℥ *xvj*
Olei vitrioli ℥ *xij.*

Misceantur in retortam vitream, & recipienti amplo applicato, igne arenæ distillentur, & spiritus Salis fortissimus prodibit, qui servetur ad usum. Massam in retorta superstitem exime, ac igne aperto calcina, donec ampliùs non exhalet fumus, fac lixivium aqua ferventi, & filtra: solutio igne arenæ in vase vitreo ad pelliculam vaporet, & ad crystallisandum, frigido loco reponatur: Crystallos separa, & usui serva.

Ad obstructiones inveteratas aperiendas pro magno remedio habetur.

Dosis à ʒ ß ad ʒ ij. Si Dosis augeatur ad ʒ vj. vel ad ℥ j vim catharticam obtinet.

Nota, quod ab aliis *Catharticum Sal* vocatur; & differt à Sale *Ebsoniense*, seu *Angliæ*, vel de *Vacia Madrid* in hoc, quòd salia prædicta naturalia sunt, illud vero artificiale.

SAL POLYCHRESTUM.

℞... *Nitri pulverati* ℔ *ij.*
Florum Sulphuris ℔ *j.*

Mista, per vices in crucibulum candens projice, nec nova projiciatur materia, quin prior prorsus deflagrata sit: deflagratione peracta, ignis per horam urgeatur. Massam refrigeratam, ex aqua calenti solutam, filtra: liquor in vase vitreo igne arenæ ad pelliculam vaporet, & in frigido loco crystallisetur: crystallos separa, ad usum servandas.

Pro incidendis, & detergendis humoribus viscido-tenacibus, viscera obstruentibus, inservit: ideò pro stimulo purgantium miscetur.

Dosis à ʒ ß ad ʒ ij.

TARTARUS SOLUBILIS, SEU SAL VEGETABILE.

R... *Salis Tartari* ℔ ß.
Solve in
Aquę communis calidæ ℔ vj.
Tunc adde
Cremoris, seu Cryſtalli tartari tenuiſsimè pulverati ℔ j.

Leviter in ollam fictilem vitreatam ebulliant, refrigeratum liquorem per chartam filtra. Vaporet ad pelliculam, ut cryſtalliſetur, vel ad ſiccitatem. Etiam *Tartarus Laxativus* vocatur.

Deobſtructivum valdè, & diureticum eſt: ob id cachexiæ, hydropi, & obſtructionibus inſervit.

Doſis à ℈ *j ad* ℈ *jv.*

TERRA FOLIATA TARTARI.

R..*Salis Tartari puriſsimi* ℥ jv.
Inde in cucurbitam vitream, affunde
Spiritus aceti acerrimi ℥ xvj.

Donec ſpiritus non amplius efferveſcat: vaporet ad ſiccitatem, ſeu diſtilletur, dein iterum affunde
Spiritus aceti q. ſ.
ad ſaturationis punctum.

Vaporet ad ſiccitatem, ut ſuprà, & hoc repete donec ſpiritus ſtillet acidus: tunc maſſam ſuperſtitem ſolve in
Spiritus vini communis q. ſ.

Filtra, & ad ſiccitatem vaporet: ſolutionem, & vaporationem repete, donec materia ſicca, alba, & foliacea appareat, quæ uſui ſervetur.

Magnum, & admirabile deobſtructivum eſt: ob id in ſchirro, & aliis obſtructionibus tenacibus magnopere laudatur.

Doſis à gr. x. ad ℈ *j.*

SAL

SAL POLYCHRESTUM, SEU TARTARUS SOLUBILIS (vulgò) de Seignette.

R... *Salis Kali* (vulgo) *Sosa* ℥ *viij.*

Dissolve in

Aquæ communis *s. q.*

Sulutioni adde

Crystalli Tartari subtiliter triti ℥ *xjv.*

Post effervescentiam, seu saturationem factam, filtretur, & lento igne ad cuticulam evaporetur, ac frigido in loco crystalisetur: crystalli ad usum serventur.

Tartarus hic pro diuretico magno, lithontryptico, digestivoque, & aperitivo habetur. Communiter in Gallia tanquàm specificum medicamentum in omnibus viscerum obstructionibus usurpatur.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *ij.*

Nota: idem Sal fieri etiam potest, si crystallus tartari pulverisata (super lixivium Kali filtratum) injiciatur usque ad saturationem: dein liquorem evapora, & ad crystallisandum repone.

NITRUM STIBIATUM.

R... *Lotiones Antimonii Diaphoretici, seu Anti-hectici Poterii*

Injice in vase fictili vitreato, & igne lento ad siccitatem vaporent, seu ad pelliculam, si crystallos volueris, quas ad usum separa: & Nitrum antimoniatum, sive *Sal Polychrestum stibiatum* obtinebis.

Crassos humores incidit, febribus adversatur, æstumque febrilem mitigat.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

TARTARUS CHALYBIATUS, SEU MARTIALIS.

R... *Crystalli tartari pulverati* ℔ *j &* ℥ *jv.*
Limaturæ ferri præparati ℥ *jv.*

Misce, coquantur in

Aquæ communis ℔ viij.

Soluto Tartaro, calidè liquorem filtra per manicam, in cella reponendum, ut crystalli concrescant: his exemptis, iterum liquor ebulliat ad cuticulam, & procede ut suprà, donec omnes crystallos obtinueris.

Aperitivus est, viscerum obstructiones tollit, & earum fibras laxatas, roborat.

Dosis ℈ ß *ad* ʒ ß.

TARTARUS CHALYBIATUS SOLUBILIS.

℞... *Tartari solubilis* ℥ jv.

Tincturæ Martis ℔ j.

Misceantur, & ad siccitatem in vase vitreo igne arenæ decoquantur: posteà in vase ritè clauso usui servetur.

Ad idem valet, ac præcedens, quamvis vires ejus efficaciores.

Dosis à gr. x ad ℈ *j.*

TARTARUS EMETICUS.

℞... *Vitri Antimonii,*

Croci metallorum. ana ℥ vj.

Cremoris Tartari ℥ xvj.

Fiat omnium pulvis, & injice in

Aquę ferventis ℔ viij.

Bulliant in vase fictili vitreato, seu ferreo per duodecim horas, addendo identidem aquam ferventem, liquor calens filtretur, & ad siccitatem evaporetur.

Vires nomen indicat.

Dosis à gr. ij ad jv, vel ad vj.

Nota: si loco Cremoris Tartari, Tartarus solubilis injiciatur, *Tartarum Emeticum* habebis *solubile.*

Dosis à gr. j ad ij vel ad jv.

SAL

SAL, ET MAGISTERIUM MATRIS PERLARUM.

R... *Matris Perlarum pulveratæ* ℥ vj.

Mitte in matracium vitreum, & affunde ſenſim

Aceti diſtillati ℥ x.

Donec acetum nihil amplius efferveſcat: finita efferveſcentia, digere ex arena per quatriduum, ſolutionem decanta, & filtra: dein liquor leniſsimo calore ad ſiccitatem ebulliat, & *ſalem* obtinebis.

Magiſterium verò fit, ſi ſolutio, mediante Oleo Tartari, in pulverem albiſsimum præcipitetur, aqua communi multoties dulcorandum, & ſiccandum, uſui ſerva.

Ad diarrhoeas, hæmorrhagias, dyſſenterias, & ſimiles fluxiones ſiſtendas, inſervit.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

Simili modo parari poſſunt Salia, & Magiſteria

Margaritarum,
Oculorum Cancrorum,
Coralli rubri,
Cryſtalli montani, &
ſimilium.

FLORES BENZOINI.

R... *Benzoini electi craſsiuſculè triti* q. v.

Mitte in ollam fictilem, deſuper ritè adaptato corniculo papyraceo, ſeu capitello ligneo intùs papyro involuto; igne leni fiat ſublimatio, refrigerato vaſe, & corniculo, flores obtinebis albos, ſingulis horis colligendos, donec flavi ſublimentur.

Flores ſaporis ſub-acidi ſunt, ob id pectoris affectibus perutiles habentur, præſertim in anti-aſthmaticis, bechicisque immiſceri ſolent.

Doſis à gr. iij ad ℈ ß.

FLO-

FLORES LAPIDIS HÆMATITIS, SEU MARTIS.

R... *Salis Armoniaci,*
Lapidis hæmatitis, vel limaturę Martis. . . . . . ana p.æq.

Simul pulverata, inde in cucurbitam ſuo capitello inſtructam, adaptato recipienti, & digeſtione facta perbiduum, ſublimentur igne primò leni, dein gradatim aucto, Spiritum Salis Armoniaci, & Lapidis Hæmatitis Flores obtinebis, & ſeorſim ſerva.

Diaphoretici, diuretici, & deobſtructivi ſunt.

Doſis à gr. vj ad ℈ j.

Spiritus Salis Armoniaci eiſdem gaudet virtutibus.

Nota: ſi caput mortuum in humido loco imponatur in liquorem faceſit; & Tincturam Lapidis Hæmatitis adſtringentem magnarum virium habebis.

Doſis à guttis ij ad guttas jv.

Si ex prædictis floribus Tinctura Spiritu Vini extrahatur, *Tincturam Martialem*, ſeu *Lapidis Hæmatitis*, *aperitivam volatilem* obtinebis: & in menſenterii obſtructionibus præſcribitur.

Doſis à guttis vj ad guttas x.

FLORES SULPHURIS.

R... *Sulphuris communis triti q.v.*

Mitte in ollam fictilem ſuo capitello vitreo inſtructam, igne arenæ ſublima; identidem capitellum renova, ut flores colligantur, donec totum Sulphur (relictis in fundo fœcibus) in flores ſublimetur.

Flores Sulphuris eaſdem habet virtutes, quas Sulphur commune purificatum, quamvis præſtantiores.

Doſis à ℈ ß ad ʒ ß.

ENS VENERIS.

R... *Vitrioli veneris optimè reverberati,*
& dulcificati ℥ jv.
Salis Armoniaci ℥ viij.

Seor-

Seorſim pulverentur, & miſceantur, immittantur in cucurbitam terream vitreatam, ſeu vitream loricatam, appoſito capitello juncturiſque clauſis, perbiduum leni igne digerantur, dein igne aperto, & aucto gradatim S. A. Flores ſublimentur: poſteà denuò pulverentur, ſimul cum capite mortuo, & ut ſuprà ſublimentur: quod repete duo, vel ter ſemper cohobando: flores exceptos flaveſcentes, in vaſe idoneo, ad uſum ſerva.

In rachitide, & in febribus intermittentibus, præſertim quartana, pro inſigni habetur remedio.

Doſis à granis v ad ℈ ß.

SAL ARMONIACUM VOLATILE.

℞... *Salis Armoniaci* ℔ j.
Tartari fixi ℔ ij.
Spiritus vini rectificati ℥ jv.

Salia benè exiccata pulverentur ſeorſim, & miſta in retortam mitte, ac per duodecim horas macera, dein affunde Spiritum Vini, retorta benè obturata per alias duodecim horas deſine; admove receptaculum, juncturis obſeratis, arenæ igne leni S. A. diſtilla, diſtillatione finita, & vaſis refrigeratis Sal Volatile, à ſpiritu ſeparatum, ſeorſim utrumque ſerva.

Omnes acidos liquores domat, & deſtruit: ob id humorum viſciditatem tollit.

Doſis à gr. jv ad ℈ ß.

SAL VOLATILE AROMATICUM.

℞.. *Salis volatilis Armoniaci prædicti* ℥ ij.
Olei diſtillati Roris marini, Salviæ, Lavendulæ, aut alterius cujuslibet aromatici, ʒ j.

Mitte in cucurbitam vitream, & capitello poſito, juncturiſque clauſis, igne arenæ ſublima S. A. & Sal ſublimatum collige, ac ad uſum in vaſe exactiſsimè clauſo ſerva.

Ad idem valet.

FLO-

FLORES, SEU SAL ARMONIACUM RECTIFICATUM.

R... *Salis Armoniaci,*

Communis decrepitati. . . . .ana ℥ jv.

Pulverata, ſimul immitte in cucurbitam vitream capitello ſuo inſtructam, & igne primùm leni, dein gradatim aucto in flores albos ſublimentur, uſui ſervandos.

Ad idem valet.

SAL SEDATIVUM.

R. . *Salis Colcotharis ex Vitrioli diſtillatione ſuperſtitis* ℥ ij.

Solve

in aquæ ferventis q. ſ.

Boracis tritæ ℥ ij.

Pariter ſolve

In aquæ ferventis q. ſ.

Solutiones miſceantur, & filtrentur, dein mittantur in cucurbitam vitream humili fundi latioris: vaporentur ad pelliculam; tunc capitellum, receptaculumque adaptetur, & igne arenæ ad ſiccitatem diſtillentur: aqua omnis elicita abjiciatur, exceptis quatuor ultimis unciis, quæ ſervantur; cùm verò nihil humoris ſtillet amplius, Sal volatile, nivis inſtar, ſublimatur, finita ſublimatione, ac vaſis refrigeratis, flores ſeparentur: ex quatuor unciis ſuprà aſſervatis fiat, cum materia in cucurbitæ fundo reſidua, cohobatio: diſtilletur, & liquorem ſerva. Sublima, ut ſuprà, & ſublimatio hæc erit priori copioſior: cohobationes, diſtillationes, ac ſublimationes repete, donec ampliùs nulli ſublimentur flores.

Efferveſcentias ſanguinis mirè compeſcit, in febribus continuis, ac deliriis ſalubris eſt.

Doſis à gr. ij ad iij vel vj.

Nota: idem Sal parari poteſt ex una parte Olei Vitrioli, loco Salis Colcotharis, & duabus, tribuſve partibus Boracis; eadem methodo ſuprà deſcripta.

In

In Phthisicis affectibus, vel pectoris, propter aciditatem, à Medicis non præscribitur.

AURUM FULMINANS.

R... *Auri limati* ℨ j.
Aquæ Regiæ recenter factæ q. s.
ut Aurum omninò dissolvatur: solutione facta, duplum Aquæ calentis ei addatur, dein guttatim instilla
Olei per deliquium Tartari q. s.
ad præcipitationem, sine ut liquor resideat, qui per inclinationem effundatur: pulverem in fundo præcipitem aqua tepida ablue, donec insipida evadat: exicca, & usui serva.

Blandè alvum in parva dosi movet; pro diaphoretico, & epileptico medicamento existimatur.

Dosis à grano j ad jv.

MAGNESIA ALBA (VULGO) LAC TERRÆ.

R... *Aquæ matris Nitri, seu residuæ post Nitri Salis extractionem,* q. v.

Evaporetur in vase fictili vitreato ad siccitatem; materia superstes calcinetur optimè; dein in pulverem redactam multoties aqua tepida ablue: Sicca, ac denuò iterum calcina, & ablue, usque aqua insipida reddatur: tum materia ex crucibulo excepta, subtilissimè pulveretur, & usui servetur.

Absorvens est: ob id in affectibus omnibus, in quibus Alkalinum remedium desideratur, utitur; pro blando laxativo etiam administratur; & humorem omnem salsum, viscidumque, &c. evacuat.

Dosis à ℨ ß *ad* ℨ *ij.*

Nota: hoc remedium *Panacea solutiva*, seu *anti-hypochondriaca* ab aliis vocatur.

LAPIS MEDICAMENTOSUS.

R.. *Vitrioli ad rubedinem calcinati* ℥ ij.
Lithargyri,

Boli armenę,
Aluminis.......ana ℥ jv.

Imponantur in olla terrea vitreata superaffundendo
Aceti acerrimi q.s.
ad duorum digitorum eminentiam, vase obturato, perbiduum, vel triduum macerentur, materiam identidem agitando, tum adde
Salis Nitri ℥ viij.
Armoniaci ℥ ij.

Coquantur igne lento ad siccitatem, materia exiccata vehementi igne per horam calcinetur, & usui servetur.

Si unciæ duæ hujus lapidis in libris duabus aquæ plantaginis, seu communis dissolvantur, pro *Aqua Arteriali* usurpatur. In ulceribus, & defluxionibus applicata prodest, etiam ad exiccanda vulnera, ulceraque inveterata.

LAPIS DIVINUS, SEU OPHTHALMICUS.

R... *Vitrioli Cœrulei Cyprini cryſtalliſati,*
Nitri,
Aluminis rupei..............ana ℥ vj.

Exactè pulverentur, ac misceantur, dein mittantur in matracium, liquescant igne arenæ, liquefactis adde
Camphorę pulveratæ ʒ ij.

Materiam refrigeratam, effracto vase, excipe, & serva.

In oculorum affectibus, Aqua Rosarum, Euphrasiæ Chelidonii, & similium admistus prodest.

LAPIS MAGNES ARSENICALIS.

R... *Antimonii noſtratis,*
Sulphuris flavi,
Arſenici albi pulveratorum.....ana ℥ jv.

Excipiantur omnia in cucurbitula vitrea, igneque arenæ lento liquescant, quæ refrigerata serventur ad usum, pro conficiendo Emplastro Magnetico Arsenicali.

BAL-

BALSAMA ARTIFICIALIA
OMISSA
SUO CAPITE ADDENDA.

BALSAMUM SULPHURIS TEREBINTHINATUM.
Fol. 285. post Balsamum, seu Butyrum Saturni.

R... *Florum Sulphuris* ℥ iij.
Olei Terebinthinæ ℔ j.

Omnia in Matracium vitreum immittantur, & igne arenæ ad sulphuris solutionem digerantur, vel usque Oleum ex rubro-nigricanti tingatur colore, tunc decanta, & serva.

In affectibus pectoris, & pulmonum, &c. inservit, ac in ulceribus fistulosis externè applicatur.

Dosis pro usu interno à guttis iij ad guttas viij.

Nota: cum Sulphuris pari Florum quantitate, Olei Succini, vel Anisi distillati, sive expressi fit *Balsamum Sulphuris Anisatum, & Sulphuris Succinatum*, & si eorum loco Nucum Juglandium addatur Oleum, *Rulandi Balsamum* erit.

BALSAMUM APOPLECTICUM.

R... *Olei Nucis moschatæ expressi* ℥ ij.
Oleorum stillatorum Roris marini,
Majoranę,
Thymi,
Salvię ..... ana ʒ j.
Corticum Citri,
Arantiorum... ana ℈ ij.
Cinnamomi,
Caryophyllorum .... ana ℈ j.
Rutę,
Succini rectificati..... ana ʒ j ß.

 Cam-

Camphoræ ʒ ij.

Fiat omnium ex Arte Balsamum.

In apoplecticis insultibus mirè confert.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *j.*

In aquis appropriatis ut in Polychresta, Carmelitana, &c.

In hystericis affectibus, flatulentisque à nimia stomachi cruditate pendentibus, utiliter exhibetur.

Concoctionem adjubat, spiritus reficit, cor, & stomachum roborat.

Dosis à gr. vj ad viij.

BALSAMUM VIRIDE.

℞... *Olei Seminis Lini,*
Olivarum .... *ana* ℥ *jx.*
Laurini ℥ *j* ß.
Terebinthinæ Venetæ ℥ *iij.*
Liquefiant igne lento, & refrigeratis adde
Pulveris Viridis Æris ʒ *jv* ß.
Aloes Succotrinæ ʒ *iij.*
Vitrioli albi ʒ *ij.*
Oleorum distillatorum Baccarum Juniperi ʒ *vj.*
Caryophyllorum ʒ *j* ß.

Fiat ex Arte Balsamum.

Vulnerarium est optimum, mundificat, & cicatrizat, etiam in animalium venenatorum morsibus valet.

INDEX

INDEX RERUM ALPHABETICUS.

A

Rosa-

Aqua

Aqua

B

C

Cha-

Con-

D

Dia-

E

Em-

F

Fari-

G

Gummi

H

I

Jule-

K

L

Lapis

Liqui-

Mars

Miſtu-

N

O

Palea

P

Præpa-

Præpa-

Q

Radi-

R

S

Sal

Scu-

Spi-

Syru-

Succus

Tabe-

Tin-

Tin-

Vinum

Ustio

X

Z

ERRATA TYPOGRAPHICA.

PAg. 39. lin. 35. *late*, lege *lacte*. Pag. 43. lin. 14. *levissimus*, leg. *lævissimus*. Pag. 49. lin. 26. *Aplopexia*, leg. *Apoplexia*. Pag. 58. lin. 6. *callidissimum*, leg. *calidissimum*. Pag. 61. lin. 10. *orinam*, leg. *urinam*. Pag. 70. lin. 6. *vocantur*, leg. *vocatur*. Pag. 71. lin. 21. *tenuum*, leg. *tenuium*. Pag. 75. lin. 28. *Æthopia*, leg. *Æthiopia*. Pag. 76. lin. 33. *emanentem*, leg. *emanantem*. Pag. 85. lin. 25. *istar*, leg. *instar*. Pag. 94. lin. 2. *THYDRAGOGUM*, leg. *HYDRAGOGUM*. Pag. 115. lin. 28. *ALUMNIS*, leg. *ALUMINIS*. Pag. 116. lin. 28. *VITIOLI*, leg. *VITRIOLI*. Pag. 121. lin. 27. 28. *stercor*, leg. *stercus*. Pag. 129. lin. 3. *separatur*, leg. *separetur*. Pag. 129. lin. 11. *confrincentur*, leg. *confricentur*. Pag. 150. lin. 15. *uterumque*, leg. *uterique*. Pag. 166. lin. 1. *nausam*, leg. *nauseam*. Pag. 194. lin. 10. *Foliorum*, leg. *Florum*. Pag. 264. lin. 10. *semenibus*, leg. *seminibus*. Pag. 268. lin. 33. *Trichiscatio*, leg. *Trochiscatio*. Pag. 294. lin. 2. *Baccini*, leg. *Vaccini*. Pag. 294. lin. 12. *Felis*, leg. *Fellis*. Pag. 298. lin. 5. *Baccæ*, leg. *Vaccæ*. Pag. 303. lin. 2. *unciam unam*, leg. *uncia una*. Pag. 353. lin. 5. *Aqua*, leg. *Aquæ*. Pag. 355. lin. 27. *Baccabunga*, leg. *Becabunga*. Pag. 365. lin. 24. *phlegmate*, leg. *phlegmatis*. Pag. 392. lin. 30. *à sumatur*, leg. *assumatur*. Pag. 394. lin. 3. *tres*, leg. *tria*. Pag. 424. lin. 17. *humili*, leg. *humilem*.

His erratis ita correctis, omnia respondent exemplari. Matriti jv. Idus Decembris, An. M D C C XXXVIII.

Lic. D. Emmanuel Licardus de Rivera.
C. M. Generalis Corrector.

SUMA DEL PRIVILEGIO.

TIene el Real Protomedicato Licencia, y Privilegio de S.M. para que ninguno, sin su permisso, pueda imprimir el Libro intitulado: *Pharmacopœia Matritensis, &c.*

SUMA DE LA TASSA.

TAssaron los Señores del Consejo el Libro intitulado : *Pharmacopœia Matritensis* à diez y seis maravedis cada pliego. Madrid, y Diciembre 12. de 1738.